

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_200713

UNIVERSAL
LIBRARY

ಕರ್ಣಾಟಕ ಕಾವ್ಯಮಂಜರಿ

ಆಂಡಯ್ಯ ಮಹಾಕವಿ

ವಿರಚಿತಂ

ಕಬ್ಬಿಗರ ಕಾವಂ.

[೨]

ಎಸ್. ಜಿ. ಸರಸಿಂಹಾಚಾರ್,

ಮ. ಆ. ರಾಮಾನುಜೈಯಂಗಾರ್,

ಇವರಿಂದ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಟಿಪ್ಪಣಿಯೊಡನೆ

: ೦ :

ಕರ್ಣಾಟಕ ಕಾವ್ಯಮಂಜರಿ ಪ್ರೊಫೈಟರುಗಳಿಗಾಗಿ

ಮೈಸೂರು

ವೆಸ್ಟ್‌ಮನ್ ಮಿಷನ್ ಪ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

(ದ್ವಿತೀಯ ಮುದ್ರಣಂ ಶೋಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟುದು)

Registered according to Act XXV, 1867

(All rights reserved.)

ಈ ಪುಸ್ತಕವು ಮೈಸೂರಲ್ಲಿರುವ ಕರ್ಣಾಟಕಕಾವ್ಯಮಂಜರಿ
ಆಫೀಸ್ ವ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಪ್ರಿಂಟ್ರೆಟರ್ ಮ. ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ ತಿರು
ಮಲಾಚಾರ್ಯರಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಥಮ ಮುದ್ರಣದ ಉಪೋದ್ಯತೆ.

ಐದು ಪ್ರತಿಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಮುದ್ರಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ,

ಮೈಸೂರು ವೆಸ್ಲಿಯನ್ ಮಿಷನ್ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಮಾಜಿ ಮುನಷಿ, ಮ|| ರಾ|| ಅನ್ನದಾನಿ ಭಟ್ಟರ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೊಂದು. ಇದೇ ಕ|| ಪುಸ್ತಕ.

ಮೈಸೂರು ಫೆರ್ರಾರೊಜರವರ ಕಾಲೇಜು ಕನ್ನಡ ಮನಷಿ, ಮ|| ರಾ|| ಕರಿಬಸಪ್ಪ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಪ್ರತಿಗಳೆರಡು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ಗ|| ಎಂದೂ, ಮತ್ತೊಂದಕ್ಕೆ ಘ|| ಎಂದೂ ಹೆಸರಿಟ್ಟಿದೆ.

ಕೇತನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮ|| ರಾ|| ರಾಮಣ್ಣನವರು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೊಂದು. ಇದಕ್ಕೆ ಖ|| ಎಂದು ಹೆಸರು.

ಕೇತನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮ|| ರಾ|| ಗಂಗವಾಡಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ನರಸಿಂಹಯ್ಯನವರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಸಮಗ್ರ ಪ್ರತಿಯಿತ್ತು. ಅಲ್ಲೇ ಹೋಗಿ ಅದನ್ನು ಸಂಪ್ರತಿಸಿ ನೋಡಲಾಯಿತು.

ಈ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಖ|| ಪುಸ್ತಕವು ಕ|| ಪುಸ್ತಕದ ಪ್ರತಿಯ ಹಾಗೆಯೂ, ಘ|| ಪುಸ್ತಕವು ಗ|| ಪುಸ್ತಕದ ಪ್ರತಿಯ ಹಾಗೆಯೂ ತೋರುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ದೊರೆತ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪುರಾತನ ಪ್ರತಿಯು ಬಹುಶಃ ೬೦ — ೭೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಬರೆದಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟುದಕ್ಕಾಗಿ, ಈ ಮಹನೀಯರಿಗೆ ನಾವು ಬಹಳ ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿರುತ್ತೇವೆ.

ದ್ವಿತೀಯ ಮುದ್ರಣದ ಉಪೋದ್ಘಾತ.

ದ್ವಿತೀಯ ಮುದ್ರಣವು ಪ್ರಥಮ ಮುದ್ರಣದಲ್ಲಿ ದೊರಕಿದ್ದ ೫ ಪ್ರತಿಗಳಿಂದಲೇ ಸಿದ್ಧವಾಯಿತು. ಅವುಗಳಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೆಯಾವ ಪ್ರತಿಗಳೂ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ.

ಪಾಠಾಂತರಗಳು ಟಿಪ್ಪಣಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥದ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿವೆ. ಶಿಥಿಲಾಕ್ಷರಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಆ ಅಕ್ಷರಗಳ ಮೇಲೆ (*) ಈ ವಿಧವಾದ ಒಂದು ಹೂ ಹಾಕಿರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಥಮ ಮುದ್ರಣದಲ್ಲಿ ಕಥಾಸಾರವು ಅಸಮಗ್ರವೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದುದರಿಂದ ಪುನಃ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ವೃತ್ತಗಳನ್ನೂ ಅವುಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನೂ ಆಯಾ ಪದ್ಯಗಳ ಕೆಳಗೆ ಕೊಡುವದಕ್ಕಿಂತ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೊಡುವದು ಉಚಿತವೆಂದು ಕಂಡು ಬಂದುದರಿಂದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದೆ.

ಟಿಪ್ಪಣಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅನುವಾದಗಳಲ್ಲಿ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ಭಾಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅವಶ್ಯಕವಾದವನ್ನಿಟ್ಟಿದೆ. ಟಿಪ್ಪಣವನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಸಾಲದೆಂದು ತೋರಿತೋ ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಯೂ, ಎಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚೆಂದು ತೋರಿತೋ ಅಲ್ಲಿ ಕಡಮೆ ಮಾಡಿಯೂ ಇದೆ.

S. G. N.
M. A. R.

24th June, 1896.

ಪೀಠಿಕೆ.

—ಕವಿಚರಿತ್ರೆ—

ಈ ಗ್ರಂಥಕರ್ತನ ಹೆಸರು ಆಂಡಯ್ಯನು. ಈತನು ಆಂಡಯ್ಯನ ಮಕ್ಕಳಾದ ಸಾಂತ, ಗುಮ್ಮಟ, ವೈಜಣರಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯನಾದ ಸಾಂತನ ಮಗನು (೧೦) ಈತನ ತಾಯಿ ಬಲ್ಲವೈ (೧೧) ಈತನು ಜೈನಮತಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವನು (೧೩) ಈತನು ತನ್ನ ತಾತನನ್ನು “ಲೆಕ್ಕಿಗರಪಿರಿಯಂ” ಎಂದೂ (೯), ತನ್ನನ್ನು “ಲೆಕ್ಕಿಗರರಸಂ” (೧೧) ಎಂದೂ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಈತನು ಗ್ರಂಥಾಂತದ ಗದ್ಯದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಗುರು, ಬಿರುದು ಮುಂತಾದವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈ ಗ್ರಂಥಾವತರಣದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡನಾಡನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿರುವುದರಿಂದಲೂ (೧೯), ಗ್ರಂಥಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಗ್ರಂಥವು

“ಗೋಸಣಿ ಮಾಯಿವನ್ನಮಿದು ರಾಯನ ನಾಯ್ಕಿಳೊಳಿಕೆ ನಿಜ್ಜಮುಂ” (೩೪೮)

ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಿಂದಲೂ, ಕನ್ನಡದೇಶವೇ ಈತನ ದೇಶವಾಗಿರಬಹುದು. ಈ ಕವಿಯು ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ರನ್ನನನ್ನೂ, ೧೨ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ಅಗ್ಗಲನನ್ನೂ, ೧೩ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಆದಿಯಲ್ಲಿದ್ದ (ಕೇಶಿರಾಜನ ಮಾವನಾದ) ಜನ್ನನನ್ನೂ (೪) ಹೊಗಳಿರುತ್ತಾನೆ. ಜನ್ನನ ಸಮಕಾಲಿಕನಾದ (ಕೇಶಿರಾಜನ ತಂದೆಯಾದ) ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನು ತನ್ನ “ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವ”ದಲ್ಲಿ ಈ ಗ್ರಂಥದ ೩೩೭, ೩೩೯, ೩೪೦ನೆಯ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಿಸಿರುತ್ತಾನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಕವಿಯು ೧೩ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಆದಿಯಲ್ಲಿದ್ದಿರ ಬಹುದು. ಈ ಕವಿಯಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸಿದ ಮಹಾಕವಿಗಳ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕಣ್ಣಮಯ್ಯನು ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನಿಗಿಂತ ಅಧುನಿಕನೆಂದು ಮೇ || ರೈಸರವರು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ. ಈತನು ರಚಿಸಿದ ಇತರ ಗ್ರಂಥಗಳೇನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈತನ ಕವಿತಾಶೈಲಿಯು ಬಹಳ ಸರಳವಾಗಿದೆ. ಈತನು ಪ್ರಯೋಗಿಸುವ ಪದಗಳ ಮೈತ್ರಿಯು ಬಹಳ ರಮಣೀಯವಾಗಿದೆ.

—ಗ್ರಂಥಪ್ರಶಸ್ತಿ—

ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸುವದು ಆಸಾ ಧ್ಯವೆಂದೂ ಆದುದರಿಂದಲೇ ಪಂಪನೇ ಮೊದಲಾದ ಮಹಾಕವಿಗಳು ಮಿಶ್ರಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಬರೆದರೆಂದೂ ಕೆಲವರು ಆಕ್ಷೇಪಿಸಿದಂತೆಯೂ, ಅದು ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ತೋರಿಸಲು ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಈ ಕವಿಯು ರಚಿಸಿದಂತೆಯೂ ಪ್ರವಾದವಿದೆ. ಅದರಂತೆಯೇ ಈ ಗ್ರಂಥವು ಸಂಸ್ಕೃತಪದಗಳ ಮಿಶ್ರವಿಲ್ಲದೆ ದೇಶ್ಯಪದಗಳಿಂದಲೂ, ತದ್ಭವ ಪದಗಳಿಂದಲೂ ವಿರಚಿತವಾಗಿದೆ. ಈ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ “ಕಬ್ಬಿಗರಕಾವ” “ಮದನವಿಜಯ,” ಕಾವನ ಗೆಲ್ಲ,” “ಸೊಬಗಿನ ಸುಗ್ಗಿ” ಎಂಬ ಹೆಸರುಗಳುಂಟು. ಇದರಲ್ಲಿ ಮನ್ಮಥನ ವಿಜಯವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವದರಿಂದ “ಮದನವಿಜಯ” ಅಥವಾ “ಕಾವನ ಗೆಲ್ಲ” ವೆಂದೂ, ಕವಿಗಳ ಮೇಲೆ ಬಂದ ಅಪವಾದವು ಇದರಿಂದ ಹೋದುದರಿಂದ “ಕಬ್ಬಿಗರಕಾವ” (ಅಂದರೆ ಕವಿಗಳ ರಕ್ಷಕ) ಎಂದೂ, ಬಹಳ ರಮ್ಯವಾಗಿರುವದರಿಂದ “ಸೊಬಗಿನ ಸುಗ್ಗಿ”ಯೆಂದೂ ಹೆಸರು ಬಂದಿರಬಹುದು.

ಉದಯಾದಿತ್ಯಾಲಂಕಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ “ಗದ್ಯದ ಪದ್ಯದ ಮಿಶ್ರದೆ! ಹೃದ್ಯಂ ಚಂಪೂಸಮಾಖ್ಯಕಾವ್ಯಂ”

ಎಂಬ ಲಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿರುವದರಿಂದ, ಇದು ಚಂಪೂಪ್ರಬಂಧ. ಇದರಲ್ಲಿ ಆಶ್ವಾಸ ವಿಭಾಗವಿಲ್ಲ. ಈ ಗ್ರಂಥದ ೩೧೮ನೆಯ ಪದ್ಯವು ಶಬ್ದಾನುಶಾಸನದಲ್ಲಿಯೂ, ೧೪, ೨೨, ೨೪, ೩೫, ೪೨, ೯೮ ನೆಯ ಪದ್ಯಗಳು ಅಭಿನವವಾದಿ ವಿದ್ಯಾನಂದನ ಕಾವ್ಯಸಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಉದಾಹರಿಸಿವೆ.

ಶೋಧನಪತ್ರ.

ಪುಟ.	ಪಂಕ್ತಿ.	ಅಶುದ್ಧ.	ಶುದ್ಧ.
೧೬	೨	ತೆಳ್ಳಸಿರೊ	ತೆಳ್ಳಸಿಜಿರೊ
೨೪	೫	ನುಡಿಯಂ	ನುಡಿಯ
”	೨೦	ಸಗದಾ	ಸಗ್ಗದಾ
೩೧	೧೨	ಗಳೆಂದೊಂದೆ	ಗಳೆಂದೊದೆ
೪೩	೨	ಉಡಿಸು	ಏಳಿಸು
೪೬	೯	”	”
”	೧೫	ಉಡಿಬದಿಲಿಂ	ಉಡಿಬಳವಿಂ
೫೯	೮	ನರಸುವ	ನಡಿಸುವ

ಟಿಪ್ಪಣಿ.

೬	೨೨	ಎಳೆವ	೧೨. ಎಳವೆ
”	೨೬	ದಂತ	ದಠ
೧೪	೯	ಭಮರ ಅಡಿರ	ಭ್ರಮರ. ಅರಡಿ
”	೧೨	ಎಜ್ಜಿಯೆ	ಎರೆಯೆ
”	೧೮	ಮಾಡಿವನು	ಮಾಡಿವನು
೧೫	೧೬	ಕಾಗಿಲಿಲ್ಲ	ಕಾಗಲಿಲ್ಲ
”	೨೩	ಗಜೇಂದ್ರಸ್ಥ	ಗಜೇಂದ್ರನ
”	೨೪	ಳೆಬೆ	ಕಟ್ಟೆ
”	೨೧	ಡಿವಸ	ದಿವಸ
೨೯	೨೧	ಹಸ್ತ	ಹಸ್ತತಳ
”	೨೬	ಗಜಣ	ಗಜಗಣ
೩೨	೨೪		

ಮಹಾ ಕವಿ
ಆಡ್ಡಿಯ್ಯ ಪ್ರಣೀತಂ
ಕ' ಬ್ಬ ಗ' ರ' ಕಾ ವಂ .

ಆವನ ಗಾಡಿ ನೋಡಿದವರಂ ಸಲೆ ನೋಲಿಸುತಿರ್ಪುದುರ್ಕೆನಿಂ |
 ದಾವನ ಪೂವಿನಂಬಧಟರಂ ತಲೆವಾಗಿಸುತಿರ್ಪುದೇಯ್ಯಿಯಿಂ ||
 ದಾವನ ಪಜ್ಜ ಆಪ್ಪ ಜಸಮೆಣ್ಡೆನೆಯೊಳ್ ನೆಲಸಿರ್ಪುದಾತನೀ |
 ಗಾವಗಮೆನ್ನ ಜಾಣ್ಣುಡಿಗೇ ಮೆಯ್ಯಿರಿಯಂ ನನೆವಿಲ್ಲ ಬಲ್ಲಹಂ ||೧
 ಸಿರಿಯರಸಂ ಮಾದೇವಂ |
 ಸರಸತಿಯೆತ್ತಾಯರ್ಕಳಡಿಗಳೆಂಬೀಕೆಂದಾ ||
 ವರೆಗಳ್ ಪೊರೆಗೆನ್ನಂ ಪೊಸ |
 ಸಿರಿಗಂಪಿಂ ಪಟಮೆವಟೆಯನೆಂತೊಲವಿಂ ||೨
 ಗರುವಿಕೆಗಿಂಬು ಗಾಡಿಗೇ ತವರ್ಮನೆ ಮೈಮೆಗೆ ಮೇರೆ ನನ್ನಿಗಾ |
 ಗರಮುತಕ್ಕೈ ಗೊತ್ತು ಪೆಸರ್ವೆತ್ತ ನೆಗ್ಗೊತ್ತೆ ತಾಣವಾಗಿ ಬ ||
 ಲ್ಲರ ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ ನೆಲಸಿರ್ಪು ಪೊಗೊತ್ತೆಯನಾಂತಳಾವಳಾ |
 ಸರಸತಿ ಕೂರೈಯಿಂದೊಸೆದು ಮಾಡುಗೆ ಕಬ್ಬದ ಬರ್ದಿನೋಯ್ಯಿಯಂ ||
 ಎನ್ನೀ ಕಬ್ಬದೊಳೆಂದುಂ |
 ಸನ್ನಿದವಾಗಿರ್ಕೆ ಕಣ್ಣ ಮೆಯ್ಯಿನ ಕಡುಜಾಣ್ ||

-
೧. ಸಿರಿಯೆತ್ತಾಯ. ಗ	೨. ಗಳೆಂತೊಲವಿಂ. ಕ	೩. ಗಿಂಪು ಗ
೪. ನೆಗ್ಗೊತ್ತೆ. ಗ	೫. ದೊಲಿದು. ಕ	೬. ಕಣ್ಣ ಪಯ್ಯ. ಬ

ರನ್ನನ ಮೆಯ್ಯಿರಿ ಗಜಗನ ।

ಬಿನ್ನಣಮಗ್ಗಲನ ಕಾಣ್ತೆ ಜನ್ನಿಗನ ಜಸಂ ||೪

ಬವ್ವಂಬೂಸಿದವೋಲೆ ತಟಂಬೊಳನ, ಕೊಂಕುಂ ಪಾಲೊಳೊಂದಿರ್ಪವೋ ।

ಲೊಪ್ಪಂಬೆತ್ತಿ ನಿಡಾದ ಬರ್ಮನುಡಿಯುಂ, ತಳ್ತೊಜೆಯುಂ ನಿಲ್ವಿನಂ ||

ತಪ್ಪುಂದುಂ ತಲೆದೊಡದಂತೆ ಪಲರಲ್ಲೆರ್ ತಿರ್ದಿದ್ಕಬ್ಬಮೆಂ ।

ತಪ್ಪಂಗಂ ಪೂಸನುತ್ತುನೆಕ್ಕಸರದಂತೆಂದುಂ ಕೊರಲೊಳ್ಳದೇ ? ||೫

ಪುರುಳುಂ ಲಕ್ಷಣಮುಂ ಮೆ ।

ಯ್ಸಿರಿಯುಂ ತಳ್ತಸೆಯೆ ಪೇಟ್ಟ ಕಬ್ಬಮದೆಂತುಂ ||

ಪುರುಳುಂ ಲಕ್ಷಣಮುಂ ಮೆ ।

ಯ್ಸಿರಿಯುಂ ತಳ್ತಸೆವ ರನ್ನದಂತೆದ್ವಗದೇ ? ||೬

ಕನ್ನಡದೊಳ್ಳನ ನುಡಿಯುಂ ।

ಮುನ್ನಿದಪೊಳೆ ನೊಡಿ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳುದು ಚದುರಂ ||

ರನ್ನದ ಕನ್ನಡಿಯುಂ ನಲ ।

ವಿನ್ನೊಡಿದವಂಗೆ ಕುಂದದೇನಾದಪುದೇ ? ||೭

ಸೊಗಯಿಸುವ ಕಬ್ಬಮಂ ಕ ।

ಬ್ಬಿಗರಲ್ಲದೆ ಮೆಚ್ಚರುಪಾದರೆನಪುವರೆ ? ತುಂ ||

ಬಿಗಳಲ್ಲದೆ ಪೂವೊಳ್ ಮಗ ।

ಮಗಿಸುವ ಕಂಪಂ ಕಡಂದುಪಿನಪಾದಪುದೇ ? ||೮

ಎಟಗುವನರುಹಂಗುಪಾದ ।

ಗೊಳಗಂ ಕನಸಿನೊಳಮೊದನಲ್ಲದೆ ಮೆಚ್ಚಂ ||

ಮಪಿದುಂ ಪೆಪಿನೊಳ್ ನೆರೆ ।

ದಪುಯಂ ಲೆಕ್ಕಿಗರ ಪಿರಿಯನೆನಿಪಾಡಯ್ಯಂ ||೯

ದಿವ್ಯದರಕ್ಕರಕ್ಕಾಣವರೊಳ್ ನುಡಿಯೊಳ್ ಕಡುಜಾಣರಂದದೊಳ್ |
 ಪೊವ್ವಿದರೊಂದಿನಿಂದ ಸಿರಿಯೊಳ್ ಪಿರಿಯರ್ಗಡೆಗೊಟ್ಟು ಬಾಬ್ಬರೆಂ ||
 ದುಮ್ಮಳವರ್ಗ ಕೇಳ್ ಮುಳಯರಾತನ ಮಕ್ಕಳನಿಪ್ಪ ಸಾಂತನುಂ |
 ಗುಮ್ಮಟನುಂ ಜಸಂಬಡೆದ ವೈಜಾಣನುಂ ನೆಱ ಮೆಚ್ಚೆ ಮಾನಿಸರ ||೧೦

ಅವರೊಳ್ ನೋಣ್ವೊಡೆ ಮೊದಲಿಗ |
 ನಿವನನೆ ಗರುವಿಕೆಯನಾಂತ ಸಾಂತಂಗಂ ಚೆ ||
 ಲ್ಪವರಿವ ಬಲ್ಲ ವೈಗಮೊ |
 ಪ್ಪುವ ಲೆಕ್ಕಿಗರರಸನೆಗೊಡನೆಸೆವಾಡಯ್ಯಂ ||೧೧
 ಎಳವೆಂಡಿರುಟ್ಟು ದುಗುಲಮೆ |
 ತಳವುದು ಕಡೆಗಣ್ಣ ಬೆಳಗು ಪೊಸಮೆಯೊಡವು ||
 ಜ್ವಳಪ ಮೊಗಂ ಕನ್ನಡಿಯನೆ |
 ಬಳದನಿದೇನೆಂಬ ಸೊಬಗಿನೇತ್ತಿರವವನಾ ||೧೨
 ಅರುಹಂತನ ಮೆಲ್ಲ ಡಿದಾ |
 ವರೆಗಳ ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂದುವೆಂದೊಡೆ ನಲವಿಂ ||
 ಸಿರಿವಣ್ಣ ವನೊಳ್ ನಿಜ್ಜಂ |
 ಬೆರಸಿದಪಳಂಬುದಿಂತಿದೇನಚ್ಚೆಯೋ ? ||೧೩

ಎಳಗಿಳವಿಂಡಿನಂತ ಮಿಳದಾರ್ಡುವ ತುಂಬಿಯ ಬಂಬಲಂತ ಕೆಂ |
 ದಳರ್ಗಗಳ ತೊಂಗಲಂತ ನಡೆನೋಡುವ ಪೆಂಡಿರ ನೋಟದಂತ ಪೂ |

೧. ದುಮ್ಮಳವರ್ಗ. ಗ	೨. ಮುಳವ. ಗ	೩. ಮೆಚ್ಚೆರಾರುಮಂ. ಗ
೪. ಪದವಿಗ. ಕ	೫. ಚೆ ಲ್ಪವರಿವಪ್ಪಬಲ್ಲವೆ ಕ	
೬. ಕಳವುದು. ಖ ಗ	೭. ಪಳ್ಪ. ಕ	

ಗಳ ಪೂಸಗಂಪಿನೊಳ್ ಪೊರೆದು ತಿಡುವ ತೆಂಬೆಲರಂತೆ ತೋರ್ಪ ತಿಂ
ಗಳ ಸಿರಿಯಂತೆ ಸೋಲಿಸದೆ ಕಾವನ ಕಬ್ಬ ಮದಾರನಾದೊಡಂ ||೧೪||

ಸೊಗಯಿಪ ಸಕ್ಕದಂ ಬೆರಸಿವಲ್ಲದೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಮಂ |
ಬಗೆಗೊಳೆ ಪೇಟಲಾಹರಿನಿತ್ತುಂ ಸಲೆ ಮುನ್ನಿನ ಪೆಂಪನಾಳ್ ಕ ||
ಬ್ಬಿಗರದು ಮಾತನಾಡಿದವೊಲಂದವನಾಳ್ಗೆರೆ ಪೇಡ್ತಿ ಬಲ್ಪು ನೆ |
ಟ್ಟಿಗೆ ದೊರೆಕೊಂಡ ದಿಂತಿನೊಳಲ್ಲದೆ ಕೇಳೆ ದೊರೆಕೊಳ್ಳದಾರೊಳಂ ||೧೫||

ಎಂದು ತಮತಮಗೆ ಬಲ್ಲವ |

ರೆಂದೊಡೆ ನಾನವರ ಬಯಕೆಯಂ ಸಲಿಸುವೆನಿ ||

ನ್ನೆಂದಚ್ಚಗನ್ನಡಂ ಬಿಗಿ |

ಪೊಂದಿರೆ ಕಬ್ಬಿಗರ ಕಾವನೊಲವಿಂದೊರೆದೆಂ ||೧೬||

ಸಿಂಗರಮೇಲ್ಮಯಂ ಪಡೆಯೆ ದೇಸೆ ಪೊದ್ದರೆ ಕೊಂಕು ತಿವೆ ಬ |
ದಿಂಗಳೊಳಗಾವ ಮಾತಮರೆ ಬಲ್ಲವರೊನೆ ಚೆಂದವೊಂದಿ ಡಾ ||
ಳಂ ಗೆಡೆಗೊಂಡು ತೋಪಿ ನನೆವಿಲ್ಲ ನ ಬೀರಮನೊಲ್ದು ಪೇಟೈನಾಂ |
ತಿಂಗಳ ಸೊಂಪು ಗುಂಪುವಡೆದೊಡೆನೆಗಂ ಪರಿಗೊಂಡುದೆಂಬಿನಂ ||

ವ| ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ :- ಓರೊಂದೆಡೆಯ ಬೆಂಚೆಗಳೊಳರೆವಿರಿದ ನಿರ್ವೃತ್ತಗಳ
ಕಂಪಿಗೆ ಮಾಣದೆ ಮುಸುಕು ಮೊರೆವ ಪೆಣ್ಣಂಬಿಗಳ, ತುಂಬಿಗಳ ಬುವಿ
ಡಿದು ಬನೆದೊಳೆಡೆಯಾಡುವ ಸಬರಿಯರ ನಡೆಯನ್ನೆಡಿಸುವಂತೆ ಮೆಲ್ಲಡಿಯಿ
ಡುವ ಪೆಣ್ಣಂಚೆಗಳ ಬಳಗಂಗಳ, ಗಳಗಳನೆ ಪಸರಿಸಿ ಪರಿದ ಬಯಲೊಳ್
ಬೆಳೆದ ಬಿಳಿಯ ಕರ್ಬಿನ ಕೊಲ್ಲೆ ಕೊರಲು ವಾದೆಳನಿರ ಪೊನಲ, ನಲ
ವಿಂ ಬೆಳೆಗೆಯೆ ಟಗುವ ಪಕ್ಕಿಗಳನಲೆದು ಸೋವ ನಾಡ ಗಾಡಿಕಾರ್ತಿಯರ,

೧. ಸೋಲಿಸುವುದಾತನಕಬ್ಬ ಮದಾರ|| ಕಾವ್ಯಸಾರದ ಪಾಠ. ೨. ಲಿಪ್ಯದ. ಗ||

೩. ತಾನ. ಗ||

೪. ಪೋಪ. ಕ||

ಗಾಡಿಕಾರ್ತಿಯರ ಗಾಡಿಗೆ ಸೋಲ್ತು ನಿಲ್ವ ಬಟ್ಟೆಗರ, ಗರಗರಿಕೆವಡೆದಿಳವೆಂ
ಡಿರ ತಂಡದಿಂ ನೆಗಟ್ಟಿ ವಡೆದು; ಮೇಲ್ಮೂರ್ಗಗಳ ಮುಂಡಾಡುವಂತಾಗಸಕೆ ನೆಗೆದ
ಬಿದ್ದಿವಾಡಂಗಳ, ಗಣಪುನರಗಿಳಿಯ ಬಳಗಕ್ಕೆ ತವರೈನೆಯಾಡ ವಾಮರದ
ಕೊಂಬುಕೊಂಬಿನೊಳ್ ಬಿಡದೆ ಬಗ್ಗಿ ಪ ಕೋಗಿಲೆಗಳ, ಚೆಲ್ವನೊಳಕೊಂಡಿ
ಪುರ್ದು. ಅಂತುಮಲ್ಲ ದೆಯುಂ ||೧೪

ಪಲವುಂ ನಾಲಗೆಯುಳ್ಳವಂ ಬಗೆವೊಡ್ಡೆದುಂ ಬಣ್ಣಿ ಸಲ್ಪಾಟನಾ |
ನೆಲನಂ ಮತ್ತಿನ ಮಾನಿಸರ್ ಪುಣ್ಯಚೆನ್ನಂ ಬಲ್ಲ ರೆಂಬೊಂದು ಬ ||
ಲ್ಲುಲಿಯಂ ನೆಟ್ಟನೆ ತಾಳ್ದು ಕನ್ನಡಮೆನಿಪ್ಪಾನಾಡು ಚೆಲ್ವಾಯ್ತು ಮೆ |
ಲ್ಲೆಲರಿಂ ಪೂತ ಕೊಳಂಗಳಂ ಕೆಳಿಗಳಂ, ಕಾಲುರ್ಗಳಂ ಕೆಯ್ಯಳಂ ||೧೫

ಇವು ಪಳ್ಯಗಳವು ಪಟ್ಟಣ |

ಮಿವು ಕೆಳಿಗಳವೆಗಿ ನಿಂದ ಮುಗಿಲೊಳಗಳಂ ||

ತಿವು ಕಾಡಿವು ಪೆಸರ್ವೆಡೆದೊ |

ಪ್ಪುವ ಬನಮೆಂದಱಿದು ಪೇಟ್ಟುದರಿದಾನಾಡೊಳ್ ||೧೬

ಮಲ್ಲಿಗೆಯಲ್ಲದೆ ಸಂಸಗೆ |

ಯಲ್ಲದೆ ದಾಳಂಬಮಲ್ಲದೊಪ್ಪುವ ಚೆಂದೆಂ ||

ಗಲ್ಲದೆ ಮಾವಲ್ಲದೆ ಕಾಂ |

ಗಲ್ಲದೆ ಗಿಡುನುರಗಳೆಂಬುವಿಲ್ಲ ನಾಡೊಳ್ ||೧೭

ಅಡರ್ವೇಣ ಕೋಡಗಂಗಳ |

ಕಡುಪಿಂದಿಡಾಡೆ ಘಟಲನೊಡೆದಿಳಗಾಯಿಂ ||

ದೆಡೆವಿಡಿಗೊಸರ್ವೆಗಳನ್ನಿರ್ಗಳ |

೧. ಮೇಲ್ಮೂರ್ಗಗಳೊಳಗಾಗಮಂ ಮುಂಡಾಡುವಂತೆ ನೆಗೆದ ನೆಲೆವಾಡಂಗಳ, ಕ||

೨. ರೆಂದೆಂಬದೊಂ | ದಾಲಿಯಂ, ಕ||

೩. ಇದು ಕಾವ್ಯಸಾರದ ವಾಕ. “ ದಡೆವಿಡಿ ದಿವೆಳನ್ನಿರಿಂ | ಮಡುಗೊಂಡೊ
ಪ್ಪುತ್ತಮಿರ್ಪುವಲ್ಲಿಯಬನಗಳ || ” ಎಂಬುದು ಕ||ಗ|| ಸಾರವು.

ಮಡುಗೊಂಡೊಡ್ಡವುತ್ತು ಮಿರ್ಪುನಲ್ಲಿಯು ಬನಮಂ ||೧೦

ಉಱಿ ಕಾಯ್ವ ಬಿಸಿಲೊಳಮ್ಮಂ |

ಮುಱಿದುಂ ಕೊರಗಿಸದೆ ಪೊರೆದುದೆಂದೊಲವಿಂ ಬಂ ||

ದೊಗುವವೊಲ ತನೆಯಂ ಕಾ |

ಲೈಗುವ ಕಳವೆಗಳವೆಲ್ಲಿಯುಂ ಸೊಗಯಿಸುಗುಂ ||೧೧

ನೆಯ್ದಿಲ್ಲೊಳಂಗಳಡೆಯೊಳ್ |

ಕಾಯ್ದೊವದೆ ಪೂರ್ವ ಪಲವು ನೀರ್ವಕ್ಕಿಗಳಂ ||

ದೆಯ್ದುಣ್ಣುವ ಸೀರ್ಪನಿಯೊಳ್ |

ತೊಯ್ದಿಯ್ಯನೆ ಗಾಳ ಕೂಡೆ ತೀಡುತ್ತಿರ್ಕುಂ ||೧೨

ನ || ಮುತ್ತಮಾನಾಡೊಳ್ ಕೀಳುಂಬುದು ಕುದುರೆಯ ಬಾಯ ಕಬ್ಬಿಣ
ದೊಳ್, ಕವರಂಬುದು ಚಪ್ಪರದೊಳ್, ಬಂದಿಯೆಂಬುದು ತೊಡವಿನೊಳ್,
ಏಳುಂಬುದು ನೆಲೆವಾಡದೊಳ್, ಮಡಿಯೆಂಬುದು ಮರುಗದ ತಾಣದೊಳ್,
ನೊಳೆಯೆಂಬುದು ನಂಟರೊಳ್, ಪೊಡೆಯೆಂಬುದು ಬೆಳಗೆಯ್ಯೊಳ್, ಕಳಿ
ಯೆಂಬುದು ತುಳುಗಾರ್ತಿಯರೊಳ್, ಪಿಡಿಯೆಂಬುದು ಪೆಣ್ಣಾನೆಯೊಳ್, ದಿ
ಲ್ಲಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ||೧೩

ಪುದಿದೆಳವಳ್ಳಯಿಲ್ಲದ ಮರಂ ಕೊಳನಿಲ್ಲದ ತೊಂಟಮಾವಲಿ |

ಲ್ಲದ ಕೆಳ ಗಂಡುಗೊಳಿಗಳಲ್ಲದ ಬಂದೆಳಮಾವು ಕಾಲ್ಕಳ ||

ಲ್ಲದ ತೊಳ ತುಂಬಿಯಿಲ್ಲದಲರಂಜೆಗಳಲ್ಲದ ಬೆಂಜೆ ಬೆಟ್ಟಮಿ |

ಲ್ಲದ ಬೆಲೆನೊಳ್ಳಲ್ಲ ಪೆಸರಿಲ್ಲದ ಮಾನಿಸರಿಲ್ಲದೆಯುಂ ||೧೪

ತಾವರೆಮು ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಪೊಸ |

ಸೇವಂತಿಯ ಬಿರಿದ ಸಂಪಗೆಯ ತನಿಗಂಪಿಂ ||

೧. ಕಾಯ್ದೊಡ್ಡಪೂರ್ವ ಗ||, ತೊಯ್ದೊವದೆ ಪೀರ್ವ. ಕಾವ್ಯಸಾರದ ಪಾಠ.

೨. ದೆಯ್ದುವ ಸೀರ್ಪನಿಪನಿಯೊಳ್. ಕಾವ್ಯಸಾರದ ಪಾಠ.

೩. ದಾವಗಿಲದ. ಬಿ. ದಾವಿಯಿಲದ. ಗ

ತ್ರಿವಿರ್ಪುನಃಸಂದೇಹಃ |

ಪೂರ್ವ ಪೂರ್ವಲಿಂಬುಬೊಂದು ವೆಸರೇನದಿಕುಂ || ೨೭

ತೊಳಗುವ ಕರುವೂಡಂ ನೋರೆ |

ಬಳಸಿದ ಪ್ರಾಂಗಳೊಂಟೆ ಮೊರೆ ನೆಲೆವನೆ ಸೊಗಯಿ ||

ಪ್ರಾಳಗಣ ಬೆಟ್ಟಗಳನೆ ಬಗೆ ।

ಗೊಳಪುದು ಮುನ್ನಿರ ತೆಟದಿನಾಪೊಟಲೆಂದುಂ ||೨೪||

ಬಳಸಿದ ಬಕ್ಕಿಯ ಜೊಂವಂ |

ಗಳ ಮಿಸುಪೆಳದಳರ ಕಾವಣಂಗಳ ಪೊಸವೂ ||

ಗೊಳಿಸಿರತು ಮುಲ್ಲಿಗೆಯ ವನೇ ।

ಗಳ ಚೆಲ್ವಿಂ ಚೆಲ್ವನಾಂತುದಾವ್ಣಿಲಿಲ ಬನಂ ||೮೯||

ಎ|| ಮುತ್ತಮಲ್ಲಿಯ ಬನಂ ಮುಗಿಲೆಡೆಯೊಳೆಡೆವಿಡದೆಡೆಯಾಡಿ ಬಿಟ್ಟ
ಬಿಡೆ ಸ್ವೀದರಿಯರ್ಕಳವಟ್ಟೆಗೆದಾಣಮೆಂಬಂತೆಸೆವೆನೀರ್ಗಳಂ ಪೂತ್ತಾಗಸ
ದೆಡೆಗಡರ್ವ ಚೆಂದೆಂಗಿನ ಮರಂಗಳೊಳಂ, ಎಸಗುವೆಲಿನ್ನೊಡೆದೊಸರ್ವ
ಪೊಸನಣ್ಣ ಪಸರದಿನೆಸೆವಸಿಯಕ್ಕೂಂಬನೆಂಬುವಾಡಿ ಸುಜ್ಜು ಗಟಪುವೆಳ
ಗಿಳಯ ಬಳಗಕ್ಕೆ ತವರ್ದನೆಯಾದಿವ್ಯಾವಿನ ಪೊವಟೊಳಂ, ಬಿಟ್ಟಿಟ್ಟಗುವೆ
ಪಟಮೆವಟಗಳಂ ತುಜುಸೆವಿಡಿವ ನಜುಗಂಪಿನ ಸೊಂಪುಗಳ್ಳಂಬಾವ
ಪೊಂಬೊಳಗಳಂ ಬಳ್ಳುವೆಡಕೆಯ ಸಾಲ್ಗಳೊಳಂ, ಬಯ್ಯನೊಯ್ಯನೆ ರಯ್ಯ
ಮಾಗಿ ಮೆಯ್ಯುಜಯದುಯ್ಯಲಾಡುವ ಸೊಂದಿಗೊಡಗಂಗಳಂದೊರೊಮೆರ್
ನೆಲಕ್ಕೆ ಜೊಲ್ವ ತಿಂತಿನೆವಣ್ಣ ನಾಂತ ಸಣ್ಣ ಗೊಂಬಿಂದೆಂಬುವಡೆ ದಾಳುಂಬಂ
ಗಳೊಳಂ, ಬುದುಬುದು ನಟ್ಟನಡುವಗಲೊಳೊಕ್ಕುಜಯಾಡುವೆವೆಂದಿರ
ಮೆಯ್ಯು ಕುಂಕುನದಿಂದೊಂದಿದ ಕೆಂದಾವರೆವೊಗಳಂ ತಳೆದು ಸೊಂಪನೊ

ಳಕೊಂಡ ತಾವರೆಗೊಳಂಗಳೊಳಂ, ಬಸಂತಂಗೆ ನೆಲೆವೀಡಾಗಿದುರ್ದಂತು
ಮಲ್ಲದೆಯುಂ ||೨೦

ಮೊರೆವೆಳದುಂಬಿಯ ನಲವಿಂ ।

ನೆರೆವಂಚೆಯ ನುಡಿನ ಗಿಳಿಯ ಕಿವಿಗಿನಿವವ್ವಂ ||

ತಿರೆ ಕರೆವ ಕೊಂಗಿಲೆಯ ನು ।

ಣ್ಣರದಿಂದಂ ಬಿರಿಯಿಗಳ್ಳೆ ಮಾಡುವುದಟಲಂ ||೨೧

ಕನಗೊಸರಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಮಿಳದೊಡುವ ನುಣ್ಣುಳರಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಬ ।

ಲ್ಪನೆಗಳವೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಪೊರೆದೊಡುವ ಮೊಗ್ಗ ಗಳಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಚೆ ||

ಲ್ಪನಿಪಲರಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಪಸುರೇಳುವ ಕಾಯ್ಗಳವೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಪ ।

ಣ್ಣನೆಗಳವೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿಯೆನೆ ನೊಲಿಸುಗುಂ ಬಿಡದಾವನಂ ಬನಂ ||೨೨

ತಿಳಿದ ಕೊಳಂಗಳೊಳೆ ಸುಡು ಸೀರ್ಪನಿಯಂ ಬಿಡದೆತ್ತಿ ಕೊಂಡು ಪೂ
ಗಳ ಪೊಸಗಂಪಿನೊಳೆ ಪೊರೆದು ತುಂಬಿಗಳಂಚರದಲ್ಲಿ ತಳ್ಳು ಕೆಂ ||

ದಳಗೇಳ ತೋಗಲೊಳೆ ತೊಡದು ಕೂಡುವ ನಲ್ಲರ ನೀಳ್ಗೆ ಸೇದೆಯಂ ।

ಸೆಳೆದಿಲರಲ್ಲಿ ತೀಡುವುದು ಮೆಲ್ಲನೆ ಮೆಲ್ಲನೆ ರಯ್ಯಮೆಂಬಿನಂ ||೨೩

ವ|| ಅಂತು ನೋಟ್ಟರ ಬಗೆಯಂ ಬಲ್ಪೆವಿಡಿಸ ಬನಮಂ ಬಳಸಿ ವಿಳ
ಸಮಾವ ಪೊಂಗೊಂಟೆಯಿಂದೊಳಗೆ ||೨೪

ಕಣ್ಣಿಂಬಾದುದು ರಾಯಬೀದಿ ಮುಡಿಯಿಂದಂ ಬೀಟ್ಟು ಪೂಸಾಲೆಯಿಂ ।

ತೆಣ್ಣಂಪಂ ಸವಿದಲ್ಲಿ ಎಂಗಡದೆ ಪಾಡುತ್ತಿರ್ಪ ಪೆಣ್ಣುಂಬಿಯಿಂ ||

ನುಣ್ಣಾಲುಂಗುರವೀಯೆ ಮೆಲ್ಲಲಿಯನೆತ್ತಂ ಬರ್ಪ ಬಲ್ವೆಡಿರಿಂ ।

ಜಾಣ್ಣಿಂಬಾವರವೆಂಡಿರಿಂ ಪೊಗಬ್ಬರೊಡಂ ಕೇಳ್ವ ಕೂರಾಳ್ಳಳಂ ||೨೫

೧. ಯೆಳಗಾಯ್ ಲ.ಗಾಯ್ಗಳವೆಲ್ಲಿ ಕ|| ೨. ಮತ್ತನೆಯಬನುಗಳೊಳೆ. ಕ||

೩. ಮಣ್ಣಂಪಂ. ಕಾವ್ಯಸಾರಪಾಠ. ೪. ವರ್ವೆಂಡಿರಿಂ. ಕಾವ್ಯಸಾರಪಾಠ.

ಮುತ್ತುಂ ಪಚ್ಚೆ ವರಲ್ಲಳುಂ ಕುಳಸಮುಂ ಮುಂತಾಗಿ ಕುಂದಿಲ್ಲದೊಂ |
ಬತ್ತುಂ ರನ್ನದ ನುಣ್ಣದಿರ್ ನೆಗೆದು ನೀಳ್ಳೊಂದೊಂದಪ್ಪೊಳ್ ಕೂಡಿ ಮೆ ||
ಯ್ವೆತ್ತಿ ದಿ೦ದಿರವಿಲ್ಲ ಪಾಂಗನೆನಸುಂ ಬಾಂಬಟ್ಟೆಯೊಳ್ ಬೀಳು ಕ |
ಣೆತ್ತಂ ಸೋಲಮನೀವ ರನ್ನವಸರಂ ಚೆಲ್ವಾದುದಾಬೀದಿಯೊಳ್ || ೨೬

ತೊಳಗುವ ಪೂಗಳನೆಂದುಂ |

ತಳದಿರ್ಪ ಕೊಳಂಗಳೆಂಬ ಸಂಕೆಯನೆನಸುಂ ||

ಬಳೆಯಿಸುತಿರ್ಪುದು ಬೀದಿಗ |

ಳೊಳಗೆಲ್ಲಂ ನೆಗಟ್ಟ ಕಂಚುಗಾಪರ ಪಸರಂ || ೨೭

ಮಿಗೆ ಬೆಲೆಯೇಡ ಪ್ಪೊಲಿಯ |

ಮಗರಿಯ ದೋರಿಯದ ಪಪಾಯ ತಳವ್ಗಟ್ಟೆಯ ಕಾ ||

ಡಿಗಿನೀರಿನ ಬಟ್ಟೆಯ ಮುಖ |

ಗೆಗಳಂ ಸೋಲಿಪುವು ನೀರೆವರದರ ಪಸರಂ || ೨೮

ವ|| ಅಲ್ಲಿಂ ಬಾಯಮುಣ್ಣಿ ಪೊಣ್ಣುವ ನಟುಗಂಪಿನ ಪಸರದಂತೆ
ಪಸರಿಸಿದ ತಂತಮ್ಮ ಕಾವಣಂಗಳ ಮುಂದೆ || ೨೯

ಮಗಮಗಿಸುತ್ತು ಮಿರ್ಪ ನಟುಸುಯ್ ಪೊಸವೂಗಳಕಂಪನೆತ್ತನು |
ಣ್ಣೊಗಮಿರದಚ್ಚ ದಾವರೆಯ ಮೆಯ್ಸಿರಿಯಂ ಪಿಡಿದೆತ್ತ ನೀಳ್ ಸೆ ||
ಳ್ಳುಗುರ್ಗಳ ಬೆಳ್ಳು ಕೇದಗೆಯ ಕುತ್ತೆಸಳೋಳಯನೆತ್ತ ಸುತ್ತಲುಂ |
ಸೊಗಯಿಸುತಿರ್ಪ ಬಾಸಿಗಮನೆತ್ತುವರಗ್ಗದ ಮಾಲೆಗಾರ್ತಿಯರ್ || ೩೦

ವ|| ಅಂತು ಸೊಬಗಿಂಗೊಳಗಾಗಿ ಪುಲ್ಲವಡಿಗಿತಿಯರ ಪಸರದಿನಂ
ದಂಬಡೆದ ಸೊಳಗೇಡುಯ ಕೆಲದಲ್ಲಿ || ೩೧

ಗರುವರ ಗೊಟ್ಟಿಗಾಪರ ನೆಗಟ್ಟಯ ಮಿಂಡರ ಮೇಳಗಾಪರ |
ಕ್ಕರಿಗರ ಸಂದ ಕಬ್ಬಿಗರ ಜೋಡೆಯ ಬಂಡರ ಸಾರ್ಡ ನೆತ್ತಗಾ ||

೧. ಬಗೆ. ಕ ||

೨. ಪೊಲ್ಲಿಯ. ಗ ||

೩. ಪುಲ್ಲಿಯ. ಕ ||

೪. ಮಳ ಗೆಗಳಂ. ಕ || , ಮಗ ವೆಗಳಂ. ಗ ||

ಅರ ಚದುರಂಗಕಾಳರರೋರಗಾಳರ ಬಾಜಿಪ ಬೀಣೆಗಾಳರಾ |

ಗರಮನೆ ಪೆಂಪುಸೊಂಪನೊಳಕೊಂಡೆಸದಿಪುಪು ಸೂಳೆಗೇಳುಗಳ್ ||

ಕಡಲೊಡೆಯನಿತ್ತು ರನ್ನದ |

ತೊಡವಂ ತುಡು ಸಾರಿಯಿತ್ತು ಪೊಂಬಟ್ಟಿಯನಿಂ ||

ದುಡು ಸಸಿಯಟ್ಟದ ಪೂವಂ |

ಮುಡಿಯೆಂಬಿನುಡಿಯ ಸೂಳೆಗೇಳುಯೊಳೆಲ್ಲಂ || ೪೩

ವ|| ಮತ್ತಮಾವಟ್ಟುಮಿಟ್ಟುಣಂಬಡೆದು ಮೆವುವ ಪೊಂಬೆಸದುಪುರಿ
ಗೆಯ ಬಿಸವಂದಮಾದ ಚುಂಚುಲೋವೆಗಳೊಳಗೆ ಬಳಸಿ ನಲಿದುಲಿನ
ಪಾರಿವಂಗಳ ಕೊರಬುಲಿಯೊಳಂ, ಪುಲ್ಲವಡಿಗಿತಿಯರೆತ್ತಿ ಪಡಿದ ಮಾ
ಲೆವೂವಿನ ನಟುಗಂಪಿಗೆ ಕವ್ವರೆಗೊಂಡು ಮುತ್ತಿ ಮುಸುಳು ಮೊರವ
ಮುಡುಂಬಿಗಳಂಚರದೊಳಂ, ಜೊದಿನ ದಿಣ್ಣೆಯೊಳ ಜೂದಾಡಿ ಗೆಲ್ಲ
ಕೈಕೊಂಡ ಪೊನ್ನರಾಸಿಗಳ ವಾದುವಂಗಳ ಪೇರಾನೆಗಳ ತೇರ್ಗಳ
ವಂಕಡಮಂ ತಂಡತಂಡದಿಂ ಬೀಯಂಗೆಯ್ವರಸುಮಕ್ಕಳಮುಂದೊಡಿದಿ
ಮೆಚ್ಚಂ ಕೊಳ್ಳುಕ್ಕರಿಗರಬ್ಬರದೊಳಂ, ಒಲಗದವಸರಮನಟಾದರಮನೆಗೆ
ಪೋಪ ಬರ್ಪ ಮನ್ನೆಯರ ಮಾಸಾವಂತರ ಪಸಾಯ್ತರ ಬುಸಲ್ಪು
ತುಳುಲಾಗ್ಗಳಡ್ಡದೊಳಡ್ಡ ಮಾಗೆ ಕೀಲಿಸಿದ ಕಿಣುಗೆಜ್ಜೆಯ ದನಿಗಳೊ
ಳಂ, ನೀರುಣಲೆಂದು ಪೊಜಮಟ್ಟು ಕೆಂದೊಳಯನೊಟ್ಟ ಕೊಳಲೆಂದು
ನಿಂದು ನಿಂದು ನೆಲದ ಸೊವಡನಾರಯ್ದು ಮಸಗಿ ದೆಸೆದೆಸೆಗೆ ವಿಸಟಂಬ
ರಿದು ಮನ್ನಣೆಯ ಮಾವಂತರುಮನಾರಕಾಳರುಮಂ ಮಿಾಳಿ ಗೆಂಟುಳೊ
ಳ ನಿಂದು ನೋಡುವ ನುಡಿಗೆ ಗಿಟ್ಟನೆಯ್ದುವ ಸೊರ್ಕಾನೆಗಳ ಕಾಲ
ಸಂಕಲೆಯ ಗೋಸದೊಳಂ ಇಂದಿರನ ಪೊಜಲ ಸರಿಯ ಸಡಗರಮಂ
ಪಡಿಯುತಿಪುಗದು. ಅಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ || ೪೪ ?

ನಲವಿಂದಿರುಳುಂ ಪಗಲುಂ |

ನೆಲನೆಲ್ಲಂ ಬಾಬ್ಬದೀತನಾದ ಬಬ್ಬಕ್ಕೊಂ ||

ದುಲಿಯೆ ಸಲಪುತ್ತುಮಿರ್ಪಂ |

ತೊಲಗದೆ ನನೆಯಂಬನೆಂಬನಂತಾಪೊಲಂ || ೪೫

ಜಸಮೆಳೆಯೆಲ್ಲಮಂ ಬಳಸೆ ಬಲ್ಪು ನೆಗಟ್ಟಿಯ ಬೀರರಂ ಝಳಂ |

ಪಿಸೆ ಕಡುನನ್ನಿ ಬಂದು ಸರಣೆಂದವರಂ ತಲೆಗಾಯೆ ಚಾಗದೊಂ ||

ದಿಸಕವಲಂಪಿನಿಂ ಬಡವರಂ ತಣಿಪುತ್ತಿರೆ ತಕ್ಕರೊಲ್ಲ ಬ |

ಣಿಸೆ ನನೆಯಂಬನೆಯ್ದೆ ನೆಲನಂ ಬಲದೊಳ್ಳಲೆಯಲ್ಲಿ ತಾಳ್ವದಂ || ೪೬

ನುಡಿ ಸಲೆ ನನ್ನಿಗಿರ್ಕೆವನೆಯಾದುದು ಜೌವನದೊಳ್ ಕಯ್ಗೆ ಕ |

ನ್ನಡಿಯೆನಿಸಿತ್ತು ಪೆಂಪು ಪಿರಿಯರ್ಗಡೆಗೊಟ್ಟುದು ಗಾಡಿ ರೂಡಿಯಂ ||

ಪಡೆದುದು ಬೀರಮುಗ್ಗಡದ ಸೈರಣೆಗಾಗರವಾಯ್ತು ನೊಪ್ಪಿಡೆಂ |

ದಡಿಗಡಿಗೊಲ್ಲ ಬಣ್ಣಿಸುವುದಾನನೆಯಂಬನ ಪೆರ್ಮೆಯಂ ನೆಲಂ || ೪೭

ಪಗೆಗಳುಮಂ ಪೆಂಡಿರುಮಂ |

ಮಿಗೆ ಸೋಲಿಪುವವನ ಬೀರಮುಂ ಗಾಡಿಯುಮಾ ||

ವಗಮಡಸಿ ತಾಗೆ ಕಣೆಯುಂ |

ಮುಗುಳ್ಳಣೆಯುಂ ಮೊನೆಯೊಳಂ ಪೊಪ್ಪಿಡಿದಿಯೊಳಂ || ೪೮

ಪಡಿಮೊಗಮಾಗಲೊಡಂ ಕ |

ನ್ನಡಿಯಂ ನೋಡುವರ ತೊಡೆ ಮೆಯ್ಯುಂದುವರು ||

ಗ್ಗಡದರಸುಮಕ್ಕಳನೆ ಬಾ |

ಳ್ವಡಿದಾರ್ ಬಾಬ್ಬ ಪ್ಪರಾತನಿದಿರೊಳ್ ಪಗೆವರ್ || ೪೯

ಕಡುಗಲಿ ನನೆಯಂಬನ ಬೆ |

ಳ್ಳೊಡೆಯೆತ್ತಿದ ಬಬ್ಬಯಮುಬ್ಬದ ರಾಯರ ಕೊಡೆಗಳ್ ||

ಗಡಣದೊಳ ತಳೆದಣಂಬೆಯ |

ಕೊಡೆವೋಲಂ ಬೆಳ್ಳೊಡೆಗಳಾದುವದನೇವೋಗ್ಗಟ್ಟಂ || ೫೦ ✓

ವ|| ಮತ್ತನಾತಂ ತಾವರೆಯಂತೆ ಸಿರಿಯೊಳೊಂದಿಯುಂ ಪೊಡೆಯ
ಲರನೆನಿಸಂ; ಸಿಡಿಲಂತೆ ಕಾಯ್ಪನಾಂತುಂ ಬಿಸುಗದಿರನೆನಿಸಂ; ಬಿಲ್ಲಾ
ಷನ ಕೈಯಂತೆ ಮಿಸುಪ ಸರದಿನಳವಟ್ಟುಂ ಮಾಲೆಗಾಣನೆನಿಸಂ; ಪಾರ್ವ
ರ ಕೇಳುಯಂತೆ ಚೆಂದಂಬಡೆದ ಮಡದಿನೆನೆದುಂ ತೇರೆನಿಸಂ; ಬಾನಂತೆ
ಮಿಾನ್ಗಳಂ ತಳೆದುಂ ಮುನ್ನೀರೆನಿಸಂ; ಮಾವಿನಂತೆ ಕೋಡುಗೈಯೊಂದಿ
ಯುಂ ಸೊರ್ಕಾನೆಯೆನಿಸಂ; ಎಂಬ ನೆಗಟ್ಟುಯಂ ಪೆತ್ತು ಪಲವುಂ ಪಗ
ಲರೆಸುಗೆಯ್ಯುತ್ತಮಿರ್ಪನ್ನೆ ಗಂ || ೫೧

ಬಲವಿಂದೋಲಗಿಸುವೆನೀ |

ನೆಲದೊಳುನನೆಂದು ಬರ್ಪವೋಲಂ ಬಗ್ಗಿಪ ಕೋ ||

ಗಿಲೆಯ ತೊದಳ್ಳುಡಿ ಬಿರಯಿಯು |

ನಲೆಯುತ್ತಿರೆ ಬಿಡದೆ ಬಂದುದಂದು ಬಸಂತಂ || ೫೨

ಬಿರಯಿಗಳಂಜಿ ತಾಣ ಪಗಲ್ಪಾಣನ ಮೆಯ ಬಿಸುಪೇಣ ಮಾಗೆ ಚೆ
ಜ್ಜರದೊಳ ಪಾಣ ನೀರ್ದೆಗೆದು ಬೆಂಚೆಗಳೊಳ್ ಕೆಸಣಾಣ ತುಂಬಿಗಳ್ ||
ಮೊರೆದಲರತ್ತ ಜಾಣ ನನೆಯುಂ ತರದಿಂದದಿಮುತ್ತು ಪೇಣ ತಾ |

ವರೆ ತಲೆದೋಣ ತೀಡಿದುದು ತೆಂಕಣ ಗಾಳ ಬಸಂತದೇಣ್ಣಿಯೊಳ್ || ೫೩

ವ|| ಮತ್ತಂ ಕೆಲಬಲದ ಕಿಣುವೆಟ್ಟಿನೊಳ್ ಪುಟ್ಟದ ಬೇವುಬೊಬ್ಬ
ಲಿಗಳಂ ತನ್ನಂತೆ ಮಾಲ್ಪ ಸಿರಿಕಂಡವೆಟ್ಟಿನೊಳ್ ಪುಟ್ಟಿಯುಂ, ನೊಂದಿ
ಗೋಡಗಂಗಳ ಕಾಲಾಟದಿನಲ್ಲೊಕ್ಕಲರಿನುದಿದ್ ದೊಳಗಳನಮರ್ಚಿ
ಯುಂ, ಕಿಟ್ಟರಿಗಳೊಳ್ ಬೆಳೆದಸುಗೆಯ ಬನಮನಿರ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಬಿಡದೊ
ಳ್ವ ಪೆಣ್ಣೋಗಿಲೆಯ ಸರಂಗಳಂ ತೊದಳ್ಳುಡಿಯಂ ಬೀಳುಯುಂ, ಎಡೆವಿ

ಡದೆಕಡಲ ತಡಿಗಳೊಳ್ ಪೊಂಬಾಳೆಯ ಕಂಪು ಪೊಂಪುಪೊರಗೆ ನೆಗೆದ
ಕೌಂಗಿನ ಸಾಲಸಂದಣಿಯೊಳ್ ನಿಜುಗಜುಗಂಪನಾಡಿಯುಂ, ಪಟ್ಟಣಂಗಳ
ಪೊಪ್ಪೊಬಲ ತೋಂಟಂಗಳೊಳ್ ಬೇಜೂರ್ಗ್ ಪೋದ ನಲ್ಲರ ನೆನೆದು
ದೂಷಿಸುವ ನೀಳಿಯರ ನಿಡುಸುಯ್ಯ ಗಡಣದಿಂ ಜೌವನವೇಷಯುಂ,
ಸೊಬಗುಮಂ ಗಾಡಿಯುಮನೊಳಕೊಂಡು ತಿರುಗುವೆಳವೆಂಡಿರ ಬಟ್ಟ
ಮೊಲೆಯೆಟ್ಟಡೆಯೊಳಪ್ರಾಕ್ತು ತೋರಮುತ್ತಿನಾರಮನಲ್ಲಾಡಿಯುಂ, ಕ
ಟವೆಯ ಮಡಿಗಳ ಬಜುವಿಡಿದು ಬೆಳೆದ ಚೆಂಗಣಿಗಿಲೆಯ ಕಂಪಿನೊಳ್
ಪೊರೆದು ಪರಿವ ತೋಷಿಗಾಲ್ಗಳ ಸೀರ್ಪನಿಗಳನೀಂಟಿಯುಂ, ಇಂತು ಪಾ
ಟುಬೊಜಂಗನ ಗೆಯ್ಯಮನೊಳಕೊಂಡು ತೀಡೆ || ೫೪

ಕಡುಸೊರ್ಕಿಂ ದಲರಂಬನಾನೆಯೆನಿಪೀತೆಂಗಾಳ ತನ್ನಿಚ್ಚೆಯಿಂ |
ನಡೆತಂದಪ್ಪುದು ಬೇಗದಿಂ ಬಿರಯಿ ನೀಂ ಪೋ ಪೋಗು ಪೋಗೆಂದು
ಮುಂ || ಗಡೆಯೊಳ್ ಸಾಟುವ ಡಾಡೆಯೆಂಬ ತೆಟದಿಂದಂ ಬಗ್ಗಿಸುತ್ತಿ
ದುವು | ಗಡದಿಂ ಕೋಗಿಲೆ ಮೊಗ್ಗಿಯಿಂ ಮಿಡಿಗಳಂ ಸೊಂಪೇಷದಿ
ಮ್ನಾವಿನೊಳ್ || ೫೫

ಅಲರ್ಗಳನಾಂತ ಪಾದರಿಗಳೊಳ್ ತರದಿಂದೆಟಗಿರ್ದ ತುಂಬಿಗಳ್ |
ಪಲವು ಬಸಂತನೊಲ್ಲೊಲಿಸಿ ಕಾಡುವ ರೂಡಿಯ ಬರ್ದುವೆಂಡಿರಂ ||
ನೆಲೆ ಸೆಣಿಗೆಯ್ವೆನೆಂದು ಪಲವಾಗಿರೆ ಮಾಡಿದ ತನ್ನ ಬಳ್ಳಸಂ |
ಕಲೆಗಳವೆಂಬಿನಂ ಬಗೆಯನಿರ್ಕುಳಗೊಂಡುವದೊಂದು ತಾಣದೊಳ್ ||

ಇವಳ ತನಿಗಂಪನಾಂ ಸವಿ |

ವೆವೆನುತ್ತಸೆವಲರ್ಗೆ ಕಾಪನಿತ್ತುಣಿ ಕೈಕೊಂ ||

ಡವೊಲೆಟಗಿ ಪಟಮೆವಜುವಿಂ |

ಡವಿಡತ್ತದಿಮ್ಮು^{*}ತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಸಂದಣಿಗೊಳುತುಂ || ೫೩

ಬಗೆಯದೆ ನಡೆವಳಗರಸಂ |

ಪಗೆಯರಮನೆಗೆಯ್ದ ಬಿಜುಕ ಜಾಣುವವೊಲ್ ಸಂ ||

ಪಗೆಯ ನನೆಗೆಯ್ದ ಬಿಜುಕೊ |

ಯ್ಯಗೆ ಜಾಣುವ ತುಂಬಿ ನಗಿಸಿದುದು ಮಲ್ಲಿಗೆಯಂ || ೫೪

ಕಡು ನಿಮಿದ^{*} ಕೊಂಬುಕೊಂಬಿನೊ |

ಳೆಡೆವಿಡದಲದ^{*}ಲರ ತೊಂಗಲಿಂ ಪುದಿದುಮಣಂ ||

ಗಡಣದಿನೆಯ್ದುಂದೆಜಪಾ |

ಜಡಿಗಾರಡಿದಾಣಮಾಯ್ತು ಸಂಪಗೆ ಪಲವುಂ || ೫೫

ಕಾಲ್ಪಮನಿಸೆ ಪೊಸಬಂಡಿನ |

ಮೆಲ್ಲರಿಯಂ ಸುರಿಯುತಿರ್ಪ ಸಂಪಗೆವೂಗಳ್ ||

ಬಲ್ಲೆಜಿವಿಡಿದಂತಿದುರ್ವು |

ಮೆಲ್ಲರದಿಂ ಪಾಡುತಿರ್ಪ ಪೆಣ್ಣುಂಬಿಗಳಂ || ೫೬

ಕನಗೊ^{*}ನರಂ ಕದೊಂಕಿ ದನಿದೋಣುವ ಕೋಗಿಲೆ ಮೇಳದಾ
ಳ್ಳಳಂ | ದನೆ ಗಿಳಿವಿಂಡು ಬಂದೆಜೆಯೆ ಬರ್ಪವರೆಂದೆನೆ ಪೊಣ್ಣುತಿರ್ಪ
ಪೂ|| ವಿನ ಪೊಸಗಂಪು ಕತ್ತರಿಯ ಕಂಪೆನೆ ಪಾಡುವ ತುಂಬಿ ಗಾಣರೆಂ |
ದನೆ ನನೆಯಂಬನೋಲಗದ ಸಾಲೆವೊಲಿದುರ್ವು ಬಂದಮಾವುಗಳ್ || ೫೭

ನನೆಯಂ ಪೇಣದ ತೋರಗೊಂಬು ನನೆಯಂ ಪೂಗೊಂಚಲಂ ಪೊ
ತ್ತುನೆ | ಟ್ಟನೆ ಬಿಣ್ಣೇಣದ ಬಳ್ಳಿಗೊಂಬು ನನೆಯಂ ಪೂಗೊಂಚಲಂ
ಕಾಯನಂ|| ತೆನಸುಂ ತಾಲ್ದದ ಗುಜ್ಜುಗೊಂಬು ನನೆಯಂ ಪೂಗೊಂಚಲಂ
ಕಾಯ್ಗಳಂ | ತನಿವಣ್ಣಂ ತಳೆದಳ್ಳೆಗೊಂಬುತರದಿಂ ಚೆಲ್ವಾದುದಿನ್ನಾ
ವಿನೊಳ್ || ೫೮

ಮಲ್ಲಿಗೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ಮೊರೆಯುತ್ತಿದೆ ಕಂಪಿನೊಳೊಂದಿ ತೆಂಕಣಿಂ |

ಮೆಲ್ಲನೆ ಗಾಳಿ ತೀಡುತ್ತಿದೆ ಕೋಗಿಲೆಗಳ್ ಪೊಸಮಾಮರಂಗಳೊಳ್ ||

ಬಲ್ಲ ಲಿಯಿಂದೆ ಬಗ್ಗಿಸುತುಮಿಂತಿದೆ ಬಂದುದು ಸುಗ್ಗಿ ತಳ್ವದಂ |

ನಲ್ಲನೆನುತ್ತದೊರ್ವಳ್ಳವೆಣ್ ಸುರಿದಳ್ ಮಿಗೆ ಕಣ್ಣಿ ನೀರ್ಗಳಂ || ೬೩

ವ || ಮತ್ತೊರ್ವಚೆನ್ನೆ ಪೊನ್ನ ಕರುಮಾಡಮಂ ಬಳಸಿ ಬೆಳೆದ ಪೂ
ದೋಂಟಮಂ ಪೊಕ್ಕು ಮೆಯ್ಯರೆದ ನಲ್ಲನಂ ನೆವದಿನಿಂತೆಂದಳದೆಂತೆ ||

ಎಲೆ ತಣ್ಣಳೆಯೆ ನೀನೇ |

ಕಲೆದಪೆ ಮುಡುಂಬಿಯೇಕೆ ಪಟ್ಟೊರೆದಪೆ ಕೋ ||

ಗಿಲೆಯೇಕೆ ಕಿನಿಸಿದಪೆ ಕಾ |

ದಲನಿಲ್ಲದ ಪೆಟಗೆ ನೋಯಿಪರೆ ನೀವೆನ್ನಂ || ೬೪

ವ || ಎಂಬ ಮಾತಂ ಕೇಳ್ವು ತಲ್ಲಣದಿನವಳ ನಲ್ಲನಲ್ಲಿಗೆ ಪೋಗಿ
ಮೇಳದ ಕೆಳದಿ ಮೆಲ್ಲನಿಂತೆಂದಳ್ || ೬೫

ಕೂಡೆ ಮುಗುತ್ತ ಮಲ್ಲಿಗೆಗೆ ತೀಡುವ ಗಾಳಿಗೆ ತಂಡತಂಡದಿಂ |

ಪಾಡುವ ತುಂಬಿಗಳ್ಗೆ ಸುಷುವಂಚೆಗೆ ಕೋಡುವ ಪೂಗೊಳಕ್ಕೆ ಮಾ ||

ತಾಡುವ ಪಕ್ಕಿಗಳ್ಗೆ ದನಿದೋಡುವ ಕೊಂಚೆಗೆ ಸಣ್ಣಗಾಯ್ಗಳಂ |

ಮೂಡುವ ಮಾಮರಕ್ಕಗಿವಳಾಕೆಯೊಳಮುನಿಸೇಕೆ ಸಾಲದೇ? || ೬೬

ವ || ಮತ್ತಮೊಂದೆಡೆಯೊಳ್ || ೬೭

ತರದಿಂದುಣ್ಣುವ ಕಣ್ಣಿ ನೀರ್ವನಿಗಳಂ ಕೈಕೊಂಡು ನುಣ್ಣುತ್ತಿನೊ |

ಚರನುಂ ಪೆರ್ಮೊಲೆ ಚುನ್ನವಾಡೆ ಸೆಳೆಮಾವಂ ನೆಮ್ಮಿ ಪೂಗಂಟಿ

ನೊಳ್ || ಪೊರೆದಲ್ಲಾಡುವ ತುಂಬಿವಾಡನೊಲವಿಂ ಕೇಳ್ವಂದದಿಂ ನಿಂದು

ಪಾ | ದರಿಗಂ ನಿಲ್ಲದೆ ಪೋದುದರ್ಕೆ ಬಗೆಗೆಟ್ಟದಾರ್ಕೆ ಕಣ್ಣೊಪ್ಪಿದಳ್ ||

ವ || ಅದಲ್ಲದೆಯುಂ, ಮತ್ತಮೊರ್ವ ಗಾಡಿಕಾರ್ತಿ ಸಂದಣಿಸಿ ಚೆಂ
ದಂಬಡೆದ ಕೆಂದಳರ ಪಂದರನುಂ ಮೆಯ್ಯಂಕೆಗಂಜಿ ಪತ್ತೆಸಾರ್ದಿಂ
ತಂದಳ್ || ೬೮

ಎಲೆ ತೀಡುವ ತೆಂಗಾಳಯೆ |

ನಲವಿಂ ಕಾಲ್ವಿಡಿದು ತಿಳುಪಿ ತಳ್ವಲ್ಲದೆ ಕಾ ||

ದಲನಂ ತಂದೊಡೆ ನಟುಸು |

ಯೈಲರಿಂದಂ ನಿನ್ನನಾಗಳುಂ ನೆಪ್ಪ ಪೊರೆವೆಂ || ೨೧

ವ|| ಅಂತು ಬಂದ ಬಸಂತದೊಳೊರ್ಮೆ ನನೆಯಂಬಂ ತನ್ನ ಮೇ
ಳದ ಕೆಳೆಯನಪ್ಪ ನಗೆಗಾಣನಂ ಬಟುಯಟ್ಟ ಬರಿಸಿ ಪಸಾಯ್ತರೆಲ್ಲರುಂ
ಬಗೆಯುಡಿಟ್ಟಡೆಯಂ ತೊಲಗಿ ಪೋಗಿ, ಕೆಲಕ್ಕೆ ಕರೆದು ಕನಸಂ ಕೇ
ಳ್ವುದೆಂದಿಂತೆಂದಂ || ೨೨

ತಳತಳಸಿ ಬೆಳಪ ತಿಂಗಳ |

ಬೆಳಗಂ ಕವರ್ವಂತೆ ಮೆಪ್ಪುವ ಮೆಯ್ಯೆಳಗಿಂ ಕ ||

ಣ್ಣೊಳಪೊರ್ವಳನಾನಿದಿನ |

ಬೆಳಗಪ್ಪೊಂದೆರಡು ಗಜ್ಜೆಗಯಾಗಲ್ ಕಂಡೆಂ || ೨೩

ಮಿನುಗುವ ನಿಟ್ಟಿಸಳೊಳ್ ನೀ |

ರ್ದನಿಗಳನೊಳಕೊಂಡು ತೋರ್ಪ ಕೆಂದಾವರೆಯಂ ||

ನೆನೆಯಿಸಿದುದು ಕಾಲುಗುರ್ಗಳ |

ನೆನಸುಂ ಕಣ್ಣೊಳಪ ನಿಡಿಯಮೆಲ್ಲಡಿಯವಳಾ || ೨೪

ನೇರಿತೆಳವಾಪಗಂಬಮ |

ನೋರಂತಿರೆ ನುಣ್ಣುವೆತ್ತು ಸೋಲಿಪ ಚೆಲ್ವಿಂ ||

ಬಾರಿಸಿ ಸೊಬಗಿಂಗೈತ್ತಿದ |

ತೋರಣಗಂಬಂಬೊಲಿದುರ್ವಾಕೆಯ ತೊಡೆಗಳ್ || ೨೫

ಮಿಟುಪ ಸುಪ್ಪವಡೆದ ಸಿಂಗರ |

ದೊಡೆಯೊಳ್ ತಲೆದೋರ್ಪ ತೆರೆಗಳೆಂದೆಂಬಿನಮೇಂ ||

ಮೌಢ್ಯದ್ರೂಪಾ ಪೂರ್ವಾ ಗಾಢೀಯಾ |

ಶೃಂಗಾರ ತತ್ವಸಿದ್ಧಿಗಳೆನಿಸುವ ತಿವಳಿಗಳವಳಾ || ೭೬ ||

ಮಿಳಿದೂರದವ ಮಹಾದುಂಬಿಯ |

ನೋಳಕೂಂಡನದಿವ ತಾವರೆ ಮನುಷ್ಯ ಪೋಳೆಪಂ ||

ತಳದು ಕುರುಳೋಳೆಯಿಂ ಬಗೆ |

ಗೊಳಿಸಿದುದೊರಂತೆ ಮಿಸುವ ನಗೆಮೊಗಮವಳಾ || ೭೭ ||

ವ|| ಮತ್ತನುವಳ ಮಲ್ಲಡಿಸೊಡಲೊಂಡು ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಮೇ
ಗಡದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಣ್ಣಳುಂ ನಸನಡುವಿನಲ್ಲಾಟಮಂ ಕಂಡು ಪೋಷವಾ
ಅಂದೇಶಲಾತುರ್ವಿಲ್ಲ, ಅವಳ ಕಡುಗುದ್ದಿನಾಳ್ ಪೂರ್ವಾಭಾಷೆ
ಗಲ್ಲ ಬಗೆ ಎನ್ನಂ ತೆಗೆಯಿಮೆಂದೆತ್ತಿದ ಕೃಪಾಂತರದ ಬಾಸಯೋಳಂ
ಟುಗೊಂಡ ಕಣ್ ತಿವಳಿಯೊಳಂ ಸಿಕ್ಕಿ ಪೋಗಲಾತುರ್ವಿಲ್ಲ; ಅವಳ
ಬೆಟ್ಟತಪ್ಪ ಬಟ್ಟನಾಲೆಯಿಟ್ಟದೆಯೊಳ್ ತೊಟ್ಟನೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಕಣ್ ಕಪ್ಪಿ
ನೊಳಾ ಕೆಡದ ಮಹಾವ್ರಲ್ವೆಯಂತೆ ಮಿಡುಕಲಾತುರ್ವಿಲ್ಲ; ಅವಳ ನ
ಗೆಮೊಗದೊಂಪುನೂಯ್ಯನಾಗಿರಿದ ಕಣ್ ಎಸೆವ ಪೊಸದಾವರೆಗೆ
ಅಕದಿಂದೆಬ್ಬಿದ ಮಹಾದುಂಬಿಯಂತೆ ಪೊಸಗಲಾತುರ್ವಿಲ್ಲ; ಅವಳ
ಪಟನೊಸಲನಲೆವ ಬಳ್ಳಿಗುರುಳೊಳ್ ತೊಡಂಕಿದ ಕಣ್ ಕಣ್ಣಿನಲೆಯೊ
ಳ್ ಕೆಡೆದೊಲೆಯಂತೆಯಿಡಲಾತುರ್ವಿಲ್ಲ; ಅಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ || ೭೮ ||

ತೊಳಗುವ ಮುತ್ತಿನೋಲೆಗಳ ಬೆಳ್ಳೆಗಳಿಂ ಸುಲಿಪಲ್ಲ ಮಂಚಿನಿಂ
ಪೋಳೆವಲರ್ಗಣ್ಣ ನುಬ್ಬದಿರ್ಗಳಂ ತಿಸರಂಗಳ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಡಾಳದಿಂ ||
ಬಳೆದೆಸೆದರ್ಪ ಸೆಳ್ಳುಗುರ ಮೆಯ್ಯುವಂ ಮಿಗೆ ಪೆರ್ಮೆವೆತ್ತು ಕ|
ಣ್ಣೊಳಿಸಿದಳಾಕೆ ಪಾಲ್ಗಡಲ ವರ್ದೆಯೊಳ್ ಸಿರಿ ನಿಂದಳೆಂಬಿನಂ || ೭೯ ||

ತೊಳಗುವ ಮುತ್ತಿ ನೋಲೆಗಳ ಬೆಳ್ಳೆಳಗಿಂ ಮಿಗೆ ಪೆರ್ಮೆವೆತ್ತು ಕ|
 ಸ್ತೋಳಸಿದಳಾಕೆ ಪಾಲ್ಲಡಲ ಪೆದರೆಯಂತಿರೆ ಜೊನ್ನದೊಂದು ಪು ||
 ತ್ತುಯವೊಲೊಪ್ಪವೆತ್ತ ಬಿದುಗಲ್ಲಿನ ಬೊಂಬೆಯ ಪಾಂಗಿನಂತೆ ಸೊಂ|
 ಪಳವಡೆ ಬಂದುದಂ ಕನಸಿನೊಳ ನೆಣಿನೋಡಿದನೆಂದು ಪೂಸರಂ || ೪೦

ವ|| ಇಂತು ಕೇಳೆ ಪೇಟ್ಟುದುಂ ಮೆಲ್ಲನೆ ನಗೆಗಾಣಿನಂತೆಂದಂ || ೪೧

ಕನಸಿದು ನನ್ನಿ ಕೇಳೆ ನಿನಗೆ ಬೇಗದೆ ಸಾರ್ವದೊರ್ದ ಚೆನ್ನೆಯಂ |
 ದೆನೆ ನನೆಯಂಬನುಟ್ಟ ತಳರ್ನೊಟ್ಟಿಯನಾಗಳ ಮೆಚ್ಚುಗೊಟ್ಟು ಮೆ||
 ಲ್ಲನೆ ನಡೆತಂದು ಪೊನ್ನ ಕರುಮಾಡದ ಮೇಲ್ಮೆಲ್ಮೆಯಲ್ಲಿ ಗಾಡಿಯಿಂ|
 ಬೆನೆ ನೆರೆದೊಲಗಂ ನಲವು ಕೈಮಿಗೆ ತನ್ನನೆ ನೋಡುತ್ತಿರ್ದನಂ || ೪೨

ವ|| ಅಂತೊಲಗಂಗೊಟ್ಟು ಕುಳ್ಳಿರ್ದು ಬಿತ್ತಿಯೊಳಂದಂ ಬೆಡೆವಂ
 ತು ಬಿಡಿಸಿದ ಬಣ್ಣಂಗಳಂ ಬೇರೊಬೇರೊ ನೋಡಿ ಮೆಚ್ಚುತಿರ್ಪಾಗಳೆ;
 ನಗೆಗಾಣಂ ಬಿನ್ನಪಮೆಂದಿನಂತೆಂದಂ || ೪೩

ಬರೆದ ಬನಮಿರ್ಕೆ ನೋಡೀ |

ಕರುಮಾಡದ ಕೆಲದೆ ಬೆಳದ ಪೂದೊಂಟಮನಿಂ ||

ಚರದಿಂ ಬಗೆಗೊಳಪಂಚೆಯ |

ನೆರವಿಗಳಂ ನೋಡು ತಳದು ಜಲಟಂಗಳುಮಂ || ೪೪

ಮಾವಿನ ಜೊಂಪಮಂ ಮಿಸುವ ಸಂಪಗೆಯಂ ಬಗೆಗೊಳ್ಳ ಜಾಡಿ
 ಯಂ | ಪೂವಿನ ಗೊಂಚಲಿಂ ಪುದಿದ ಸಾದರಿಯಂ ಪರಿತರ್ಪ ತುಂಬಿ
 ಯಂ || ತಾವರೆಗಿರ್ಕೆಯಾದ ಕೊಳನಂ ನೆರೆದಾಡುವ ಜಕ್ಕವಕ್ಕಿಯಂ |
 ತೀವಿದ ಬಂಡು ಓಂದು ನೆರೆಯುತ್ತಿರೆ ಮೆಲ್ಲನೆ ಬರ್ಪಕಾಲ್ಗಳಂ || ೪೫

ವ|| ಎಂದು ಬಿನ್ನವಿಸುತ್ತಿರೆ || ೪೬

೧. ತಾಂ ಕನಸಿನೊಳ ನೋಡುತ್ತಮೆಂದು. ಗ|| ೨. ಪಳೆ ಕೇಳಿದುದುಂ. ಕ|| ೩|| ೪||
 ೫. ಬಡೆದು ಪಟ್ಟಣದ. ನ|| ೬. ಬಂಡು. ಗ||, ಬಿಂದು. ಕ|| ೭. ನಗೆ. ಕ||

ಬಸದೆಡೆಯಂ ನೋಡುವುದೆಂ |

ದೇನಸುಂ ತುಂಬಿಗಳ ದನಿಗಳಿಂ ಕರೆವವೊಲೊ ||

ಯ್ಯನೆ ಬಂದು ಬಂದು ನಾಡೆ ||

ಯನ ಕೆಲದೊಳ್ ತೀಡಿದತ್ತು ತೆಂಬೆಲರಾಗಳ್ || ೧೭೬

ವ|| ಅಂತು ಬಂದ ತೆಂಗಾಳಿಗೆ ಪಿಡಿದ ಕೆಂದಾವರೆಯ ಮುಡಿದ ಮಲ್ಲಿ
ಗೆಯ ಪೂಸಿದ ಸಿಂಹಕಂಡದ ಕಪ್ಪುರದ ತಂಬುಲದ ನೊಸಲ ಕತ್ತೂರಿ
ಯ ಕಂಪಂ ಮೆಚ್ಚುಗುಡುವಂತೆ ಮಲ್ಲನೆ ಮೆಯ್ಯಾರ್ಚೆ ಬಯ್ಯಂ ಬ
ನಮಂ ನೋಡಲ್ವೊಕ್ಕುಮೆಂದು ನನೆಯಂಬಂ ಬಗೆಯೊಳ್ ನನೆಯುತ್ತಿ
ಪನ್ನೆಗಂ || ೧೭೭

ತೊಂಗಲೊಂಡಿದ ಕೆಂಪಾದಸುಗೆಯ ತಳಿರಂ ಕಂಪುದೀವಿದ
ಪೂವಂ | ಮಾಂಗಾಯಂ ಪೊಚ್ಚ ಪೊಂಬಾಳೆಯ ಮರುಗಮನಿಂಬಾದ ನ
ಲಾಪಿವಣ್ಣಂ || ಪೊಂಗಿದಾಸ್ತೆದಿಲೊಳ್ವಾವರೆಯ ಮುಗುಳ್ಳಂ, ಸೊಂ,
ಪಿನಿಂ ಬೆಳ್ಳುವೆತ್ತಿ | ದಿಂಗಳೊಲಂ ಪತ್ತಿ ದಾಳಂಬಗಳನೊಲವಿನಿಂ,
ತೊಂಬೆಗಂ ಕೊಟ್ಟನೊರ್ದಂ || ೧೭೮

ವ|| ಅಂತು ಕಾಸ್ತೆಗೊಟ್ಟವದರಿಪುದೆಂದಿಂತೆಂದಂ: — ಪೆಣನಾಡೆ
ಪಿಯಂ ನಿನ್ನ ಕೈಯೊಳ್ ಬನ್ನಂಬಡೆದು ಕಿನ್ನನಾಗೆಯವನ ಮೆಯ್ಯಂದಿದ
ಚೆನ್ನ ಪಾಂಗಿನಂತೆ ಪೊಡಪುಡುಗಿದ ಜಾದಿಯಂ ನಗುವಂದದಿನರಲ್ಲ
ಸುರಹೊನ್ನೆಗಳೊಳಂ, ಚಲದಿಂ ಮಲೆವ ಮುಪವರಸರ ಪೊಸನೆತ್ತರೊ
ಳ್ ಪೊರೆದ ನಿನ್ನ ಬಾಳಂತೆ ಬಳ್ಳುವಡೆದ ಕೆಂದಳಿಗಳಿಂ ಮಿಸುಗುವ
ಅಸುಗೆಗಳೊಳಂ, ನಿನ್ನ ಮುಳಸನಬೆಂಕೆಯಿಂ ಪೊತ್ತಿ ಪೊಗೆದುರಿವ ಪಗೆ
ವರ ಬೀಡಿನಂತೆ ಸುತ್ತಲಂ ಪೂತ ಮುಳ್ಳುಟ್ಟುಗದ ಮರಂಗಳೊಳಂ, ನಿನ್ನ
ಡಿಯಂ ನೆರವಿಲ್ಲದೆ ನಂಬಿದೆವೆಂಬರಸರ ಚೆನ್ನ ಪೊನ್ನ ನೆಲೆವಾಡದಂತೆ

ಪೂಸರಂಬಡೆದ ಕೊಸಗಿನ ಮರಂಗಲೊಳಂ, ನಿನ್ನ ಗಾಡಿಯಂ ನೋಡಿ
ಕೂಡಲ್ಪಡೆಯದ ಮಡದಿಯರ ಕದಂಪಿನಂತೆ ತುಟುಗಿದಲರಿಂ ಬೆಳ್ಳೇಱು
ದ ಬಕುಳಂಗಳೊಳಂ, ಬಿನದಕ್ಕೆ ಪಕ್ಕಾದ ಬನಮಂ ನೋಡಲ್ವೇಱ್ಪು
ದೇಱುಂದೆಂಬುದುಮಾತಂಗೆ ಮೆಚ್ಚುಗೊಟ್ಟು || ೪೬ ||

ಜಡುವ ಪಡಿಯುರ ಸೂಗಯಿಪ |

ನುಡಿಕಾಱರ ಮೇಳದರಸುಗಳ ಮೆಲ್ಲನೆ ಕೈ ||

ಗುಡುವ ಸೊಬಗೆಯರ ನೆರವಿಗ |

ಲೋಡನೆಟ್ಟುಂ ಬನಮನೊಸೆದು ನೋಲ್ಪುಜ್ಜುಗದಿಂ || ೪೭ ||

ಬೀಸುವ ಚೆನ್ನ ಸೀಗುರಿಗಳ ಕೆಲದೊಳ ಮೆಳದೊಡ ನಾಡೆಯುಂ |
ಗೋಸಣವೆತ್ತ ರಾಯರಿದಿರೆತ್ತರೆ ತುಂಬಿಗಳಜ್ಜವೂಗಳಂ ||

ದೂಸರಮಾದ ಚೊಟ್ಟಿಯದ ಕಂಪಿನೊಳೋಕುಯಾಡೆ ಸಿಂಗರಂ |
ದೇಸೆಯೊಳೊಂದಿ ತೋಱು ತಳದೊಂ ನನೆಯುಂಬನದೊಂದು ಚೆಲ್ವಿನಿಂ ||

ನಡೆಗಳೊಳಂಚೆ ನುಣ್ಣುರುಳೊಳಾಡಿ ತೋಳ್ಗಳೊಳೆಗೊಂಬು
ಸೋ | ಮುಡಿಗಳೊಳೈದೆ ಸೋಗೆ ಮಿಗೆ ಸೆಸೊಲೆಯೊಳ ಪೊಣ
ವೆಕ್ಕಿ ನಿಜ್ಜಮುಂ || ಕಡುಮುಳಯುತ್ತು ಮಿಪ್ಪುವಿದಯೊಳ ದೊರೆ
ಕೊಂಡುನೆನುತ್ತೆ ಕಾಯ್ದು ದಾ | ಟುಡುವವೊಲಾಬನಕ್ಕೆ ನಡೆತಂದುದು
ಪೆಂಡಿರ ತಂಡಮೆಟ್ಟಿಯಿಂ || ೪೮ ||

ಕಡೆಗಣ್ಣಿಳ ಕುಡಿಮಿಂಚನೀಯೆ ಸುಲಿಪಲ್ ಬೆಳ್ಳಂಗಳಂ ಬೀಳುಕೇ |
ಸಡಿ ಕೆಂದಾವರೆವೂಗಳಂ ಕಡಣಿ ಪುರಿಂಗೋಲವಿಲ್ಲಂದಮಂ || ಕುಡೆ
ತೋಳ ನೀಳ್ವೆಗಳೊಂಬಿನೊಳ ತೊಡರೆ ಗಲ್ಲಂ ನುಣ್ಣು ಕೈಮಿಕ್ಕು ಕ |
ನ್ನಡಿಯಂ ಪೋಲ್ಲಿರೆ ಬಂದರಲ್ಲಿ ಪಲಬರ್ ಚೆಲ್ವಪ್ಪಿನಂ ಚೆನ್ನೆಯರ್ || ೪೯ ||

ತಿಸರಂ ತೊಳಗುವ ಮುತ್ತಿನ |

ಪಸರಂ ಮೊಲೆ ಬಿಟ್ಟು ತಿವಳ ತೆರೆಯೆಂದೆನೆ ಸಂ ||

ತಸದ ಕಡಲಂತೆ ಮೆಲ್ಲನೆ |

ಪೊಸವೆಂಡಿಹ್ ಗಡಣಮೆಸೆವಿನಂ ನಡೆತಂದರ್ ||೯೪||

ಎಡೆಗಿಣುವ ಮೊಲೆಯ ಪೊಣಿಯಿಂ |

ಬಡನಡು ನಡೆ ನೋಡುವವರ ಬಗೆ ನಡುಗುವವೊಲೆ ||

ನಡುಗೆ ನಲವಿಂದಮೊಡನೊಡ |

ನಡಿಯಿಟ್ಟರ್ ನೆರೆಮ ಬಿಂಕಗಾರ್ತಿಯರರೆಬರ್ ||೯೫||

ಇಸಲೊಡರಿಸುವಿಂಗೊಲನ |

ಮಿಸುಗುವ ಪೊಸವಿಲ್ಲ ಜೀವೊಡೆಯ ದನಿಯವೊಲೆ ||

ಣ್ಣೆಸೆಯೊಳ್ ನೇವರದುಲಿ ಪಸ |

ರಿಸೆ ಮೆಲ್ಲನೆ ಚೆಲ್ಲಗಾರ್ತಿಯರ್ ನಡೆತಂದರ್ ||೯೬||

ವ|| ಅಂತು ಪರಿಸರಿಯ ಸಿಂಗರದಿನಂದಂಬಡೆದು ನಡೆವ ಮಡದಿಯ
ರ ಮುಡಿಯೊಳ್ ತೊಡರ್ದ ಪೊಸವೊಗಳ ಕಂಪಿಂಗಳಿಸಿ ಮೇಲೆ ಬಳಸಿ
ದ ಮುಡುದುಂಬಿಯ ಬಂಬಲ್ ಎತ್ತಿಪಿಡಿದ ಪಿರಲಿದೆಯಾಗೆ ಬಂದು ಬನ
ದ ಬಾಗಿಲಂ ಪುಗುವಲ್ಲಿ ||೯೭||

ತಳರಂ ಮೆಲ್ಲನೆ ನೂಂಕಿ ಮಾಮಿಡಿಗಳಂ ಸೆಂಡಾಡುತುಂ ಕೂಡೆ
ಪೂ | ಗಳ ದೂಳಂ ಪೊಣಿಯೇಣುತುಂ ಸೊನೆಗಳೊಳ್ ನೀರಾಟಮಂ
ಮಾಡುತುಂ || ಒಣಯಂ ಕೈಮಿಗೆ ಬರ್ಪ ತುಂಬಿಯುಲಿಯಿಂದಂ ಡಂ
ಗುರಂಜೊಯ್ಸುತುಂ | ತಳದೇಣಂ ಬಂದುದೊ ಕಾವನಾನನೆಯ್ ವೊ
ಲಾತಣ್ಣಾಳ ತನ್ನಿಚ್ಚೆಯಿಂ ||೯೮||

ಆಗಾಳಯ ಮೆಲ್ಪೊಂಕಿಂ |

ದಾಗಳ ಬೆಮರೊಡನೆ ಬಳದ ಸೇದೆಯದಿತ್ತಂ ||

ಪೋಗೆ ನಲವಿಂದೆ ಪೊಕ್ಕಂ |

ಬೇಗದೆ ಪಡಿಯುರ ಜಡಿಪನೆಡೆಗೊಳ ಬನಮಂ ||೯೯

ಎ|| ಅಂತು ಪೊಕ್ಕ ಪಚ್ಚೆಯ ಪಡ್ಡಳಿಯ ಪಾದರಿಯ ಪಲಸಿನ ತೆಂ
ಗಿನ ಕಾಂಗಿನ ದಾಳಂಬದ ದವನದ ಮರುಗದ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಮಾವಿನ
ಮಾದಲದ ಸುರಗಿಯ ಸುರಹೊನ್ನೆಯ ಇರವಂತಿಯ ಸೇವಂತಿಯ
ಕಂಪುಮಿಗುವ ಸಂಪಗೆಯ ಸಸಿಯ ಸಾಲ್ಗನಡುವೆ ನನೆಯಂಬಂ ನಡೆ
ವಾಗಳ ಬಲಗೆಲದೊಳ ಕೈಗೊಟ್ಟು ಬರ್ಪ ನಗೆಗಾಜಿನಂತೆಂದಂ ||೧೦೦

ಎಸೆವಲಗೊಂಚಲಂ ತಳೆದ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಪೂವಿನ ಸಂತೆ ಕೊಂಬಿನಿಂ |
ಮಿಸುಗುವ ಮಾಮರಂ ಪೆಸರ ಮಾಳಿಗೆ ಮಾಡಿದ ತೋರವೆಟ್ಟುಗಳ್ |
ಪೊಸಮನೆ ಸುತ್ತಲುಂ ಬಳಸಿ ಪರ್ವದ ಕೇದಗೆ ಪಚ್ಚೆ ವಾಗಿಲೆಂ |
ಬೆಸಕಮನಾಳ್ ಪೂಗಣೆಯನಿರ್ಪ ಪೊಲ್ಲೆಣೆಯಾದುದೀಬನಂ ||

ನಿನ್ನ ಬರವೊಡು ನಲವಿಂ |

ಮುನ್ನಮೆ ಗುಡಿಗಟ್ಟದಂತೆ ಪೊಸವೂಗುಡಿಯಿಂ ||

ದನ್ನೆರೆದು ನಿಮಿರ್ದ ಕುಡಿಯಿಂ |

ಚೆನ್ನಂ ತಳೆದಿತ್ತಿದಂತೆ ಮಲ್ಲಿಗೆಯೆಸೆಗುಂ ||೧೦೨

ಆಡರ್ದೆಲೆವಳ್ಳಗಳಲೆಯಂ |

ಪಿಡಿರ್ದಿರ್ಪೆಗಳಗೊಗಿನಲ್ಲಿ ತರತರದಿಂ ನೇ ||

ಪರ್ಡೆ ಸಮೆದಿಲೆವಸರದವೊಲ್ |

ಕಡುಚೆಲ್ವಂ ಪಡೆದ್ದು ತೋರ್ಪುವೀಬನದೆಡೆಯೊಳ್ ||೧೦೩

ಪುದಿದ ತನಿವಣ್ಣ ಬಿರಿಕಿಂ |

ದುದಿದ್‌ದ್‌ತ್ತಂ ರಾಸಿಯಾದ ಬಿಟ್ಟುಗಳಂ ಪೆಂ ||

ಪೊದವಿದ ಪಲವುಂ ದಾಳಂ |

ಬದ ಮರಗಳ್ ರನ್ನ ವಸರದಂತೆನೆದಿಕ್ಕುಂ ||೧೦೪||

ಮಿಸುಪಲರ್ಗಳ ಬೆಳ್ಳೆಳಗಿಂ |

ಮುಸುಕಿದ ತಾವರೆಗಳೆಲೆಯನಾಂತ ಕೊಳಂಗಳ್ ||

ಪಸರಿಸಿದ ಕಂಚುಗಾಣರ |

ಪಸರದವೊಲ ನಾಡ ತೋರ್ಪುವೀಕೆಲಬಲದೊಳ್ ||೧೦೫||

ಬಗೆಗೊಳ್ ಮೆಲ್ಲನೆ ನಡೆವಂ |

ಚೆಗಳಂ ತಳೆದಿರ್ಪ ಬಳ್ಳಿಮಾವಿನ ಸಾಲ್ಗಲ್ ||

ನೆಗಟ್ಟ ಬೆಲೆವೆಣ್ಣಳಂದದೆ |

ಮಿಗೆ ಸೋಲಿಪ ಸೂಳೆಗೇಣುಯಂತಿವೆ ಬನದೊಳ್ ||೧೦೬||

ಇಟ್ಟಣಿಸಿದಲರ್ಗಳೆದಿರೆ |

ಕಟ್ಟುದ ಮನಾಂತು ಮಿಸುಪ ಕೊಸಗಿನ ಚೆಲ್ವೆಂ ||

ಪುಟ್ಟಿಸಿದುದೊ ಪೊಸಸಿರಿಗೆ |

ವೆಟ್ಟನೆ ಪೂಗಣಯನಿರ್ಪ ನೆಲೆಮಾಡದವೊಲ ||೧೦೭||

ನನೆಗಳ ಪೂಗಳ ಪೊಯಿಂ |

ದಿನಸುಂ ತಲೆವಾಗುತಿರ್ಪ ಸೆಳೆಗೊಂಬಿನೆ ||

ಟ್ಟನೆ ಪರಿವಡೆದೀಸಂಪಗೆ |

ನಿನಗಿಗದರಲಿಗಿಪಂತೆ ತೋರ್ಪುವು ಬನದೊಳ್ ||೧೦೮||

ನೆಗಟ್ಟ ರವಂತಿಯ ಮನೆಗಳೊ |

ಳಗಲಮನೊಳಕೊಂಡು ಪಲವು ಪಳುಕಿನ ಸಜುಗಳ್ ||

ಬಗೆಗೊಳೆ ನಿನಗಿಕ್ಕಿದ ಗ |

ದ್ದುಗೆಗಳವೊಲ್ ಕೂಡೆ ತೋರ್ಪುವೀಕಟ್ಟಿದಿರೊಳ್ || ೧೧೫

ವ|| ಎಂದು ಮುನ್ನವಿಾಬನಂ ಪಟ್ಟಣದಂತಿಪ್ಪದೆಂದು ನುಡಿದ
ನುಡಿಯಕ್ಕ ಪರಿವಿಡಿಯಂ ನನ್ನಿ ಮಾಡಿದೆಯೆಂದು ತೊನೆಯುತ್ತೆ ಕಟಾದೆಡೆ
ಯಂ ಪೋಗೆವೋಗೆ || ೧೧೬

ಕಸಗೊ^{*}ಸರಿರ್ಕೆ ನುಣ್ಣುಳರ ಬಾಲ್ಯವನೆ ಕಂದಳರಿಪ್ ಬೀಡು ಬ |
ಲ್ಲನೆಯ ಪೊದಟ್ ಮುಗುಳ್ಳನೆಯ ಪೆರ್ಮನೆ ಮೊಗ್ಗೆಯ ತಾಣಮುಚ್ಚ ವೂ
ವಿನ ನೆಲೆ ಸಣ್ಣ ಗಾಯ ಬಲುಗಾಯ ಪೊಚ್ಚಲ್ ನನು ದೋರೆವಣ್ಣ ತಾ |
ಯ್ವನೆ ಪೊಸವಣ್ಣ ಗೊತ್ತಿದನೆ ಕಣ್ಣೆಸೆದಿದುರ್ದದೊಂದು ಮಾಮರಂ ||

ಮೊರೆಯದ ತುಂಬಿಯಂ ಕುರುಳ ಸಂದಣಿ ಸೋಲಿಸೆ ಜಕ್ಕವಕ್ಕಿಯಂ
ಪರಿವಡೆದಿದರ್ ತೋರಮೊಲೆ ಬಗ್ಗಿಸೆ ನೈದಿಲನೆಯ್ದ ಕಣ್ಣಿಲರ್ ||
ಕೊರಗಿಸೆ ನಾಡೆ ಕಂದಳರನೋವದೆ ಕಂದಳಮಿಕ್ಕ ಮೆಟ್ಟಿ ಮಾ |
ಮರದಡುಲ್ಲಿ ನಿಂದ ಬನವಣ್ಣನಿಪಂದದಿನೊರ್ವಳೊಪ್ಪಿದಳ್ || ೧೧೭

ವ|| ಅವಳಂ ತೊಟ್ಟನೆ ಕಟ್ಟಿದಿರೊಳ್ಳಂಡು ನನೆಯುಂಬಂ ತನ್ನ ಬಗೆ
ಯೊಳಂತೆಂದಂ || ೧೧೮

ಕರಮೆಸೆವ ರೂಪು ಕಣ್ಣ |

ಚ್ಚರಿಯಂ ಪುಟ್ಟಿಸಿದುದೀಕೆಯಾವಳೊ ನೆಲದೊಳ್ ||

ಪಿರಿದುಂ ಮಾನಸಿಯರ್ಗೀ |

ಪರಿಚೆವ್ವಿನಿತುಂಟೆ ಸಗ್ಗದಾಕೆಯೆ ದಿಟದಿಂ || ೧೧೯

ವ|| ಎಂದು ಪತ್ತೆಸಾರ್ದು—ನೀಮಾರ್, ಎಂದು ಮೆಲ್ಲನೆ ಬೆಸಗೊ

ಳ್ವುದುಂ; ಅಅಚ್ಚರಸಿ—ಬಿನದದಿಂ ಬನದ ಸೊಂಪಂ ನೋಡಲೆಂದೈತಂ
ದೆಂ, ಎನೆ; ನಾಡೆತಿಯನಿಂತೆಂದಂ || ೧೧೫

ಮಿಗೆ ಮುನ್ನಂ ಕಂಡವೊಲಿದ್ವಪುದು ಮಿಸುಗುವಿಬಾಚಿಯೀ
ಕಾಲ್ಗಳಸಂ | ಪಗೆಯಾನೇಣುಳ್ಳಳಪಾದರಿ ಬಿಡೆ ಮೊರೆವಿಡಿತುಂಬಿ
ಯಾಕೊಂಚೆಯಾಮು || ಲ್ಲಿಗೆಯಾತಣ್ಣಾಳಯಾಕೋಗಿಲೆಯ ಬಳಗ
ಮಾಸೋಗೆಯಾಸೊಂಪಿನಿವ್ವಾ | ಪುಗಳಚೆನ್ನೈದಿಲೀಕೆಂದಳರ ತುಣು
ಗಲ್ಲಿಯಂಚೆಯಾಕರ್ವುದೋಂಟಂ || ೧೧೬

ಅಣತಂ ನಿಮಗುಂಟಂತಾ |

ತೆಣನಂ ನೀಮೆನಗೆ ಪೇಟ್ಟುದುಳ್ಳುದನೆನೆ ಬಾ ||

ಯೆಣ್ ಸುಲಿಪಲ್ಲಳ ಮಿಂಚಂ |

ಕಣಿಯುತ್ತಿರೆ ತಿಳಿಯೆ ಪೇಟಲೆಂದಿತೆಂದಳ || ೧೧೭

ವ|| ಅದೇನೆಂದೊಡೆ:—ಪೊಂಗೇದಗೆಯ ಬಾಚ್ವೊಲಿಯೊಳಂ, ಪನ್ನೀ
ರಗ್ಗಲ್ವೆಯೊಳಂ, ಕುಂಕುವದ ಮಡುಗಳೊಳಂ, ಬಕುಳದ ಬಾಗಿಲವ್ವಡ
ದೊಳಂ, ಮರುಗದಟ್ಟಳೆಯೊಳಂ, ಪೊಂಬಾಳೆಯ ಪ್ಪವಿಗೆಗಳೊಳಂ,
ಪಾದರಿಯ ನೆಲೆವಾಡಂಗಳೊಳಂ, ದವನದ ದಾವಣಂಗಳೊಳಂ, ಮಲ್ಲಿ
ಗೆಯ ಮನೆಗಳೊಳಂ, ಕಪ್ಪುರದ ಸೊದೆಯೊಳಂ, ಸೊಂಪುವಡೆದ ಕಂಪಿನ
ಪೊಟಲೆಂಬ ಬೀಡು ಬಗೆಗೊಳಸುತಿರ್ಪುದು || ೧೧೮

ಚದುರುಂ ಮಿಕ್ಕಿದ್ ತಕ್ಕುಂ ನೆಲಸಿದ ಸೊಬಗುಂ ಮೈಮೆಯುಂ
ಚೊಗಮುಂ ಪೆ | ಚೊದ ಸೊಂಪುಂ ಪೆರ್ಮೆಯುಂ ನನ್ನಿಗೆ ನೆಲೆಯೆನಿಸಿ
ದಾರ್ಯಮುಂ ಬೀರಮುಂ ಕುಂ || ದದ ಚೆಲ್ವುಂ ರಾಡಿಯುಂ ಕೈಮಿಗೆ
ನೆಲನನಿತಂ ಗೆಲ್ಲ ತನ್ನಿಚ್ಚೆಯಿಂದಿ | ನ್ನಿದನಾಳ್ವಂ ಕರ್ವುಪಿಲ್ಲಂ ಪಡೆದೊ

ಡವೆಗಳಂ ಸಾರ್ದವರ್ಗೀಯಬಲ್ಲಂ || ೧೨೦

ಇನಿಯರನೆಂದುಂ ನೆರೆಯಿಪ |

ಬಿನದಮೆ ತನ್ನಿಚ್ಛೆಯಾಗೆ ರೂಡಿಸಿದಾಕಾ ||

ವನ ನಚ್ಚಿನ ಪೆಂಡತಿ ಚೆ |

ಲ್ವಿನ ಪುತ್ತಯಿಚ್ಛೆಗಾರ್ತಿಯೆಂಬಳ್ ಪೆಸರಿಂ || ೧೨೧

ಸೊಗಯಿಪ ಜಕ್ಕವಕ್ಕಿಗಳನೇಪ ಪೆಮೊಲೆಯಿಂದೆ ಮಿನ್ಗಳಂ |
ನಗುವರ್ಗಣ್ಣಳಂದೆ ಸುಖಯಂ ಪಡೊಪ್ಪುವ ಪೊರ್ಕುಳಂದೆ ಮೆ ||
ಲ್ಲಗೆ ನಡೆವಂಚೆಯಂ ಜಡವ ಮೆಲ್ಲಡೆಯಿಂದೆ ಸಮಂತು ನೋಲ್ಪುರಿ |
ಚ್ಚೆಗೆ ಪೊಸವೂಗೊಳಂಬೊಲಮದೊಪ್ಪುವಳೊಪ್ಪದಿನಿಚ್ಛೆಗಾರ್ತಿಯಾಂ ||

ಅವಳ ಮೊಗದಂತೆ ಮೆಯ್ಯಿರಿ |

ಸವನಿಸದೆನಗೆಂದು ಕಂದನೆದೆಯೊಳ್ ತಾಳ್ವಂ ||

ಹಿವಗದಿರನೆಂದೊಡ್ನು ||

ದವರೇನಂ ಪೊಗಟಲಾರ್ಪರಾಕೆಯ ಮೊಗಮಂ || ೧೨೨

ವ|| ಮತ್ತಮವಳ ಕಾಲ ನೇವುರದಿಂಚರಮೆಂಬ ಪೆಣ್ಣಂಚೆಯ ದನಿ
ಕರ್ಪುವಿಲ್ಲನೆಂಬಂಚೆಯಂ ಬವುವೆಯೊಳ್ ಬರಿಸೆಯುಂ, ನುಣ್ಣೊಡೆ
ಯೆಂಬ ಪೊಂಬಾಯ ಬಾಳ್ಗಂಬಮಲರ್ಗಣೆಯನೆಂಬ ಸೊರ್ಕಾನೆಯಂ
ತೊಲಗಲೀಯದೆ ನಿಲಿಸೆಯುಂ, ಪರಿವಡೆದ ಪೊಟವಾಟಂಬ ಮಣಲ ದಿಣ್ಣೆ
ನೀಡಿಯರ ಬಲ್ಲಹನೆಂಬ ನೀರ್ವಕ್ಕಿಯ ಕಾಲಾಟಕ್ಕೆಡೆಗುಡೆಯುಂ, ಗು
ಣ್ಣುವಡೆದ ಪೊರ್ಕುಳಂಬ ತಿಳಗೊಳಂ ಕಮ್ಮಂಗೊಲನೆಂಬ ಜಕ್ಕವ
ಕ್ಕಿಯನೊಲಾಡಿಸೆಯುಂ, ತೊಳವ ತೋರಮೊಲೆಗಳೆಂಬ ಪೂಗೊಂ
ಚಲ್ ಪೂಸರಲನೆಂಬ ತುಂಬಿಗಿಂಬಾಗೆಯುಂ, ನುಣ್ಣುವಡೆದ ನಳತೋ
ಳಳೆಂಬ ಸೆಳಗೊಂಬುಗಳ್ ಕಾವನೆಂಬ ಗಂಡುಗೋಗಿಲೆಯಂ ತೇಂಕಿ

ಸೆಯುಂ, ಮಿಸುಪ ಸುಲಿಪಲ್ವೆಗಳೆಂಬ ಕಾರಮಿಂಜಿಂಗೋಲ್ವಿಲ್ಲನೆಂಬ
ಸೋಲಿಗೆಯಂ ಸೋಲಿಸೆಯುಂ, ಮಿಳರ್ವ ಬಂಬಲುರುಳೆಂಬ ತೊಡೆಂಕು
ವಲೆ ಬಸಂತನ ಕೆಳೆಯನೆಂಬೆರಲೆಯಂ ಸಿಲ್ವಿಸೆಯುಂ ಇಂತಳವಿಗೂಡ
ಸೊಬಗಿನ ಸೊಂಪು ಪೆರ್ಕ್ಕಳಮಾಗಿರ್ಪುದುಂ || ೧೦೨ ||

೧ ಅವರಿರ್ವರ ಮೈಮೆಯುಮಂ |

ತವರಿರ್ವರ ರೂಡಿವಡೆದ ಪೊಸಗಾಡಿಯುಮಂ ||

ತವರಿರ್ವರ ಬೇಟೆಮುಮಂ |

ತವರಿರ್ವರೊಳ್ಲ್ಲದಿಲ್ಲ ಪೊತೊರ್ವರೊಳಂ || ೧೦೩ ||

ವ|| ಮತ್ತಮವರೊರ್ಮೆ ಪಲತೆಡದ ಮರಂಗಳಿಂದಡೆಗಿಡದವಿಗ
ಳೊಳ್ ಕಾಡೊಡೆಯರಂತೆ ಬಿರಯಿಗಳೆಂಬ ಮಿಗಂಗಳ ಬೇಂಟೆಯನಾ
ಡಿಯುಂ, ಮತ್ತಮವರೊರ್ಮೆ ಪೊಳೆವ ಕಟ್ಟಣಕದ ಕಟ್ಟಿಗೆಗಳಂದಿ
ಟ್ಟಣವಾದ ತಿಳಗೊಳಂಗಳೊಳಾನೆಯಂತೆ ನೀರಾಟಮನಾಡಿಯುಂ,
ಮತ್ತಮೋರೊರ್ಮೆ ಪಲತೆಡದ ನಳನಳಸಿ ಬೆಳೆದಳವಾಜಾಯ ಸುಜಾಯೆ
ಲೆಯನುಡಿಯೊಳಮರ್ಚಿಯುಂ, ಮತ್ತಮೋರೊರ್ಮೆ ಕಟ್ಟಲೆಗೆ ನೆಲೆವ
ನೆಯನಿಬೆಳವಳ್ಳಯ ಬಳಸಿಂಗೊಳಗಾದಸುಗೆಯ ಜೊಂಪಂಗಳೊಳ್
ಕೋಗಿಲೆಯಂತೆ ಕೂಟಮನೊಡರ್ಚಿಯುಂ; ಇಂತು ಪಲವುಂ ಪಗಲಂ
ಕಳೆಯುತ್ತು ಮಿದೊರ್ಮೆ || ೧೦೪ ||

ಬೆಳೆದಳವಳ್ಳಯೊಳ್ ಪುದಿದು ತೋಡುವ ಮಾವಿನ ತೋರಗಂಬದಿಂ |
ತಳಗ್ಗಳನಿಂಬುವೆತ್ತ ಪೊಸಲೋವೆಗಳಂ ನಸುಬಾಗಿ ಕೊಂಬಿನೊಳ್ ||
ಪೊಳವೆಳಗಾಯ ನುಣ್ಣೊಗರಿಯಿಂ ಸುಜತರ್ಪಲರಿಂದೆ ಬಿಟ್ಟ ಪೂ |
ಗಳ ಪುಡಿಯಿಂ ಕರಂ ಸೊಗಯಿಪೋಲಗಸಾಲೆಯೊಳದೊರೊಪ್ಪದಿಂ || ೧ ||
ನಡೆಕಲಕಂಚಿಬಿನ್ನವಿಸು ಬೇಗದೆ ಕೋಗಿಲೆ ಪಾಡಿನೊಡೆಜೆಯಂ |

ಗಡಣಿಸು ತುಂಬಿ ಸೋಗೆ ದನಿಯೆತ್ತದಿರೊಯ್ಯನೆ ಬಂದು ಕುಳ್ಳಿರೀ ||
ಯೆಡೆಗೆ ಬಸಂತಯೆಂದು ಗಿಳಿಗಳ್ ಕಡುಪಿಂ ನಡೆತಂದು ಸುತ್ತಲುಂ |
ಪಡಿಯುರಾಗಿ ಚಪ್ಪರಿಪುಪೋಲಗದೊಳ್ ಸಲೆ ಕರ್ಪುವಿಲ್ಲನಾ || ೧೨೪

ತೊಲಗದೆ ಪಕ್ಕದೊಳ್ ನಲಿವ ಕನ್ನಡವಕ್ಕಿಗಳೋಳು ಬಿಂಕದಿಂ |
ಬಲಗಲದೊಳ್ ನೆಗ್ಗುವಡದಿರ್ಪರಸಂಜೆಯ ಪಿಂಡು ಬೇಟವ ||
ಗ್ಗಲಿಸಿದ ಜಕ್ಕವಕ್ಕಿಗಳ ವಂಗಡಮಿಂಬುರದಿರ್ಪ ಗಂಡುಗೋ |
ಗಿಲೆಗಳ ತಂಡಮೊಪ್ಪೆ ಬಗೆಗೋಲಗಮೊಪ್ಪಿದುದಂದು ಕಾವನಾ || ೧೨೫

ಮಡದಿಯರ ಸುಯ್ಯ ಕಂಪುಂ |
ಕಡುಮೆಣವಿನಮಿಟ್ಟ ಕತ್ತರಿಯ ಪೊಸಗಂಪುಂ ||
ಮುಡಿಯಲರ್ಗಳ ನುಗಂಪುಂ |

ಗಡಣಿಸಿ ಕಡೆಗೋಡಿದವರಿದು ಪೊಡ್ಡೋಲಗದೊಳ್ || ೧೨೬

ಕೆಂದಳದೊಂದು ಕೆಂಪು ಕಿಸುಸಂಜೆಯನಂಜೆನೆ ಕರ್ಪುವೆತ್ತಕೇ |
ಸಂ ದಳವಾದ ಕಟ್ಟಲೆಯನೇಣುನೆ ನುಣ್ಣೊಗವಚ್ಚದಿಂಗಳಂ ||
ಸಂದಿಸೆ ನೀಳ್ ಕಣ್ಣೆಳಗು ನಾಲ್ದಿಸೆಗಂ ಪೊಸತಪ್ಪ ಜೊನ್ನಮಂ |
ಮುಂದಿಡೆ ಬಂದಳುಗಳಿರುಳಂದದಿನೊರ್ವದೊಂದು ಗಾಡಿಯಿಂ || ೧೨೭

ವ|| ಅಂತು ನೊಸಲೆಂಬ ಪೆಣಿಗೆ ಕಯ್ದಾವರೆಗಳ್ ಮುಗಿಯೆ, ಬುಣ
ದೊಂದು ತೆಂಬೆಲರ್ ಬರೆ;—ಅರಸಾ ಜೊನ್ನಮನುಣ್ಣ ಪಕ್ಕಿ ಬಾಗಿಲೊ
ಳ್ ಬಂದಿರ್ಪುದೆಂದು ಬಗೆಯುಡು ಬಿನ್ನಪಂಗಿಯ್ದು ಬಡಗೊಂಡು ಬ
ರ್ಪಾಗಳ್ || ೧೨೮

ಮಿಣುಪ ಕುರುಳೋಳು ಮೂಡುವ |

ಕಿಣುವೊಲೆ ತಳತಳಸಿ ಪೊಳೆವ ಕೇಸಡಿ ನೀಡುಂ ||

ತುಣುಗಿದೆನೆ ಚೊಲ್ಲೆಯಂ ಮಿಗೆ |

ಮೆಱವಿನಮೆಳವೆಂಡಿರಿದರಡುಂ ಕೆಲದೊಳ್ || ೧೩೨

ನೇವುರದಿಂಚರಂ ನೆಗಱ ಕಣ್ಣೆಳಗೋಲಗಸಾಲೆಯೆಲ್ಲಮಂ |

ತೀವೆ ಬೆಡಂಗುವೆತ್ತ ನೊಸಲೊಳ್ ಕುರುಳೋಳುಗಳುಯ್ಯಲಾಡೆ ಕೆಂ||

ದಾವರೆವೂಗಳಂ ತರದೆ ಕೇಸಡಿ ಸಾಲಿಡೆ ಬಿಂಕದಿಂ ನೆಗ |

ಜ್ಜಾವಗಮೋಲಗಿಪ್ಪ ಸೆಱಮಿಂಡಿಯರೊಪ್ಪಿದರೆತ್ತ ನೋಱ್ಪಾಡಂ || ೧೩೩

ಸಸಿಯಂ ಮೆಯ್ಯೆಳಗಿಂದೆ ಪೊನ್ನೊಡೆಯನಂವೆಂಪಿಂದೆ ಮಾದೇವನಂ | ಪೆಸರ್ವೆತ್ತಿಂಚರದಿಂದೆ ಸಂದ ಬಿದಿಯಂ ಜಾಣಂದೆ ಮೆಯ್ಯಣ್ಣನಂ || ೧೩೪
ಪೊಸತಪ್ಪಗದ ಗಾಡಿಯಿಂದೆ ಪಿರಿದುಂ ಬೆಳ್ಳಾಡಿ ಬೇಲ್ಪುಂతుಟು | ಬ್ಬಸ
ಮಂ ಮಾಡುವ ಬರ್ದೆಯರ್ ಪಲಬರುಂ ಕಣ್ಣೀಂ ಬೆಡಂಗಾದರೋ || ೧೩೫

ನ|| ಅಂತು ಮೆಱವೋಲಗದ ನಡುವೆ || ೧೩೬

ಕಿವಿಗಿಂಪಂ ಕಱವಂತೆ ನುಣ್ಣರದೆ ಪಾಡುತ್ತಿರ್ಪ ಪೆಣ್ಣಂಬಿಗೊ |
ಪ್ಪುವ ಬಂಡಂ ಬಿಡದೀಯುತುಂ ಗಿಳಿಗಳೋದಂ ಕೇಳ್ವ ಮೆಲ್ಪೊಂದಿ
ತೋ|| ಉವ ಪಣ್ಣಂ ತಿಱದಿಚ್ಚೆಯಿಂದೆ ಕುಡುತುಂ ಚೆವ್ವಿಂದೆ ಸಾರ್ತಂ
ದು ಬೇ | ಡುವ ಮುದ್ದಂಚೆಗೆ ಕೈಯ ತಾವರೆಯ ಕಾವಂ ಚೆಲ್ಲದಿಂ
ನೀಡುತುಂ || ೧೩೭

ತೊಡೆಯೊಳ್ ಕಾದಲೆಯಿರೆ ಬಲ|

ಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಬಸಂತನೊಲವಿನಿಂ ಕುಳ್ಳರೆ ತ ||

ನ್ನೆಡದಿನೆಯೊಳ್ ಸೊಬಗಿಯಿರೆ |

ಕಡುಚೆಲ್ವಂ ಪಡೆದನಾವಗಂ ನನೆಗಣೆಯಂ || ೧೩೮

ಪರಿಪರಿಯ ರನ್ನದೊಡವಿನ |

ಬೆರಕೆಯ ಬೆಳಗಡರೆ ಮೆಯ್ಯನಗ್ಗದ ಪೆಂಡಿರ್ ||

ನೆರೆದಲರ ಚವರಮಂ ಬಿ|

ತ್ತರದಿಂ ಬೀಸುತ್ತಮಿದರ್‌ರಡುಂ ಕೆಲದೊಳ್ ||೧೩೬

ಸುಗಿವೆವೆ ಮಲೆವವರಂ ಕೋ|

ಡಗಗಟ್ಟಂ ಕಟ್ಟ ತರ್ವೆವೇಂ ಬೆಸಸೆಂದೊ ||

ಯ್ಯಗೆ ಕಿವಿಮೆಚ್ಚುವ ತೆಪದಿಂ |

ಸೊಗಯಿಸಿದುವು ಕಣೆಯ ಗಟಪವಲರ್‌ವಿಲ್ಲವನಾ ||೧೩೭

ಮುತ್ತಿನ ಸರಕ್ಕೆ ನುಣ್ಪುಂ |

ಬಿತ್ತರಿಸಿದ ಬೆಳ್ಳುಮಲ್ಲದಿಂತೀಪೊಸಗಂ ||

ಪೆತ್ತಣದೆನೆ ನಗುವಂತರ್‌ದ್ |

ವತ್ತಿದ ಮಲ್ಲಿಗೆಯು ತಿಸರವೇಂ ಸೊಗಯಿಸಿತೋ! ||೧೩೮

ತನಗೆಟಕದೆಟಗದವರಂ |

ಮುನಿಸಿಂದಿಡಲೆಂದು ಸಮೆದ ಪಾಟುಂಬಳೆಯೆಂ ||

ದೆನೆ ದಾಳುಂಬದ ಕೆಂಬಿ |

ತ್ತಿನ ರನ್ನದ ತೋಳ ಬಂದಿಯೇಂ ತೋಳಗಿದುದೋ! ||೧೩೯

ಬಿರಯಿಗಳನೆಲ್ಲರಂ ಮುಳ |

ದುರವಣೆಯಿಂ ಮೆಟ್ಟುವೆಡೆಯೊಳುಜ್ಜಳಸುವ ನೆ ||

ತ್ತರೊಳೊಂದಿದಂತೆ ಬಂದುಗೆ |

ಯರಲ ತೊಡರ್ ತೊಡರ್‌ ಕಾಲೊಳೇ ನೊಪ್ಪಿದುದೋ! ||

ವ || ಅಂತು ನೋಬ್ಬರ ಕಣ್ಗೆ ನೆಲೆವೀಡಾದ ನನೆವಿಲ್ಲಬಲ್ಲಹನ ಮೇ

ಲಾದ ಸೊಂಪಿಗೆ ಬೆಕ್ಕಸಂಬಡುತ್ತಂ ಬಂದಿಂಗದಿಗಳಂ ಕಾಣ್ಕೊ
ಟ್ಟು ಜೊನ್ನ ವಕ್ಕಿ ಬಿನ್ನವಿಸಿತ್ತದೆಂತನೆ: || ೧೪೩ ||

ನಿನಗೆಂದು ತಲೆವಾಗದ |

ನಿನಗಳ್ಳದ ನಿನ್ನ ವೇಳೆಗಾಯದ ಪಿರಿದುಂ ||

ನಿನಗೆ ಬೆಸಕ್ಕದು ಬಾಟದ |

ನಿನಗೋಡದ ಪಗೆವರೆಂಬರಿಲ್ಲಿಂದುವರಂ || ೧೪೪ ||

ವ|| ಈಗಳ್ ಸಿವನೆಂಬ ದುಟ್ಟಗೊರವಂ ಮಂಜುವೆಟ್ಟಮಂ ಗೊಟ್ಟಂ
ಮಾಡಿ ಕಿತ್ತಡಿಗಳಂ ಮರುಳ್ವಡೆಗಳಂ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮಡಿಗಳುಮಂ
ಮುಂದು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಮೇಲೆ ಬಿಟ್ಟ ಪಾವುಂ ನೇವಾಳಮಾಗಿ ಮೆಯ್ಯುಯು
ದಿರ್ಪನಂತುಮಲ್ಲದಿಯುಂ || ೧೪೫ ||

ತಳರೆಂದೊಡಸುಗೆಯೆಂದೊಡೆ |

ಗಿಳಿಯೆಂದೊಡೆ ಕರೆವ ಕೋಗಿಲೆಗಳೆಂದೊಡೆ ಬಂ ||

ದೆಳವಾವೆಂದೊಡೆ ನೆಪದಿಂ |

ಗಳ ತಣ್ಣೆಗಳೆಂದೊಡುದ್ದಮುರಿವಂ ಗೊರವಂ || ೧೪೬ ||

ಪುದಿದುರಿಗಣ್ಣನಾಣೆಯನದೀವೊಗಟ್ಟಿಂ ಮುಗುಳೆಂದು ಮುಟ್ಟಬಾ |
ರದು ಬನಮೆಂದು ಬಾಯ್ಡೆಯಬಾರದು ಸಂಪಗೆಯೆಂದು ಸೂಡಬಾ ||
ರದು ಕೊಳನೆಂದು ಕೈದುಡುಕಬಾರದು ತಾವರೆಯೆಂದು ತೋಟಬಾ |
ರದು ಪೊಸಸುಗ್ಗಿಯೆಂದುಸಿರಬಾರದು ತನ್ನಯ ಮಂಜುವೆಟ್ಟನೊಳ್ ||

ವ|| ಮತ್ತಮಾತಂ ಸರಿಯೊಳಾದೊಡಮಂಚೆಯೆಂಬುದಂ, ಕೆಳೆಯೊ
ಳಾದೊಡಂ ಬಾಟೆಯೆಂಬುದಂ, ಸಿರಿಕಂಡೊಳಾದೊಡಮಾಟಿಯೆಂ
ಬುದಂ, ಕೊಡಗೂಸಿನುಡಿಗೆಯೊಳಾದೊಡಂ ಸೋಗೆಯೆಂಬುದಂ, ಬೆ
ದಂಡೆಯೊಳಾದೊಡಂ ಪಾಡೆಂಬುದಂ, ಕೇಳೆಯೊಳಾದೊಡಂ ನೆರೆಯೆಂಬುದಂ

ದಂ, ಚಪ್ಪರಣೆಯೊಳಾದೊಡಂ ಪಣ್ಣೆಂಬುದಂ ಸೈರಿಸಂ; ಅಲ್ಲದೆಯುಂ
ಈಪೊದಿರುಳ್ ಕಲಿಯ ಕಾಳೆಗಮಂ ಕಾದಿ || ೧೪೪

ತಾರಗೆಗಳಜಯ ನೆಯ್ದಿಲ್ |

ನೀರಂ ಪುಗೆ ಕೂಡೆ ಮರ್ಬು ಮೆಯ್ಯೆರ್ಚೆ ಕಡಲ್ ||

ನೀರೋಡುವಿನಂ ಪೆಣಿಯಂ |

ಬೀರದಿನಾಗೊರವನೆಯ್ದಿ ಬಾಲ್ಯಲೆವಿಡಿದಂ || ೧೪೫

ವ|| ಅದರ್ಕೆ ತಕ್ಕುದಂ ನಿಮ್ಮಡಿಗಳ ಬಲ್ಲಿರೆಂದು ಬಗೆಯಲಾಪ್ಪ
ಜೊನ್ನವಕ್ಕೆ ಬಿನ್ನ ಪಂಗೆಯ್ಯಲೊಡನೆ || ೧೪೬

ನೆಗೆದುರಿವ ತಲೆಯ ಕಿಚ್ಚಿನೊ |

ಳೊಗುಮಿಗೆ ನೆಯ್ವಾಯ್ದ ತಪದೆ ಪೊಣ್ಣಿದ ಮುನಿಸಿಂ ||

ಭುಗಿಲನುರಿದೊಡನಾದಿ |

ಟ್ಟುಗಳೊಮ್ಮೆಯ ತೋರಕಿಡಿಗಳಂ ಕೆಡಪುವಿನಂ || ೧೪೭

ಕಡಲೊಳ್ ನೀಸಪನಬ್ಬ ಲುಂ ಪೊಡವಿಯಂ ನುಗೊತ್ತಲುಂ ಕೊಂಕಿ
ಘೀ | ಳಡೆ ತಳ್ಳಂದೆಸೆಯಾನೆಯಂ ಮುಪಾಯಲುಂ ಪೊಂಬೆಟ್ಟಮಂ ನೂಂ
ಕಲುಂ || ಪಡೆಯಂ ತೊಟ್ಟನೆ ಮೆಟ್ಟ ಬಾಸುಗಿಯನಾದಂ ಸೀಳಲುಂ
ಪೊತ್ತು ಬಾ | ನಡೆಯಂ ಬೇಗದಿನೆತ್ತಲುಂ ಬಗೆದ ನಾಗಳ್ ದಪ್ಪದಿಂ
ದಪ್ಪಗಂ || ೧೪೮

ವ|| ಅಂತು ದೆಸೆದೆಸೆಗೆ ಮಸಗಿ || ೧೪೯

ಜವನಂ ಪತ್ತುವೆನೊಂಬತುಂ ಗರಮನೆಣ್ಣುಂ ಗೊಂಟನೊಳ್
ಕಟ್ಟ ತೂ | ಗುವೆನೇಳುಂ ಕಡಲಂ ಕಡಂಗಿ ಕುಡಿವೆಂ ತಳ್ತಾಪುಲಂ ಪೊ
ಯ್ದು ತೂ | ಉವೆನೈದುಂ ಮೊಗಮುಳ್ಳನಂ ಕೆಡಪುವೆಂ ನಾಲ್ಕುಂ ದಪಂ

ನೂಂಕೆ ನು | ಗುರ್ವನಾಂ ಮೂಱಡಿಯಿಟ್ಟನಚ್ಚೆಯೆರಡಂತೊಂದಾಗಿ
ನೋಲ್ಪುನ್ನೆಗಂ || ೧೫೩ ||

ಎನೆಗಂ ಮಾರಿಗಮಿದಿರಾಂ |

ಪನದಾವಂ ನಡೆದು ಪೋಗಿ ಬೇಗದೆ ಮುಕ್ಕ ||

ಣ್ಣನನಿಕ್ಕ ಮೆಟ್ಟ ಬಿಡ ತೊ |

ಟ್ಟನೆ ಜಡೆಯಂ ಕಿಲ್ಲು ಬಿಟ್ಟು ಪೆಣಿಯಂ ತರ್ಪೆಂ || ೧೫೪ ||

ವೆ || ಎಂದಿಂತು ನಡೆಯಲೊಡರಿಪುದಂ ಕಂಡು ಕೆಲದೊಳಿದರ್ ಬಸಂ
ತನಿಂತೆಂದಂ || ೧೫೫ ||

ನೆಲದಪುಕೆಯ ಬಿದಿಯಂ ಪೊಡೆ |

ಯಲರನನಿಂದಿರನನದಟರಂ ತವಸಿಗಳಂ ||

ನಿಲೆ ನಟ್ಟ ನೋಯಿಸಿದುದಿ |

ನ್ನಲರಂಬಿನ ಮೊನೆಗೆ ನಿಲ್ಲುನೇ ಬಡಗೊರವಂ? || ೧೫೬ ||

ಜವನಂ ಗೋಣ್ಣುಗೊಂಡು ಬಾಂಬೊಲನುಕಿಂ ಮೂಱುಮಂ
ಸುಟ್ಟ ಜ ! ನ್ನವನುಣ್ಣರನಾದು ಕೊಂದು ಮುಳಸಿಂ ಪೋರ್ದಾನೆಮೆ
ಯ್ಯಾತನಾ || ತೊಪಲಂ ಮೆಲ್ಪೊದೆಮಾಡಿ ಮೂಜಗಕೆ ಕಡೆಂ ಮಾ
ಡುವಾನೆತ್ತಿಗ | ಣ್ಣವನೊಳ್ ಕಾದುವ ಬೆಲ್ಲಮೊಗ್ಗ ರನಿಂದಾರಯ್ದು
ಮೇಲೆತ್ತುವೆಂ || ೧೫೭ ||

ಪಿರಿದಪ್ಪಳ್ ನದಿಂದೆ ಕೂರ್ಪವರ ಮಾತಂ ಮಿಱುದಾಳ್ ಯ್ದೆದೊಳ್ |
ನೆರೆದಿಂತೀಗಳೆ ಪೋಗಿ ತಳ್ಳು ವೆನೆಂಬಾಮಾತದಂತಿರ್ಕೆ ಚೆ ||
ಚ್ಚರದಿಂ ನಮ್ಮರಸಾಳನಟ್ಟ ಮಗುಣ್ಣಾತಂ ಬಂದು ಪೇಟ್ಟಂತುಟಂ |
ತಿರದಿಂದಂ ತಿಳಿದೆತ್ತಿ ಕಾದುವುದು ಲೇನೆಲ್ಲಗಿದೇ ಮಂತಣಂ || ೧೫೮ ||

೧. ಮಾರಡಿಯಿಟ್ಟನಚ್ಚೆಯೆರಡಂ. ಗ ||

೨. ಪೊಯ್ಯದೇನು ನಿರ್ಪೆ. ಗ ||

೩. ಮಗ್ಗ ತಿರದಿಂದ. ಬ ||

೪. ನಾಮಾತಂತದಂತಿರ್ಕೆ. ಕ || ಗ ||

ವ|| ಎಂದು ಬಿನ್ನಪಂಗೈಯ್ದ ಬಸಂತನ ಮಂತಣದ ಮಾತಂ ಸೊರ್ಕಾ
ನೆ ಮಂತಣೆಯ ಮಾವಂತನ ಮಾತಂ ಮನ್ನಿಸುವಂತೆ ಮನ್ನಿಸಿ ತೆಂಗಾ
ಳಯೆಂಬ ದೂದನಂ ಕರೆದು, — ಗೊರವನಲ್ಲಿಗೆ ಪೋಗಿ ನಮ್ಮ ಪೆಟ್ಟಿಯಂ
ತಡೆಯದೆ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಾಯೆಂದೊಡಾತಂ ಬೇಗಂ ಮುಂಜುವೆಟ್ಟ
ವನೆಯ್ದಿ ತಟ್ಟಲ ಬನದ ಚೆಲ್ವಂ ನೋಡಿ ಮೆಚ್ಚುತ್ತುಂ ಬಂದು ತನ್ನ
ಬರವಂ ಪಡಿಯುರ್ಗರ್ಗುಪಿ ತೆಪಪಡಿದೊಲಗದೆಡೆಯಂ ಪುಗಲೊಡನೆ ||

ಉರಿಗಣ್ಣಿನೊಗೆದ ಬೀರಂ |

ಬೆರಸೊದವಿದ ನಂಜು ರೂವುವೆತ್ತವೊಲೇನ ||

ಜ್ವರಿಯಂ ಪುಟ್ಟಿಸಿದರೊ ಬಂ |

ದೆರಡುಂ ಕೆಲದಲ್ಲಿ ನಿಂದ ಬೀರಗಣೇಸರ್ ! || ೧೬೦

ಬಗೆ ಪೊಷಸೂಸದೆ ಕೈಯಂ |

ಮುಗಿದೊಲವಿಂ ನೋಡಿ ಪೆಚ್ಚುತುಂ ತಿರಿಸುಳಿಯಂ ||

ಪೊಗಲುತ್ತಿತರದಿಂದೋ |

ಲಗದೊಳ್ ಕುಳ್ಳಿದರ್ ಜತಿಗಳೇನೊಪ್ಪಿದರೋ ! || ೧೬೨

ಬಳಸಿದ ತಾರಗೆಗಳ ಮಾ |

ಪೊಳಪೊಂದಿದ ಪೊನ್ನ ಬೆಟ್ಟು ಕೈಯಂ ಕಾಲಂ ||

ತಳದಿದುರ್ದೆಂಬಿನಂ ಕ |

ಣ್ಣೊಳಸಿದನಂತವರ ಪಕ್ಕದೊಳ್ ಪಲಗಣ್ಣಂ || ೧೬೩

ಸೊಗಯಿಪ ಪೊನ್ನ ನೇವರದ ಮೆಲ್ಲಲಿ ಮಾಣದೆ ಮೂಳು ಕಣ್ಣನಂ |
ಪೊಗಟ್ಟವೊಲುಣ್ಣಿ ಪೊಣ್ಣಿ ಪಿರಿದುಂ ಸುಖವಾಸುಡಿವೆಣ್ಣಿನಾಂತ ನಾ ||
ಲೋಗಮಿರದಜ್ಜದಾವರೆಯ ಚೆಂದಮನಂದೊಳಕೆಯ್ಯ ಬಂದು ನೆ |
ಟ್ಟಗೆ ಬಲವಕ್ಕದೊಳ್ ನೆಲಸಿ ಕಣ್ಣನೆದಂ ಬಿದಿ ನಿಂದು ನೋಟ್ಟುರಾ ||

ದರೆಯಂ ಪೊತ್ತಾನೆಯ ಕೈ |

ಗೊರೆಯನೆ ಕಡುವೆಟ್ಟತಾದ ನಾಲ್ಕುಂ ತೋಳುಂ ||

ಕರಮೆಸೆದಿರೆ ಕುಳ್ಳದಂ |

ಸಿರಿಯರಸಂ ಕಾರ ಮುಗಿಲ ರೂವೆಂಬಿನೆಗಂ || ೧೬೫

ಮಿಗೆ ಮಾತಾಡದಿರೇಡಿದಿರ್ ಮಿಡುಕದಿರ್ ಮೇಲ್ಬೀಳದಿರ್ ಸೊ
ಕದಿರ್ | ನಗದಿರ್ ಬಾಯ್ಕಡಿಗೊಳ್ಳದಿರ್ ಕಿಚ್ಚದಿರ್ ಮೆಯ್ಯೊಂಕ
ದಿರ್ ಕೈಗಳಂ || ಮುಗಿದಿರ್ ನೂಂಕದಿರೆತ್ತದಿರ್ ಗಪದಿರ್ ನೀನೆಂದು
ಮುಕ್ಕಣ್ಣನೋ | ಲಗದೊಳ್ ತನ್ನೊಡನಾಡಿಗೂಡಿ ಜಡಿದಂ ವಾಕಾ
ಳನೋರೊರ್ದರಂ || ೧೬೬ —

ವ || ಅಂತು ಮೈಮೆವೆತ್ತೊಲಗದ ನಡುವೆಯಾರಮನೋಸರಿಸದೆ
ಬಿಗಿದ ಪಾಸಮಿದೆಂಬಂತೆ ನೀಳ್ ಕೆಂಜೆಡೆಗಳೊಳಂ. ಮಿಸುವ ನೊಸಲ
ಚೆಲ್ವು ಕಣ್ಣೆಡೆದಂತೆ ತೋರ್ಪ ನೊಸಲ ಕಣ್ಣೊಳಂ, ಪತ್ತೆಸಾರ್ದ ಮ
ರುಳ ಮೊತ್ತಮಂ ಬುಸ್ಸೆಂದು ಬೆದಜುಸುವ ಪಾವಿನ ತೊಡವುಗಳೊಳಂ,
ಜಸಮೆ ತನಗೆ ಮೆಯ್ಯಿರಿಯೆಂಬುದನುಪುವಂತೆ ಪೂಸಿದ ಬೂದಿಯೊಳಂ,
ನುಣ್ಣುವಟ್ಟು ತೋಣಿ ಬಿಗಿದುಟ್ಟು ಪುಲಿದೊವಲೊಳಂ, ತಕ್ಕಿನಿಂ ಮಿಕ್ಕು
ಪೋರ್ದಾನೆರಕ್ಕನನ ಸಮ್ಮದ ಮೇಲ್ವೊದಿಕೆಯೊಳಂ ಚೆಲ್ವನಾಂತು || ೧೬೭

ಹರಿಸದೆ ಸಗ್ಗದ ಜತಿಗಳ್ |

ನೆರೆದಂತೆರಡುಂ ಕೆಲಂಗಳೊಳ್ ತರದಿಂ ಕು ||

ಳ್ಳರೆ ಕುಳ್ಳದಂ ನಡೆನೋ |

ಬ್ಬರ ಕಣ್ಣಳ ಹಬ್ಬಮೆಂಬಿನಂ ಕಣಿಗೊರಲಂ || ೧೬೮

ವ || ಅಂತೆಸೆದಿರೆಯಾನಂಜುಗೊರಲನ ಗಾಡಿಯಂ ನೋಡಿ ಬಗೆಯೊ

ಳಜ್ಜರಿವಡುತುಂ ಬಂದು ತುಜ್ಜಲೈಯ್ದು ಕೈಗಳಂ ಮುಗಿದು ನೆರೆದೋ
ಲಗಮನಿತುಂ ತನ್ನಂ ನಡೆ ನೋಡೆ ಬಿನ್ನ ಪಮೆಂದಾದೂದನಿಂತೆಂದಂ:-
ವಿಲ್ಲೆಡೆಗಳುಮಂ ತನ್ನಟ್ಟದೊಲೆಗಮಿಟ್ಟುಂಡಿಗೆಗಂ ಬಸಂಮಾಡಿದ ನನೆ
ವಿಲ್ಲ ಬಲ್ಲಹಂ ನಿಮ್ಮಡಿಗಳ ಪೆಸರಂ ಪಲಂಬರಿಂ ಕೇಳ್ವ ಕೆಳತನಮಂ
ಬಳೆಯಿಸುವಿಚ್ಚೆಯಿಂದೆನ್ನಂ ಕಳುಪಿದನಾತನ ಬಲ್ಲಂ ಪೊಗಟುವಾಡೆನ್ನ
ಪವಣ್ಣು, ಆದೊಡಮುಷುವನಿತಂ ಪೇರ್ಪಿನದೆಂತೆನೆ:- ||೧೨||

ಅವನ ನುಡಿಗವನ ಮಂತಣ |

ಕೆವನೆಸಕಕ್ಕವನ ತಕ್ಕಿನೇಜ್ಜಿಗೆ ಮೇಲಾ ||

ದವರ ನುಡಿಯವರ ಮಂತಣ |

ಮವರಸಕಮುಮವರ ತಕ್ಕು ಕೀರ್ಪಾಗಿರ್ಕುಂ ||೧೨||

ತೊಟ್ಟನಿದಂ ನಿಟ್ಟನಿದಂ |

ಬಿಟ್ಟನಿದೆಂಬೊಂದು ಬಿಲ್ಲ ಬಲ್ಲೆಯನಾಗುಂ ||

ದಿಟ್ಟನುವುದರಿದು ಪಗೆವರ್ |

ತೊಟ್ಟನೆ ಕಡೆದುದನೆ ಕಾಣಲುಂಟವನಿದಿರೊಳ್ ||೧೩||

ಕಡುಪಿಂದಾತನೊಳಾಂತರೋಳು ಬನಮಂ ಪೊಕ್ಕುಂ ಪೊದರ್ಪ
ದುರ್ ಕಾ| ಲ್ವಿದಿದುಂ ಪಜ್ಜೆಲೆಸಾರ್ದು ಮೆಯ್ಯರೆದು ಕೊಂಬಂ ಪೊರ್ದಿ
ಯುಂ ನಲ್ಲೆಯಂ || ನುಡಿದುಂ ಮೆಯ್ಯಿರಿಗೆಟ್ಟುಮಿಂತು ನೆಲದೊಳ್
ನಾಣ್ಣುಂದಿ ನಿಂದಿರ್ಪರು | ಗಡದಿಂ ಬಂದಿದಿರೊಡ್ಡಿ ಬಾಪ್ಪವರನೆಂದುಂ
ಕಂಡುದಿಲ್ಲಿನ್ನೆಗಂ ||೧೪||

ಮಾವುಗಳವು ಮಲೆವರನೆ |

ಮ್ಯಾವುಗಳವೊಲ್ಲದೆ ಮುಷುವುಂದೊಡೆ ಕೇಳಾ ||

ಕಾವನ ಬರವಣ್ಣದ ಬಣ್ಣ |

ಕಾವನ ಸೂರ್ಯಯದಿನಿಸುಮೇರ್ನಿದಪ್ರದೇ ? ||೧೩೨

ಸಸಿ ಕೆಳೆಯಂ ಸರಲ್ ನಿಡಿಯಬಲ್ಲನೆ ಕರ್ವಿನ ಕೋಲೆ ಬಿಲ್ ತಳ |
ತೆಸೆವೆಳನಾವು ತುಂಬಿ ಪೊಸದಾವರೆ ಮಲ್ಲಿಗೆಯೆಂಬಿವಾಂತರಂ | ದೆಸೆ
ವಲಿಗೆಯ್ವ ಪಾಳ ಮೊನೆಯೊಳ್ ನೆಗ್ಗುಡ್ಡ ಬಸಂತನೆಂದೊಡೇಂ | ಪೆಸ
ವೆಡೆದಾತನೊಳ್ ಪೊಣ್ಣೆದು ಪೊರೆಪರೆಯೆಂಟೆದೆಯುಳ್ಳರಾದೊಡಂ || ೧

ಮಿಸುಪಲರಂಬುಗಳುರ್ಕಿಂ |

ಬೆಸಕೆಯ್ಯದೆ ಮಲೆನ ಬೀರರಂ ಪರಿದೆಂಟುಂ ||

ದೆಸೆಗಳೊಳಂ ಕಾಣೆವೆನಿ |

ಪ್ಪ ಸರದೆ ಬಲ್ಲೊರೆವುವೀಗಳಾಡಿ ನೆವದಿಂ ||೧೩೩

ನಿನ್ನಯ ಚಾಗಮುಂ ಸಿರಿಯುಮಾಳ್ತನಮುಂ ದೊರೆನೆತ್ತ ಮೈಮೆ
ಯುಂ | ಮನ್ನಣೆಯುಂ ಪೊದಟ್ಟ ಜಸಮುಂ ಬಗೆಯುಂ ಚಲಮುಂ ನೆಗ
ಟ್ಟಿಯುಂ || ನನ್ನಿಯುಮಾರ್ಗ ಮಚ್ಚರಿಯನಿತ್ತ ಪುವೆನ್ನೊಡೆಯಂಗಮಾ
ತೆಂ | ಪೊನ್ನದು ಕಮ್ಮಿತಾದ ತೆಪ್ಪನಲ್ಲವೆ ನಲ್ವಗೆಗೊಂಡೊಡಿವರುಂ || ೧

ಪೊಡವಿಯೊಳಂತಾತನವೊಲ್ |

ಕಡುಬಲ್ಲಿದರಿಲ್ಲ ನಿನ್ನೊಳಾತಂ ಕೆಳೆಗೊಂ ||

ಡೊಡೆ ತೀರದುದಿನಿತ್ತಿಲ್ಲ |

ಗಡೆ ಬಿಡುವುದು ಪೆಪ್ಪಯ ಸೆಪ್ಪಯನಿದು ಲೇಸಲ್ತೇ ! ||೧೩೪

ವ || ಎನಲೊಡನೆ ಬಗೆಯೊಳ್ ಪುಟ್ಟಿದ ಮುಳಸಂ ಪೊಪ್ಪೊಣ್ಣಲೀ
ಯದೆ ಮುಗುಳ್ಳಗೆ ನೆಗೆವಿನಂ ಮಾದೇವನಿಂತೆಂದಂ ||೧೩೫

ಬಣ್ಣವಾತನಿನಿಸುಪೊಪ್ಪುಂ |

ಮೆಱುವಿನೆಗಂ ಗಟಪಲೇಕೆ ನಿನ್ನಯ ಬಗೆಯೊಳ್ ||

ತಟಸಂದಿದುರ್ದನೊಮೊದ |

ಲಟಪದೆ ನಿನ್ನಂತು ನುಡಿಸನಾವನುಮೊಳನೇ? ||೧೪೮

ಉರ್ಕಾಳ್ಗಳೊದೊಡೇಂ ಕೇಳ್ |

ಸೊರ್ಕಾನೆಯ ಕೈಯ ಕರ್ವನಿನಿತುಂ ಸೆಱಿಯಲ್ ||

ಬರ್ಕುಮೆ ಪೆಱಿಯಂ ಬಿಡೆನಂ |

ತಿರ್ಕದು ಮತ್ತೊಂದು ಕಜ್ಜಮುಳ್ಳೊಡೆ ನುಡಿಯಾ ||೧೪೯

ಅಟಕೆಯ ರೂವಿಲ್ಲದ ನಿ |

ನ್ನೆಱಿಯಂಗುಬ್ಬಟೆಯ ಬೀರಮುಂಟೆಂದುದ್ದಂ ||

ಜಟಾಚಿದೆ ಕೇರಿಲ್ಲದೆ ಕ |

ಣ್ಣೆಱುವಿನೆಗಂ ಬರೆವೆನೆಂಬ ಮರುಳಂ ಪೋಲ್ತೈ ||೧೫೦

ಕೊಡುವ ಕೂಂಕುವ ಚೆಂದಂ |

ನೋಡಿರೆ ಕಾಳೆಗಕೆ ಬೆಂಬಲಂ ಗಡ! ಪೆಂಡಿರ್ ||

ಸೂಡುವಲರಂಬು ಗಡ! ಪಿಡಿ |

ದಾಡುವ ಕರ್ಬು ಗಡ! ಬಿಲ್ಲಿದೇನಜ್ಜರಿಯೋ! ||೧೫೧

ಪಡೆ ಮರವಟ್ಟ ಮಾವು ಗಡ! ಬೆಳ್ಳೊಡೆಯಾಗಸಕೆಟ್ಟ ಚಂದವಂ |

ಗಡ! ಪೊಸಬೆಳ್ಳದಾವರೆಗಳಾವೆಯೊಳ್ ನಡೆವಲ್ಲಿ ಪೊಯ್ದ ಪೂ ||

ಗುಡಿ ಗಡ! ಕೊಂಬುಗೊಂಡುಸಿರದಿವರ್ ಬಸಂತನಿವರ್ಕೆ ತಾನೆ ಪೆ |

ಗಡೆ ಗಡ! ಗೆಲ್ವ ತಕ್ಕಟಯಲಾದುದು ನಿಮ್ಮಲರಂಬನೆಂಬನಾ ||೧೫೨

ಪಿರಿದುಂ ಮಾತಿನೊಳೆನ್ನೆ |

ಸರಲಂಗೆ ಪೊಡರ್ಪಿನೇಱ್ಗೆಯುಂಟಾದೊಡೆ ಚೆ ||

ಚ್ಚರದಿಂದೆತ್ತಿಸಿ ತಂದಿ |

ವರ್ ಬಲ್ಯಂ ಬಲಕ ನೋಡು ನೀಂ ಕಾಳಗದೊಳ್ ||೧೪||

ವ|| ಎಂಬುದುಂ ಕೇಳು ಮತ್ತಮಾದೂದನಿಂತೆಂದಂ :—||೧೪||
ಎನ್ನೊಡೆಯನ ಬಲ್ಯಂ ನೀ |

ವಿನ್ನುಂ ಕಂಡೆಡುದುದಿಲ್ಲ ಬಿದಿಯೆಂಬಣ್ಣಂ ||

ಬನ್ನೆಂಬಟ್ಟುದನೆಯನೆ |

ಮುನ್ನಂ ಮೆಯ್ಯಣ್ಣ ನೆಯನೆ ಪೊಡೆಯಲರಂ ||೧೪||

ಬಾ ನೆಡೆಯೊಳ್ ಸುಡಾಡುವ |

ರೇನೆಯರೆ ರಕ್ಕಸರ್ಕಳ ಉಯರೆ ದಿಟದಿಂ ||

ಮಾನಿಸರೆಯರೆ ಬಾಸುಗಿ |

ತಾನು ಯನೆ ಮತ್ತ ಮೆಯ್ಯದೇ ನೆಲನನಿತುಂ ||೧೪||

ವ|| ಅಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ, ನೀಂ ನಾಲ್ಕರಡು ಪಗಲೊಳೆಮ್ಮೊಡೆಯನ ಕೈಯ ನನೆಯ ಕೋಲ ಕಾಲಾಟಮಂ ಕಾಣ್ಬೆರನುತೋಲಗಸಾಲೆಯಂ ಪೊಣಮಟ್ಟು ತುರಿಪದಿಂ ಬಂದು, ಕಂಪುವೊಲಂ ಪೊಕ್ಕು, ತಪ್ಪುವಾರ್ದು ನನೆವಿಲ್ಲ ಬಲ್ಲಹನಂ ಕಂಡು,—ಕಿತ್ತಡಿ ಪೊಯಂ ಬಿಡೆನೆಂದು ಕಾಳಗವಂ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ ಪನೆನಲೊಡನೆ, ನನೆಗಣೆಯಂ ಕೆಲಬಲದ ಪಸಾರ್ತರ ಮೊಗಮಂ ನೋಡಿ, ಮುಳಸಂ ಮುಕ್ಕಳಿಸಿ, ನಸುನಗೆ ವರಸು ಇಂತೆಂದಂ : — ||೧೪||

ಉಡುವ ಪುಲಿದೊವಲೊ ಕೈಯೊಳ್ |

ಹಿಡಿದಾಲಾಗುಳದ ಕೋಲೊ ಬಗರಿಗೆಯೋ ಕಂ |

ಜೆಡೆಯೋ ಪೂಸುವ ಬಾದಿಯೊ |

ಬಡಗೊರವಂಗೊ ಹನಗೆ ಕಾಗುವ ಬೆಪನಂ ||೧೪||

ಎನ್ನೆಡಗೈಯಗುವಿಸುವ ಕರ್ಬಿನ ಬಿಲ್ಲೊನೆಯಲ್ಲಿ ಬಾರದಿ |
ಪನ್ನೆಗಮೆನ್ನ ಜೀವೊಡೆಯ ಬಲ್ಲುಲಿ ನಾಲ್ದಸೆಯಂ ಪಳಂಚದಿ ||
ಪನ್ನೆಗಮೆನ್ನ ಪುಗಣೆಗಳೋವದೆ ಬೆನ್ನನೆ ಪೋಗಿ ನಾಂಟದಿ |
ಪನ್ನೆಗಮುಂಟು ತನ್ನ ಕಡುಸೊರ್ಕು ಬಲುಕ್ಕದು ಪಾಪು ಪೋಗದೇ? ||

ಕಡಲೊಳ್ ಮೆಯ್ಯರೆದಿದೊಡಂ ಪೊಡವಿಯೊಳ್ ಪೊಕ್ಕಿದೊಡಂ
ಬೆಟ್ಟದೊಳ್ | ನಡೆದೊಡೊಡಮಾಳ್ಳುತುಂ ದೆಸೆಗಳೊಳ್ ಬಳ್ಳುತ್ತ
ಡಂಗಿದೊಡಂ || ಕಡುಪಿಂದೊರ್ಮೆಯೆ ಪೂವಿನಂಬದಟರಂ ಮೆಯ್ದಾಗಿ
ನೋಯಿಪ್ಪುದೆಂ | ದೊಡೆ ಕೇಳೆನ್ನಯ ಬಾರಿಯೊಳ್ ತಿಸುಳ ತಾನಿನ್ನೆತ್ತ
ಪೋಗಿದರ್ಪಂ || ೧೯೦

ಅದಟನಳುರ್ಕೆಯಂ ಕಿಡಿಸಲಾಂಬರಮೇ? ತನಗೊಂದು ಕರ್ಬುಸಾ |
ಲದೆ? ಮುಡುಂಬಿ ಸಾಲದೆ? ಪಸುರ್ವಿಡಿ ಸಾಲದೆ? ಬಂದ ಮಾವು ಸಾ ||
ಲದೆ? ಸುಖವಂಚೆ ಸಾಲದೆಳಗೊಂಗುಡಿ ಸಾಲದೆ? ಕಾಯ್ತೆಂಗು ಸಾ |
ಲದೆ? ಪೊಸನೀರ್ವಣ್ಣನುಡಿ ಸಾಲದೆ? ತೆಂಕನ ಗಾಳ ಸಾಲದೇ? || ೧೯೧

ವ || ಎಂದು ಗದ್ದುಗೆವೊಯ್ದು ಕಣ್ಣ ಕೆಂಪು ಕಿಸುಸಂಜೆಯಂ ಪಸ
ರಿಸೆ ದೆಸೆದೆಸೆಗೆ ಮಸಗಿ ನಿಸ್ಸಳಮಂ ಸೂಜ್ಯಸಲ್ವೀಷ್ಠಾಗಳ || ೧೯೨

ಮಾಣದೆ ನಿಜ್ಜಮುಂ ಪೊಣರ್ವರಾಯರ ತಕ್ಕಡಿಗಾಣಿ ಬಳ್ಳು ನೀ |
ದಾರ್ಣಮನಂಟುಗೊಂಡದಟರಾಗಳ ಬಾಯ್ವಿಡೆ ಸೊರ್ಕಿನಿಂದೆ ಕ ||
ಸ್ಥಾಣದ ಬೀರರುಗಡಿಸಿ ಬಗ್ಗಿ ಪ ಕೋಗಿಲೆಯೆಂಬ ಪೊಯ್ವ ನಿ |
ಸ್ಥಾಣದ ಬಲ್ಲರಂ ಕಿವಿಯ ಬಾನೆಡೆಯಂ ಬಳಸಿತ್ತು ಬೇಗದಿಂ || ೧೯೩

ಅ ದಟನಳುರ್ಕೆಯಂ ಕಿಡಿಸಿ ಬಿಂಕಮನಣ್ಣನೆಯನ್ನ ಕೋಲ್ಗಳಂ |
ಸದೆದರೆವೆಣ್ಣನಂ ಬಿಡದೆ ಮಾಡಿ ಕಡಂಗಿ ನೆಲಂಗಳೊಳ್ ಸಮಂ ||

ತೋವಿಸಿ ಪೆರ್ಮೆಯಂ ಸೆಜಿದು ಬಲ್ತೆಯನಿಟ್ಟುಳಿಗೊಂಡು ಬೇಗದಿಂ |

ಕದಕದಪಂ ತೊಡರ್ಚಿಯೆಳೆದೇರನನೋಡಿಪೆನೆಂದು ಪೂಸರಂ || ೧೯೩ ||

ವ || ಅಂತು ತೊಟ್ಟನೆ ಪಳಂಚಲೆದು ತನ್ನ ಮನದನ್ನರಪ್ಪ ಬಸಂತ
ಮೆಲ್ಲೆಲ್ಲರಗಲೆಂಬ ಕೆಳೆಯರೊಡನೆ ಇಂದು ಪಡೆಯೆಲ್ಲಮಂ ಪಲವುಂ ಸನ್ನ
ಣದಿಂ ಬರಲಿಮೆಂದು ಪೇಳು; ಕಮ್ಮಂಗಣೆಯನ ನುಡಿಯನಾಲಿಸಿ
ಹಸಾದಪಟ್ಟು ಸುಗ್ಗಿಯುಮಾತೆಂಗಳಾಯುಮೆರ್ವರುಂ ಸಜ್ಜುವಂ
ಪಡೆದು ಚೌವಂದದ ದೃಕಂ ಸೆಲವಿತ್ತೊಡಗೊಂಡು ಬರೆಯಾಗಳ್ ಪಲ
ವೆಡೆಯ ಕಡೆಯ ಬಾಡಗಳ ಬನಂಗಳೊಳ್ ತಾಣಂದರಮಾಗಿರ್ವ ಕೆಂಗ
ಣ್ಣಕ್ಕಿಯಲರ್ವಕ್ಕಿ ಕನ್ನಡವಕ್ಕಿ ಪೊರ್ವಕ್ಕಿ ಮೊದಲಾದ ದಟ್ಟಿಯ
ಕೂರಾಳ್ಳುಂ ತಂತಮ್ಮ ಪಡೆವೆರಸು ಬಂದು ಕಾಣ್ಬುದುಮವರಂ
ಮನ್ನಿಸಿ ನಾಲ್ಕುಂ ತೆಪದ ಪುನಿವಡೆಯಂ ಬಿಜ್ಜೆಯಿಂ ಪುಟ್ಟಿಸಿ ಮುಂಗುಡಿ
ಯೊಳ್ ನಡೆವಂತೆ ಬೆಸಸಿ ಕಣ್ಣೆಂಬಾಗಿರೆ ಬೀರಪಸದನಂಗೆಯ್ವು || ೧೯೪ ||

ಪಲವುಂ ಮೇಳದ ಬೀರರ್ |

ಕೆಲದೊಳ್ ಬರೆ ತುಟ್ಟುಗಿ ಪಿಡಿದ ಬೆಳ್ಳೊಡೆ ಚೆಲ್ವಂ ||

ಗೆಲೆ ತನ್ನರಮನೆಯೊಳ್ ಸಿಂ |

ನಲವಿಂ ನೆಲಸಿರ್ಪ ಪೊಜ್ಜುನೊಳ್ ಪೊಟಮಟ್ಟಂ || ೧೯೫ ||

ಸೊಗಯಿಪ ತಳದೊರ್ಲರಣಮಂ |

ನುಗುಳುತ್ತಂ ಪಲರ ಪರಕೆಯಂ ಕೈಕೊಳುತುಂ ||

ಪೊಗಟ್ಟವರಂ ಮನ್ನಿಸುತುಂ |

ಬಗೆವುಗೆ ಪೊಟವೊಟಲನೆಯ್ದಿದಂ ನನೆಗಣೆಯಂ || ೧೯೬ ||

ಮೊಗಸಾಲೆ ಚಂಪೆಯಂ ಚೌ |

ಕಿಗೆ ಮೊಡದಿರೆ ಹರಿಸದಿಂದೆ ಬೀಡಂ ಬಿಟ್ಟು ||

ಪಗಲಂ ಕಳೆದಂದಿನ ಮುಖ |

ವಗಲಂ ನಡೆದಿತ್ತಿ ಬರುತುಮಿದಂ ಕಾವಂ ||೨೪೩

ವ || ಅಗಳ್ || ೨೦೦

ಅರಗಳಿವಿಂಡು ವಾರುವದ ಮೋಹರವಾಡಿವಿಂಡು ಬಿಲ್ಲ ಬೀ |
ರರ ಪಡೆ ಕೊಂಚಿಪಿಡು ಪಲ ಸ್ವಾಧೀನ್ಯಮುಳ್ಳಕ್ಕಿವಿಂಡು ಮೆ ||

ಯ್ವರಸುವ ಕೊಂತಗಾರಣಿವುಗು ಎಂದು ಬಸಂತನೊಬ್ಬ ಸಂ |
ವರಣೆಯನೆಯ್ದೆ ತೋಡಿ ತಲೆದೂಗಿದಂ ನನವಿಲ್ಲ ಬೀರನಾ || ೨೦೧

ವ || ಅಂತೊಯ್ಯನೆ ಮುಂದೆ ಮೋಹರಂಬಡದು ತಳವ ಪುನಿವ
ಡೆಯಲ್ಲಿ || ೨೦೨

ಗಲ್ಲದ ಸೊರ್ಕುನೀರ ಪೂಸಲಿಂ ನೆಲೆವೆರ್ಚಿ ಕಡಲ್ ತುಳುಂಕೆ ಬೆ|
ಟ್ಟೆಲ್ಲಮನೊಂಕುವಂತಿಡುವ ಕಾಲ್ಪೋಷಿಯಿಂ ನೆಲನಾಚಿ ಬೇಗದಿಂ ||
ನೆಲ್ಲಿಯ ಕಾಯ್ಗಳಂ ಬಡಿಗೆ ಕೊಂಡಪೂಲೆತ್ತಿದ ತೋರಪತ್ತದಿಂ |
ಜಲ್ಲನೆ ತುಂಬಿಗಳ್ ಕೆದಚ್ಚಿ ಬಂದುವು ಬಿಂಕದಿನಂಕದಾನೆಗಳ್ || ೨೦೩

ತೊಳಗುವ ಪೊನ್ನ ಪಲ್ಲವದ ನುಣ್ಣಿಳಗಾಗಸಮಂ ಮುಸುಂಕೆ ಪ|
ಜ್ಜಳಿಸುವ ಪಕ್ಕರಕ್ಕಗಳ ಗೆಜ್ಜೆಯ ಬಲ್ಲಲಿ ನೀಳ್ವ ದಿಕ್ಕಿನೊಳ್ ||
ಬಳಸೆ ಕೊಡಂಕೆಯೊಳ್ ಪೂಸುವ ಪೊನ್ನ ಗಾಳಿಯ ಕೊಳ್ಳೆ ಬೆಟ್ಟಗಳ್
ತಳರೆ ಪೊಗ್ಗುಯಂ ತಳದ ತೇಜಿಯ ಥಟ್ಟಿ ತರಗುದೆತ್ತಲುಂ || ೨೦೪

ಪೂಡಿದ ವಾರುವಂಗಳ ತೆರಳ್ಗೆಗೆ ನೇಸಲ ತೇರ ತೇಜಿಗಳ್ |
ಪಾಡುಬಿಡಿನಂ ಪರಿವ ಗಾಲಿಯ ಕೊಳ್ಳೆ ಕೆಳರ್ತು ಬೆಟ್ಟಗಳ್ ||
ಕೂಡೆ ಸಡಿಲ್ವಿನಂ ಪೊಡೆವ ಬೀರರ ಜಂಕೆಗೆ ಗೊಂಟನಾನೆಗಳ್ |

ಕೋಡುವಿನಂಕಡಂಗಿ ಪರಿತಪ್ಪುವ ತುರ್ತುಕಯತೇರ್ಗಳೋಳಿಯಿಂ||

ಸಿಡಿಲ ಪೊಡರ್ಪನನುಸುವ ಸಿಂಗಮನಂಜುಪ ರಕ್ಕಸರ್ಕಳಂ |
ನಡುಗಿಸ ವಾರಿಯಂ ಪೊಸದುಮುಕ್ಕುವ ಮಿಟ್ಟುವನೊತ್ತಿಸೊರ್ಕಿನಿಂ||
ಪಿಡಿನ ಕಡಂಗಿ ನಿಂದ ಜವನಂ ಮುಟ್ಟುಹಿಕ್ಕುವ ತಕ್ಕನಾಂತು ಮುಂ |
ಗುಡಿಯೊಳ ಬಂದುದಂದು ತುಣುಬಾಳ್ಗಳ ಬಲ್ಲಣಿ ಗೆಲ್ಲವೆಂಬಿನಂ || ೨೦೩ ||

ಕುದುರೆಯ ಥಟ್ಟುಗಳ್ ನೆರೆದ ಬಲ್ಲೆರೆಯಂ ಪಿಡಿದಿದ ಬಾಳ್ಗಳು |
ಣ್ಣಿದ ನಿಡುವಾಳೆಯಂ ಬಿಳಿಯ ಸತ್ತಿಗೆಗಳ ನೊರೆವಿಡನಾನೆಗಳ್ ||
ಕೆದಡದೆ ಹಂತಿಗೊಂಡನೆಗಲಂ ಪೊಸತರ ಪಡಗಂ ನೆಗ್ಚ್ಚಿ ಪೆ |
ಚೆದ ಕಡಲೆಂಬಿನಿಂ ಮಸಗಿ ಬಂದುದು ಪೆರ್ಬುತ ಕರ್ಬುವಿಲ್ಲನಾ ||

ವ || ಅಂತು ಬಡಂಗುಪಟ್ಟು ನಡುವ ಪುನಿವರವು ಪೆಚಿಗೆ ಪಟಿಯ
ಪಾಡಿಯಂ ಕೂಡಿಕೊಂಡು || ೨೦೪ ||

ಮಿಕ್ಕರ್ವ ಪೊಸದಳೆ ಪಟಿಯಗೆ |

ಗಿಳಿಗಳ್ ಪುಂಡರ್ ಕುದುರೆ ತೆಂಗಾಳಿಯ ಕ ||

ಣ್ಣೊಳ ತೆರಸಗುವನೆನೆ ಬಂ |

ದೆಳಮಾವಿನ ತೆರನನು ನಡೆದಂ ಕಾವಂ || ೨೦೫ ||

ತರದಿಂದೆತ್ತಿದ ಕಂದಾ |

ವರೆಗಳ್ ಕೆಂಗೊಡೆಗಳಂದಮಂ ಪಡೆವಿನವಾಂ ||

ತರಸಂಜೆಯೆಂಬ ಸಾವಂ |

ತರ ಬಳಗಂ ಬಳಸೆ ಬಂದನಂದು ಬಸಂತಂ || ೨೦೬ ||

ನನೆಯಸಳಂದವಾದ ಗುಣಮುಂ ಪೊಳೆಯುತ್ತಿರೆ ನೀಳ್ಪುವೆತ್ತಪೂ |
ವಿನ ಪೊಸಟೆಕ್ಕೆಯಂ ಮಿಳರೆ ಪಕ್ಕದ ಕೋಗಿಲೆಯೆಂಬ ಗಂಟೆಗಳ್ ||

ದನಿಗುಡೆ ಕೈಯ ಕೋಳ್ಗೆ ಕಡುಗೂರದವರ್ ದೆಸೆಯತ್ತ ಚೆಲ್ಲೆ ಮೆ |
 ಲ್ಲನೆ ನಡೆತಂದುವಂದು ಪೊಸಮಾವೆನಿಪುಗ್ಗಡದಗ್ಗದಾನೆಗಳ್ || ೨೦೧

ಕೆಂದಳರ ಪಕ್ಕರಕ್ಕೆಗ |

ಳಂದಂಬಡೆದೆಸೆವ ಪಲ್ಲಣಂಗಳ ಸೊಂಪುಂ ||

ಸಂದಿಸೆ ನೀಳ್ವಂ ನಡೆದುದು |

ಸಂದರಗಿಳಿಯೆಂಬ ಕುದುರೆಗಳ ದಬವೆತ್ತಂ || ೨೦೨

ಮಿನುಗುವ ಕೊಂಬಿನಚ್ಚು ಕಿಣುಗೊಂಬಿನ ತಳ್ಳರಗೀಲ ಕವಲ್ತಕೊಂ |
 ಬಿನ ಮಡವಡ್ಡವಂದ ನಳಗೊಂಬಿನ ಪತ್ತುಗೆ ಜೋಲ್ವ ಬಳ್ಳಗೊಂ ||
 ಬಿನ ಬಳೆತೋರಗೊಂಬಿನ ನೊಗಂ ನಿಡುಗೊಂಬಿನ ಮೊಂಕು ಕಣ್ಣೆ ಚೆ |
 ಲ್ವನೆ ನಡೆತಂದುವಂದಸುಗೆಯೆಂಬ ನೆಗಲ್ಪಯ ತೇರ್ಗಳ್ಳೆತ್ತಲಂ ||

ಕಿಣುಮುಗುಳ ಗೆಜ್ಜೆಯಿಂದಂ |

ಮಿಣುಗುವ ಕೆಂದಳರ ಹರಿಗೆ ಬಗೆಗೊಳೆ ಬಂದ ||

ತ್ತುಟದೆ ಮುಣಗೋಗಿಲೆಗಳೆಂ |

ಬುಣಕೆಯ ಪೆಸರ್ವೆತ್ತ ಹರಿಗೆಕಾಪರ ತಂಡಂ || ೨೦೩

ಪಿಡಿದಲರ್ವಿಲ್ಲಂ ಮೆಲ್ಲೆಸ |

ಳುಡೆದೊವಲುಂ ಮಿಸುವ ನನೆಯ ಮೊನೆಯಂಬುಂ ನೇ ||

ರ್ಪಡೆ ಮೇಲೆ ಮೇಲೆ ನಡೆದುದು |

ಗಡಣದೆ ಮುಣದುಂಬಿಯೆಂಬ ಬಿಲ್ಲಣಿಬೀರರ್ || ೨೦೪

ಕಡುನಿಮಿರ್ದು ಪೊಳೆವ ಪೊಸಪೂ |

ಗುಡಿಯೆಂಬಗ್ಗಳಕೆವಡೆದ ಸಬಳಮನೊಲವಿಂ ||

ಪಿಡಿಮ ಬರುತಿರ್ುದೆತ್ತಂ |

ಕಡುನೂರ್ಕಿದ ತುಂಬಿಯೆಂಬ ಡೊಂಕಣಿಕಾಣರ್ || ೧೧೩ ||

ವ|| ಅಂತು ನಡತರ್ಪ ಪಡೆವೆರಸು ನಿಜ್ಜ ವಯಣಂ ಬರುತಿರ್ಪಾಗಳೆ;
ಪಲವುಂ ಪರಿಯ ಪಕ್ಕಿಗಳ ಪೆರ್ಚಿದ ಸರಂಗಳಂ ಹರಣಂಬಡೆದಂತೆ ಪರಿ
ವಡೆದು ತಿಂತಿನೆವಡೆದ ಪೇರಡವಿಯೊಳ್ ಪೊಗಟ್ಟುವೆತ್ತು || ೧೧೪ ||

(ಉತ್ಪಾದ ವೃತ್ತಂ)

ತಟುಗಿ ನಡೆವೆ ಮುಗಿಲ ನಡುವೆ ಪೊಳೆವ ಮಿಂಚಿದೆಂಬಿನಂ |
ಮಿಟುವ ತೆರೆಗಳೆಡೆಗಳೊಳಗೆ ಸುಟುವ ಮಿಂಚಲಾವಗಂ ||
ಮೆಟುವ, ತೊಟುವ, ತಡಿಯ, ತಳರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ, ನಿಜ್ಜಮುಂ |
ಬಟುದೆ, ಮುಳುದು ತಿಳುವೆ ತಿಳಿದು ನೆರೆವ ಬೇಡವೆಣ್ಣಿರಿಂ || ೧೧೫ ||

ವ|| ಗಾಡಿನಡೆದ ಕಾಡಂ ಪಿಂದಿಕ್ಕಿ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ನಡೆವಾಗಳೆ ||
ಕಟ್ಟಿದ ತಂತಿಯಂ ಮಿಡಿದು ಗೊಂದಲದಿಂದರುಹಂತನೇಣ್ಣಿಯಂ |
ನೆಟ್ಟನೆ ಪಾಡಿ ಸೋಲಿಸುವ ಸಗ್ಗದ ಪೆಣ್ಣಿರ ನುಣ್ಣರಕ್ಕೆ ಮೆ ||
ಯೆಟ್ಟಳವುಲೆಗಳ ಪಲವುಮಾಲಿಸೆ ಮೆಯ್ಯಿರಿವೆತ್ತ ತಟ್ಟಲಿಂ |
ಬೆಟ್ಟಮದೊಂದು ದಿಟ್ಟಗೆಡೆಯಾದುದು ತೊಟ್ಟನೆ ಕರ್ವುವಿಲ್ಲನಾ || ೧೧೬ ||

ಅಂತು ನೆಗಟ್ಟಿದ ಬೆಟ್ಟಂ |

ಸಂತಸದಿಂ ನಿಂದು ನೋಡುತಿರೆ ಬಿನ್ನಪವೆಂ ||

ದಿಂತೆಂದಂ ಕೈಮುಗಿದು ಬ |

ಸಂತಂ ಜತಿಯೊರ್ವನಿಲ್ಲಿ ನೆಲಸದೆ ಮಾಣಂ || ೧೧೭ ||

ವ|| ಎಂಬನ್ನೆಗಂ || ೧೧೮ ||

ಕೊಲ್ಲದುದೆ ದಿಟದಿನಪನೆಂ |

ದೆಲ್ಲಾಪರಿಯಿಂದೆ ಪೇಟ್ಟ ಪಿರಿಯರ ನುಡಿಯಂ ||

ಬಲ್ಲಿತನೆ ನಂಬಿ ಬೇರಂಟೆಯ |

ನೊಲ್ಲದೆ ಬಿಟ್ಟದ್ ಬಿಡುದರೊಪ್ಪಿದರದೊಳ್ || ೧೦೨ ||

ಮಡುಗಳೊಳಗಲರ್ವ ಪೂವಂ |

ಕಡುನಲವಿಂ ತಿಡು ಬೇಗದಿಂ ಸವಣನ ಮೆ ||

ಲ್ಲಡಿಗಿ ತಲೆದುಡಿಗೊಡುವ |

ಪಿಡಿಗಳ್ ನೆಗ್ಗಿದ್ದುರ್ವದಡ ತಪ್ಪಲ ಬನದೊಳ್ || ೧೦೩ ||

ತೊಲಗದೆ ಗೆಡೆಗೊಂಡಿರ್ವು |

ಸಲೆ ಮುಳಸಂ ಬಿಟ್ಟು ಸೋಗೆಯುಂ ಪಾವುಗಳುಂ ||

ಪುಲಿಯುಂ ಮುಪ್ಪುಲೆಗಳುಂ |

ಕಲಿಸಿಂಗಮುವಾನೆಯುಂ ಕರಂ ನಲವಿಂದಂ || ೧೦೪ ||

ನ || ಅಂತು ಮೈಮೆವಡೆದ ಬಿಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಕೈಯೆತ್ತಿ ಪಲರುಂ
ಜತಿಗಳ್ ತವಸಿಂಗೊಳಗಾಗಿ || ೧೦೫ ||

ಬಗೆ ನೊಸಲಲ್ಲಿ ಕೂಡೆ ನಿಲೆ ತಪ್ಪದೆ ಮೂಗಿನ ಕೊಕದಲ್ಲಿ ದಿ |

ಟ್ಟಗಳರೆ ಮೆಯ್ಯಮಣ್ ಕೊರಲೆ ಪುತ್ತಿಡೆ ಪರ್ಬಿದ ಬಳ್ಳಿ ಸುತ್ತಲುಂ ||

ಸೊಗಯಿಸೆ ಕೈಯನಿಕ್ಕಿ ಮಿಗೆ ತನ್ನನೆ ತಾನೊಲವಿದೆ ಜಾನಿಸು |

ತ್ತಗಲದೆ ನಿಂದನೊರ್ವ ಸವಣಂ ಬಗೆಗೊಳ್ಳೆತಟ್ಟತೆಂಬಿನಂ || ೧೦೬ ||

ನ || ಅವರಂ ಭೋಂಕನೆ ಕಟ್ಟಿದೊಳ್ ಕಂಡು ಕಿಡಿಕ್ಕಿಯಾಗಿ

ಕರ್ವು ವಿಲ್ಲನಂತೆಂದಂ:—ಇನ್ನೆಗಮೆನಗಿದಿರಾಗಿ ಮಲೆದು ಪೋಗದೆ ನಿಟ್ಟ

ತವಸಿಗಳನೊರ್ವರುಮಂ ಕನಸಿನೊಳಂ ಕಂಡೆನಿಲ್ಲ. ಸವಣನೊರ್ವನೆ

ತೊಲಗದಿದಿರಾಗಿ ನಿಂದಂ. ಇದರ್ಕೆ ತಕ್ಕುದಂ ಮುಖ್ಯವೆಂದು ಕರ್ವು

ವಿಲ್ಲೆ ಕೈಯಂ ನಿರಿದೆ ಬಸಂತನಂತೆಂದಂ:— || ೧೦೭ ||

ತನಗೆ ಸವನಪ್ಪವಂ ಪೋಣ |

ದನೆ ಕಾದುವುದಜ್ಜನಪ್ಪವಂಗೆಗುವುದೆಂ ||

ಬಿನಿತೆ ವಲಸುರಸುಗಾದೆಗ |

ಳನುವಂ ನೀನಣುದು ಬಿಲ್ಲೆ ಕೈನೀಡುವರೇ? || ೨೨೦

ಪೆಟವಗೆಗಳಾಣುಮಂ ಗೆ |

ಲ್ದಳವಿಂ ಕೈಯಿಕ್ಕಿ ನಿಂದ ಕಲಿಯೆಂದುಂ ತ ||

ನ್ನೊಳಗುಂ ಪೋಣಗುಂ ತೋಡದ |

ಬಳಯಂಗೆಬಗಿದುರ್ ಬಾಲ್ಯದೀಮೂಲೋಕಂ || ೨೨೧

ಕಿಟುಕುಳನೆಂದೆಲ್ಲೆಸಲೀ | ೪

ತೆಟನಲ್ಲವೆ ಮುಂದೆ ನಿಂದ ಸವಣನ ರೂಪೇ ||

ತಟ ಮಾತೋ! ಗಂಡುತನಮಂ |

ಮೆಟು ತಿಸುಳಯೊಳಗು ಪಿಟುಯವರ್ಗೆ ಳೆಯೊಡೆಯಾ || ೨೨೨

ವ || ಎನೆ ಗದಗದನೆ ನಡುಗಿ ಮುಂದೆ ತಿಸುಳಯಂ ಗೆಲ್ವುದರ್ಕೆ ಮು
ಡಿಗಿಕ್ಕುವಂತೆ ನಿಡುಗೈಗಳಂ ಮುಡಿಗಿಕ್ಕಿ ನಡೆದು ಅಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ || ೨

ಉಟದಟ್ಟಿಂದಮಾತವಸಿಯಂ ಮುಳದೆಚ್ಚೊಡೆ ಕರ್ವುವಿಲ್ಲತಾಂ |
ಮುಟುಯದೆ ಪೂವಿನಂಬು ಕರಿಕೇಟದೆ ತುಂಬಿಯ ನಾರಿ ಬೇಗದಿಂ ||
ಪಟುಯದೆ ತನ್ನ ನಟ್ಟಿನೆಲರೊಯ್ಯನೆ ಜಾಟದೆ ಬಂದ ಮಾವು ಬೀ |
ತೋಟಗದೆ ಗಂಡುಗೋಗಿಲೆಯಸೊರ್ಕೊಳಸೋಟದೆ ಸೈತೆ ಪೋಕುಮೇ ||

ವ || ಎಂದು ಬಗೆವರ ಬಗೆ ಹಿಂದುಜಾಯೆ ತಳದರ್ ಬನಂಬಿಡಿದು
ಕಟ್ಟುದಮಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಬಿದಿರ ಕೊನೆಯ ಕೋಳ್ಗೆ ಪಟುವಣ್ಣಯಾದ
ಮುಗಿಲ ಪೋಟಿಯಿಂ ಸುರಿವ ಮುತ್ತುಗಳಂ ಕಾರ ಮುಂಬನಿಯ ತಂದ

ಲೆಂದು ಬಂದು ನುಂಗಲಂಗೈಸುವ ಚಾದಗೆಯ ಮುಟುಗಳುಮಂ, ಬೆಂಗ
 ದಿಗ್ಗಂ ತಣ್ಣದಿಗ್ಗಂ ತೆಪ್ಪುಗುಡದ ಮರದುಟುಗಲ ಕಟ್ಟಲೆಯಂ ಕಾರಿ
 ರುಳ್ಳತ್ತು ಸುಷುಯಲನುಗೆಯ್ವ ಗೂಗೆಗಳುಮಂ, ತನಿವಣ್ಣ ಗೊಂಚಲಿಂ
 ಮಿಂಚುವಡೆದ ಮೇಲ್ಪರನನಡರ್ವ ಕೋಡಗಂಗಳ ಬಳ್ಳಿವಾಲಮನೆಳ
 ನಾಗರೆಂದು ಸೆಜಿದುಕೆಡಪಿ ಕಡಿದೀಡಾಡಲವ್ವಳಸುವ ಮುದಿಮುಂಗುಲಿ
 ಗಳುಮಂ, ಕಡವೆ ತುಟುದು ಕಡದಿದೆಯೊಳೆ ಕಟ್ಟು ಕೆಡೆದ ತೋರ
 ಗೊಂಬುಗಳಂ ಪೆರ್ವಾವೆಂದು ಪೊರ್ವಲಂಜಿ ಗೆಂಟುಪೊಳ್ ತೂಗಿ
 ನೋಡಿ ಪೆಪ್ಪಿಕಾಲೊಳೋಡುವ ಕೆಟುನರಿಗಳುಮಂ, ಈಡಿಪುವ ಕಾಡಾ
 ನೆಗಳ ಕೋಡ ಪೊಯ್ಲಿಂದುದಿದರ್ತ್ತಲಂ ಪರೆದ ಗುರುಗುಂಜಿಯಂ
 ನೋಡಿ ಕೆಂಬರಲೆಂದು ಬಗೆದು ಬೇಗದಿಂದಾಯಲೆಂದುಜ್ಜುಗಿಪ ಬಿಯ
 ದರೆಳವೆಣ್ಣಿರುಮಂ, ಬಿಟುಗಾಳಯ ಪೊಯ್ಲಿನೆಗೆದೊಗೆದ ಬಿದಿರ ಬಲ್ಲ
 ಲಿಯಿಂ ಬೇಡರ ಬಲ್ಲಲಿಯಿನೆಲ್ಲಿಯುಂ ನಿಲ್ಲದೆ ತಲ್ಲಣದಿನೋಡಲೊಡ
 ಚರ್ವಳವುಲ್ಲೆಗಳುಮಂ, ಸುಟುಗಾಳಗೆ ಸುಟುಮೆ ನೆಗೆದು ಪಾರ್ವತಟ
 ಗೆಲೆಯ ತುಟುಗಲಂ ಕಿಟುವಕ್ಕಿವಿಂಡೆಂದು ಕೊಟಂಡುಗಳಂ ಮುಗೊಂಡು
 ಮಿಡಿವಿಲ್ಲೊಳಸಲೆಸಗಿ ಮುಟುಗುವ ತುಟುಗಾವ ಕಿಟುಕುಳದ ಕೆಳೆಯ
 ರುಮಂ ನೋಡುತ್ತುಂ ನಿಜ್ಜವಯಣದಿಂ ಬರೆವರೆ || ೨೩ ||

(ಮಾಲ್ವಿನಿ ವೃತ್ತಂ)

ಬಿಡದೆಸಪೆಲರಿಂದಂ ಪೊಣ್ಣುತಿರ್ಪಜ್ಜೆಗಂಪಂ |

ಪಿಡಿದಲರ್ಗಗಳ ಜೊಂಪಂ ಜೋಲ್ದು ಚೆಲ್ವಾಗೆ ಬಿಟ್ಟಂ ||

ದಿಡಿದ ಮರಗಳಿಂದಂ ಬೆಳ್ಳವೆಟ್ಟಕ್ಕೆ ನಿಜ್ಜಂ |

ಪಡಿಯೆನಿಸುವುದೆತ್ತಂ ರನ್ನಗಲ್ಲೆಂಬ ಬೆಟ್ಟಂ || ೨೪ ||

ಹರಿಸದೆ ಕೂಡುವ ಬಿಜ್ಜೋರ |

ದರಿಯರ ಕೊರಲುಲಿಗಳಿಂದಮಂತಾಬೆಟ್ಟಂ ||

ಬಿರಯಿಗಳ ಮೊತ್ತಮಂ ಚ |

ಪ್ರರಿಪಂತಿರೆ ಸಾರ್ದು ನೋಡಿದಂ ನನೆಗಣೆಯಂ || ೨೩೩ ||

ನೋಲ್ಪುರ ಕಣ್ಣಚ್ಚರಿಯಂ |

ಮಾಲ್ಪುಪೊಲಾಗಸಮನಣೆವ ಕೋಡುಂಗಲ್ಲಿಂ ||

ನೀಳ್ವಂ ತಳೆದಾಬೆಟ್ಟದ |

ತಾಲ್ಪುದಿದ ಬನಂಗಳಲ್ಲಿ ಬೀಡಂ ಬಿಟ್ಟಂ || ೨೩೪ ||

ವ || ಆಗಳೆಡೆಗಿಟಾದ ಪೂಗುಡಿಯ ಗುಡಿಗಳೊಳಂ, ನೆಗೆದ ಸುರಹೊ
ನ್ನೆಯ ಮೊಗಸಾಲೆಯೊಳಂ, ಮಡಲೊಂಡ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಮಂಡವಿಗ
ಳೊಳಂ, ಸಂಪಗೆಯ ಜೊಂಪದ ಚಂಪೆಯದೊಳಂ, ಕಂಪನಬ್ಬದಿರ
ವಂತಿಯ ಕಾವಣಂಗಳೊಳಂ, ಗಾಡಿವಡೆದ ಬಕುಳದ ಗೂಡಾರದೊಳಂ,
ಬೀಗಿ ಪಟಪಟನೆ ಬೆಳೆದ ಬಾಲ್ಯಾಯ ತಿವ್ರಿಯೊಳಂ, ಸೊಂಪಾದ ಪಾದ
ರಿಯ ಚೌಕಿಗೆಗಳೊಳಂ, ಬಿಟ್ಟ ಬೀಡು ಬರೆದಂತೆ ಕಂಡರಿಸಿದಂತೆ
ಕಣ್ಣೆಸದಿದುರ್ದದನ್ನೆಗಮಿತ್ತಲ್ || ೨೩೫ ||

ಪೂಗಣೆಯನೆತ್ತಿ ಬಂದುದ |

ನಾಗಳೆ ಸಿವನಟುದು ನೊಸಲ ಕಣ್ಣಾಯ್ದ ವನಂ ||

ಬೇಗದೆ ನಡೆದವನೊಳ್ ನೀಂ |

ತಾಗೆನೆ ನಸುನಗುತುಮಾತನಂದಿಂತೆಂದಂ || ೨೩೬ ||

ನೆಲನಂ ಪೋಗೊದೆಯೆಂಬುದೇನುಗಿದು ಬೆಟ್ಟಂ ಹಿಟ್ಟುಮಾಡೆಂಬುದೇ |

೧. ಬಳ್ಳೊಳನೆ. ೨|| ೨. ಬೀಡಂ ಬಿಟ್ಟು. ೨|| ಗ|| ೩. ಗಣ್ಣಾಯ್ದ. ೨|| ಗ||
೪. ಪೂಗಡಿದ. ಗ|| ಪಾಣದ. ೪|| ೨|| ೫. ನೊಗೆದ ೪|| ೨||

ನುಲಿದೆಣ್ಣುಂ ದೆಸೆಯಾನೆಯಂ ಪಿಡಿದು ಕೋಡಂ ಕಿತ್ತು ತಾರೆಂಬುದೇ ||
 ನೆಲೆ ಪೆರ್ನಾರಿಯನಾವಗಂ ಪೊಸೆಪು ನೀಂ ಮುಕ್ಕುಂಬುದೇನೆಳ್ಳದೀ ||
 ಯಲರ್ವಿಲ್ಲಾತನ ಪಾಡಿಯಂ ಕಡುಪಿನಿ ತಾಗೆಂಬುದೇಂ ಬೀರಮೇ? || ೪

ನ || ಮತ್ತಮೊರ್ವಂ ಮೂದಲಿಸಿಯಲ್ಲದೆ ತಾಗದ ಮುನ್ನೆತ್ತಿಗಿಲ್ಲ
 ದಿಡುಯದ ಸಾಡುಲ್ಲದೆ ಕೊಲ್ಲದ ಮುಟ್ಟುಯಿಡುಲ್ಲದೆ ಮೊರೆದೆಸೆಯದ
 ಪೆಸರಂ ತಳೆದ ಕೂರಾಳಂತೆಂದಂ:— || ೫

ಕಡುಮುಳದೋಡಿ ನಿಂದ ತುಳುಲಾಳನಾಂ ತಡುದೊಕ್ಕಲಿಕ್ಕದಿ |
 ದೊಡೆ ಬಿಡದಾಂತ ಸೂನಿಗೆಯ ಭಂಡಿಗಳಂ ಸಿಡಿಲಂತೆ ಪೊಯ್ಯದಿ ||
 ದೊಡೆ ನಡೆತರ್ಪ ತೇಜಿಗಳನೋವದೆ ಭಂಡಿನಲ್ಲಿ ಸೀಳದಿ |
 ದೊಡೆ ಪೆಸರಾನೆಯಂ ಮುಟ್ಟುಯದಿದೊಡೆ ನಟ್ಟಿನ ನಿನ್ನ ಲೆಂಕನೇ? || ೬

ಮಿಸುಪ ಸುಲಿವಲ್ಲ ಬೆಳಗೆ |

ಣ್ಣೆಸೆಯಂ ಪೆರಿದಡರ್ದು ಪೊಳೆವ ಜೊನ್ನದ ಸೊಂಪಂ ||

ಮಸುಳನೆ ಮತ್ತಮದೊರ್ವಂ |

ಬಿಸುಗಣ್ಣಿನ ಮುಂದೆ ನಿಂದು ತಾನಂತೆಂದಂ || ೭

ಕೊಂಡಾಡುವ ಕಾಲ್ಗಾಪಿನ |

ಗಂಡರ್ಕಳನುಸಿ ಕೆದಟು ನಿಟಲೆನೆ ಮುಟ್ಟುವೆಂ ||

ಭಂಡಣದಿಡೆಯೊಳ್ ಬಾಟುಯ |

ದಿಂಡಂ ಮುಟ್ಟುವಂತೆ ಕಾವನಾನೆಯ ಕೊಂಬಂ || ೮

ನ || ಮತ್ತಮೊರ್ವಂ ತಕ್ಕಿನ ರಕ್ಕಸರನೊಕ್ಕಲಿಕ್ಕದ ಪೆಸರ ಬೇರಣ
 ಕೆಯೊಳಂತೆಂದಂ:— || ೯

೧. ತಾಯೆಂಬ. ಕ || ೨. ನಕ್ಕಟ್ಟಿ. ಗ || ೩. ಕಳುಪಿನಿ ತಾರೆಂ. ಕ ||

೪. ಮುನ್ನೆತ್ತಿಗಿಲ್ಲದಿರೆಯಲ್ಲದೆ. ಕ || ೫ || ೫. ಹೆರೆತೆಗೆಯದೆ. ಕ || ೬ ||

೭. ಸಿಡಿ. ಕ || ೮. ನಟ್ಟಿ. ಗ || ೯. ಸರೊಳೊವ್ವೆಸರದರಿಕೆಯೊ. ಗ ||

ತೋಷಯಂ ಪೊಕ್ಕಾದಂ ಮೆ |

ಯ್ಯುಷಯದೆ ಸೂರ್ಕಾನೆ ಮುಳುದು ಬೆಳ್ಳವರೆಯಂ ||

ಮುಷವವೊಲಾಕಾಳಗದೊಳ್ |

ತಟಸಂದೊಳವೊಕ್ಕು ಮುಷವೆನಾತನ ಕೊಡೆಯಂ || ೨೪೩

ಬಂದ ಕಡುಗುದುರೆ ಪೊಲದೊಳ್ |

ನಿಂದವರಂ ತಿವಿದುವಕಟ! ನೋಡಿರೆ ತಾನಿಂ ||

ತೆಂದಟಯಬಾರದಿದು ಪೊಸ |

ತೆಂದೊರ್ಮೆಯ ಪೊಟಗೆ ಪುಯ್ಯಲಾದತ್ತಾಗಳ್ || ೨೪೪

ವ || ಅಂತ್ಯಳುವರ್ ಮೊಸಬುದಮಂ ಕೇಳ್ವು—ಇವು ಕಾವನ ಕುದು
ರೆಗಳಾಗದೆ ಮಾಣವೆಂದು ಬಗೆಯೊಳಟ್ಟಣಿಸಿ ಕಡುಮುಳುದು || ೨೪೫

ಪೊಸತವ್ವ ಕಡಲಿದೆಂಬಂ |

ತೆನೆದೊಪ್ಪಿರೆ ತಿಸುಳ ಬೇಗದಿಂ ಪುಟ್ಟಿಸಿದಂ ||

ಪುಸಿವಡೆಯಂ ಕಡುಮೆಟದಿರೆ |

ಪೆಸರಂಬಡೆದಾನೆಕುದುರೆತೇರಾಳ್ಳಳುನುಂ || ೨೪೬

ವ || ಅಂತು ಪುಟ್ಟಿಸೆ ಮೊದಲಿಗನಪ್ಪ ಬಿಸುಗಣ್ಣೊಳೊಗೆದ ಬೀರಂ
ತನ್ನೊಡನಾಡಿಗಳಪ್ಪಗದ ಬೀರರ್ಬೆರಸು ಅಪಡೆಯಂ ಕೂಡಿಕೊಂಡು
ಸೂಜ್ಯಸುವ ನಿಸ್ಸೊಳದ ತಾಟಸುವ ತಂಬಟದ ಬಾರಿಸುವ ಬೀರವ
ಟಯ ಪೊಡೆವ ಡಕ್ಕೆಯ ಪಿಡಿದ ಬಿರುದಿನ ಕಾಳೆಯ ಬಲ್ಲಲಿಯ ಸಡ
ಗರಮೆಲ್ಲಾದೆನೆಗಳಂ ಕಿವುಂಡುವಡಿಸೆ, ಮಂಜುವೆಟ್ಟದಿಂ ಪೊಟಮಡ
ಲೊಡನೆ || ೨೪೭

ವಿನಾಗೆಯಾಂತ ನೀಳ್ವ ಪೊಸಟಕ್ಕೆಯನೊಪ್ಪಿರೆ ಬರ್ಪಗಾಲಿಯಿಂ |

ತಾನೊಳಗಾದ ಬೆಟ್ಟು ಪುಡಿಯಾಗಿರೆ ಪೆರ್ಚಿದ ಕಾಲ ದೂಳಯಿಂ ||

ಬಾನೆಡೆ ನಾಡೆಯುಂ ಪೊಡವಿಯಂತಿರೆ ಕೈದುಗಳಿಂದೆ ಬಂದವಂ |

ದಾನೆಗಳೊಡ್ಡು ತೇರ್ಗಲಣೆ ತೇಜೆಯ ಥಟ್ಟುಲಿವಾಳ ಮೊಗ್ಗರಂ || ೨೫೩ ||

ತರದಿಂ ಮೇಲೊಗದಿರ್ಪ ಪೀಲಿದಪ್ಪಗಳ್ ತಳ್ತಾಗಸಂ ರೂಪುಗೆ |

ಟ್ಟರೆ ಕೂರ್ವಾಳತೊಳಪ್ಪ ನುಣ್ಣೊಗರದೆತ್ತಂ ಪರ್ವಿ ಕಾರ್ಮಿಂಚೆನಂ ||

ತಿರೆ ಬಿಲ್ಲಾಳ್ಗಳ ಬಲ್ಲರಂ ದೆಸೆಗಳಂ ತಳ್ಳೊಯ್ಯೆ ಮೊಱಾಂತ ಬೀ || ೨೫೪ ||

ರರ ಸೊರ್ಕೊಮೊದಲೋಡಬಂದುದಳವಿಂ ಪಾಡಿಂತು ಮುಕ್ಕಣ್ಣನಾ ||

ಕೆಲಬರ್ ಬಟ್ಟೆಯ ಬೆಟ್ಟನಾದೊಡೆದು ಸೆಂಡಾಡುತ್ತುಮೆಕ್ಕಕ್ಕೆ

ಯಿಂ | ಕೆಲಬರ್ ಸಿಂಗಮನೊತ್ತಿ ಪಲ್ಲಣಿಸಿ ಬಲ್ಲಿಂದೇಪುತುಂ ಬೇಗದಿಂ ||

ಕೆಲಬರ್ ಪೆರ್ಚಿದ ನೇಸಳಂ ನೊಣೆಯುತುಂ ಕೈನೀಡಿ ಮುನ್ನೀರ್ಗಳಂ |

ಕೆಲಬರ್ ಪೀರ್ದರೆಮಾಡುತುಂ ನಡೆದರೆತ್ತಂ ಬೀರರಾಪಾಡಿಯೊಳ್ || ೨೫೫ ||

ಪೊಡವಿ ನಿಲಲಾಟದೊಲೆದೋ |

ಗುಡಿಸುಗುಮೆಂದಲ್ಲಿ ಬೆಟ್ಟನಿಟ್ಟುಪ್ಪಿಂದಂ ||

ಪಿಡಿದೆಣ್ಣೆಸೆಯಾನೆಗಳಂ |

ಕಡುನಲವಿಂದೇಪು ಬರುತುಮಿದರ್ ಕೆಲಬರ್ || ೨೫೬ ||

ಬಿಸುಪಮದ್ ನೊಸಲ ಕಣ್ಣಂ |

ತಿಸುಳಂಗಳನಾಂತ ಕೈಗಳುಂ ನೋಬ್ಬರನಂ ||

ಜಿಸೆ ನಡೆತಂದರ್ ಕೆಲಬರ್ |

ಪೆಸರಾಳ್ಗಳ್ ಬೆಟ್ಟನಣ್ಣೆಕಲ್ಲಾಡುತ್ತಂ || ೨೫೭ ||

ತಕ್ಕನೊಳಾಂತಾಜವನೊಳ |

ಪೊಕ್ಕೆನ್ನೊಳ್ ಪೊಣದ್*ನಾದೊಡಂ ಮಿಗೆ ಸುಗಿವಂ ||

ತಿಕ್ಕುವೆನುತ್ತೆ ಸಾಸಿಗ |

ರೆಕ್ಕಕ್ಕೆಯಿರಿರದೆ ಕೆಲಬರಿದಿರೇೞ್ತಂದರ್ || ೫೩೪ ||

ವ|| ಅಂತಾಗಸವಿಂದಂತೆಯುಮೆಳೆ ಬೆಸಲಾದಂತೆಯುಂ ಮುನ್ನೀರಂ
ಮೇರೆವರಿದಂತೆಯುಂ ನಡೆದು ಭಂಡಣದಿಡೆಯೊಳ್ ತಂಡತಂಡದಿದೆ
ಡ್ಡಮಪ್ಪಂತೊಡ್ಡಿ ನಿಲಲೊಡನೆ || ೫೩೫ ||

ಕಾಲಾಳ್ಗಳ ತೇರ್ಗೊಡೆಯರ |

ಮೇಲಾಳ್ಗಳ ಜೋದರುಲಿಗಳೆಣ್ಣುಂ ದೆಸೆಯೊಳ್ ||

ಕಾಲೂಱಿ ತಕ್ಕು ನಿಂದುದು |

ಮೇಲೊಡ್ಡಿ ದುದೈದೆ ಬಂದ ಮಾರ್ಪಡೆಯನಿತುಂ || ೫೩೬ ||

ಕುಟುಪಿನ ಮಾಣಿಕವರಿದೆಯ |

ತೆಪ್ಪುಗಳೊಳ್ ಪೊಳೆವ ಬಾಳ ಬೆಳ್ಳೆಗಳಂದೇಂ ||

ಮೆಱಿದುವೊ ಕೆಮ್ಮುಗಿಲೆಡೆಯೊಳ್ |

ಮಿಜುಗುವ ಮಿಂಚೆಂಬ ತೆಪ್ಪದಿನೆರಡುಂ ಪಡೆಯೊಳ್ || ೫೩೭ ||

ಏಡೆಯಿಂದಮೊಗೆದು ಪರ್ವಿದ |

ಪುಡಿ ಮೆಯ್ಯಂ ಪತ್ತೆ ಪೋಗಿ ಬಾಂದೊಱಿಯಂ ಪೊ ||

ಕ್ಕಡಿಗಡಿಗೋಲಾಡುವವೊಲ್ |

ಕಡುನೆಗೆದೊಪ್ಪಿದುವು ಮಿಳರ್ವ ಕೆಂಬವಿಗಳೆ || ೫೩೮ ||

ಪೊಸೆಪೆಸಗೆಯ ಮೆಂಜಿಟಗೆಯ |

ಮಿಸುಗುವ ದೋರಿಯದ ಪಟಾಯ ಪುಲ್ಲಿಯ ಸೊಂಪಂ ||

ಪಸರಿಸಿದ ಪಕ್ಕರಕ್ಕೆಗ |

ಳಸದಿದುರ್ವು ತರದಿನೊಡ್ಡಿ ದೆರಡುಂ ಪಡೆಯೊಳ್ || ೧೬೦

ಬೆಚ್ಚಂತಾನೆಯ ಥಟ್ಟನೊ |

ಳಚ್ಚರಿಯಂ ತಳೆದ ಉಂಚೆಯಂಗಳ್ ನಡೆನೋ ||

ಏಚ್ಚಿಗೆ ಚೆಲ್ವಂ ಬೀಳುದು |

ವಚ್ಚರಸಿಯರೇಳು ಬಂದ ಪಾಳುನ ತೆಪದಿಂ || ೧೬೧

ಪರಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೀಲಿಸಿದ ಗೆಜ್ಜೆಯ ಬೆಚ್ಚಣೆವೆತ್ತು ಬಿಲ್ಲಳ |

ಚ್ಚರಿಗೆಡೆಯಾದ ಕನ್ನಡಿಯ ಕೂರ್ಪಿನ ಡೊಂಕಣಿಯಲ್ಲಿ ಜುಂಜಿನಂ ||

ತಿರೆ ಮಿಳರ್ದಾಡುತಿರ್ಪ ಪೊಸಚಾರಿಯ ದಿಟ್ಟಗಳುಳ್ಳ ಮಿಂಚುಬಿ |

ತ್ತರಿಸುವ ತೋಳ ಬಾಳ ಪರಿ ನಾಡೆಯುಮೊಪ್ಪಿದುದಿರ್ವಲಂಗಳೊಳ್ || ೧೬೨

ವ || ಆಗಳೆರಡುಂ ಪಡೆಯೊಡೆಯರ್ ಕಾದುವ ಪೊತ್ತಾಡು ಕಡು
ಮುಳುದು ಕೈಯ ಕುಂಚಮಂ ಬೇಗಬೇಗಂ ಬೀಸಲೊಡನೆ || ೧೬೩

ತಡಿಮಿಾಳು ಬಂದು ತೆಂಕಣ |

ಬಡಗಣ ಕಡಲೊಂದನೊಂದು ತಾಗುವ ತೆಪದಿಂ ||

ಬಿಡೆ ಗಜಳು ಮಿಕ್ಕು ತಕ್ಕಿಂ |

ಪಡೆಯೆರಡುಂ ದೆನೆಗೆ ಮನಗಿ ತಾಗಿದುದೆತ್ತಂ || ೧೬೪

ವ || ಆಗಳಾಗಸಕ್ಕೆ ನೆಗೆದು ಪರ್ವದ ದೂಳಗಟ್ಟಲೆಯೊಳ್ ತಂ
ತಮ್ಮ ಪಿಡಿದ ಬಾಳೈಳಗಿಂ ಮಾಣೊಡ್ಡಂ ಕಂಡು ಕಾಲಾಳ್ ಕಾಲಾಳ್
ಳೊಳ್ ಕುದುರೆಗಳ್ ಕುದುರೆಗಳೊಳ್ ತೇರ್ಗಳ್ ತೇರ್ಗಳೊಳ್ ಆನೆ
ಗಳಾನೆಗಳೊಳೊವದೆ ಕಾದಿ ಮೆಯ್ಯಳಂ ಜುಮ್ಮನೆಚ್ಚು ಪಾಯ್ವ ಪೊಸ
ನೆತ್ತರಿಂ ನೆಗೆದ ದೂಳಯಂ ನಂದಿಸಿ ಪೊದೆಗೆಯಲೊಡನೆ || ೧೬೫

ಕಡುನೆಗೆದಬ್ಬರಂ ಮೊಳಗಿನಂತಿರೆ ಬಿಲ್ಲೊಳಮರ್ಕೆವೆತ್ತು ಕ |

ನ್ನಡಿಗಳ ಬಳ್ಳವೆಳ್ಳು ಕುಡುಮಿಂಚಿನವೊಲಿರೆ ಗಾಳವಟ್ಟೆಯೊಳ್ ||
ನಡೆವನ ಕಾಯ್ತು ತಣ್ಣಗಿರೆ ಕಾರ್ಮುಗಿಲೊಡ್ಡುಗಳಂತಿವೆಂಬಿನಂ |
ಗಡಣಿಸಿ ಬಂದು ಕೋಲ ಮುಷಯಂ ಕಷದರ್ ಮಿಗೆ ಬಿಲ್ಲ ಬಲ್ಲಹರ್ ||

ಮಸಗಿ ಕವಿದಾರ್ಪಿನಿಂ ಬ |

ಗ್ಗಿನಿ ನಾಲ್ಕುಂ ದೆಸೆಗೆ ಸರಲ ಸರಿಯಂ ಸುರಿವಂ ||

ತಿಸುವವರ್ಗಳ ಕೈಯೊಳ್ ನಿ |

ಟ್ಟಸಬಾರದು ತುಡುವ ಬಿಡುವ ಪವಣಂತಾಗಂ || ೨೬೪

ತಪ್ಪದೆ ನಟ್ಟಲಗಿಂದಂ |

ತೊಪ್ಪನೆ ಕರುಳೊಕ್ಕು ಬೇಗದಿಂದಂ ನೆಲದೊಳ್ ||

ಕುಪ್ಪಳಿಸಿದೊಡಂ ಬೀಟದೆ |

ಚವ್ವರಿಸುತ್ತೆಚ್ಚರೆಕ್ಕೆಯಿಂ ಬಿಲ್ಲಾಳ್ || ೨೬೫

ಕಣೆ ತೀರೆ ಕಟ್ಟಿದಲಗಿಂ |

ಮೆಣೆಯದೆ ಕಿಣ್ಣಕ್ಕುದುಗೊಂಡು ಕಡುಮುಳಸಿಂ ಬಿ ||

ಲ್ಲಣೆ ತಳ್ಳುಯುತ್ತಿದುರ್ದು |

ಖಣೆಲೆನೆ ತಲೆ ಪಳುದು ಪೊಡವಿಯೊಳ್ ಬೀಟುವನೆಗಂ || ೨೬೬

ಪೊಡೆದಾಡುತೊರ್ನೆ ಬಿಲ್ಲದೆ |

ಪಡಲಿಡೆ ಕಂಡಾರ್ದು ಪರಿಗೆಕಾಟರ ತಂಡಂ ||

ನಡೆದು ಪಳಂಚಿದುದುರಿದಾ |

ಗಡೆ ಮುಗಿಲೊಂದೊಂದೊಳ್ ಪಳಂಚುವ ತೆಟದಿಂ || ೨೬೭

ತೊಲಗದ ಕಂಬದಾನೆಯ ಪಸುಂಬನೆ ಪಕ್ಕಿಯ ಸೂಲ ಸೂಲದಿಂ |

ಗಿಲಿತದ ಗಂಡಗತ್ತರಿಯ ಗೊಳಯ ಪಂದಿಯ ಪೊನ್ನ ಬೀರಸಂ ||
 ಕಲೆಯ ತೊಳಪು ಕನ್ನಡಿಯ ಚೆನ್ನಡಿಯಡ್ಡಣವೆಡ್ಡಮಾಗೆ ಮೂ |
 ದಲಿಸಿ ಪೊಡಪು ಪರ್ಚೆ ಕೆಲರುಕುಡಿಗಳ್ ತಪ್ಪಸಂದು ಕಾದಿದರ್ || ೨

ಕಡುಗದ ಪೊಯ್ಲಿಂದಂ ಕಾ |

ಲಡಿಗಳ್ ಕಡಿಯಾಗೆ ನೀಡಿದುಪ್ಪರಪೊಯ್ಲಿಂ ||

ಪೊಡವಿಗೆ ಬೀಳ್ತರೆ ತಲೆ ಸೊ |

ಕಡಗದೆ ಕೆಲರಿಡಿದು ಬೀರಸಿರಿಯೊಳ್ ನೆರೆದರ್ || ೨೩

ವ || ಅಂತು ಪೂಣ್ಡು ನುಡಿದು ಪೆಟದೆಯದೆ ಪೊಕ್ಕು ಬೆರಸಿ ಸಣ್ಣ
 ನಾದ ಪೇರಣಕೆಯ ಪರಿಗೆಕಾಟರಂ ಕಂಡು || ೨೪

ಬಿಟುವರಿಯ ಬೇಗದಿಂದಂ |

ಕುಟುಪಿನ ಪ್ಪಯಿಗೆಗಳೊಲೆಯ ಪೆರ್ಗಡಲೆಡೆಯೊಳ್ ||

ನೆಟಿ ನಾವೆ ತಾಗುವಂದದೆ |

ತೆಟಪಿಲ್ಲದೆ ತೇರ್ಗೊಡ್ಡು ತಾಗಿದುದಾಗಳ್ || ೨೫

ತೇರೊಳಗಿದುರ್ ನಾಡೆಣಿಯರೆಚ್ಚರಲಂಬಿನ ಸೋನೆ ಸುತ್ತಲುಂ |
 ಭೋರೆನುತೊರ್ಮೆ ಸೈಗಟಯೆ ತೊಟ್ಟನೆ ಪರ್ವದ ಮರ್ವಿನಿಂದವಾ ||
 ತಾರಗೆವಟ್ಟೆಯಂ ದೆಸೆಗಳಂ ನೆಲನಂ ಕಡಲಂ ಬನಂಗಳಂ |
 ಕಾರಿರುಳ್ಳದೆ ನುಂಗಿದವೊಲಾದುದು ಕಾಳೆಗಮೇನಟುಂಬವೋ ! ||

ತೇರೊಳ್ ಪೂಡಿದ ತೇಜಿಗಳ್ ಸರಲ ಕೂರ್ಪಿಂಗಳ್ಳು ಪಿಮ್ಮೆಟ್ಟೆ ಕೆ |
 ನೀರೇಣುಂದೊಗೆದಿಚ್ಚು ಪಾಯೆ ಪೊಡೆವಾತಂ ಜೋಲ್ದು ಕೈಗುಂದೆ ಕಂ ||
 ಡಾರುತ್ತಂ ಮುಳದೊತ್ತಿ ನೂಂಕಿ ಕಣೆಯಂ ಬಿಲ್ಲಂ ಬಿಸುಟ್ಟೆಕ್ಕೆಯಿಂ |

೧. ಗೋಳಿಯ. ೨ || ೨ ವೊ | ಕ್ಕಡೆಗೆ. ೨ || ೩. ಸಣ್ಣ ಸುಣ್ಣವಾದ. ೨ ||

೪. ತೇರ್ಗೊಳಿದು ತಾಗಿದವಾಗಳ್. ೨ || ೫. ತೊರೆಯುಂ ತೊಟ್ಟನೆ. ೨ ||

೬. ತೇರಂ ೨ ||

ಕೂರಾಳ್ ತಲೆಯೊತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿದಲಗಿಂದಂ ಕುತ್ತಿಮೈಯಿಕ್ಕಿದರ್ ||

ತೇರ್ಗಳಗೊಂದಣಂ ಮುಱಿದು ಮೆಟ್ಟಿದ ಕೊಂಬುಡಿದಂತೆ ಬೇಗದಿಂ
ನೆರ್ಗನೆ ಬಿಟ್ಟು ನುಚ್ಚುನುಣುಯಾಗೆ ಕನ್ನಲಳವಿಂದೆ ಮೀಡು ಕೆ ||
ನ್ನೀರ್ಗಳ ಕಾಱ್ಪಿನಲ್ ಮಸಗಿ ಕೂಡೆ ಪೆಣಂಗಳನೆತ್ತಿ ಗುಂಪಿನಿಂ |
ಭೋರ್ಗರೆದೆತ್ತಲುಂ ಪರಿಯೆ ಗೋಱಿಯಲರ್ ಕಡುಕೆಯ್ದು ಕಾದಿದರ್ ||

ಮುಳಸಿಂದಂ ಕಿಟ್ಟು ಬಾಳಂ ಜಡಿದಳವಿಯನಾರಯ್ದು ರ್ಪಾರೇ !
ಜರ್ಪಾರೇ ! ಹಳುರೇ ! ಹೋಹೋ ! ಮರ್ಪಾ ! ಎಂಬುಲಿ ನೆಗೆವಿನೆಗಂ
ಬಿಟ್ಟು ಮಾಣಾಂತ ಮೇಲಾ || ಳ್ಳನಾಗಳ್ ತಳ್ಳು ಪೊಯ್ದಾದಿಱಪಿ
ಕುದುರೆಯಂ ಕೊಂಡು ತಮ್ಮೊಡ್ಡನೊಳ್ ಕ | ಣ್ಣೊಳಪನ್ನಂ ಪೊಕ್ಕು
ಗೆಲ್ಲಂಬಡೆದರದಟಿನಿಂ ರಾಯರಾವುತ್ತುರಾಗಳ್ || ೨೩೯ -

ಇಕ್ಕಿದ ನೀಸಕಂ ಪಡಿದು ನೆತ್ತಿ ಸಿಡಿಲೊಡೆದೊಂದೆ ಗಾಯದಿಂ |
ಚಕ್ಕನೆ ಭೋಂಕನೆಟ್ಟುಮಿಗೆ ಬೆನ್ನೊಳಮರ್ಚಿದ ಪೊನ್ನ ಪಲ್ಲಣಂ ||
ಪಕ್ಕರೆ ತೇಜೆವಾರು ಕಪುಡಿಕಡಿಯಾದುವು ಬಾಳ ಬಾಯೊಳಂ |
ತಕ್ಕುಮೆ ತೋರತಕ್ಕಿದೆನೆ ಗೋಱಿಯಲರ್ ಕೆಲರಲ್ಲಿ ಕಾದಿದರ್ || ೨೪೦

ತೊಟ್ಟನೆ ಪೊಂದಿದ ಕುದುರೆಯ |

ಥಟ್ಟಂ ಕಂಡಣದು ನೂಂಕಿ ಬಲ್ಲಾವಂತರ್ ||

ಬಿಟ್ಟಕ್ಕಿ ದರಾನೆಗಳಂ |

ಬೆಟ್ಟುಗಳೊರ್ವೊದಲೆ ಮಸಗಿ ಕವಿದವೊಲೆತ್ತಂ || ೨೪೧

ಕೋಲ್ಲಾರೊಳ್ ಸುರಿವಾಲಿವ |

ರಲ್ಲವೊಲೆ ನೆತ್ತಿಯೆಡೆಯ ಮುತ್ತುಗಳತ್ತಂ ||

ಗಲ್ಲಲನೆ ಸುರಿಯೆ ಜೋರದರ್ |

ಬಲ್ಲಣೆಯಿಂದೆಚ್ಚರವಟನಿಂದಾನೆಗಳಂ || ೨೮ ||

ಜಾಜದೆ ತನ್ನಾನೆಯನಾ |

ಮಾಣಾನೆಯ ಕುಂಬತಳಕೆ ಪಾಯ್ದಳವಿಂ ಕೈ ||

ದೋಷ ಮುಖವಾನಿಸಂ ಮೆ |

ಯ್ಯೇಷಂ ಕಂಡಗಿದು ಜೋಲೆ ಕೊಂದನದೊರ್ವಂ || ೨೯ ||

ಅಣೆದುದು ಕೂತ್ತಿನೂಂಕಿದುದು ಪೊಕ್ಕೂಡನಿಕ್ಕಿದುದೇಳಿ ಬಾ
ಯ್ಗಳಂ | ನೆಣನುಗೆ ನೆತ್ತರುಚ್ಚಳಸೆ ಜಾದಿನ ಬೆಟ್ಟು ಮಗುಟ್ಟುವಂತೆ
ಭಂಡ || ಣದೆಡೆಯೊಳ್ ಪೊಣರ್ವ ಪಲವಾನೆಗಳಂ ಕಡಪಿತ್ತದೊಂದು ಮೆ |
ನ್ನಣವಡೆದಾನೆ ಬೊಬ್ಬಿಳಾಯ ತನ್ನಯ ಮೇಗಣ ಜೋದನಾರ್ಪಿನಿ || ೩೦ ||

ತಳಗಳ ಬಟ್ಟಲಿಂ ಮೋಗಿದು ನೆತ್ತರನಾಗಳೆ ಕುಂಟಿಯಾಂಟ ಮೆ |
ಯ್ಗಲಿಗಳ ಕಂಡದಿಂಡೆಗಳ ಬಕ್ಕಣಮಂ ತನೆ ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲ ಮೆ ||
ಯ್ಯೊಲೆದುಡೆ ಜೋಲ್ದ ನಾಣಿಬುದು ಕಣ್ ನಸುಮುಚ್ಚಿರೆ ತೇಗಿ ತೇಗಿ
ಮಾ | ಮಲೆದಿದಿರಾಗಿ ಕೈಪಣಿಯೊಳಾಡುವ ರಕ್ಕಸಿಯರ್ಕಳೊಪ್ಪಿದರ್ ||

ವ || ಅಂತು ನೋಲ್ಪುರ ಕಣ್ ಕೊಕ್ಕರಿಕೆಯಾದಾನೆಗಳೆಗದೊಳ್
ನಿಲ್ಲದೆ ತಲ್ಲಣದಿಂ ಪೆಡದೆಗೆವ ಬಿದಿವೆಡಂಗನೆಂಬ ಬಿಂಜಮಾಣಿಕನೆಂಬ,
ಹರಿರಾಯನೆಂಬ, ತೋರಪತ್ತನೆಂಬ, ಚೌವಟಮಲ್ಲನೆಂಬ, ಮುಷುವ
ರಕ್ಕಸನೆಂಬ, ರಾಯದಟಸೂಣಿಕಾಣನೆಂಬ, ತನ್ನೊಡ್ಡಿನ ಪೇರಾನೆಗಳಂ
ಕಂಡು ಕಡಮುಳುದು ಬಿಸುಗಣ್ಣೊಳೊಗೆದ ಬೀರಂ ಕೂರಾಳ್ಗಳಂ ಕೂಡಿ
ಕೊಂಡಲಗನುಗಿದು ಗಿಟ್ಟನೈತಂದಾನನೆವಿಲ್ಲ ಬಲ್ಲಹನ ಪಾಡಿಯಂ ಕೂಡೆ
ಪಾಡೆಯೆ ನೀಡುಂ ಮುಷುವಾಗಳ್ || ೩೧ ||

ಕಟ್ಟಿದಿರೊಂತರಂ ನೆಣೆ |

ನಿಟ್ಟನೆ ನನೆವಿಲ್ಲ ಬಲ್ಲಹಂ ಮಾಟಣಿಯಂ ||

ನೆಟ್ಟನೆ ತೋಳ್ಪಲದಿದೆ |

ಬ್ರಹ್ಮದನವನಿದಿರೊಳಾವನುಂ ನಿಂದಪನೇ ? || ೨೪೭

ವ|| ಅಂತು ಕೈಕೊಳ್ಳದೆ ಬೆಂಬತ್ತಿ ತೇನತೇನಂ ಮಸಗಿ ಸಂದಣಿಸಿ
ಬರ್ಪ ಸೋರ್ಕಾನೆಗಳ ಕಾಲ್ಪೋಷಿಗೆ ನೆಲನೊಂದೆನೆಗೊಲೆದು ಜಾಜುಂ
ಗಲ್ಲಂತೆ ತೋರ್ಪಿಯುಂ, ಮುಗಿಲಂ ಮುಂಡಾಡುವಂತಿರುದ್ದಮಾದ ಪಲ
ತೆಪದ ಕುಟುಪಿನ ಮಿಳರ್ವ ಪ್ಪಯಿಗೆಗಳ ಗಾಳಿ ಗಾಳಿವಟ್ಟೆಯೊಳ್ ನಡೆವ
ಪಗಲೊಡೆಯನ ಕುದುರೆಯ ಸೇದೆಯಂ ಪಿಂಗಿನೆಯುಂ, ಫಟ್ಟೊಡೆಯದೆ
ತೆರಳ್ವ ತೇಜಿಗಳ ಕಾಲ ದೂಳಿ ನೆಗೆದು ಕೊಳುಗುಳದೊಳ್ ಪಸರಿಸಿ ಬೀ
ರರನರಸುವಜ್ಜರಸಿಯರಂ ಪೊಲಂಬುಗಿಡಿಸೆಯುಂ, ಕಾಲಾಳ್ಗಳ ಬ್ಬರಕ್ಕೆ
ತಾಯ್ತೊಡೊಡು ಮೇರೆದಪ್ಪಿದ ಮುನ್ನೀರೊಳ್ ಕಡಲೊಡೆಯನಪ್ಪ
ಡಂಗಿಯುಂ, ಜವನ ಮಂತಣಸೂಲದಂತೆ ನೆಗೆದ ಕೊಂತವ ಕೂರ್ವೊ
ನೆಯ ಕೋಲಾಟಕ್ಕೆ ತಾರಗೆವಟ್ಟೆಯೊಳ್ ನಡೆವ ಬಿಜ್ಜೋದರಿಯರ್
ಪುಗಲಪ್ಪಾಯದೆ ಸಿಡಿಮಿಡಿಗೊಳುತ್ತಿರೆಯುಂ, ತೆಪಪುಗುಡದೆ ಸೂಚಿಸು
ವ ನಿಸ್ಸಾಳದ ಬಲ್ಲರಕೆ ದೆಸೆವೆಟ್ಟುಗಳ್ ನಿಬ್ಬರಂ ಬಿರಿಯೆಯುಂ, ಬೇಗ
ದಿಂ ನಡೆದಿತ್ತಿ ಬಂದು ಮಂಜುವೆಟ್ಟುಮಂ ಮೂವಳಸಾಗಿ ಮುತ್ತಿದಾಗಳ್||

ನನೆವಿಲ್ಲಾತನ ಮುಕ್ಕ |

ಣ್ಣನ ತಕ್ಕಂ ನೋಡವೇಟ್ಟು ಮೆಂದೊಲವಿಂದಂ ||

ತನತನಗೆ ಬಂದು ಮುಗಿಲೊ |

ಡ್ಡಿನ ಕೆಲದೊಳ್ ಸಗ್ಗದವರ್ಗಳೆಲ್ಲರ್ ನಿಂದರ್ || ೨೪೮

ಕೋವಣಮುಂ ಗುಂಡಿಗಿಯುಂ |

ನೇವರಿಸಿದ ಬೂದಿಯುಂ ಜಲಕ್ಕನೆ ಚೆಲ್ವಿಂ ||

ತೀವಿರೆ ಬಿಸುಗಣ್ಣೊರವಂ |

ಕಾವನ ತೋಳ್ವಲಮನಜುವೆನೆಂದೇಟ್ಟಂದಂ || ೨೯೪ ||

ಮಿಸಗುವ ನಾಲ್ಕುಂ ಕೋಡಿಂ |

ದೆಸೆವಾನೆಯನೇಡು ಪಿಡಿದ ಬೆಳ್ಳೊಡೆ ಸಸಿಯಂ ||

ಮಸುಳಸೆ ಬಂದಿದಂ ಪಾ|

ಡಿಸುತುಂ ಪೆಸರ್ವೆಡೆದ ಗಾಣರಿಂ ಪಲಗಣ್ಣಂ || ೨೯೫ ||

ತೋಳಗುವ ಸಂಕುಂ ಪಾಟುಂ|

ಬಳೆ ನೇರ್ಪಡೆ ಪದನೇಡು ಬಂದೊಲಪಿಂ ಪ ||

ಜ್ಜಳಪ ಮುಗಿಲೆಡೆಯೊಳದಂ |

ತಳತಳಸುವ ತೊಡವನಾಂತು ನಿರಿವೆಣ್ಣರಸಂ || ೨೯೬ ||

ಕರಮೊಪ್ಪುವೆಣ್ಣು ತೋಳುಂ |

ಬಿರಿವೂವಂ ನಗುವ ನಾಲ್ಕು ಮೊಗಮುಂ ಚೆಲ್ವಿಂ ||

ಪೊರೆಯೇಡುರೆ ಬಂದಿದಂ |

ಸರಸತಿವರನಂಚೆಯೇಡು ನಲವಿಂ ಬೊಮ್ಮಂ || ೨೯೭ ||

ವ || ಅನ್ನೆಗಮಿತ್ತಲ್ || ೨೯೮ ||

ಕೆಟ್ಟೋಡಿ ಪಾಡಿಯೆಲ್ಲಂ |

ಪಿಟ್ಟುಂ ಪಿಟ್ಟಾಗಿ ಪೊರದೊಡಂ ಬಗೆಯದೆ ಕ ||

ಣಿಟ್ಟಳವೆನಿಸಿದ ಬೆಳ್ಳಿಯ |

ಬೆಟ್ಟನೆ ಪೆಟ್ಟದೆಗೆಯದೀಸನೊರ್ವನೆ ನಿಂದಂ || ೨೯೯ ||

ವ || ಅದಂ ಕಂಡು ಕಂಗನೆ ಕನಲ್ದು ಮುಟ್ಟುವೆಂದು ಮೂದಲಿಸಿ ನನೆ
ವಿಲ್ಲಬಲ್ಲದನಿಂತಂದಂ:— || ೩೦೦ ||

ಕಡುಪಿಂ ಪೂವಿನ ಕೋಲ್ಗಳ |

ಗಡಣಿಸಿ ಕವಿತಂದು ನಾಂಟುವಾಗಳ್ ನಿನ್ನೀ ||

ಜಡೆಯುಂ ತೊವಲುಂ ಪಾವಿನ |

ತೊಡವುಂ ಲಾಗುಳಮುಮಡ್ಡಮೇರಂ ಬಂದಪುನೇ? || ೨೯೮

ನಿನ್ನಗ್ಗದ ಪಡೆಯಲ್ಲಮ |

ದೆನ್ನಯ ಪೂಗಣೆಯ ಕೊಲೆಗೆ ಗುಣಯಾದುದು ಕೇಳ್ ||

ಇನ್ನಾದೊಡಮೆಳವೆನೆಯಂ |

ಕೆನ್ನಂ ಪಿಡಿದಿರದೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಾರ್ಚ್ ಬಡಗೊರವಾ || ೨೯೯

ಎಡಗೈಯೊಳೊತ್ತಿ ಬಿಲ್ಲಂ |

ಪಿಡಿದೊಯ್ಯನೆ ತೀಡಿ ಗೊಣೆಯುಮಂ ಕಡುಪಿಂ ಜೀ ||

ವೊಡೆವಾಗಳ್ ನೆಲನನಿತುಂ |

ನಡುಗುವುದೆಲವೊಯ್ಯನಾಂತ ತಾವರೆಯೆಲೆವೋಲ್ || ೩೦೦

ಬಿರಯಿಗಳಂಜಿ ಕೂಡದರ ಕಲ್ಲೆದ್ದೆ ಪವ್ವನೆ ನೀಟ ಬಿರ್ಚಿದೋ |

ಪರ ಕಡುಸೊರ್ಕುಮೆಯ್ದೆಗೆಯೆ ಪಿಂಗಿದ ನೀಟರ ಬಲ್ಪ ಪಾಟಿ ಪಾ ||

ದರಿಗರ ನಾಣ್ಣಳುರ್ಕುಗಿಡೆ ಬಲ್ಪಳಸಿಂದಮಗಲ್ಲೆವೆತ್ತ ನ |

ಲ್ಲರಬಗೆ ಬಳ್ಳೆ ಜೀವೊಡೆಯ ಬಲ್ಲಲಿ ನೀಳ್ಳುದು ಕರ್ವುಪಿಲ್ಲನಾ || ೩೦೧

ಬಿಸುಗಧಿರನ ಕಡುಗಾಯ್ತುಂ |

ಮಸುಳಸಿದುವು ತುಣುಗಿ ನೆಗೆದು ನಾಲ್ಕುಂ ದೆಸೆಯಂ ||

ಮುಸುಕಿದುವು ಮುಳದರಂ ಜಂ |

ಕಿಸಿದುವು ಬಿಡದಾರ್ದು ಕಾವನೆಜ್ಜೆಲ್ಗಣೆಗಳ್ || ೩೦೨

ಚಲದಿಂ ಕಾವಂ ತೆಗೆದೆ |

ಜ್ಜಲರಂಬೆಡೆಗೊಂಡು ತೊಣಿಗಳುಂ ಬೆಟ್ಟಗಳುಂ ||

ಪೊಲನುಂ ಬಾನುಂ ದೆಸೆಯುಂ |

ಜಲಕ್ಕನಲರಿಂದೆ ಸಮೆದಪೊಲಾಯ್ತೆತ್ತಂ ||೨೦||

ಇವು ಮುನ್ನಾರಾರ ಬಬ್ಬಂ ನೆಲೆಗಿಡಿಸವಿವಾರಾರ ತಕ್ಕಂ ನೆಲಕ್ಕಿ |
ಕ್ಕವಿವಾರಾರುಕ್ಕನೊತ್ತಂಬಿರಿದು ಕಿಡಿಸವಾರಾರ ಕಾಯ್ಬೆಲ್ಲಮಂ ನೂಂ |
ಕವಿವಾರಾರೇಲ್ಗಯಂ ಕುಂದಿಸಿ ಕಳೆಯವಿವಾರಾರ ಕೆಲೈಯ್ಯಳೊಳ್
ನಾಂ | ಟವೆನುತ್ತಂತೆಲ್ಲರುಂ ಬಾಯ್ವಿಡೆ ಗಡಣದೆ ಪೂಗೋಲ್ಲಳ್ಳತಂದು
ವಾಗಳ್ ||೨೧||

ಅದಟರ್ ಬಾಯ್ವಿಡೆ ಬಲ್ಲಿದರ್ ಪೆಳರೆ ಗಂಡರ್ ಜಾಣ್ ಕೈಕೊಳ್ಳದ |
ಗ್ಗದ ಬೀರರ್ ತೆಗೆದೊಡೆ ತೋರಣುಕೆಯಾಗ್ಗಳ್ ಬಳ್ಳಬೆಂಬೀಜ್ ಪೆ |
ಚ್ಚಿದ ಕಂಪಿಂಗಳೆನರ್ಪ ತುಂಬಿ ಕರಿಕಂತಾಗರ್ಪಿನಂ ಬಂದುವೊ |
ರೊಡಲೊಳ್ ಮಾವಿನ ಬಳ್ಳಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಕೋಲೆತ್ತೆತ್ತಲುಂ ಕಾವನಾ ||೨೨||

ಕಣೆಕಣೆಯನುಗುಳ್ವ ತೆಜದಿಂ |

ಕಣೆಕಣೆಯಂ ಕಳೆವ ತೆಜದಿನೆಂಬುಂ ದೆಸೆಯೊಳ್ ||

ಕಣೆಕಣೆಯ ನಿಲಂಬ ತೆಜದಿಂ |

ಪಣಿದರನಗಿದಳರೆ ಕವಿದುವಾಗಳ್ ಕಣೆಗಳ್ ||೨೩||

ಮುಗಿಲೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸುಜಾಡಾಡುವ ಪೆಣ್ಣರ ಕಣ್ಣ ಬೆಳ್ಳೊ ತಾ |
ರಗೆಗಳ ನೀಳ್ ನುಣ್ಣೆಗಳಗೊ ಮಿಂಚಿನ ಗೊಂಚಲೊ ಹಾದಿಗಿಟ್ಟುತೊ ||
ಟ್ಟಗೆ ನೆಗೆತರ್ಪ ಸುಣ್ಣದಿರೊ ಪೇಜನೆ ನೋಟ್ಟರ ಕಣ್ಣ ಸುತ್ತಲುಂ |
ಸೊಗಯಿಸಿ ಮೇಲೆಮೇಲೆ ಕವಿತಂದುವು ಭೋಂಕನೆ ಪೊವಿನಂಬುಗಳ್ || ೨೪ ||

ಗಡಣದೆ ಮಾದೇವಿಯ ಬಗೆ |

ಯೊಡೆಯನ ನೊಸಲೊಳ್ ಕದಂಪಿನೊಳ್ ಕೈಮೊಗದೊಳ್ ||

ತೊಡೆಯಡೆಯೊಳ್ ತೊಳೆಡೆಯೊಳ್ |

ಬಿಡೆ ನಟ್ಟುವು ಕಾವನಂಬುಗಳ ತಾವೈದುಂ || ೩೦೮

ಕಟ್ಟುಳ್ಳನಿಪ ರಕ್ಕಸ |

ರೊಟ್ಟಜಿಗಿಟ್ಟುಲೆ ಸಗ್ಗಿಗರ್ ನೆಲನನೊಡಂ ||

ಬಟ್ಟರೆ ಕಾಳಗಡೆಯೊಳ್ |

ತೊಟ್ಟನೆ ಮಾದೇವಿಯರಸನರೆವೆಣ್ಣಾದಂ || ೩೦೯

ಮೊರೆದಾಡುವ ಮುಡುಂಬಿಯ |

ನೆರವಿಗಳೈತಂದು ಮುಸುಣು ಪೊಸಗಂಪನುಣು ||

ತ್ತಿರೆ ಕಾವನ ಮೇಲಂದ |

ಜ್ಜರಸಿಯರಿಜ್ಜೆಯೊಳ್ ಮಗುಳ ಮುಯಂ ಕಡಿದರ್ || ೩೧೦

ವ || ಅದಂ ಕಂಡು ಕಡುಮುಳಸೆಂಬ ಕಿಚ್ಚಿನ ಕರ್ಬೊಗೆಯಂತಗು
ಬುರ್ವಡೆದು ನೊಸಲೊಳ್ ಗಂಟಕ್ಕಿದ ಪುರ್ಬುಗಳುಂ, ^೩ ಆಕಿಚ್ಚಿನ ನಾಲ
ಗೆಯಂತೆ ಕೆಂಪಡರ್ದ ಕಣ್ಣಳುಂ, ಪೊಟಮಡುವ ಸಾವದಕ್ಕರದ ಪೊ
ಯ್ಲಿಗೆ ನಡಗುವಂತೆ ಕತ್ತುವ ತುಟಿಯುಂ, ಪರ್ಬುವ ಹನಲ್ಕೆಯೆಂಬ
ಬಳ್ಳ ಕೂರದಂಟಾದಂತೆ ಪಿಡಿದ ಲಾಗುಳಮುಂ ಅಂಜಿಕೆಯುಂ ಪುಟ್ಟಿಸೆ ||

ಎಳಗುವ ತುಂಬಿವಿಂಡಗಿಯೆ ಬಗ್ಗಿಪ ಕೋಗಿಲೆ ಕೊಂಬುಗೊಂಡು
ಬ | ಳ್ಳು ಮುಳದಡ್ಡವಾಯ್ದ ಗಿಳಿ ಮಲ್ಲುಗೊಂಡೊಳಸಾರೆ ಮಾವು
ಕೈ || ಮುಯೆ ತೆರಳ್ಳು ರೂವುಗಿಡೆ ತೆಂಬೆಲರಂಚೆಗಳೊಡ್ಡು ಪಾಣಿ
ಬೊಂ | ದೊಡ್ಡಲೆಯಂ ಕನಬ್ಬ ನಡೆತಂದು ಬಸಂತನ ನೊಕ್ಕು ಸೋ
ವಿನಂ || ೩೧೧

೧. ಮುಂಮೊಗದೊಳ್ ಗ ||

೨. ಕಾಳುಚ್ಚಿನ ಗ ||

೩. ತೊಳೆಡೆಯೊಳ್ಳರದಿಂ ಬಿಡೆ ಗ ||

೪. ಪೂಣ್. ಕ ||

೫. ಪೊಟನಂ. ಗ ||

ವ|| ಮುಂದೆ ನಿಂದು—ಪಿರಿಯರೆಂಬುದಂ ಬಗೆಯದುರ್ಕಿಂದೆನ್ನೊಳ್
ಕಾದಿದೆ. ಅಂತದಹಾಂ ನಿನ್ನೊಪ್ಪಳಂಕೂಡದೆ ಪೆಟರಣುಯದಂತಲ್ಲಿಯಾ
ದೊಡಂ ನಾಂ ಕಾವನೆಂಬುದಂ ಮುಡಿವಿರ್, ಎಂದು ಬೇಗದೆ ಪುಗಣೆ
ಯಂಗೆ ಸಾಪಮನಿತ್ತುದಂ ಬಸಂತನಿಂ ನೆಲೆವೀಡಿನೊಳುರ್ಚ್ಚಿ ಗಾರ್ತಿ
ಕೇಳ್ದು ಮುಚ್ಚಿ ವೋಗಿ ಒಟುಯಮೆಂತಾನುಮೆಟ್ಟಿ ತ್ತಿರಲೊಡನೆ || ೩೦೩

ಪರಿಗಿಡೆ ಕಣ್ಣಿನೀರಲುತುಡೆಕ್ಕಸರಂಗಳ ತೋರಮುತ್ತುಗಳ್ |

ಪುರಿದವೊಲಾದುವಿಟ್ಟು ಸಿರಿಕಂಡದ ಬೊಟ್ಟು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಣ್ಣೆ ಕ ||
ತ್ಪುರಿಯವೊಲೊಪ್ಪಿ ತೋಣುದುದು ಸೂಡಿದ ಬಾಸಿಗವಾಗಳಂತೆ ದ |
ಳ್ಳುರಿ ತಗುಳ್ಳಂದದಿಂ ಕಳುದುದಾಕೆಯ ಮೆಯ್ಯಿಸುಪೇನಳುಂಬವೋ || ೩೦೪

ನೋಡಿದ ಮಾಮರಂ ಕೊರಗಿ ನೀಕರಿವೋದುದು ಪೊಕ್ಕ ಪೂಗೊ
ಳಂ | ಪಾಡಲುದೈದೆ ಕಾಯ್ದು ಕುದಿಗೊಂಡುದು ನೀಳ್ಗೊಗೆತರ್ಪಸು
ಯ್ಯೆಲ || ಗೂಡಿದ ಗಾಳ ಸೋಂಕಿದವರಂ ಸುಡುತಿರ್ಪುದು ಪೊತ್ತ
ಪೂ ತಳರ್ | ಬಾಡಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಚುಯ್ಯೆನುತುಮಿದುರ್ಪು ನೀಲಿಯ ಮೆ
ಯ್ಯ ಬೆಂಕೆಯಿಂ || ೩೦೫

ವ|| ಮತ್ತಮೊರ್ಮ ಮಿಸುಪೆಸಳ ಪಸರದಿನೆಸೆವ ಪೊಸಪಸೆಯೊಳ್
ಮೆಯ್ಯನೀಡಾಡಿ ಪೊಳೆಪುವಡೆದ ಪಾಲ್ಗಡಲ ತೆರೆದುಲುಗಲೊಳ್ ಪವಡಿ
ಸುವ ಸಿರಿಯಂ ಪೋಲ್ಪಿರ್ಪಳ; ಬಡನಾಡಿಗಳಡಿಗಡಿಗೆ ತಳವ ಪನ್ನೀರ
ತುಂತುರ್ವ ನಿಗಳಂ ಪೊಸತಪ್ಪ ಕಾರಸಿರಿಯ ಪರಿಯಂ ಪಡೆದಂತಿರ್ಪಳ;
ಅಂದಂಬಡೆದ ಕೆಂದಳರ ಗೊಂದಣದೊಳೊಂದಿ ನಿಂದು ಸಂದಣಿಸಿ ನೆಗೆದ
ಕೆಮ್ಮುಗಿಲ ನಡುವೆ ಪೊಳವೆಳವೆಲೆಯಂತಿರ್ಪಳ; ನಳನಳಿಸಿ ಬೆಳದ
ಬೆಳ್ಳಾವರೆಯ ತೊಳಗುವೆಳದಾವರೆಯ ಬಳಗಮಂ ತಳದು ಪಾವಿನ

ಪಚ್ಚ ದಿನಚ್ಚ ರಿವಡೆದ ಜೋಗಿಣಿಯಂತಿರ್ಪಳ್; ಮನ್ನಣೆವೆತ್ತು ಮೇಳದ
ಕೆಳದಿಯರ್ ಮಾಣದೆ ಮೇಲೆಮೇಲೆ ತಂದೊಟ್ಟಿದ ಸಿರಿಕಂಡದ ಕೋ
ಱ್ಕಿಸುಣಂ ಪ್ರದಿದು ಜಂತದಿಂ ಕಡೆದು ಕಂಡರಿಸಿದ ಪುತ್ತಯಂತಿರ್ಪಳ್;
ತಡಿತಡಿಯ ತೆಂಗಿನೆಳನೀರ್ ಕೂಡೆಕೆರೆಗಣ್ಣುವ ಕೊಳಂಗಳೊಳವೊಕ್ಕು
ತಾವರೆಯ ಪಚ್ಚೆಲೆಯಂ ಮೆಯ್ಯೊಳಾಂತು ನುಣ್ಣಿತಪ್ಪೆಳವಿದಿರ ಬಣ್ಣ
ಮಂ ತಳೆದ ನೀರ್ವೆಣ್ಣಂತಿರ್ಪಳ್; ಅಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ || ೩೧೫ ||

ಕುಳರ್ವ ಕೊಳಂಗಳೊಳ್ ಮಳಲ ದಿಂಬೆಗಳೊಳ್ ಸಮೆದಿರ್ಪ
ಬೆಟ್ಟನೊಳ್ | ಬೆಳೆದೊಳಮಾವಿನೊಳ್ ತಳರ ಕಾವಣದೊಳ್ ಪರಿತರ್ಪ
ಕಾಲ್ಗಳೊಳ್ || ಬಳಸಿದ ಬಳ್ಳಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಮಂಡವದೊಳ್ ಸುಪ್ಪದಾಡಿ
ಮತ್ತೆಯುಂ | ಕಳೆಯಲಿನಿತ್ತು ಮಾಟಳವಳುರ್ಬಿದ ತನ್ನಯ ಮೆಯ್ಯ
ಬೆಂಕೆಯುಂ || ೩೧೬ ||

ಕೆಂದಳರ ಪಪ್ಪವ ಪಾಸಿನೊ |

ಳಂದಂಬಡೆದಿಚ್ಚೆಗಾರ್ತಿ ನನೆವಿಲ್ಲಂ ತಾ ||

ನೆಂದಿಗೆ ಬಂದು ಕೂಡುವ |

ನೆಂದಂತಡಿಗಡಿಗೆ ಗಿಳಿಗಳಂ ಬೆಸಗೊಳ್ಳುಳ್ || ೩೧೭ ||

ತನಿವಣ್ಣಂ ಲಂಚವಿಾವೆಂ ಪುರುಳ ನಿನಗೆ ಪೂಗೊಂಚಲಂ ಬೇಗ
ದಿಂದಂ | ನಿನಗೀವೆಂ ತುಂಬಿ ಕೆಂದಾವರೆಯ ಮಿಸುವ ಮೆಲ್ಲೊಗ್ಗಿಯಂ
ಮಾಣದೆಂದುಂ | ನಿನಗೀವೇನಂಚೆ ಕಂಪಂ ನಿನಗೆ ಸಲಿಸುವೆಂ ಕೂಡೆ
ತಣ್ಣಳಯೆನ್ನೋ | ಪಸನಿಂದಾರಯ್ದು ತಂದೆನ್ನೊಡನಿರಿಸಿದೊಡೆಂದಾಕೆ
ಮಾತಾಡುತಿರ್ಪಳ್ || ೩೧೮ ||

೧. ಕನ್ನೆಯರ್. ಗ ||

೨. ಕಡ. ಕ ||

೩. ನುಣ್ಣಿನಪ್ಪ. ಕ ||

೪. ಮಿಸುಗುವೊಳ್ಳಡೆಯಂ. ಗ ||

೫. ವೇಂ ಪಂ. ಗ ||

ವ || ಅನ್ನೆಗಮಿತ್ತಲಾಬಾಂದೊಡಲೆಯನ ಸಾಸಂದಳೆದು ಬಂದು
ನೀನೀಪೂವಿನ ಪೊಟಲೊಳ್ ನನೆಯಂಬನೆಂಬರಸಾದೆ. ನಿನ್ನ ಸಾಪಂ,
ಎನ್ನ ಮಾತನೆಂದು ಕೇಳ್ವೈ ಅಂದೇ ತೀರ್ದುದು. ಈಬಾಣಮೊದಲಾ
ದುದೆಲ್ಲಂ ನಿನ್ನ ಪಾಡಿ — ಎಂದಜ್ಜರಸಿ ಪೇಟ್ಟು ತನ್ನ ನೆಲೆಗೆ ಪಾಪು
ಪೋಗೆ || ೩೦೦ ||

ಗಿಳಿಯಂದಾಮಾತಂ ಕೇ |

ಳ್ಳೆಳದಳರಂ ಗುಡಿಯನೆತ್ತಿ ಕೊಂಡೊಲವಿಂ ಕ ||

ಣ್ಣೊಳೆ ಪೋಗಿ ಕಂಪುವೊಟಲಂ |

ಘಾಟಲನೆ ಪೊಕ್ಕುಪಿದುದು ಬಸಂತಂಗಾಗಳ್ || ೩೦೧ ||

ವ || ಅಂತಪಲೊಡನೆ ಕೋಗಿಲೆ ಕೈವಂದ ಮಾವಂ ಸಾದರ್ಪಂತೆ
ಯುಂ, ಬಿಸಿಲೊಳ್ ಬೇಗುದಿಗೊಂಡವಂ ತಣ್ಣೊಳನಂ ಪೊಕ್ಕಂತೆಯುಂ,
ಬಡವಂ ಕಸವರವುಂ ಕಂಡಂತೆಯುಂ, ನಲ್ಲಳ ನುಡಿಯಂ ಕಾದಲಂ
ಕೇಳ್ಗಂತೆಯುಂ, ನೀಡಿಯ ಕಾಲ್ವೊಯ್ಲಿನಸುಗೆ ತಳತರ್ಪಂತೆಯುಂ,
ಪಿರಿದವು ಸಂತಸಮನೆಯ್ವಿ ಬಸಂತಂ, ತಳವರ್ನೆಯೊಳ್ ನಲ್ಲನಂ ನೆನೆದು
ದೂಷಿಸುತಿರ್ಪಿಟ್ಟೆ ಗಾತಿಗಾತೆನಲ್ಲಮಂ ಬಿನ್ನಪಂಗೆಯ್ದು ನಿಸ್ಸಾಳ
ಮಂ ಸೂಚಿಸವೇಟಲೊಡನೆ || ೩೦೨ ||

ಪಡೆಯೆಲ್ಲಂ ನಡೆನೋಡಿ ಮೆಚ್ಚೆ ಬಿದಿಯಂ ನಾಣೋಡೆ ಬೆಂಕೊಂ
ಡವಂ | ಕಡಲೊಳ್ ಪಟ್ಟನನಿಕ್ಕಿ ಮೆಟ್ಟಿದದಟಂ ಮುಕ್ಕಣ್ಣನಂ ಗೆಲ್ಲನೆ ||
ಮೊಡೆಯಂ ಬಂದಪನೀಗಳಂತೆ ನಲವಿಂದಂ ಬಳ್ಳಿಮಾಡಂಗಳೊಳ್ |
ಗುಡಿಯಂ ಬೇಗದೆ ಕಟ್ಟಮೆಂದು ಪಡೆವಳ್ಳರ್ ಸುತ್ತಲುಂ ಸಾಪದರ್ || ೩೦೩ ||

ಕಳಸಂ ಕನ್ನಡಿ ಗುಡಿ ಪ |

ಜ್ಜಳಿಸುವ ಮಾಂದಳರ ತೋರಣಂ ದೆಸೆದೆಸೆಯಂ ||

ಬಳಸಿರೆ ಬಾಜಿಪ ಪಣಿ ಕ |

ಣ್ಣೊಳಸಿರೆ ಪೊಟುಮುಟ್ಟುರೊಸಗೆಯಿಂ ಪೊಸವೆಂಡಿರ್ ||

ನ|| ಅಂತು ಪೊಟುಮುಟ್ಟು ಸಿಂಗರಗಡಲ್ ಕರೆಗಣ್ಣಿದಂತೆ ಬರ್ಪ ಪೆಂ
ಡಿರ ತಂಡಕ್ಕೆ ತಲೆದುಡುಗೆಯಾಗಿ ಬೆಳ್ಳೊಡೆಯ ಕುಂಚದ ಅಡಪದ ಡ
ವಕೆಯ ಬಿಜ್ಜಣಿಗೆಯ ಕಜ್ಜಳದ ಕನ್ನಡಿಯ ಚೆನ್ನೆಯರ್ವರಸು ಇಚ್ಚೆಗಾ
ರ್ತಿ ನಡೆವಾಗಳ || ೩೦೪ ||

ಸುರಯಿಯ ಚೊಲ್ಲೆಯಮುಂ ಪೊಸ|

ಸುರಹೊನ್ನೆಯ ಮೊಗ್ಗೆಯೆಕ್ಕಸರಮುಂ ಪೊಂಬಾ ||

ದರಿಯ ಕಿಜುಮುಗುಳ ತೊಡರುಂ|

ಪರಿವಡೆದಿರೆ ಬಂದನಪ್ಪಯಿಂದೆ ಬಸಂತಂ || ೩೦೫ ||

ನಡೆವರಸಂಚೆಯ ತಂಡ |

ಕ್ಕೆಡೆನೆಣಿಯದು ಪೊಡವಿ ಗಂಡುಗೋಗಿಲೆಯಣಿಗೆ ||

ಳ್ಳೆಡೆನೆಣಿಯದಿನಿತುಮಾಗಸ |

ಮೆಡೆನೆಣಿಯದು ಗಿಳಿಯ ದಟಕೆ ದೆಸೆಯೆನಿತನಿತುಂ ||

ನ || ಅಂತು ಬಂದು ಪಿರಿದಪ್ಪೊಸಗೆಯಿಂದಿಚ್ಚೆಗಾರ್ತಿ ಕಾವನನಿದಿ
ಗೊಳ್ಳಪ್ಪಲ್ಲಿ || ೩೦೬ ||

ಅಡಿಯಂ ಬಲ್ವಿಡಿದುವು ನು|

ಣ್ಣೊಡೆಯಂ ಪಿಡಿಕಿಸಿದುವಡರ್ದು ಕಾವನ ತೋಳಂ ||

ಬಿಡದಪ್ಪಿದುವಂದಾಕೆಯ|

ಕೊಡಕೆವರಂ ನಿಮಿದು ಪೊಳವ ತುಣುಗೆಮೆಗಣ್ಣಿ || ೩೦೭ ||

ಬಿರಿದೊಳ್ಳುವರೆಗಂಪಂ|

ಕೊರಲುದ್ದಂ ಪೀರ್ವ ತುಂಬಿಯನೆ ನೀಟನ ಚೆ ||

ಲೋರದ ಸವಿದುಟೆಯನೊಲವಿಂ |

330

ಬರೆ ಪೀರ್ದುವು ನೋಡುವಿಚ್ಚೆಗಾರ್ತಿಯ ಕಣ್ಣಳ್ || ೩೩೦ ||

ನಗೆನೊಗದೊಳ್ ತಿಂಬೊಳೆದು ನುಣ್ಣುಟೆಯೊಳ್ ಮೊಗಮಿಕ್ಕಿ
ಗಲ್ಲದೊಳ್ | ಜಗುಟ್ಟು ಕೊಡಂಕೆಯೊಳ್ ನುಸುಳ್ಳು ಪೇರುರದೊಳ್
ಸುಜುದಾಡಿ ತೋಳ್ಗಳೊಳ್ || ಸೊಗಯಿಸಿ ಸೊರ್ಕಿ ಪೊರ್ಕುಪೊಳಡಂಗಿ
ತೊಳಪ್ಪುಡೆಯೊಳ್ ಸಡಿಲ್ಲ ಕಾ | ಲುಗುರ್ಗೊಳೊಳ್ ಮಾರ್ಪೊಳೆ
ದುವಾಕೆಯ ಡಾಳಮನಾಂತ ದಿಟ್ಟಿಗಳ್ || ೩೩೧ ||

ನನೆಗಣೆಯನ ಮೆಯ್ಯೆಳಗಂ |

ಬಿನಿಗೊಳದೊಳ್ ಮೊದಲೆ ಮಿಳಿದು ನೆಗೆದಾಡಿದುವಂ ||

ದೆನಸುಂ ಕಡುನೀಡುಯ ಚೆ |

ಲ್ವಿನೆ ತೊಳಗುವ ಕಣ್ಣಳಂಬ ಪೊಸಮಿಂಬೊಣರ್ಗಳ್ ||

ಸವನಿನೆ ಹಮ್ಮದಂ ನಡುವ ಕಾಲ ಬೆಮರಂ ಬಿಡುತಿರ್ಪ ಗಲ್ಲಮು |
ಣ್ಣುವನವಿರೆಚ್ಚು ಪಾಯ್ವ ಕಡೆಗಣ್ಣೊ ಸರಾಟುವ ಬಾಯ್ ಜಗುಟ್ಟು ತೋ ||
ಉವ ಪೊಟವಾಟುಳುಚ್ಚಳವ ತೆಳ್ಳದಮಿರ್ವರೊಳೊಪ್ಪೆ ನೋಡಿದರ |
ತವಕಿವ ಕಣ್ಣಲರ್ ಸುಸಿಲನೊಪ್ಪಿನೆ ಕಾವನುಮಿಚ್ಚೆಗಾರ್ತಿಯುಂ ||

ವ || ಬುಕ್ಕು ಬಸಂತಂ ಮುಂತಾಗಿ ಬಂದು ಕಾಣ್ಕೊಗೊಟ್ಟು ಕಂಡ
ತನ್ನ ಪಡೆಯೆಲ್ಲಮನಳವಟುದು ಮನ್ನಿಸಿ ನನೆವಿಲ್ಲಬಲ್ಲಹಂ ಕೈವಂದ
ಮಾವೆಂಬಾನೆಯನಿಚ್ಚೆಗಾರ್ತಿವೆರಸೇಣು ನಡೆತಂದು ಕಂಪಿನ ಪೊಟಲಂ
ಪೊಕ್ಕು ಬೀದಿಗೊಂಡು ಬರ್ಪಗಳ್ || ೩೩೨ ||

ನೆಗೆದ ನೆಲೆವಾಡದೊಳ್ ಪೊಸ |

ದುಗುಲಮನೊಲವಿದೆ ಪೊದೆದು ನೋಡುವಳೊರ್ವಳ್ ||

ಸೊಗಯಿಸಿದಳ್ ಮಿಟುಗುವ ಬೆ |

ಳ್ಳುಗಿಲಂ ಮುಱಿಗೊಂಡು ನಿಂದ ಬಿಜ್ಜೋದರಿವೋಲ್ || ೩೩೪

ಮುಡಿ ಜಗುಱಿ ನೇವುರಂ ದನಿ |

ಗುಡೆ ಬಡನಡು ಬಳ್ಳೆ ಮೇಲುದೋಸರಿಸೆ ತೊಳ ||

ಪ್ಪುಡೆ ಸೆಡಲೆ ಬಂದಳೊರ್ವಳ್ |

ನಡೆನೋಡಿದಳಾಗಳಂತೆ ನಾಣುನಿನೆಗಂ || ೩೩೫

ಮುತ್ತಿನ ಪಜ್ಜೆಮಂ ತುಡುವುದಂ ಮೊದೊಪ್ಪಿರೆ ಮೇಳದಾಕೆಗಳ್ |

ಕತ್ತರಿಬೊಟ್ಟನೆಂತಿಡುವೊಡಂ ನಿಲಲೊಲ್ಲದೆ ಸಾರ್ದು ನಲ್ಲೆಯಿಂ ||

ದೊತ್ತೆಯನಿತ್ತನಂ ಬಿಸುಟು ಚೌಕಿಗೆಯಂ ಪೊಷಮಟ್ಟು ಗಾಡಿ ಬೆಂ |

ಬತ್ತಿರೆ ಬಂದಳೊರ್ವಳೆಮೆಯಿಕ್ಕದೆ ನೋಡಿದಳೊಲ್ಲ ಕಾವನಂ || ೩೩೬

ನೋರ್ಮುಡಿ ಬೆನ್ನನಪ್ಪಳನೆ ಬಿಂಕದಿನಿಕ್ಕಿದ ರನ್ನದೈಸರಂ |

ಪೆರ್ಮೊಲೆಯಂ ಪಳಂಚೆ ನಗೆಗಣ್ ಮುಱುವುಲ್ಲೆಯ ಚೆಲ್ಲಗಣ್ಗಳಂ ||

ನೂರ್ಮುಡಿ ಚೆಲ್ವನಾನೆ ನೊಸಲೊಳ್ ಕುರುಳುಯ್ಯಲನಾಡೆಬೇಗದಿಂ |

ಕೂರ್ಮೆಯನಾಂತು ನೀಱು ನಡೆತಂದಲರ್ವಿಲ್ಲನನೈದೆ ನೋಡಿದಳ್ ||

ವ || ಮತ್ತಂ || ೩೩೭

ಕುರುಳೋ ತುಂಬಿಯ ಬಂಬಲೋ ತೊಡೆಗಳೋ ಪೊಂಬಾಱಿಯೋ

ಕಣ್ಗಳೋ | ದೊರೆವೆತ್ತೊಪ್ಪುವ ನೈದಿಲೋ ಬೆರಲೊ ಕೂರ್ಮಾಗಿದ್

ಪೂಗೋಲ್ಲೋ || ಕೂರಲೋ ನುಣ್ಣುಳವಟ್ಟು ಕಾಂಗೊ ಪೊಸತಾಗಿ

ದ್ಪುವೆಂದೈದೆ ಮಿಂ | ಡರ ತಂಡಂ ಬುಱಸಲ್ವಿನಂ ನಡೆದು ಬಂದಾನೀ

ಱನಂ ನೋಡಿದಳ್ || ೩೩೮ ||

ಇಕ್ಕಿದ ರನ್ನದೋಲೆ ಪೊಸಮುತ್ತಿನ ಮೂಗುತಿ ತೋಳ ಬಂದಿ ನೀ |

ಳ್ಳೆಕ್ಕಸರಂ ತೊಳಪ್ಪು ಬೆರಲುಂಗುರಮಿಂಚರಮಾವ ನೇವುರಂ ||

ಚೋಕ್ತೃಳವಪ್ಪ ಚೆಲ್ವನೊಳಕೊಂಡಿರೆ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಬಳ್ಳಿಮಾಡನುಂ |

ತಕ್ಕಿನೊಳೇನು ನೋಡಿದಳದೊರ್ವಳಗುರ್ವಿಪ ಕರ್ಪುವಿಲ್ಲನಂ || ೨೪೦ ||

ವ|| ಅಂತು ನಡೆನೋಡುವ ನಗೆಮೊಗದ ಮುದ್ದುಮೊಗದ ಸುಣ್ಣೊ
ಗದ ತನ್ನೊಲಗದ ಪಲತೆಟದ ಪೆಂಡಿರ ಕಣ್ಗೆ ಗಾಡಿಯುಂ ಬೀಡುತುಂ
ಬಂದರಮನೆಯುಂ ಪೊಕ್ಕು ಪರಿವಡದ ಪಿರಿಯ ಕರುಮಾಡದ ಮುಂದಣ
ಓಲಗಸಾಲೆಯೊಳ್ ಸಿಂಗರದ ಚೆನ್ನನಾಂತ ಪಟ್ಟವಣೆಯ ಮೇಲೆ ಇಚ್ಛೆ
ಗಾರ್ತಿವೆರಸು ನನೆವಿಲ್ಲ ಬಲ್ಲಹಂ ಕುಳ್ಳಿರಲೊಡನೆ || ೨೪೧ ||

ನಿಗಳದ ನುಣ್ಣರಂ ನೆಗೆವಿನಂ ನುಡಿಗಳ್ ಕಿವಿಗಿಂಪನೀವಿನಂ |
ಮಗಮಗಿಸುತ್ತಮಿರ್ಪ ನಟುಸುಯ್ಯಲರ್ವಕ್ಕಿ ಜೆನುಂಗುತಿರ್ಪಿನಂ ||
ಬಗೆಗೊಳೆ ಬಂದು ನಿಂದು ನೆಪದಗ್ಗದ ನೀಡಿಯರೊಲ್ಲ ಪರ್ಪುವಾ |
ಪೊಗಟುಲಿ ಪೊಣ್ಣೆ ಬಿತ್ತರದೆ ಮುತ್ತಿನ ಸೇಸೆಯನಾಳಕ್ಕಿದರ್ || ೨೪೨ ||

ನೊಸಲೆಡೆಯಲ್ಲಿ ನೀಳ್ ಕುರುಳೋಳಿಗಳುಯ್ಯಲನಾಡೆ ಡಾಳಮಂ |
ಪಸರಿಪ ತೋರಮುತ್ತಿನ ಸರಂ ಮೊಲೆಯೊಳ್ ತಲೆಯೊತ್ತೆ ನಾಡೆಯುಂ ||
ಮಿಸುಗುವ ಕಣ್ಣು ನುಣ್ಣೆಳಗು ಜೊನ್ನದೊಳೊರಗೆಯಾಗೆ ನೊಂಪು ಸಂ |
ದಿಸೆ ಪೊಸರನ್ನದಾರತಿಯನೆತ್ತಿದರಗ್ಗದ ಗಾಡಿಕಾರ್ತಿಯರ್ || ೨೪೩ ||

(ಉತ್ಸಾಹ ರಗಳೆ)

ಬಿಳಿಯ ನನೆಯ ಕಣೆಗೆ ನಾಡೆ ಪಗೆವರೊಡಲಸುಗಿಯೆ ಕೂಡೆ |

ನೆಲನನೊಂದೆ ಕೊಡೆಯಿನಾಳ್ ಮಿಸುಪಜಸಮೆ ನಿಮಿರೆ ಕೇಳ್ವು ||

ಕುಳರ್ವ ಪೂಗೊಳಂಗಳಲ್ಲಿ ತಳರ ಕಾವಣಂಗಳಲ್ಲಿ |

ಪಳುಕುವೆಸದ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪರಿವ ತೊಪ್ಪಯ ತಡಿಗಳಲ್ಲಿ ||

ತುಂಬಿವಿಂಡಿನಂತೆ ಪಾಡಿ ಜಕ್ಕವಕ್ಕಿಯಂತೆ ಕೂಡಿ |

ದೇಸೆಯನಿಚ್ಚೆಯಿಂದೆ ನೋಡಿ ಸೊಗಯಿಪಂಚೆಯಂತಿರಾಡಿ ||

ಪೊಳೆವ ತಳರ ನನೆಯ ಮೊನೆಯ ತುಟುಗಿದಲರ ಬಳಸುವೆಲರ

ಮಿಳವ್ ಮಿಡಿಯ ಗಿಳಿಯ ನುಡಿಯ ಪರಿವ ಕಾಲಕವುರ್ಗೋಲ||

ಚೆಲ್ವನಾಂತು ತೋರ್ಪ ಬನದ ನಡುವೆ ತನ್ನದೊಂದು ಬಿನದ|

ಮಮರೆ ಮಿಟುಪ ಬಟ್ಟಮೊಲೆಯ ಸೊಬಗು ರೂಡಿವಡೆದ ನೆಲೆಯ||

ಚೆನ್ನೆಯರ್ಕ್ಕೊಡನೆ ಕೂಡಿ ಮುಗುಳ ಸರಮನಡರೆ ಸೂಡಿ |

ನಲ್ಲರೊಡನೆ ಕೂರ್ಮೆಯಿಂದೆ ಕಾವನೊಡನೆ ಪೆರ್ಮೆಯಿಂದೆ ||

ಮಾವಿನಡಿಯೊಳಾಡುತುಂ ಪಾಡನೆಯ್ದೆ ಕೇಳುತುಂ|

ಪೊತ್ತಿನಿಂತು ಕಳೆಯುತುಂ ತೊಲಗದಿದರೆಸೆಯುತುಂ || ೩೪೪

ವ|| ಇಂತು ಕಾವದೇವನುಂ ಬಸಂತನುಂ ರೂಡಿವೆತ್ತು ಗಾಡಿಯಿಂ

ದೊಪ್ಪಿದರ್ || ೩೪೫

ಪುರುಳುಂ ಲಕ್ಕಣಮುಂ ಮೆ |

ಯ್ಪಿರಿಯುಂ ಮೆಯ್ಯೆತ್ತು ಸೋಲಿಪುದುಂಡೊಲ್ಲ ||

ಕ್ಕರಿಗರಿದನೋದಿ ಪೊಸತಾ |

ಗಿರೆ ಸೊಬಗಿನ ಸುಗ್ಗಿಯೆಂಬ ಪೆಸರಂ ಕೊಟ್ಟರ್ || ೩೪೬

ಮತ್ತುಂ ಸಕ್ಕದಮುಣವರ್ |

ಬಿತ್ತ ರದಿಂ ಮದನವಿಜಯಮೆಂದೊಲವೆರ್ದೆಯಂ||

ಪತ್ತಿರೆ ಪೆಸರಿಟ್ಟಿರಿದ|

ಕ್ಕತ್ತಳೆವೆನಿಪುದೆನೆ ಮಿಸುಪ ಪೆಸರೆಸೆವಿನೆಗಂ || ೩೪೭

ದೋಸದ ಮಾತು ಪೊರ್ದದೆನೆ ಬಲ್ಲವರಗ್ಗದ ಕನ್ನಡಂಗಳಂ |
 ಬಾಸಣವಾಗೆ ಪೇಟ್ಟಿ ನೋಲವಿಂ ನೆಱಿ ಕಬ್ಬಿಗರೊಪ್ಪೆ ನಾಡೆಯುಂ ||
 ಗೋಸಣಿ ವಿಾಱುವನ್ನಮಿದು ರಾಯನ ನಾಱ್ಯಳೊಳಕೆ ನಿಜ್ಜಮುಂ |
 ದೇಸೆಯ ಗೊತ್ತು ಜಾಣ್ಣಡಿಯ ತಾಯ್ವನೆ ನುಣ್ಬುರುಳೇಱ್ಗಿ ಯೆಂಬಿನಂ ||
 ಪದಪಿಂ ಪೊರ್ದಿದರಿಜ್ಜೆಯಿವ ಪದಿನೆಂಟುಂ ದೋಸಮುಂ ಪೊ
 ರ್ದದಾ | ಡಿದ ಮಾತೆಲ್ಲರ ಬಾಱ್ಯೆಯಪ್ಪಟುವಿನೊಳ್ ಮೂಲೋಕ
 ಮಂ ಕಾಣ್ಬು ಪು || ಟ್ಪಿದವೊಲ್ ಕಣ್ಣ ಮದೊಪ್ಪಿ ತೋಱುವರುಹಂತಂ
 ನಲೈಯಿಂ ಮಾಱ್ಯ ಬೇ | ಡಿದುದಂ ತನ್ನಟವಟ್ಟಿಗರ್ಗ ನೆಲನುಂ ಮು
 ನ್ನೀರುಮಿರ್ಪನ್ನೆಗಂ || ೩೩೩ ||

ಇದು ಪಸುಳವಿಗಲ ಮಸಕದಿನೆನ್ನಿ ಸುಪ ಪೊಸದಾವರೆಯ
 ಪಸೆಯೊಳಸದಳಮೆನೆವ ಸರಸತಿಯಡಿಗಳಿಗ್ಗೆ ತಲೆದುಡುಗೆಯೆನೆ
 ಪಸರ್ವಡವ ಬಿಜ್ಜೆವಳದಿಂ ಸಮೆದ

ಕಾವನ ಗೆಲ್ಲಂ

ಮೆಪ್ಪಿಯುತಿರ್ಪುದು.

ಕೆಬ್ಬಿಗರ ಕಾವದ ಚಿಪ್ಪಣಿ.

ಕಥಾಸಾರ.

—:೦:—

ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ (೧೯) ಪೂವಿನ ಪೊಳಲೆಂಬ (೨೭) ಒಂದು ಪಟ್ಟಣವಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ನನೆಯಂಬನೆಂಬ ಅರಸು ಆಳುತ್ತಿದ್ದನು (೪೫). ಆತನು ವಸಂತಯುತು ವಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿವಸ ತನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತನಾದ ನಗೆಗಾರನನ್ನು ಬರಿಸಿ (೭೨), ತಾನು ಆ ದಿನದ ಬೆಳಗಿನ ಜಾಮದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸುಂದರಿಯನ್ನು ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡುದಾಗಿ ಹೇಳಿದನು (೭೯). ಅದಕ್ಕೆ ಆ ನಗೆಗಾರನು—“ಈ ಕನಸು ನಿಶ್ಚಯ. ಶೀಘ್ರದ ಲ್ಲಿಯೇ ನಿನಗೆ ಒಂದು ಸ್ತ್ರೀ ರತ್ನವು ದೊರಕುವದು.” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು (೮೧). ಆ ಮಾತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ ರಾಜನು ಅವನನ್ನು ಸನ್ಮಾನಿಸಿ, ಅವನೊಡನೆ ಉಪರಿಗೆಗೆ ಹತ್ತಿ, ಅಲ್ಲಿ ಗೋಡೆಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಲಿಖಿತವಾದ ವನವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದನು (೮೨). ಆ ನಗೆಗಾರನು—“ಈ ಬರೆದ ಬನವಿರಲಿ. ಈ ಪಕ್ಕದ ಹೂದೋಟವನ್ನು ನೋಡು,” ಎಂದು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದನು (೮೩). ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಒಬ್ಬ ವನಪಾಲ ಕನು ಬಂದು, ಹಣ್ಣುಹಂಪಲುಗಳನ್ನು ಕಾಣಿಕೆಗೊಟ್ಟು (೮೪),—“ಮಹಾರಾ ಜನು ವನವನ್ನು ನೋಡಬೇಕು” ಎಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಿದನು (೮೯). ಬಳಿಕ ರಾಜನು ಪರಿಜನದೊಡನೆ ಹೊರಟು, ವನಕ್ಕೆ ಬಂದು (೯೭), ಅದರ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಬರುವಲ್ಲಿ, ಒಂದುಮಾವಿನ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ವನಲಕ್ಷ್ಮಿಯಂತೆ ನಿಂತಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಕಂಡನು (೧೦೨). ಕಂಡು, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ,—“ನೀವು ಯಾರು?” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಆ ಅಪ್ಸರಸ್ತ್ರೀಯು—ತಾನು ವನವಿ ಲೋಕನಾರ್ಥವಾಗಿ ಬಂದವಳೆಂದು ಹೇಳಿದಳು (೧೦೫). “ನೀವು ಇಂತಪ್ಪ ಫನವನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಹಿಂದೆ ನೋಡಿದುದುಂಟೆ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಳು ಇಂತೆಂದಳು:—(೧೦೭).

ಕಂಪಿನ ಪೊಳಲೆಂಬ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ (೧೦೮) ಕರ್ವುವಿಲ್ಲನೆಂಬ ದೊರೆಯು ದ್ದನು (೧೧೯). ಅವನಿಗೆ ಇಚ್ಛೆಗಾರ್ತಿಯೆಂಬ ಪತ್ನಿಯಿದ್ದಳು (೧೨೦). ಅವರಿ ಬ್ಬರೂ ಸುಖದಿಂದಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ, ಒಂದು ದಿನ ರಾಜನು ಒಡ್ಡೋ ಲಗದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವಾಗ (೧೨೯), ಒಬ್ಬ ಪಡಿಯರತಿಯು ಜೊನ್ನವಕ್ಕಿಯೆಂಬ ದೂತನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಳು. ಆ ದೂತನು ಪ್ರಭುವಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ,

ಚಂದ್ರಕಿರಣಗಳನ್ನು ಕಾಣಿಕೆಗೊಟ್ಟು (೧೪೩).—“ಸ್ವಾಮಿ ! ಹಿಮವತ್ಸರ್ವತದ
ಲ್ಲಿರುವ ಶಿವನೆಂಬ ಒಬ್ಬ ಜೋಗಿಯು (೧೪೫), ನೆನ್ನೆಯ ರಾತ್ರಿ ಯುದ್ಧಮಾಡಿ,
ನಮ್ಮ ಚಂದ್ರನನ್ನು ಕೈ ಸೆರೆಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿರುವನು (೧೪೯). ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿ
ಕಾರವು ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಯವರಿಗೆ ವೇದ್ಯವಾಗಿದೆ.” (೧೫೦) ಎಂದು ವಿಜ್ಞಾಪಿ
ಸಿದನು. ಕೂಡಲೇ ರಾಜನು ಕೋಪಗೊಂಡು ಶಿವನ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾ
ಣೋನ್ನುವನಾದನು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ, ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಬಸಂತನು (೧೫೬) —
ರಾಯಭಾರಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ, ಆತನು ತರುವ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿದು ಆ
ಬಳಿಕ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೋಗುವದು ಉಚಿತವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದನು (೧೫೯).

ರಾಜನು ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿ, ತೆಂಗಾಳಿಯನ್ನು ಕರೆದು.—“ ನೀನು ಗೊರವನ
ಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ, ನಮ್ಮ ಚಂದ್ರನನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಾ ” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.
ಕೂಡಲೆ ತೆಂಗಾಳಿಯು ಹೊರಟು ಹಿಮವತ್ಸರ್ವತವನ್ನು ಸೇರಿ, ಸಮಯವ
ರಿತು ಈಶ್ವರನ ಸಭೆಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ (೧೬೦), ನಮಸ್ಕರಿಸಿ—“ನಮ್ಮ ಮಹಾ
ರಾಜನು ತಮ್ಮ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ, ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸ್ನೇಹ ಬೆಳೆಯಿಸಬೇಕೆಂಬ
ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿರುವನು(೧೬೯). ಪರಾಕ್ರಮಾದಿ ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ
ನೀವಿಬ್ಬರೂ ಸಮಾನರು. ತಾವು ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜನ ವೈತ್ರಿಯನ್ನು ಅಂಗೀ
ಕರಿಸಿ ಚಂದ್ರನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಿ.” ಎಂದು ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿದನು (೧೭೭). ಅದಕ್ಕೆ
ಕುಪಿತನಾದ ಈಶ್ವರನು ನಸುನಕ್ಕು (೧೭೮), ಕರ್ವುಎಲ್ಲನ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು
ಹಾಸ್ಯಮಾಡಿ, (೧೮೨— ೮೩)—“ಚಂದ್ರನನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಹಸವಿದ್ದರೆ
ನಿಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜನೇ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ.” (೧೮೪) ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

“ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜನ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ನೀವಿನ್ನೂ ಕಂಡಿಲ್ಲ. ಸಹಸ್ರಾ
ಕ್ಷ, ಬ್ರಹ್ಮ, ಇವರ ಪಾಡೇನಾಯಿತೋ ನೀವೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ (೧೮೬). ಬಿಟ್ಟು
ಕಳುಹದಿದ್ದರೆ ಪುಷ್ಪಬಾಣದ ಪೆಟ್ಟನ್ನು ಇನ್ನೆಂಟು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ನೀವೇ ನೋಡು
ತ್ತೀರಿ.” ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು, ಕರ್ವುಎಲ್ಲನಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು — “ಗೊ
ರವನು ಚಂದ್ರನನ್ನು ಬಿಡನು; ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ನಿಂತಿರುವನು.” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದನು
(೧೮೮). ಕರ್ವುಎಲ್ಲನು ಕೋಪಾವಿಷ್ಟನಾಗಿ — “ಓಹೊ ! ಆ ಬಡಗೊರವನು
ನನ್ನ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಉಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಹುಲಿದೊಗಲೆಂದು ನೆನೆದನೋ; ಇಲ್ಲವೇ
ಒಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ಬುಡ್ಡಿಯೆಂದು ಬಗೆದನೋ ! (೧೯೯). ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕುದನ್ನು
ಈಗಲೇ ಮಾಡಿ, ಅವನನ್ನು ಅರೆವೆಣ್ಣಾಗಿ ಮಾಡಿ ಬಿಡುವೆನು (೧೯೫).” ಎಂದು
ಉರಿದಿದ್ದು, ಸನ್ನಾಹಭೇರಿಯನ್ನು ಹೊಡಿಸಿ, ಬಸಂತನಿಗೂ ಮೆಲ್ಲೆಲರಿಗೂ ಸಮ

ಸ್ತು ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಂತೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದನು. ಕೂಡಲೇ ಸೈನ್ಯವು ಸಿದ್ಧವಾಯಿತು. ಆಗ ಕರ್ವ್‌ವಿಲ್ಲನು ತನ್ನ ವಿದ್ಯಾಬಲದಿಂದ ಮಾಯಾಸೈನ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಮುಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ತನ್ನ ನಿಜವಾದ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಅದರ ಹಿಂದೆಯೂ ಕಳುಹಿಸಿ, (೧೯೬) ಅವುಗಳ ಹಿಂದೆ ಶುಭಲಗ್ನದಲ್ಲಿ ಜೈತ್ರಯಾತ್ರೆ ಹೊರಟು, (೧೯೭) ಹೇರಡವಿಯನ್ನು ದಾಟಿ (೨೦೯), ಮುಂದೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಸವಣನಿಗ್ರನಮಸ್ಕರಿಸಿ (೨೩೨), ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಮುಂದಿನ ವನವನ್ನು ದಾಟಿ (೨೩೪) ರನ್ನಗಲ್ಲಿಂಬ ಬೆಟ್ಟದ ತಪ್ಪಲಲ್ಲಿ ಬೀಡನ್ನು ಬಿಟ್ಟನು (೨೩೭).

ಈ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ಕೇಳಿ ಈಶ್ವರನು ವೀರಭದ್ರನನ್ನು ಕರೆಹಿಂಸಿ (೨೩೯) ಅವರ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸುವಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ; ಕಾವನ ಕುದುರೆಗಳು “ಹೊಲ” ದಲ್ಲಿಿದ್ದವರ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದುವೆಂದು ಒಂದು ಕೋಲಾಹಲ ಧ್ವನಿಯುಂಟಾಯಿತು (೨೪೭). ಆ ಗಲಭೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ, ಈಶ್ವರನು ಒಂದು ಮಾಯಾಸೈನ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ (೨೪೯), ವೀರಭದ್ರಾದಿಗಳೊಡನೆ ಕಳುಹಿಸಿದನು (೨೫೦). ಈ ಸೈನ್ಯವು ಹಿಮವತ್ಪರ್ವತದಿಂದ ಹೊರಟು, ಯುದ್ಧರಂಗಕ್ಕೆ ಬಂದು ವ್ಯೂಹವನ್ನು ರಚಿಸಿ ನಿಂತುದು (೨೫೭). ಬಳಿಕ ಉಭಯಸೇನಾನಾಯಕರ ಅಪ್ಪಣಿಯ ಮೇರೆ (೨೬೪) ಎರಡು ಸೈನ್ಯಕ್ಕೂ ಘೋರವಾದ ಯುದ್ಧ ನಡೆದು (೨೬೫), ಈಶ್ವರಸೇನೆಯು ಪೆಟ್ಟುತಂದು ಹೋಯಿತು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ತನ್ನ ಸೈನ್ಯದಮೇಲೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ ವೀರಭದ್ರಾದಿಗಳನ್ನು ಕಾವನು ಬಡಿದಟ್ಟಿ, ಓಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಹಿಮವತ್ಪರ್ವತಕ್ಕೆ ಮುತ್ತಿಗೆ ಹಾಕಿದನು (೨೭೨). ತನ್ನ ಸೈನ್ಯವೆಲ್ಲಾ ನಷ್ಟವಾದರೂ ಲಕ್ಷ್ಯಮಾಡದೆ ಈಶ್ವರನು ಏಕಾಕಿಯಾಗಿ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿ ನಿಂತನು (೨೯೫). ಆಗ ಈಶ್ವರನನ್ನು ನೋಡಿ ಕಾವನು—“ಗೊರವ! ನಿನ್ನ ಸೈನ್ಯವೆಲ್ಲಾ ಹತವಾಯಿತು. ಇನ್ನಾದರೂ ಚಂದ್ರನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿ ಬದುಕು.” (೨೯೭) ಎಂದು ಮೂದಲಿಸಿ ಬಾಣಪ್ರಯೋಗಮಾಡಿದನು. ಆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಈಶ್ವರನು ಅರೆವಿಣ್ಣಾದನು (೩೦೨). ಕೂಡಲೆ ಈಶ್ವರನು ರೋಷಾವಿಷ್ಟನಾಗಿ—“ಹಿರಿಯರೆಂಬುದನ್ನು ಬಗೆಯದೆ ಕೊಬ್ಬಿನಿಂದ ಎನ್ನೊಡನೆ ಕಾದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನೀನು ನಿನ್ನ ಪತ್ನಿಯಿಂದಗಲಿ ಇತರರಿಗೆ ತಿಳಿಯದ ಹಾಗೆ ನಿನ್ನನ್ನು ನೀನು ಮರೆತಿರು.” ಎಂದು ಶಪಿಸಿದನು. (೩೧೨)

ಇದನ್ನು ಬಸಂತನ ಮುಖದಿಂದ ಕೇಳಿದ ಇಚ್ಛಿಗಾರ್ತಿ ಇನ್ನೂ ಪ್ರಲಾಪಿಸುತ್ತಿರುವಳು (೩೧೨). ಶಾಪಗ್ರಸ್ತನಾದ ನೀನು ಪತ್ನಿಯಿಂದಗಲಿ ಇಲ್ಲಿ ನನೆಯಂ

ಬನೆಂಬರಸಾಗಿರುವೆ. ನನ್ನ ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗಲೇ ನಿನಗೆ ಶಾಪವಿಮೋಚನೆಯಾಯಿತು. ಈ ಬಾಳೆ ಮುಂತಾದವು ನನ್ನ ಸೈನ್ಯವು. ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಆ ಅಪ್ಸರಸ್ತ್ರೀಯು ಹಾರಿ ಹೋದಳು (೩೧೯).

ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಒಂದು ಗಿಳಿಯು ಕಂಪುವೊಳಲಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿತು. (೩೧೨) ವಸಂತನು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಸಂಗರಿಸಿ, ಇಚ್ಛೆಗಾರ್ತಿ ಮೊದಲಾದವರೊಡನೆ ಇದಿರು ಬಂದು, ಕಾವನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ವಿಬ್ರಂಭಣೆಯಿಂದ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕಮಾಡಿದನು. (೩೪೧—೪೨) ಆ ಮೇಲೆ ಕಾವನೂ ರತಿಯೂ ಸುಖದಿಂದ ಇದ್ದರು.

ಟಿಪ್ಪಣಿ.

೧. ಗಾಡಿ-“ಗಾಡಿಯೆನಲೆಬಿಗು.” ಚತುರಾಸ್ಯನಿಘಂಟು. ಸೋಲಿಸು-
ಮೋಹಪಡಿಸು; ಪ್ರ. “ಕಣ್ಣೋಲಮನೆಯಂ ಪೆರು | ವೆಣ್ಣುರವಧುಗಿಣಿ
ಯೆನಿಪ್ಪೊಡಂ”. ಉಕ್ಕು-ಬೆದ್ದತ್ಯ. ಅಂಬು-ಬಾಣ. ಅಧಟರ್-ಪರಾ
ಕ್ರಮವುಳ್ಳವರು. ಎತ್ತು-ಅಭಿವೃದ್ಧಿ; ಹೊಸಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಎಳೆಗೆ. ಪಜ್ಜ
ಳಿಪ್ಪ-ಪ್ರಜ್ಞಲಿಸುವ, ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ; ಇಲ್ಲಿ ಅಂತ್ಯ ಪಕಾರಕ್ಕೆ “ಇತಃ ಪೋದೆ”
ಎಂಬ ಶ.ಶಾ.ನೆಯ ಸೂತ್ರದಿಂದ ದ್ವಿತ್ವವಿಕ್ಕಲ್ಪ. ಜನ-ಧ್ವ. ಯಶಸ್.
ಎಣ್ಣನೆ-ಎಣ್ಣು+ನೆನೆ, “ಜರಮಕ್ಕೆ ಲೋಪಮೆಣ್ಣುರ್ಕ್ಕಕ್ಕುಂ” ಶ.ದ. 189.
ಈಗಾವಗಂ-ಈಗೆ+ಆವಗಂ, ‘ಈ’ ಧಾತುವಿನ ಆಶೀರೂಪ, ಈಗೆ; ವಿಧ್ವಾಂ
ದ್ಯರ್ಥದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮಪುರುಷದಲ್ಲಿ ಧಾತುವಿಗೆ ‘ಗೆ’ ಪ್ರತ್ಯಯ ಸೇರುತ್ತದೆ.
ಜಾಣ್ಣುಡಿ-ಜಾಣ್ಣು+ನುಡಿ; ಇಲ್ಲಿ ನಕಾರ ಣಕಾರವಾಯಿತು, ಶ.ದ. 158.
ಮೆಯ್ಸಿರಿ-ಶೋಭೆ, ಆವಯವಾರ್ಥ, ದೇಹಪ್ರೀ. ನನೆ-ಮೊಗ್ಗು. ಬಲ್ಲಹಂ-
ಧ್ವ. ವಲ್ಲಭಂ.

ಕಂ || ಆದಿಕವೀಶ್ವರವರವಚ|

ನೋದಿತಮೆನಿಸಿದ ಮಹಾಕೃತಿಗೆ ಪದನಂ ತಾ ||

ನಾದುದು ಬಗೆವಂದಾಶೀ|

ರವ್ವಾದನಮಸ್ಕಾರವಸ್ತುನಿರ್ದೇಶಂಗಳ್ || ಎಂದು

ಉದಯಾದಿತ್ಯಾಲಂಕಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಮಂಗಳಗಳಲ್ಲಿ ಆಶೀರೂಪವಾ
ದ ಮಂಗಳವು ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

೨. ಸಿರಿ-ಧ್ವ. ಶ್ರೀ. ಮಾದೇವ-ಧ್ವ. ಮಹಾದೇವ; ಮಹಚ್ಛಬ್ಬಸಹಶಬ್ಧಗ
ಳಿಗೆ ಸಮಾಸದಲ್ಲಿ ಮಾ, ಸಾ ಎಂಬಿವು ಆದೇಶವಾಗಿ ಬರುತ್ತವೆ; ಉ. ಮ
ಹಾಜನಂ-ಮಾಜನಂ, ಸಹವಾಸಿ-ಸಾವಾಸಿ; ಶ.ದ 291 ಎತ್ತಿಯ-
ಸ್ವಾಮಿ. ಕೆಂದಾವರೆ-ಕೆಂಜನೆ+ತಾವರೆ, ಕೆಂಪಾದ ಕಮಲ ಶ. ದ.
182. ಪೊರೆಗೆ-ಧಾ.ಪೊರೆ, ಪೂಷಣ್ಣೇ. ಸಿರಿಗಂವು-ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಪರಿಮ
ಳ. ಪುಮೆವಯ-ಪುಮೆಯ ಮುರಿ, ತುಂಬಿಯ ಮರಿ; ಇಲ್ಲಿ “ಸ್ವರಾ
ದ್ವಃ ಪವರ್ಗಸ್ಯ” ಎಂಬ ಶ.ಶಾ || ಸೂ 91 ರಿಂದ ಮಕಾರಕ್ಕೆ ವಕಾರ ಬಂದಿದೆ.
ಎಂತು+ಅಂತು+ಬಲವಿಂದಂ, ಬಲವು-ಪ್ರೀತಿ. ಇಲ್ಲಿ ಸಿರಿಯರಸನ ಮಾದೇ
ವನ ಸರಸತಿಯೆತ್ತಿಯನ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ವಿಭಕ್ತಿವಚನಪಲ್ಲಟದಿಂದ

“ಸಿರಿಯರಸಂ ಮಾದೇವಂ ಸರಸತಿಯೇಶ್ವರಯುಕ್ತಃ” ಎಂದು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದೆ; ಹೀಗೆ ಪ್ರಯೋಗಗಳುಂಟು. ಪ್ರ. “ಕಣಚರಣೋಕ್ತಿ ಜೈಮಿನಿಯ ವಾಣಿಗಳಿಂ ಮಿಗೆ ತಾಳ್ವ ಜಾಣ್ಪಿಯಂ” ಮಿತ್ರವಿಂದಾಗೋವಿಂದಂ. ಅಂಕ. ೧.೧೧; “ಸಾಜದಕವು, ನೇವುರದ ಪಜ್ಜೆ ವಣಿಯ ಪಸುವು, ಉಟ್ಟ ಪೀತಾಂಬರದ ಪೊಂಬೊಗಗಳಿಂ ಮೂವಣ್ಣಂ ಬಡೆದು.” ಚಿಕದೇವರಾಯವಂಶಾವಳಿ. ಪು ೩೯

೩. ಗರುವಿಕೆ—ಗರುವ+ಇಕೆ, ಗೌರವ; ಭಾವಾರ್ಥದಲ್ಲಿ “ಇಕೆ” ಶ ಶಾ || ೪೩. ೩ಂಬು-ಸ್ಥಾನ; ಪ್ರ. “ಅಸ್ಯವಿಂಬಿಲ್ಲ ಭಾಸುರನೇತ್ರದ್ವಿತಯಪ್ರಚಾರತೆ ಗಿ.” ಗುಣಾಕಲ್ಯಾಣ. ಅ. ೪. ತವರ್ದನೆ-ಯುಟ್ಟಿದ ಮನೆ, ಬನ್ಮ ಭೂಮಿ. ಮೈಮೆ-ಧ್ವ. ಮಹಿಮೆ. ಮೇರೆ-ಎಲ್ಲೆ, ಗಡಿ. ನನ್ನಿ ಸತ್ಯ, ಪ್ರ. “ತಂದೆಯ ನನ್ನಿಗಿತ್ತು ಧರೆಯಂ” ಪಂಪರಾಮಾಯಣ. ಅ. ೬. ಆಗರಂ-ಗಣ, ತ್ವ. ಆಕರ. ಅಂತ ಜ್ಞಾನ, ಅಂತ, ಜ್ಞಾನೆ ಎಂಬದರ ಭಾವನಾಪ್ರಗೋತ್ತು-ಇರುವ ಸ್ಥಾನ. ಪೆಸರೈತ್ತ ಪೆಸರ್ + ವಿತ್ತ-ಪೆಸರನ್ನು ಹೊಂದಿದ, ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾದ. ನೆಗಲತ್ತಿಗೆ-ಯಶಸ್ಸಿಗೆ; ಧಾ.ನೆಗಲಿ-ಉದ್ಯೋಗಖ್ಯಾತಯೋಃ. ತಾಣ ಧ್ವ. ಸ್ಥಾನ. ಬಗೆ-ಹೃದಯ; ಪ್ರ. “ಬಗೆಗೊಳ್, ಬಗೆವನೆ.” ಪೊಗಲಿತ್ತಿ-ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ. ಅಂತಳ್-ಧರಿಸಿದಳು, ಧಾ. ಅನ್-ಧಾರಣೆ. ಕೂರೈ-ಪ್ರೀತಿ; ಕೂರ್ ಸ್ನೇಹೇ ಎಂಬದರ ಭಾವನಾಮ. ಬಸೆದು-ಪ್ರಸನ್ನಳಾಗಿ; ವಾ. ಬಸೆ-ಪ್ರಸನ್ನ. ಕಬ್ಬ-ಧ್ವ. ಕಾವ್ಯ. ಬರ್ದು-“ಬರ್ದನೆ ಪ್ರಾಡಿಯೊಳ ಕ್ಕುಂ” ಕರ್ಣಾಟಕ ನಿಘಂಟು. ೧೭.

ಪೂಜ್ಯಳಾಗಿಯೂ, ಸುಂದರಳಾಗಿಯೂ, ಮಹಿಮೆಯುಳ್ಳವಳಾಗಿಯೂ, ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ನೆಲೆಮನೆಯಾಗಿಯೂ, ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಆಶ್ರಯಳಾಗಿಯೂ, ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಗೆ ಮಾರ್ಗಳಾಗಿಯೂ ಕವಿಹೃದಯಸ್ಥಳಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಸರಸ್ವತಿ ನಮಗೆ ಕವಿತಾವ್ರಾಡಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಿ! ಎಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯ.

೪. ಸನ್ನಿದ-ಧ್ವ. ಸನ್ನಿಹಿತ, ಸಮಾಪ. ಕಣ್ಣಮಯ್ಯ-ಈತನಿಗೆ ಕರ್ಣಪಾರ್ಶ್ವ ನೆಂದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಬೆಸರು, ನೇಮಿನಾಥವುರಾಣವನ್ನು ರಚಿಸಿದವನು. ಕಡುಬಾಣ್ ಕಡಿದು | ಬಾಣ್ ಅಧಿಕವಾದ್ದ ಬಾಣ್; ರನ್ನ-ಕೈವರತ್ನ; ಪರಶುರಾಮಚರಿತ, ಬ್ರಹ್ಮೇಶ್ವರಚರಿತ, ಅಜಿತನಾಥವುರಾಣ, ಗಧಾಯುದ್ಧ, ಇವುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದವನು. ಗಬಗ-ಇವನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಏನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಿನ್ನಣ-ಧ್ವ. ವಿಜ್ಞಾನ, ಕಾಶಲ. ಅಗ್ಗ-ಇಂದ್ರಪ್ರಭವುರಾಣವನ್ನು

రచిపదవను. కాణ్కి-నృపుణ్య; ధా. కాణ్, దర్శనే: మత్తొందర్
 లుపాయన, (నజరు) ఈయర్థక్కి (౧౪౩) నోడి. హొసగన్డద
 రూప, కాణ్కి. జన్నిగ-కైతిరాజన నోడిదరమావ; యశోధర
 జరితే, ఆనంతనాథ పురాణ, ఇవుగళన్న రచిపదవను.

౫. ఒప్పంబుసిదపూల-ఒప్పవిట్టి యాగే. శ. ద. 167 ర ప్రకార క్రి
 యాసమాసదల్లి 'కన్డదదంతక్కముదంతక్కం బిందు వికల్పం'. లు
 బీసంబడెదం, బీసవడెదం. తేలిందొళివ జేన్నగి హొళియువ; *తేలిం
 బొళిదుదేందు తొలకేవడెద కాంతి* శబ్ద సార. క్కొంకు-వక్రొక్తి;
 "క్కొంకుశబ్దః కుటిలవజనం" శ. శా || 372వ్యా. ఒప్పం. . . కుం-
 ఒప్పహాకిద ఒడవేయంతే హొళియుత్తిరువ వక్రొక్తియేందు అర్థ.
 ఇనిదాద-మధురవాద. బర్దునుడి చౌధోక్తి. తల్ల-కూడి
 క్కొండిరువ; ధా.తళ. ఓజి-గాథనాగ పదన్యాసక్క, అర్థదల్లి
 ప్రాధిగూ ఓజియేందు జేసు. నిల్లినం = నిల్ + వినం, నింతిరలు;
 వినం, వినేగం, వన్నం, వన్నేగం ఎంబ ప్రత్యయగళు క్రియేగే నేరి ముం
 దిన పూర్ణక్రియేయల్లి అన్వయిసుత్తవే, ఎందు శ.శా.సూ. 588. ఎంత
 ప్పంగం-ఎందవనిగూ. ఎక్కసరం-ఎకావళి; శ. శా. సూ. 375 ర
 ప్రకార సమాసమాడువాగ పూర్వపదవు 'ఏక'శబ్దవాగి లుత్తరపదవు
 వ్యంజనాదియూద సంస్కృతపదవే ఆగలి, కన్డద పదవే ఆగలి
 ఆగిద్దరే, 'ఏక'శబ్దక్కి ఎక్కాదేత బరుత్తదే; లు.ఎక్కాంగ. క్కొర
 లొళ్ళదే-కణ్ణవన్న అలబ్ధిరిసువదిల్లవే.

వ్యంగ్యదినదలూ, శబ్దాలకారదినదలూ, అర్థాలంకారదినదలూ,
 మనోహరవాగి దోషరహితవాద కావ్యవు ముక్తాకారదంతే
 యార కణ్ణవన్న తానే అలబ్ధిరిసువదిల్ల? ఎందు తాత్పర్యార్థ.

౬. పురుళుం-అర్థగావిభార్యవూ, లక్ష్మణముం- లుత్తమకావ్యలక్ష్మణ
 వూ మేయ్సిరియుం-బంధగౌరవేవూ. తల్లీసేయి-సేరిరలు మనోహ
 రవాగువంతే, హేళిద, కావ్యవు, పురుళుం-అనర్థతేయూ, లక్ష్మణ
 ముం-సులక్ష్మణవూ, మేయ్సిరియుం-కాన్తియూ, తల్లీసేవ-కూడిరలు
 ప్రకాశిసువ, రత్నదంతే, ఎంతుం-సర్వప్రకారదల్లియూ, ఎదేవుగదే-
 ద్వుదయబ్ధమవాగువదిల్లవే?

೭. ಒಳ್ಳಿನ-ಸೊಗಸಾದ; ಒಳ್ಳಿತರ ಭಾವಂ ಒಳ್ಳು. ಚದುರಂ-ಚಾತುರ್ಯವುಳ್ಳ ವನು. ನಲವಿಂ-ಸಂತೋಷದಿಂದ. ಕುಂದು (-ಕೊರತೆ) + ಅದು + ಎಂ + ಆದವು?

೮. ಕಬ್ಬಿಗ-ಕವಿ. ಉತ್ತರ-ಮಿಕ್ಕವರು. ಕಡಂದು-ಕಣಜದ ಹುಳು.

೯. ಎಲಿಗುವಂ-ನಮಸ್ಕರಿಸುವನು; ಧಾ. ಎಲಿಗು, ಪ್ರಣತೇ. ಅರುಹ-ಧ್ಯ. ಅರ್ಹತ್, ಜಿನ. ಓದು-ವಿದ್ಯೆ. ಪೆಣಿವೆಣ್-ಪೆಣಿತು + ಪೆಣ್, ಪರಸ್ತ್ರೀ. ಶ. ದ. 177. ನೆರೆದು-ಧಾ. ನೆರೆ, ಸಂಯೋಗೇ. ಲೆಕ್ಕಿಗರ ಪಿರಿಯ-ಮೇ || ರೈಸ್ ಸಾಹೇಬರವರು ಶಾನುಭೋಗರಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡವನೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ "ಲೆಕ್ಕಿಗ" ಎಂಬುದು 'ಸಂಖ್ಯಾ ವಾನ್' ಎಂಬ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಪ್ರತಿ ಪದವೆಂದೂ, ಆದುದರಿಂದ ವಿದ್ವಾಂಸನೆಂಬ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆಯೆಂದೂ ಕೆಲವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ.

೧೦. * (ಇವರು) ಅಪೊಳ, ಅಕ್ಕರಕ್ಕೆ-ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ, ದಿಮ್ಮಿದರ್-ಪ್ರೌಢರು; ನುಡಿಯೊಳ್ ಕಡುಬಾಣರ್; ಅಂದದೊಳ್-ಸೌಂದರ್ಯದಲ್ಲಿ, ಮೊಮ್ಮಿದರ್-ಹೆಚ್ಚಾದವರು; ಒಂದಿ ನಿಂದ ಸಿರಿಯೊಳ್, ಪಿರಿಯರ್ಗೆ, ಎಡೆಗೊಟ್ಟು-ಅವ ಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಅಂದರೆ, ತಮ್ಮ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಇತರರಿಗಿಡನೆ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ ಬಾಳುವರು, ಎಂದೂ, ಮುಳಿವರ್ಗೆ-ಕೋಪಿಷ್ಠರಲ್ಲಿ ಆತನ ಮಕ್ಕಳೆನಿಸಿ ಸಾಂತನೂ, ಗುಮ್ಮಟನೂ, ವೈಜಣನೂ, ಮುಳಿಯರ್-ಕೋಪಿಸಿ ಕೊಳ್ಳರು. ಅಕ್ಕರಕ್ಕೆ-ಎಂಬಲ್ಲಿ ಚತುರ್ಥಿಯು ಸಪ್ತಮ್ಯರ್ಥದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಶ.ದ.136

೧೧. ನೋಲೊಡೆ-ನೋಡು + ವೊಡೆ, ನೋಡಿದರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಧಾತ್ವಂತ್ಯದ 'ಡು' ಲಿಲಿವಾಗಿದೆ; ಮತ್ತು ಲಿಲಿದ ಮುಂದಣ ವ ಪ ಆಗಿದೆ. ಶ.ಶಾ.82, 514 ನೆಯ ಸೂ. ಚೆಲ್ವವರಿವ - ಚೆಲ್ವು + ಪರಿವ, ಸೌಂದರ್ಯಪ್ರಸರವುಳ್ಳ ಎಳೆವೆಣ್ಣಿರ್-ಎಳೆದು + ಪೆಣ್ಣಿರ್, ದುಗುಲ-ಧ್ಯ. ದುಳೂಲ. ತಳೆವುದು-ಧರಿಸುವದು. ಎತ್ತಿರಂ-ಅಧಿಕ; ಹೊಸಗನ್ನಡದ ರೂಪ, ಎತ್ತರ.

ಹೀಗೆ ಕವಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸೌಂದರ್ಯಾತಿಶಯವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಪದ್ಧತಿಯುಂಟು. ಕವಿಕಾಮನು ಶೃಂಗಾರರತ್ನಾಕರದಲ್ಲಿ "ಚಳದಳಕದಲಸಗಮನದ| ಪೊಳೆವಧರದ ವಿಮಳನಖದ ಮೃದುಪದಗತಿಚಾ|| ಪಳನಯನದಂತನುಮಧ್ಯದ | ಲಲನಾಮುಖಲಕ್ಷ್ಯಲಕ್ಷಣಂಕವಿಕಾಮಂ ||" ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದಾನೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಆದಿಸಂಪನೂ ಆದಿಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮಾಶ್ವಾದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

೧೩. ಸಿರಿವೆಣ್ಣೆ-ಲಕ್ಷ್ಮಿ. ನಿಜ್ಜ-ದ್ವ. ನಿತ್ಯ.

೧೪. ಗಿಳಿವಿಂಡು = ಗಿಳಿ + ವಿಂಡು, ಗಿಳಿಗಳ ಗುಂಪು. ಮಿಳಿದಾರ್ಡುವ-ಸಂಚರಿಸುವ; ಧಾ. ಮಿಳಿರಾ, ಸ್ವಸ್ತನೇ ಬಂಬಲಾ-ಸಮೂಹ. ತೊಂಗಲ್-ಗುಚ್ಛ. ನಡೆನೋಡುವ-ನಾಟಕೊಳ್ಳುವಹಾಗಿ ನೋಡುವ; ಭಾವಗರ್ಭಿತವಾದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವ, ಇಲ್ಲಿ ನಡೆ-ನಡು + ಸತ್ಯರ್ದದ 'ಎ'. ಪೊರೆದು-ಸವರಿಕೊಂಡು, ಪ್ರ. "ಕುಮುದರಜಂಗಳೋಳ್ ಪೊರೆದು" ಕಾದಂಬರಿ ೬೩೩. ತೀಡುವ-ಬೀಸುವ; ಭಾವನಾಮ, ತೀಟ. ತೆಂಬೆಲರ್ = ತೆಬ್ಬಣ + ಎಲರ್, ದಕ್ಷಿಣವಾರುತ, ಅಂದರೆ ಮಲಯವಾರುತ; ಶ.ದ. 176. ತಿಬ್ಬಳ್-ಚಂದ್ರಿಕೆ. ನೋಲಿಸದೆ-ಮೋಹಪಡಿಸದೆ.

೧೫. ಸಕ್ಕದ-ದ್ವ. ಸಂಸ್ಕೃತ. ಬಗೆಗೊಳೆ-ಹೃದಯಂಗಮವಾಗುವ ಹಾಗೆ. ಆರ-ಸಮರ್ಥರಾಗರು. ಇನಿತುಂ-ಸ್ವಲ್ಪವೂ. ಸಲೆ-ಚೆನ್ನಾಗಿ; ಇದು ಸಲೆ ಸಮಾಖ್ಯಾತೌ ಎಂಬ ಧಾತುವಿನ ಸತಿ ಸಪ್ತಮಿಯ ರೂಪ; ಇಹನ್ನು ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣವಾಗಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ: ಇದರಂತೆಯೇ ಮಿಗೆ, ಎಯ್, ಒಗುಮಿಗೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸುವದುಂಟು. ಪೆಂಪು-ಉನ್ನತಿ; ಶ.ದ. 212. ಬಲ್ಲು-ಪರಾಕ್ರಮ. ದೊರೆಕೊಂಡು-ಧಾ. ದೊರೆಕೊಳ್ಳ, ಪ್ರಾಪ್ತೌ.

೧೬. ನಾನ್-ಕೆಲವರು ಈ ರೂಪವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ರೂಪವುಂಟು (ಶ. ಶಾ. 208 ರ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ನೋಡಿ) ಪ್ರ.

"... ಸಂದೇಹವಿದೇಶೇಶ್ವರೀಗ ನಾವಲ್ಲಿಯೆ ದಿಟಮದು ತಾನೆಂಬುದಂ ನೋಪ್ಪಿ ಮಲ್ತೀ" ಕಾದಂಬರಿ. ೩೮೯.

ಅಜ್ಜಗನ್ನಡ-ಕವಿಯು ಅಜ್ಜಗನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಬರೆದಂತೆ ಹೇಳಿದ್ದರೂ, ಸಮಸಂಸ್ಕೃತಪದಗಳೂ, ತದ್ಭವ ಪದಗಳೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.

೧೭. ಸಿಂಗರ-ದ್ವ. ಶೃಂಗಾರ, ಸೌಂದರ್ಯ. ದೇಸೆ-ವಿಲಾಸ. ಪೊದಲಿರೆ-ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾಗಿರಲು; ಧಾ. ಪೊದಲಿ. ಡಾಳಂ-ಕಾಂತಿ. ಗೆಡೆಗೊಂಡು-ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸೇರಿಕೊಂಡು: ಗೆಡೆ-ಸ್ನೇಹ; ಪ್ರ. 'ಗೆಡೆವಕ್ಕಿ'; ಇದಕ್ಕೆ ಗೆಳೆ, ಕೆಳೆ ಎಂಬ ಎರಡು ರೂಪವುಂಟು. ಬೀರ-ಪರಾಕ್ರಮ. ಪರಿಗೊಂಡುದು-ಪ್ರವಹಿಸಿತು.

೧೮. ಬೆಂಚೆ-ಅಲ್ಪಸರಸ್ಸು. ನೀರ್ವೂ = ನೀರ್ + ವೂ, ತಾವರೆ. ಮುಸುಲಿ-ಮುತ್ತಿ; ಧಾ. ಮುಸುಲಿ, ಸಂಭನ್ನೇ. ಬಲಿವಿಡಿದು-ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಹಿಡಿ

ದು. ಎಡೆಯಾಡುವ-ಸಂಚರಿಸುವ. ಸಬರಿ-ಧ್ವ. ಶಬರಿ, ಬೇಡರ ಹೆಂಗಸು. ಎಡಿಸುವ-ಹಾಸ್ಯಮಾಡುವ, ಇದಕ್ಕೆ ರೂಪಾಂತರ ಎಲಿಸುವ. ಬಯಲ್-ಗದ್ದೆ. ಪೊಸಲ್-ಪ್ರವಾಹ. ಬೆಳೆಗೆಯ್-ಪೈರುಳ್ಳ ಗದ್ದೆ. ಸೋವ-ಓಡಿಸುವ. ನಾಡಗಾಡಿಕಾರ್ತಿಯರ-ನಾಡಿನ ವಿಲಾಸವತಿಯರ. ಆಗಸ-ಧ್ವ. ಆಕಾಶ. ಬಟ್ಟಿಗ-ಮಾರ್ಗಸ್ಥ. ಗರಗರಿಕೆ-ಸೊಗಸು. ಮೇಲೂರ್-ಸ್ವರ್ಗ. ಮುಂಡಾಡು-ಮುದ್ದಿಸು. ಅರಗಿಳಿ-ಅರಸು + ಗಿಳಿ, ರಾಜಶುಕ. ಶ.ದ. 177.

ಬಗ್ಗಿಸ-ಧ್ವನಿಮಾಡುವ; ಭಾವರೂಪ ಬಗ್ಗಣ; ಧಾ. ಬಗ್ಗಿಸು.

೧೯. ಪಲವುಂ ನಾಲಗೆಯುಳ್ಳವಂ-ಆದಿಶೇಷ. ಮತ್ತಿನ-(ಅವ್ಯಯ); "ಮತ್ತಿನ-ಇತರಾರ್ಥಃ" ಶ.ಶಾ.20ವ್ಯಾ. ಮಾನಿಸ-ಧ್ವ. ಮಾನುಷ. ಕಾಲೂರ್-ಹಳ್ಳಿ.

೨೦. ಮುಗಿಲ್-ಮೇಘ. ಓಳಿ-ಗುಂಪು. ಹಳ್ಳಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ಪಟ್ಟಣಗಳಂತೆ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿಯೂ, ಕೆರೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಮೇಘಗಳಂತೆ ಜಲಭರಿತಗಳಾಗಿಯೂ, ಕಾಡುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಉದ್ಯಾನವನಗಳಂತೆ ವಿಹಾರಾನುಕೂಲಗಳಾಗಿಯೂ ಇದ್ದವು; ಅಂದರೆ ಆ ದೇಶವು ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇತ್ತೆಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯ.

೨೧. ಸಂವಗೆ-ಧ್ವ. ಚಂಪಕಾ. ದಾಳಿಂಬ-ಧ್ವ. ದಾಡಿಮ. ಚಂದೆಂಗು=ಕೆಚ್ಚನೆ + ತೆಂಗು; ಶ.ದ.182. ಕಾಂಗು-ಅಡಕೆಯ ಮರ. ಉತ್ತಮವಾದ ಮರಗಿಡಗಳೇ ಪ್ರಬಲವಾಗಿದ್ದವೆಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯ.

೨೨. ಅಡರ್ದು-ಹತ್ತಿ. ಕಡುವು-ಕೊಬ್ಬು. ಈಡಾಡೆ-ಬೀಸಾಡಲು! ಓವು ತ್ತುಂ-ಪಾಲಿಸುತ್ತಾ.

೨೩. ಉಲಿ-ಹೆಚ್ಚಾಗಿ. ಕಾಲ್-ಪಾದ, ಕಾಲುನೆ. ಕಲಿವೆ-ಧ್ವ. ಕಲಮಾ, ನೆಲ್ಲ, ಬತ್ತದ ಬೆಳೆ.

೨೪. ಪೋರ್ವ-ಹೋರಾಡುವ. ಎಯ್ದಣ್ಣವ=ಎಯ್ದೆ + ಉಣ್ಣವ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಎಳುವ. ಸೀರ್ವನಿ-ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಹನಿ; ಹೀಗೆಯೇ 'ಸೀರ್ದುಪ್ಪುಲಿ', 'ಸೀರ್ಕರಡಿ', ಇತ್ಯಾದಿ. ಇಲ್ಲಿ ಶೈತ್ಯ ಸೌರಭ್ಯ ಮಾಂದ್ಯಗಳೆಂಬ ವಾಯುವಿನ ಮೂರು ಗುಣಗಳನ್ನೂ ಹೇಳಿದಂತಾಗುವದು.

೨೫. ಕೀಲಿ-“ಕೆಳಗಿನೊಳ್ಳುದುಗೆವಾಯೊಳಗಿರ್ಪಕರ್ಬುನದೊಳು |

ಮೇಲಲ್ಲದವನೊಳುತ್ತಾಟನದೊಳಂ ಕೀಳು.” ಕ. ಶ. ೧೧೫. ಕವರ್-ಅಪಹರಿಸು; ಹಗ್ಗ. ಬಂದಿ-ಸೆರೆ; ಆಭರಣ. ತೊಡವು-ಆಭರಣ. ಎಲಿ-“ಆರೋಹಣದೊಳು ಗಾಯದೊಳೇಲಿ” ಕ. ಶ. ೧೧೬. ಮಡಿ-ಸಾಯುವದು; ಪಾತೆ. ಮೊಲಿ-ಮೊರೆಯಿಡುವಿಕೆ, ನಂಟು; ನಂಟು ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ “ತಾಯೊರೆ, ತಂಗಿವೊರೆ” ಎಂದು ಪ್ರಯೋಗವಿದೆ. ಪೊಡೆ-ಹೊಡೆ

ಯುವಿಕೆ, ತೆನೆ. ಕಡೆ- “ಕಳಂಕಿನೊಳ” ಕ್ಷೀರದೋಹನದನಲ್ಲಿ ಕಡೆ”
ಕ.ಶ. ೧೧೭. ತುಲುಗಾರ್ತಿ-ಹಸುವನ್ನು ಕಾಯುವವಳು. ಪಿಡಿ-ಬಲಾ
ತ್ಯಾರದಿಂದ ಹಿಡಿಯುವದು; ಹೆಣ್ಣಾನೆ.

೨೬. ಪುದಿದ-ವ್ಯಾಪ್ತವಾದ; ಧಾ. ಪುದಿ, ಆಚ್ಚಾದನೇ ಅವಲ್-“ಅವಲೆಂದು
ಚೆನ್ನೈಯಲ್ಲಿ” ಶಬ್ದಸಾರ. ಬಂದಮಾವು- “ಫಲಿತರಸಾಲ.” ಶಬ್ದಸಾರ.
ತೊಡೆ-ಹೊಳೆ. ಅಂಚೆ- ಧ್ಯ.ಹಂಸ. ಬೆಲೆವಣಿ-ಪಣ್ಯಸ್ತ್ರೀ, ಸೂಳೆ.

೨೭. ಕರುಮಾಡ-ಉಪ್ಪರಿಗೆ. ಬೆಟ್ಟು-ಬೆಟ್ಟ, ಪರ್ವತ. ಮುನ್ನೀರ್-ಸಮುದ್ರ.

೨೯. ಮಿಸುಪ-ಮಿಸುಗುವ, ಹೊಳೆಯುವ; ಶ.ದ.232 ಕಾವಣ-ಧ್ಯ.
ಕಾಯಮಾನ, ಚಪ್ಪರ.

೩೦. ಬೆಜೋದರಿ-ಧ್ಯ. ವಿದ್ಯಾಧರಿ. ಎಸಗುವ-ಬೀಸುವ. ಅಸಿಯಕೊಂ
ಬು- ಅಸಿದು + ಕೊಂಬು, ಸಣ್ಣ ಕೊಂಬೆ. ಇಮ್ಮಾವು=ಇನಿದು + ಮಾವು,
ರಸಾಲ. ಒಲಿಲ್ವ-ಧಾ. ಒಲಿಲ್, ಸ್ನೇಹೇ. ತುಲಿಸೆಡೆವಿಡಿವ-
ಹಸುವನ್ನು ಸೆರೆ ಹಿಡಿಯುವ ಹಾಗೆ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುವ. ನಲಿಗಂಪು-ಸುವಾ
ಸನೆ; ಪ್ರ. ‘ನಲಿಸುಯ’ ‘ನಲಿನೆಯ’ ರಯ್ಯ -ಧ್ಯ. ರಮ್ಯ. ಸೊಂದಿಗೋ
ಡಗ-“ಪೇರಣಿಲ್” ಚತುರಾಸ್ಯ. ತಿಂತಿಣಿವಣ್ಣನಂತ-ಜೊಂಪಲು ಜೊಂ
ಪಲಾಗಿರುವ ಹಣ್ಣುಗಳುಳ್ಳ. ನಟ್ಟನಡು-ನಡು + ನಡು. ಶ.ದ.181

೩೧. ನುಣ್ಣುರ-ನುಣ್ಣಿತ್ತು + ಸರ(ಧ್ಯ. ಸ್ವರ), ನುಣುವಾದ ಧ್ವನಿ; ಶ.ದ. 179,
ಶ.ದ.68. ಅಲಿಲಂ-ವ್ಯಥೆಯನ್ನು.

೩೨. ಪೊರೆದೋಲುವ-ವಿಕಸಿಸುವ.

೩೩. ಇಂಚರ-ಇನಿದು + ಸರ, ಮಧುರಧ್ವನಿ. ನಲ್ಲರ-ಪ್ರಿಯರ. ನೀಳ್-
ದೀರ್ಘವಾದ. ಸೇದೆಯಂ ಸೆಳೆದು-ಶ್ರಮವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ.

೩೪. ಎಳಸ-ಧ್ಯ. ಎಲಾಸ.

೩೫. ತಣ್ಣಂಪು=ತಣ್ಣಿತ್ತು + ಕಂಪು, ತಣ್ಣಗಿರುವ ವಾಸನೆ. ವಂಗಡ-ಗುಂಪು.
ಜಾಣ್-ಜಾಣತನ. ಅರವೆಂಡಿರ್-ಅರಸು + ಪೆಂಡಿರ್, ರಾಜಸ್ತ್ರೀ. ಪೊಗ
ಲಿರ + ಓದಂ-ಸೋತ್ರವನ್ನು + ಕೇಳ್ವ + ಕೂರಾಳ್ಗಳಿಂ-ಭಟಿಂದ.

೩೬. ಪಚ್ಚೆವರಲ್=ಪಚ್ಚೆ + ಪರಲ್, ಪಚ್ಚೆಯೆಂಬ ರತ್ನ: ಪರಲ್-ಕಲ್ಲು; ಪ್ರ.
‘ಅಲಿವರಲ್’ ‘ಕೆಂಬರಲ್’ ಹೊಸಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹರಳು, ಉ. ಸುಣ್ಣದ ಹರ
ಳು. ಕುಳಿಸ-ಧ್ಯ. ಕುಲಿತ, ವಜ್ರ, ವಜ್ರವೆಂಬ ರತ್ನ. ನುಣ್ಣದಿರ್=ನುಣ್ಣಿ
ತ್ತು + ಕದಿರ್, ನುಣುವಾದ ಕಾನ್ತಿ. ಇಂದಿರವಿಲ್ಲ-ಇಂದ್ರಧನಸ್ಸು: ಇದನ್ನೇ
ಕಾಮನ ಬಿಲ್ಲೆಂದೂ, ಮಳೆಯ ಬಿಲ್ಲೆಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇಂದಿರ-ಧ್ಯ.

ಇಂದ್ರ. ಪಾಂಗು-ರೀತಿ. ಎನಸುಂ-ವಿಶೇಷವಾಗಿ. ಬಾಂಬಟ್ಟಿ = ಬಾನ್ + ಬಟ್ಟಿ, ಅನ್ತರಿಕ್ಷಮಾರ್ಗ. ರನ್ನವಸರ-ರತ್ನದ ಹಸರ, ರತ್ನಗಳ ಅಂಗಡಿ.

೩೭. ಸಂಕೇ-ದ್ಧ. ಶಂಕಾ, ಭ್ರಾಂತಿ. ಕಂಚು-ದ್ಧ. ಕಾಂಸ್ಯ.

೩೮. ಪಯಿ-ನಡುವಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ಪಟ್ಟಿಯ ದಟ್ಟ. ತಳಿವಟ್ಟಿ-ಚಿಗರ ಹಾಗೆ ಕೆಂಪಾದ ಬಟ್ಟೆ. ಮಳಿಗೆ-ದ್ಧ. ಮಲಿಕಾ. ನೀರಿವರದರಾ-ನೀರಿಯ ಪರದರ್, ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು.

೪೦. ಎತ್ತ-ಧಿಕ್ಕರಿಸಲು. ಸೆಳ್ಳುಗುರ-ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಸಖ. ಕುತ್ತಿಸಳ್ = ಕಿತ್ತಿದು + ಎಸಳ್; ಸ್ವರಾದಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಪದದೊಡನೆ ಸಮಾಸವಾದಾಗ, 'ಕಿತ್ತಿದು' ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ 'ಕಿತ್ತು' 'ಕುತ್ತು' ಎಂಬ ಆದೇಶಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಉ. ಕಿತ್ತಡಿ, ಕುತ್ತಡಿ, ಕಿತ್ತೀಳೆ. ಶದ 141

೪೧. ಪುಲವಡಿಗಿತಿ-ಮೂವಾಡಗಿತ್ತಿ.

೪೨. ಗರುವರ್-ದೊಡ್ಡವರು. ಗೂಟ್ಟ-ದ್ಧ. ಗೋಷ್ಠೀ. ಅಕ್ಕರಿಗ-ಅಕ್ಕರಜ್ಜಿ, ಪಂಡಿತ. ಸಂದ-ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾದ; ಸಲ ಎಂಬದರ ಭೂತರೂಪ, ಶದ 237. ಜೋಡೆ-ಸ್ವೈರಣಿ. ಬಂಡರ್-ಧಾಷ್ಟ್ಯವುಳ್ಳವರು; "ಬಂಡು ಧಾಷ್ಟ್ಯ" ಶ.ಶಾ.ವ್ಯಾ. ಬರೆಗಾದರ್-ಜೆನ್ನದ ಬರೆಯನ್ನು ನೋಡುವವರು.

೪೩. ತುಡು-ಧರಿಸು; ಈ ಧಾತುವಿನಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು, 'ತೊಡವು'-ಆಭರಣ ಸಾರಿ-ದ್ಧ. ಶಾರಿ, ಕೃಷ್ಣ. ಅಟ್ಟಿದ-ಕಳುಹಿದ; ಪ್ರ. 'ಬಳಿಯಟ್ಟು'. ಚಂದ್ರಾ ದಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಆ ವೇಶ್ಯೆಯರು ಮೋಹನಕರರಾಗಿದ್ದರೆಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯ.

೪೪. ಇಟ್ಟಣ-ಶೋಭೆ; ಇದರ ರೂಪಾಸ್ತರ, ಇಟ್ಟಳ. ಪೊಂಬೆಸೆದ-ಪೊನ್ನಬೆ ಸದ, ಜೆನ್ನದ ಕೆಲಸಮಾಡಿರುವ. ಬಿಸವಂದ-"ಬಿಸವಂದಮೆಂದು ವಿಸ್ಮಯಾರ್ಥಂ" ಚತುರಾಸ್ಯ. ಗೋಸ-ದ್ಧ. ಘೋಷ. ಇಂದಿರನಪೊಲ-ಅಮರಾವತಿ. ಆ ಪಟ್ಟಣವು ಸರ್ವಸಂಪತ್ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿತ್ತೆಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯ.

೪೬. ಎಳೆ-ದ್ಧ. ಇಳಾ, ಭೂಮಿ. ಸರಣಾ-ದ್ಧ. ಶರಣ, ರಕ್ಷಕ. ಚಾಗ-ದ್ಧ. ತ್ಯಾಗ, ದಾನ. ಎಸಕ-ಕೆಲಸ. ಅಲಂಪು-ಆಧಿಕ್ಯ; ಮತ್ತೊಂದರ್ಥ ಸಂತೋಷ. ತಕ್ಕರ್-ಯೋಗ್ಯರು; ಧಾ. ತಗು-ಈ ಧಾತುವಿಗೆ ಹೊಸಗ ನ್ನಡದಗ ಪ್ರಯೋಗವಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ತಕ್ಕದ್ದು, 'ತಕ್ಕ' ಎಂಬ ರೂಪಗಳು ಮಾತ್ರ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿವೆ. ಬಲದೋಳ್ವಲೆ-ದಕ್ಷಿಣಭುಜಶಿರಸ್ಸು.

೪೭. ಇರ್ಕೆವನೆ-ವಾಸದಮನೆ. ಉಗ್ಗಡ-ದ್ಧ. ಉಕ್ಕಟ. ಅಧಿಕ.

೪೮. ಅಡಸಿ-ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ. ಮುಗುಳ್ಗಣ-ಪುಷ್ಪಬಾಣ ಮೊನೆ-ಯುದ್ಧ.

೪೯. ಪಡಿಮೊಗ—ಧ್ವ. ಪ್ರತಿಮುಖ, ಅಭಿಮುಖ; ಪ್ರ. “ಪಡಿಮೊಗಮಾದಾ ಬಿದಿಯಾ| ಯಡೆಯಂತದೀಗುಮೆಳಸಿದರ್ದ ಮನುಕದಿಂದ” ಮಿತ್ರವಿಂದಾಗೋ ವಿಂದ. ಬಾಳ—ಕತ್ತಿ; “ಬಾಳು”, ಬೇವನೇ; ಖಡ್ಗೇ ಕುಳಂ” ಶ.ದ. ಪು. 331

೫೦. ಕಡುಗಲಿ—ಮಹಾಬಲಶಾಲಿಯಾದ. ಬೆಳ್ಳೊಡೆ—ಶ್ವೇತಚ್ಚತ್ರ; ಅರ್ಥಾಂತರ ಹೀನವಾದ ಕೊಡೆ; ಪ್ರ. “ಬೆಳ್ಳಕ್ಕರಿಗ”=ಅರಸಿಕ, “ಬೆಳ್ಳ”= ಬೆಪ್ಪ. ಅಣಂಬೆ—ಅಣಬೆ, ನಾಯಿಕೊಡೆ. ಮನ್ನದನು ರಾಜಾಧಿರಾಜನಾ ಗಿದ್ದನೆಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯ.

೫೧. ಸಿರಿ—ಐಶ್ವರ್ಯ; ಕಾಂತಿ; ಲಕ್ಷ್ಮಿ; ಪೊಡೆಯಲರ—ಪದ್ಮನಾಭ; ಕಾಯ್ವು— ಪರಾಕ್ರಮ; ಕ್ರೈರ್ಯ; ಔಷ್ಣ್ಯ. ಬಿಸುಗದಿರ—ಸೂರ್ಯ; ಉತ್ತರಪದವು ವ್ಯಂಜ ನಾದಿಯಾಗಿದ್ದರೆ, ‘ಕಚ್ಚನೆ’ ‘ಬೆಚ್ಚನೆ’ ಎಂಬವಕ್ಕೆ ‘ಕಿಸು’, ‘ಕೆಂ’, ‘ಬಿಸು’, ‘ಬೆಂ’ ಎಂಬ ಆದೇಶಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಉ. ಕಿಸುನೆರೆ, ಕೆಂಗಲ್, ಬಿಸುಗಲ್, ಬೆಂಗದಿರ. ಸರ—ಬಾಣ; ಹಾರ, ಅಳವಟ್ಟು—ಇಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಕೊಂ ಡಿದ್ದಾಗ್ಯೂ. ಪಾರ್ವರ್—ಪ್ರಾಹ್ಮಣರು, ಹೊಸಗನ್ನಡ, ಹಾರುವರು. ಮಡ— ಗುಲ್ಮ; ಧ್ವ. ಮಠ, ಪಾಠಶಾಲೆ; ಕಡಾಣ, ಶ.ಶಾ.31೨ ವ್ಯಾ. ವಾನ್—ಧ್ವಜ ದಲ್ಲಿರುವ ಮತ್ಸ್ಯ, ನಕ್ಷತ್ರ, ಮತ್ಸ್ಯ. ಕೋಡುಗೈ—ಕೋಡಿನಕ್ಕೆ, ದಾನದಕ್ಕೆ; ಶಾಖೆ; ಸೊಂಡಿಲಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ.ವ ಶಾಖೆ.

೫೨. ತಾಳಿ—ಕಾರ್ತವನ್ನ ಹೊಂದಲು, ಪಗಲಾಣ್ಣ—ದಿನೇಶ, ಸೂರ್ಯ. ಚೆಚ್ಚ ರ—ವೇಗ, ಆಲಿ—ಒಣಗಿ ಹೋಗಲು. ಅದಿಮುಫತ್ತೆ—ವಸಂತದೂತಿಯೆಂಬ ಲತೆ; ಇದು ಸಪಟ ತಿಥಿಲ. ವೇಲಿ—ಹೊತ್ತಿರಲು; ಹೊಸಗನ್ನಡ, ಹೇರು.

೫೪. ಕಿಟ್ಟುವೆಟ್ಟು—ಕಿಟ್ಟಿದು+ಬೆಟ್ಟು, ಗುಡ್ಡ. ಬೊಬ್ಬಳಿ—ಧ್ವ. ಬಬೂರ, ಗೊಬ್ಬಳೀಮರ. ಸಿರಿಕಂಡ—ಧ್ವ. ಶ್ರೀಖಂಡ, ಗಂಧ. ಒಕ್ಕ—ಧಾ. ಉಗು, ಎಸರ್ಜನೇ. ಕಿಟ್ಟಿರಿ—ಕಳಗು+ಬರಿ ಪರ್ವತಪ್ರಾಂತ; ಹೊಸಗನ್ನಡ, ಕಿಬ್ಬರಿ. ಅಸುಗೆ—ಧ್ವ. ಅಶೋಕ. ಪೊಂಪುಳಿ—ಅಧಿಕ; ಮತ್ತೊಂದರ್ದ ಪುಳಕ ನಿಲಿಗಲಿ ಗಂಪು—ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಆಟ. ದೂರಿಸುವ—ಚಿಂತಿಸುವ; “ದೂರಿಸಿದ ನೆಂದು ಸಲೆ ಚಿಂತಿಸಿದನಕ್ಕುಂ” ಕರ್ಣಾಟಕ ನಿಘಂಟು.೩೭. ನೀಲಿ—ಸುಂ ದರಸ್ತ್ರೀ. ನಿಡುಸುಯ್=ನಿಡಿದು+ಸುಯ್, ದೀರ್ಘವಾದ ಶ್ವಾಸ. ಬಟ್ಟ— ಗುಂಡಗಿರುವ; ಪ್ರ. “ಬಟ್ಟಮೊಗ”; ಬಟ್ಟತು ಎಂಬ ಗುಣವಚನಕ್ಕೆ ಸಮಾನ ದಲ್ಲಿ ‘ಬಟ್ಟ’ ಎಂಬ ಆದೇಶ ಬರುತ್ತದೆ. ತೋರಮುತ್ತಿನಾರ—ಸ್ಥೂಲಮುಕ್ತಾ ಹಾರ; ಆರ—ಧ್ವ. ಹಾರ. ಪಾಯಿಬೊಜಂಗ=ಪಾಯಿವ+ಬೊಜಂಗ (ಧ್ವ. ಭುಜಂಗ), ಚಂಚಲನಾದ ಎಟ.

೫೫. ಬಿರಯಿ-ಧ್ವ. ಎರಹಿ. ಪೋ-ಪೋಗು; ಪ್ರ. “ಪೋಮಾಣಿನ್ನನ್ಯಕವಿಸ್ತು
ತಿವ್ಯಸನಮಂ” ಕಾದಂಬರಿ, ೩. ಡೌಡೆ-ವಾದ್ಯವಿಶೇಷ. ಮಿಡಿ-ಹೀಚುಕಾಯಿ.

೫೬. ಪಾದರಿ-ಧ್ವ. ಪಾಟಲ. ಕಾಡುವ-ತೊಂದರೆ ಪಡಿಸುವ; ಇದರ ಭಾವ
ನಾಮ, ಕಾಟ. ಇರ್ಕುಳಿಗೊಂಡುವು — ಸೆಳೆದುಕೊಂಡವು.

೫೭. ಕಾಪಂ-ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು. ಅವಿದತ್ತು — ಮುತ್ತಿಕೊಂಡವು.

೫೮. ನಡೆವಳಿಗೆ — ನಡತೆಯನ್ನು, ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು; ದ್ವಿತೀಯಾರ್ಥದಲ್ಲಿ, ಚತುರ್ಥಿ.

೫೯. ನಿಮಿರ್ದ-ದೀರ್ಘವಾದ. ಅಣಂ-‘ಎನುವೆನಿಪ್ಪರ್ದಮನಿರ | ದಾನಿಪರಣ
ಮಾಣಮೆಂಧು ನುಡಿವವ್ಯಯದೊಳ್.’ ಶ.ದ.303 ಅಣಿಡಿ- ಪಟ್ಟರಣ,
ಭಮರ. ಅಡಿರ-ತೊಂದರೆ

೬೦. ಬಂಡು-ಮಕರಂದ; ಪ್ರ. ‘ಬಂಡುಣ’-ಭ್ರಮರ. ಮೆಲ್ಲರಿ=ಮೆಲ್ಲಿತು+
ಸರಿ, ಸೋನೆ.

೬೧. ಎಣಿಯೆ-ಯಾಚಿಸಲು. ಗಾಣರ್-ಧ್ವ. ಗಾಯನರ್, ಗಾಯಕರು;
ಪ್ರ. “ಅಮರರಗಾಣರ್ | ಪಾಡುವರೆನೆ” ಅಜಿನಾಧಪುರಾಣ. ೫.

೬೨. ಬಿಣ್ಣು-ಭಾರ; ಇದು ಬಿಣ್ಣೆತು ಎಂಬದರ ಭಾವನಾಮ, ಪ್ರ. “ಕಣ್ಣಲರ್ಗಿ
ಕಾಡಿಗೆ ಬಿಣ್ಣೆತು” ಕಾದಂಬರಿ, ಗುಜ್ಜು-ಧ್ವ. ಕುಜ್ಜ, ಚಿಕ್ಕದಾದ. ತನಿ
ವಣ್=ತನಿತು+ಪಣ್, ಪಕ್ಕವಾದ ಹಣ್ಣು, ಪ್ರ. ‘ತನಿಗೊಂಡಂ,’ ‘ತನಿವೇಸಗೆ’.
ಅಳ್ಳಿಗೊಂಬು-ಕ್ಲುದ್ರಶಾಖೆ.

೬೩. ಸುಗ್ಗಿ-ವಸಂತಕಾಲ. ತಳ್ವಿದಂ-ಸಾವಕಾಶಮಾಡಿವನು. ನಲ್ಲಂ-ಫತಿ.

೬೪. ಚೆನ್ನೆ-ಸೊಂದರಸ್ತೀ. ಮೆಯ್ಯರೆದ-ಮರಸಿಕೊಂಡ.

೬೫. ಕಿನಿಸಿದಪೆ-ಕೋಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀಯೆ. ಕಾದಲಸ್ಸಲ್ಲದ ಪೆಣಿಗೆ-ಪ್ರಿಯನು
ಇಲ್ಲದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ.

೬೬. ತಲ್ಲಣ-ಭಯ.

೬೭. ಕೋಡುವ-ತೀತಳವಾದ; ಧಾ. ಕೋಡು ಶೈಶ್ಯೇ. ಕೊಂಚೆ-ಧ್ವ. ಕ್ರೌಂ
ಚ. ಮೂಡುವ-ಉದಯಿಸುವ; ಧಾ ಮೂಡು: ಈ ಧಾತುವಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದುದು
‘ಮಾಡಲು’. ಅಗಿವಳ್-ಧಾ. ಅಗಿ, ಭಯೇ.

೬೮. ಒರ್ಚರ=ಒಂದು+ಸರ, ಏಕಾವಳಿ. ಚುನ್ನವಾಡೆ- ನಿಂದಿಸಲು;
‘ನಿಂದಿ ಚುನ್ನಮೆಲೆ ಚತುರಾಸ್ಯ’ ಸೆಳೆಮಾವು=ಸೆಳೆಯಂತಪ್ಪ ಮಾವು, ಬಿತ್ತ
ದಹಾಗೆ ಸಣ್ಣಗಿರುವ ಮಾವು. ತುಂಬಿವಾಡಂ-ತುಂಬಿಯ ಸಾಡಂ,
ಭೃಂಗಗೀತವನ್ನು.

೬೯. ಪಂದರ-ಚಪ್ಪರ. ಮೆಯ್ಯೆಂಕೆ-ಮೆಯ್ಯೆ ಬೆಂಕೆ, ಶರೀರತಾಪ. ಪತ್ತೆಸಾ
ರ್ದು-ಹತ್ತರ ಹೋಗಿ.

౧౨. నగీగాలిం—హాస్యగార, ఎదలశక. ఇట్టిదేయం తొలగివోగి—
దొంబియాగద హాగి హొరటు హొగలు. కల-వాత్స.

౧౩. కవవంతే-అపహరిసువ హాగి. ఇందిన—ఇందు ఎంబదర షష్టి,
ఈ దినద.

౧౪. నిట్టిసళా=నిడిదు+ఎసళా, దిర్ఘవాద కమలద ఎసళు; నిడియ
మేల్లడి=నిడిదు+మేల్లడి. 'నిడిదు' ఎంబ గుణవాచకవు స్వరాదియా
ద పదదొడనే సమాసవాదాగ నిట్టిందొ, వ్యంజనాదియాద పదదొ
డనే సమాసవాదాగ 'నిడు' అధవా 'నిడియ' ఎందొ ఆగుత్తదే, లు.
నిడుదొళా.

౧౫. నేరితు-సరళవాద. ఓరంతే—ఎకరూపవాద, అదర హాగి ఇరువ.
బారిసి—ధిక్కరిసి. తొరణగంబ — తొరణవన్న కట్టువదక్కొక్కర
నేట్టి కంబగళు.

౧౬. తేరీ-అలీ. పోర్కుహి—నాభి; హొసగన్నడదల్లి హొక్కళు. తేళ్ళ
సిహి=తేళ్ళిత్తు+బసిహి, కృతొదర. తివళి-ద్భ. త్రివళి.

౧౭. కురుళా—కూదలు.

౧౮. పోచివాహి—జఫాన. ఆర్తువిల్ల-సామర్థ్యవుళ్ళవుగళాగిల్లి.
కడుగుణ్ణనాళ్ల-బహళ ఆళవాద; గుణ్ణ-ఆళ. అల్లి-ముళుగిద,
ధా. ఆహి నిమగ్న. శ. శా. ౪౭౮నీయ సూత్రదింద క్షిహి, ఏహి,
బిహి, ఆహి, కాణా, ధాతుగళిగే ద, దప ప్రత్యయగళు పరవా
దరే, హ్రస్వాదేశబరుత్తదే. లు. కిల్లిం, ఎల్లిం, బిల్లిం, అల్లిం, కండం
ఇవుగళంతే బాహి ఎంబుదక్కొ ఆగుత్తదే, లు. బల్లిం. బాసీ-
రొమోవళి. బిట్టితప్ప-కఠినవాద. కప్పు—ఆనే మోదలద మృగగళ
న్ను హిడియువదక్కే తొడిద హళ్ళ. ఎచిక-ప్రితి; ప్ర. "గజేంద్రన్న
మోరియనాలిసిదందు కదుబుగొండు నిం భరదొళొదవిద కటి
లికదవం" జికదీవరాజబిన్నపం. పిహిసొసల్-పిహియంతే జంద్ర
నంతే, మనొహరవాద, నొసల్ హణి. బళ్ళిగురుళా-బళ్ళియంతే
సురళిసురళియాగిరువ కురుళు. కణ్ణివలీ-కణ్ణియబలీ, హగ్గద
బలీ. కడెద-బిద్ద. ఎరలీ-హుల్లీ.

౧౯. సులిపల్=సులిద+పల్, బేళగిద హల్లు; ప్ర. "వనితే విళాసదం
సులిద దంతజయం" వుష్పదంతపురాణ. ఆ.ఎ. అలగ్గణ్—అలరం

ತಪ್ಪ ಕಣ್. ತಿಸರ-ಧ್ವ. ತಿಸರ, ಮೂರಳೆಯ ಹಾರ.

೭೯. ಜೊನ್ನ-ಧ್ವ. ಜೋನ್ನ. ಬೆಳದಿಂಗಳು. ಪುತ್ತಲಿ-ಧ್ವ. ಪುತ್ತಿಕಾ, ಬೊಂ
ಬೆ. ಬಿದುಗಲ್ಲ-ಚಂದ್ರಕಾಂತಶಿಲೆ: ಬಿದು-ಧ್ವ. ವಿಧು; ಕಲ ಎಂಬ ಶಬ್ದ
ಕ್ಕೆ 'ಕಲ್ಲು' ಎಂಬ ರೂಪಾಂತರವುಂಟೆಂದು ಶಬ್ದಾನುಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ.
ನೊಂಪಳವಡೆ-ಸೌಂದರ್ಯವುಂಟಾಗಲು, ಪೂಸರ-ಧ್ವ. ಪುಷ್ಪಶರ, ಮನ್ಮಥ.

೮೧ ಇಂಬಿನೆ-ಮನೋಹರವಾಗಿರುವ ಹಾಗೆ.

೮೨. ಬಿತ್ತಿ-ಧ್ವ. ಭಿತ್ತಿ, ಗೋಡೆ. ಬಚ್ಚಿಸಿದ-ಬಣ್ಣಹಾಕಿದ; ಭಾಸನಾಮ,
ಬಚ್ಚಣೆ. ಬಿನ್ನಪ-ಧ್ವ. ವಿಚ್ಛಾಪನ.

೮೩. ಬೇಟಂಗಳುಮಂ ತಳೆದು, ಇಂಚರದಿಂ ಬಗೆಗೊಳಿಸ, ಅಂಚೆಯ ನೆರವಿ
ಗಳಂ ನೋಡು, ಎಂದು ಅನ್ವಯ. ನೆರವಿ-ಗುಂಪು.

೮೪. ಪರಿತಪ್ಪ-ಬರುವ. ಜಕ್ಕವಕ್ಕಿ-ಧ್ವ. ಚಕ್ರಪಕ್ಕಿ, ಚಕ್ರವಾಕ.
'ನೋಡು' ಎಂಬ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಾಹಾರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

೮೬. ಎಲೆಯ-ಸ್ವಾಮಿ, ದೊರೆ.

೮೭. ತಂಬುಲ-ಧ್ವ. ತಾಂಬೂಲ.

೮೮. ಮಾಂಗಾಯ್-ಮಾವಿನಕಾಯ್; ಮಾವು ಶಬ್ದವು ಪೂರ್ವಪದವಾಗಿ
ಉತ್ತರಪದವು ಮಕಾರಾದಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಸಮಾಸದಲ್ಲಿ ಬಿಂದು ಬರುವದಿಲ್ಲ.
ಉ. ಮಾಮರ, ಮಾಮುಗುಳ್, ಮಾಮಿಡಿ. ಶಶಾ ೩೩೨ ವ್ಯಾ. ಪೊಚ್ಚ-ನೂ
ತನವಾದ; ಅರ್ದಾಂತರ, ನದಿ. ಪೊಂಗಿದ್-ಸಂತೋಷದಿಂದ ಉಬ್ಬಿದ.
ಇಂಗೋಲ್ = ಇನಿದು + ಕೋಲ್, ಕಬ್ಬು. ಪಣ್ಣ-ಧಾ. ಪಣ್ಣ-“ಫಲ
ಪರಿವಾಕೇ, ನಿಯೋಗೇಚ” ಶ. ಶಾ|| 474, 175, ಇದಕ್ಕೆ ಭೂತದಲ್ಲಿ ಎರಡು
ರೂಪ, 'ಪಣ್ಣ' = ಫಲಿಸಿದ, 'ಪಣ್ಣಿದ' = ಮಾಡಿದ. ತೋಂಟಿಗ-ತೋಟಗಾರ.

೮೯. ಬನ್ನ-ಧ್ವ. ಭಗ್ನ. ಕಿನ್ನ-ಧ್ವ. ಕಿನ್ನ. ಪೊಡರ್ಪು-ಪ್ರತಾಪ; ಧಾ. ಪೊ
ಡರ್ ಸ್ಫುರಣೆ. ಉಡ-ಗಿದ-ನಾಶವಾದ; ಧಾ. ಉಡುಗು, ಸಂಕೋಚನೇ
ನಗು-ಇಲ್ಲಿ ಸಕರ್ಮಕ, ಅಪಹಾಸ್ಯಮಾಡುವದೆಂದರ್ಥ; ಪ್ರ. “ಪಾಂಧರಂ ನಗು
ವರಾಹರ್ಮ್ಯಗ್ರದಬ್ಜಾಕ್ಷಿಯರಾ” ರಾಜ. ಅ|೮. ಮಲೆವ-ಪ್ರತಿಭಟಿಸುವ; ಧಾ.
ಮಲೆ, ಔದ್ಧತ್ಯೇ. ಮಲುವರಸರ್-ಪ್ರತಿರಾಜರು, ಶತ್ರುರಾಜರು; ಪ್ರ. “ಮ
ಯಿಮನೆ” “ಮಯಿವಾತು” ನೆತ್ತರ್-ರಕ್ತ. ಪೊತ್ತಿ-ಹೊಸಗನ್ನಡ. ರೂಪ,
ಹತ್ತಿ. ನೆರವಿಲ್ಲದೆ-ಇತರಸಹಾಯಾಪೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದೆ; ನೆರಂ-ಸಹಾಯ,
ಇದರ ಪೂರ್ಣರೂಪ, ನೆರವು. ಕೊಸಗು-ಬೆಟ್ಟದವರೆ. ಕದವು, ಕದಂವು-
ಕೆನ್ನೆ, ಬಕುಳ-ಧ್ವ. ವಕುಳ. ಬಿನದ-ಧ್ವ. ವಿನೋದ. ಪಕ್ಕಾದ-ಆಶ್ರಯ

ವಾದ; ಪ್ರ "ತನಯಂ ತಪಕ್ಕೆ ಪಕ್ಕಾಗಲೊಡಂ." ಪಂ. ರಾಮಾಯಣ ೬.
೯೦. ಜಡಿವ-ಗದ್ದರಿಸುವ. ಪಡಿಯಡಿ-ಧ್ವಂಸಪ್ರತಿಹಾರ. ಉಜ್ಜುಗ-ಧ್ವಂಸ
ಉದ್ಯೋಗ.

೯೧. ಸೀಗುರಿ-ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಚಾಮರ; ಪ್ರ. "ದವಳವಿಲೋಚನಂ ಧವ
ಳಚಾಮರ ಮಾಗೆ. . . ಅಳಕಜಾಳಮೆ ಸೀಗುರಿಯಾಗೆ" ಅಜಿತನಾಥವುರಾಣ
೮. ೫. ಇರ್ಕ್ಕಲ=ಎರಡು+ಕೆಲ. ಗೋಷಣಿ-ಧ್ವಂಸ. ಘೋಷಣ. ದೂಸರ-
ಧ್ವಂಸ. ಧೂಸರ, ಬುದಿಯುಬಣ್ಣ. ಜೊಲ್ಲೆಯ-"ತುಡಿಯಿನ ಕೊನೆ" ಶಬ್ದ
ಸಾರ. ತಳರ್ಧಂ-ಹೊರಬನು.

೯೨. ಸೋಮುಡಿ-ದೀರ್ಘವಾದ ಕೇಶವಾಶ. ಸೋಗಿ-ನವಿಲು; ಅರ್ಥಾಂತರ
ನವಿಲುಗರಿ ಪೋಷರ್ಪಕ-ಕೂಳಕ. ದೊರೆಗೊಂಡೆವು-ಸಮವಾದೆವು; ದೊ
ರೆ-ಸಮ. ದಾಂಟಿಡುವಪೋಲ-ಮುತ್ತಿಗೆ ಹಾಕುವ ಹಾಗೆ; ಪ್ರ. "ವಜ್ರಿಗೆ
ತಲ್ಲಣ ವಾಗೆ ದಿವಕೆ ದಾಂಟಿಯುಸಿಟ್ಟು" ಪಂಪರಾಮಾಯಣ ೧೪. ೮.

೯೩. ಕುಡಿಮಿಂಚು-ಬಳ್ಳಿಯ ತುದಿಯಂತೆ ವಕ್ರವಾದ ಮಿಂಚು. ಕೇಸಡಿ=
ಕೆಚ್ಚನೆ+ಆಡಿ. ಶುದ್ಧ 182. ಕೈಮಿಕ್ಕು-ಹೆಚ್ಚಾಗಿ.

೯೪. ಎಡೆಗಿಡ್ಡಿದ-ಎಡೆಬಿಡದೆ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುವ. ಬಿಂಕಗಾರ್ತಿಯರ್-
ಯೌವನಗರ್ವಿತೆಯರು. ಆರೆಬರ್, ಕೆಲಬರ್, ಕೆಲಂಬರ್, ಕೆಲರ್, ಪಲರ್,
ಪಲಬರ್, ಪಲಂಬರ್, ಒರ್ದರ್ ಇವುಗಳು ಸಮಾನಾರ್ಥಕಗಳು.

೯೫. ಇಸಲ್-ಹೊಡೆಯಲು; ಧಾ. ಇಸು-ಬಾಣಪ್ರಯೋಗೇ. ಜೇವೊಡೆ=
ಜೇ (-ಧ್ವಂಸ. ಜ್ಯಾ)+ಪೊಡೆ, ಧನುಷ್ಯಂಕಾರ. ನೇವುರ-ಧ್ವಂಸ. ನೂವುರ, ಕಾಲ
ಅಂದಿಗೆ. ಜೆಲ್ಲಗಾರ್ತಿ-"ಸರಸವತಿ" ಶಬ್ದಸಾರ.

೯೬. ಪೀಲಿದುಡಿ=ಪೀಲಿ+ತುಡಿ, ನವಿಲುಗರಿಯ ಕೊಡೆ.

೯೭. ಸೆಂಡು-ಹೊಸಗನ್ನಡ, ಚೆಂಡು. ಸೊನೆ-ಸೋನೆ. ಬಯಿಯಂ-ಅನಂ
ತರ. ಕೈಮಿಗೆ-ಹೆಚ್ಚಾಗಿ. ಡಂಗುರಂಬೊಯ್ಲುತುಂ-ಸಾರುತ್ತಾ. ತಣ್ಣಾ
ಳಿ-ತಣ್ಣಗಿರುವ ಗಾಳಿ.

೯೮. ಮೆಲ್ಲೋಂಕು=ಮೆಲ್ಲತು+ಸೋಂಕು, ಮೃದುಸ್ವರ್ತ. ಬೆಮುರ್-ಬೆವ
ರು. ಜಡಿಪು-ಗಿಳಿಗಳ ಚಪ್ಪರಣೆ. ಎಡೆಗೊಳಿ-ವ್ಯಾಪಿಸಲು.

೧೦೦. ಪಡ್ಡಳಿ-"ಕಣಗಿಲೆ" ಶಬ್ದಸಾರ.

೧೦೧. ಸಂತೆ-ಧ್ವ. ಸಂಸ್ಥಾ, ಗುಂವು. ಪೆಸರ-ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ. ಕೇದಗೆ-ಧ್ವ. ಕೇತಕೀ, ತಾಳೆಯ ಹೂವು. ಎಸಕಮಂ-ಚಂದವನ್ನು.

೧೦೨. ಗುಡಿಗಟ್ಟು-ಧ್ವಜವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವದು. ಗುಡಿ-ಧ್ವಜ; ಪ್ರ. ಪಂ. ರಾಮಾ ಯಣ. ಆ.೩.೧೧೪. ನೆರೆದು, ತಳೆದು-ಇವು ಮಲ್ಲಿಗೆ ಎಂಬದರಲ್ಲಿ ಅ ನ್ವಯಿಸುತ್ತವೆ.

೧೦೩. ಎಲೆವಳ್ಳಿಗಳ್-ಕರ್ತೃಪದ. ತರತರದಿಂ-ಕ್ರಮವಾಗಿ. ನೇರ್ಪಡೆ- ಸೇರಿಕೊಳ್ಳಲು; ಧಾ. ನೇರ್ಪಡು, ಸಂಶ್ಲೇಷೇ.

೧೦೪. ಬಿಟ್ಟು-ಹೊಸಗನ್ನಡ, ಬಿತ್ತ.

೧೦೬. ಬೆಲೆವೆಣ್ಣುಳ+ಅಂದದೆ-ಸೂಳೆಗಳ ಸೌಂದರ್ಯದಿಂದ.

೧೦೭. ಇಟ್ಟಣಿಸಿದ-ಮನೋಹರವಾದ. ಕಟ್ಟಿದ್ದ-ಬಹಳ ಎತ್ತರ; ಪ್ರ. “ತೆಂ ಗಿನ ಮರವೆಷ್ಟುದ್ದ.” ಎಲೆವೆಟ್ಟು-“ದಿಣ್ಣಿ” ಚತುರಾಸ್ಯ.

೧೦೮. ಪರಿವಡೆದ-ಪರಿಯಂ, ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು, ಪಡೆದ, ಹೊಂದಿದ; ಮನೋ ಹರವಾದ.

೧೦೯. ಪಳುಕು-ಧ್ವ. ಸ್ಫಟಿಕ. ಸಲಿ-ಕಲ್ಲಿನ ಚಪ್ಪಡಿ; ಪ್ರ. “ಪಾಂಡುಕಶಿ ಲಾತಳಂ ಸೊಗಯಿಸುಗುಂ ||೧೦೦|| ಆಸಲಿಯ ಮಧ್ಯದೊಳ್ ಸಿಂ ಹಾಸ ನಂ” ಮಲ್ಲಿನಾದವುರಾಣ ಆ. ೧೨

೧೧೦. ಪರಿವಿಡಿ-ಕ್ರಮ. ತೊನೆಯುತ್ತೆ-ತಲೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಾಡಿಸುತ್ತಾ. ಕಿಲಿ ದೆಡೆಯಂ-ಸ್ಥಾನವಾಚಕಕಾಲವಾಚಕಗಳಾದ ನಾಮಪದಗಳನ್ನು ದ್ವಿತೀಯ ಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವದುಂಟು. ಉ. ‘ಒಂದು ಗಾವುದಮಂ ಪರಿದಂ.’ ‘ಒಂದು ಜಾವಮಂ ತೊಳ್ಳಂ.’ ಶ ದ. 128

೧೧೧. ಬಲುಗಾಯ್=ಬಲ್ಲಿತು+ಕಾಯ್. ಇದು ಹಳಗನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣದ ಪ್ರಕಾರ ‘ಬಲ್ಲಾಯ್’ ಎಂದಾಗಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರಗಳ ಮಧ್ಯ ದಲ್ಲಿ ಇಗಾಗಮ ಉಗಾಗಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಎರಡು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿಯು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ವಿರಳವಿರಳವಾಗಿದ್ದು ಸುಮಾರು ಐದು ನೂರು ಆರುನೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಂತೆ ತೋರು ತ್ತದೆ. ಪಟ್ಟದಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆ ಮೊದಲಾದ ಈಗಿನ ಕಾವ್ಯ ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಪ್ರಯೋಗವು ವಿಶೇಷವಾಗಿರುವದು. ಉ. ತಳಿಗೇ, ತಳಿ ರಿಗೆ; ಬಾಲ್ವಿಂ, ಬಾಳುವನು; ಅವಂಗಿ, ಅವನಿಗೆ ಇತ್ಯಾದಿ.

೧೧೨. ಕಣ್ಣಿಲರ್-ಮಲರಂತಪ್ಪ ಕಣ್ಣು. ನಾಡೆ-ಚೆನ್ನಾಗಿ. ಇಕ್ಕಿ-ಹೊಡೆದು.

೧೧೩. ಅಚ್ಚ ರಸಿ-ಧ್ವ. ಅಪ್ಪರಸ್ಥಿ. ಅಚ್ಚ ರಸಿ-ಇಲ್ಲಿ ಸಂಧಿಯಿಲ್ಲ. ಶ. ಶಾ||

43. 'ಅದೇ' ಎಂಬ ಸೂತ್ರದಿಂದ ಆಕಾರಕ್ಕೆ ಆ ಆಕಾರಗಳೂ, ಏ ಏಕಾರಗಳೂ ಪರವಾದರೆ ಸಂಧಿಯಿಲ್ಲ. ಉ. ಸತಿಯಾಆಯೆಲ್ಲಕಂ, ಆವತ್ಸರ್ಯಂ, ಆದಿನ್ನತ್ಯಂ.

೧೧೬. ಬಿಡೆ-(ಅವ್ಯಯ)ವಿಶೇಷವಾಗಿ. ತುಯಿಗಲ್-ಗುಂವು.

೧೧೭. ಉಳ್ಳುದಂ-ನಿಜಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು; ಧಾ. ಉಳ್, ಸತ್ತಾಯಾಂ.

೧೧೮. ಅಟ್ಟಳೆ-ಹೊಸಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅಟ್ಟಣೆ. ಪಯಿವಿಗೆ-ಧ್ವಜ. ದಾವಣ-(?) ಸೊಡೆ-ಧ್ವ. ಸುಧಾ, ಸುಣ್ಣ. ಬೀಡು-ಮನೆ; ಮತ್ತೊಂದರ್ಥ, ಸೇನಾನಿವೇಶ.

೧೧೯. ಚದುರ್-ಚಾತುರ್ಯ. ತಕ್ಕುಂ-ಯೋಗ್ಯತೆಯೂ. ಒಡನೆಗಳಂ-ವಸ್ತುಗಳನ್ನು.

೧೨೦. ನಜ್ಜಿನ-ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರಳಾದ. ಇಚ್ಛೆಗಾರ್ತಿ-"ಇಚ್ಛೆಗಾರ್ತಿ ರತಿ" ಚತುರಾಸ್ಯ.

೧೨೧. ಪಯಿದು-ನಿಂದಿಸಿ.

೧೨೨. ಕಂದು-ಲಾಂಛನ, ಕರೆ. ಹಿವಗದಿರ-ಹಿಮಕಿರಣ, ಚಂದ್ರ.

೧೨೩. ಬಯಿವಯಿ=ಬಯಿ+ಬಯಿ, ಅತ್ಯಂತಸಮೀಪ. ಬಾಳ್ಗಂಬ-ಆನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಕಂಬ, ಆಲಾನಂದಂಭ; ಪ್ರ. "ಕರಿಗಳ ಬಾಳ್ಗಂಬದೊಳೊಪ್ಪಿರುತಿರ್ಪವು" ಗಿರಿಜಾಕಲ್ಯಾಣ ೨. ೭೫. ಕಮ್ಮಂಗೋಲ-ಕಮ್ಮಿತಾದ ಕೋಲುಳ್ಳವಂ, ಮನ್ಮಥ. ನಳಿಶೋಳ-ಕೋಮಲವಾದ ತೋಳು. ತೇಂಕೆಸೆಯುಂ-ತನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಹಾರಿಬರುವಂತೆ ಮಾಡಲು. ಅಳವಿಗಲಿದ-ಮಿತಿಮಾರಿದ. ಪೆರ್ಕಳ-ಹೆಚ್ಚು; ಹೊಸಗನ್ನಡ 'ಹೆಕ್ಕಳ.'

೧೨೪. ಕಟ್ಟಣಕದ ಕಟ್ಟಿಗೆ-ಬಹಳ ಸುಂದರವಾದ ಕಟ್ಟಡ (?). ನಳನಳಿಸಿ-ಕೋಮಲವಾಗಿ. ಉಡಿ-ನಡು; ಪ್ರ. ಉಡಿದಾರ. ಕಲ್ತಿಲೆ-ಹೊಸರೂಪ, ಕತ್ತಲೆ.

೧೨೬. ಇಂಬುವೆತ್ತ=ಇಂಬಂ ಪೆತ್ತ, ಮನೋಹರವಾದ. ಸುಲಿತರ್ಪ-ಸುತ್ತುತ್ತಿರುವ.

೧೨೭. ಓಜೆ-ಬೆಡಗು. ಸೊಬಗು.

೧೨೮. ಕನ್ನಡವಕ್ಕಿ-"ಗಿಳಿ" ಶಬ್ದಸಾರ. ಅಗ್ಗಲಿಸಿದ-ಅಧಿಕವಾದ; ಪ್ರ. "ರಾಗಮಗ್ಗಲಿಸಿದ ದೋಷದೃಷ್ಟಿವಿಷಯಾತುರಂ" ಪಂ. ರಾಮಾಯಣ ೬. ಇಂಬಯಿದಿರ್ಪ=ಇಂಬಂ+ಅಯಿದಿರ್ಪ, ಆಶ್ರಯವನ್ನು ತಿಳಿದಿರುವ.

೧೩೦. ಕೇಸಂ-ಧ್ವ. ಕೇಶ, ಕೂದಲು. ದಳವಾದ-ಸಾಂದ್ರವಾದ.

೧೩೨. ಎವೆ-ರವ್ವೆಯ ಕೂದಲು.

೧೩೩. ಸಜ್ಜಿಮಿಂಡಿ-ಕನ್ಯೆ.

೧೩೪. ಪೊನ್ನೊಡೆಯ-ಕುಬೇರ. ಮೆಯ್ಯಣ್ಣ-ಇಂದ್ರ. ಅಗ್ಗ-ಧ್ವ. ಅರ್ಘ್ಯ ಶ್ರೇಷ್ಠ. ಬೆಳ್ಳಾಡಿ-ಮರುಳಮಾಡಿ, ಬೆಪ್ಪನಮಾಡಿ. ಬೇವ್ವಿಂತುಟು-ಬೇಡುವಷ್ಟು, ಅತಿಯಾಗಿ. ಉಬ್ಬಸ-ಸಂಕಟ ಬರ್ದೆಯರ್-ವ್ರಾಧಸ್ತ್ರೀಯರು.

೧೩೬. ಮೆಲ್ವ-ಮಾರ್ದವ. ತಿಪ್ಪಿದು-ಕೊಯ್ದು. ಕಾವಂ-ಕಾವನ್ನು. ಈ ಯುತುಂ, ಕುಡುತುಂ, ನೀಡುತುಂ-ಇವು ಮುಂದಣ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿರುವ 'ಕಾದೆ, ಲೆ' ಎಂಬ ಪದದಲ್ಲಿ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಎರಡು ಮೂರು ಶ್ಲೋಕಗಳಿಗೆ ಒಂದೇ ಅನ್ವಯವುಂಟಾದರೆ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಕುಳಕವೆಂದು ಹೆಸರು.

೧೩೭. ಕಾದಲೆ-ಪ್ರಿಯತಮೆ.

೧೩೮. ಸುಗಿವೆವೆ-ಹೆದರುತ್ತೇವೆಯೆ? ಮಲೆವವರ್-ಪ್ರತಿಭಟಿಸುವವರು. ಕೋಡಗಗಟ್ಟಂ ಕಟ್ಟ-ಕಪಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಹಾಗೆ ಕಟ್ಟ. ಬೆಸಸು-ಅಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ಕೊಡು; ಧಾ. ಬೆಸಸು. ಒಯ್ಯಗೆ-ಮೆಲ್ಲನೆ.

೧೪೦. ನುಣ್ವು-ಹೊಸಗನ್ನಡ, ನುಣುಪು. ಎರ್ದೆವತ್ತಿದ-ಎರ್ದೆಯಂ ಪತ್ತಿದ, ಎದೆಯ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿರುವ.

೧೪೧. ಸಮೆದ-ಮಾಡಿದ. ಪಾಯಿಂಬಳೆ-ಚಕ್ರ.

೧೪೨. ಉರವಣಿ-ವೇಗ. ಉಜ್ಜಳಿಸುವ-ಮೇಲಕ್ಕಿ ಹಾರುವ. ತೊಡರ್-ಆಭರಣ. ತೊಡರ್ದು-ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು.

೧೪೩. ನೆಲೆವೀಡು-ನೆಲೆಯಾದಮನೆ. ಬೆಕ್ಕಸ-ವಿಸ್ಮಯ.

೧೪೪. ಅಕ್ಕದ--ಹೆದರದ. ಬೆಸಕ್ಕಿದು-ನಿನ್ನ ಅಪ್ಪಣಿಯ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆದು; ಬೆಸ-ಅಪ್ಪಣಿ, ಪ್ರ. "ಅಬಾಲಕನರಸುಮಾಯ್ವಿದಿದು ನಿಮಗೆ ಬೆಸಂ" ಪಂಪ ರಾಮಾಯಣ ೧. ೫೦.

೧೪೫. ದುಟ್ಟಗೊರವ-ದುಷ್ಟನಾದ ಈಶ್ವರನು. ಗೊಟ್ಟಂ-ಧ್ವ. ಗೋಷ್ಠ; ವಾಸಸ್ಥಾನ. ಕಿತ್ತಡಿ-ವ್ರತಿ. ಮರುಳ್ಳಡೆ-ಪಿಶಾಚಿಗಳ ಗುಂಪು ನಿಮ್ಮಡಿ-ನೀವು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಗೌರವಾರ್ಥದಲ್ಲಿ 'ನಿಮ್ಮಡಿ' ಎಂದು ಪ್ರಯೋಗಿಸುವುದುಂಟು, ಈಗಲೂ 'ನಿಮ್ಮಪಾದ' ಎಂದು ಗ್ರಾಮ್ಯಪ್ರಯೋಗವಿದೆ. ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ-ಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡದೆ. ನೇವಾಳ-ಹಾರ; ಪ್ರ. "ನೇವಾಳಮೆಂದು ಕೆಲಬರ್ | ನಾವಂ ಪಿಡಿವಂತೆ" ಪಂಪ.ರಾಮಾಯಣ ೮.೪೧.

೧೪೬. ಪುದಿದ-ವ್ಯಾಪ್ತವಾದ. ಆಣಿ-ಧ್ವ.ಆಜ್ಞಾ.

೧೪೭. ಸರಿ-ಧ್ವ. ಝರಿ, ಪ್ರವಾಹ. ಅಂಚೆ-ಹಂಸ; ಬಟ್ಟೆ, "ಅಂಚೆಯೆಂದು

ಕಪ್ಪಡಂ* ಶಬ್ದಸಾರ. ಬಾಲ್ಯಿ—ಒಂದು ತರದ ವಿನಾಸ; ಬಾಳಿಯ ಮರ. ಆಲಿಡಿ—ಭ್ರಮರ, ತೊಂದರೆ. ಕೊಡಗೂಸು—ಕನ್ಯೆ. ಸೋಗಿ—ಕಣ್ಣಿನ ಸೋಗಿ; ನವಿಲುಗರಿ. ಬೆದಂಡೆ—ಧ್ವಂಸದಂಡಿಕಾ, ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಕಾವ್ಯ; ಇದಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಣ—“ಕಂದಮುಮಮಳಿನ ವೃತ್ತಮು | ಮೊಂದೊಂದೆಡೆಗೊಂದು ಜಾತಿ ಜಾಣಿಸೆಯೆ ಬೆಡಂ || ಗೊಂದಿನವಿಠಿಗಳಮರೆ ಪೇಟಿಲ್ | ಸುಂದರರೂ ಪಿಂ ಬೆದಂಡೆಗಬ್ಬಮದಕ್ಕುಂ || * ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗಾಲಂಕಾರ. ವಾಡು—ಹಾಡು; ಕಷ್ಟ. ನೆರೆ—ಪಾರ್ಶ್ವ; ಕೂಡುವಿಕೆ. ಪಣ್—ಹಣ್ಣು; ಮಾಡುವದು. ೧೪೯. ತಾರಗೆ—ಧ್ವ. ತಾರಕಾ, ನಕ್ಷತ್ರ. ಮರ್ಬು—ಅಂಧಕಾರ. ಬಾಲ್ಯಿ ಲೆ ವಿಧಿ—ಬೇವದೊಡನೆ ನೆರೆಹಿಡಿದನು.

೧೫೧. ನೆಯ್—ತುಪ್ಪ; ಪ್ರ. ಜೇನೆಯ್.

೧೫೨. ಅಬ್ಬಿಲುಂ—ಹೊಸಗನ್ನಡ ಅದ್ದಲು. ಪೊಡವಿ—ಧ್ವ. ಪೃಥಿವಿ. ಕೊಂಕಿ—ವಕ್ರವಾಗಿ, ಬಗ್ಗಿ. ತಳ್ಳು—ಆಲಿಂಗನ. ಪಡೆ—ಧ್ವ. ಸ್ವಟಾ, ಹೆಡೆ. ಬಾಸುಗಿ—ಧ್ವ. ವಾಸುಕಿ, ವಾಸುಕಿಯೆಂಬ ಸರ್ಪ. ದಪ್ಪ—ಧ್ವ. ದರ್ಪ, ಗರ್ವ. ದಪ್ಪಗಿ—ಧ್ವ. ದರ್ಪಕ, ಮನ್ಮಥ.

೧೫೪. ಜವ-ಧ್ವ. ಯಮ, ಒಂಬತ್ತು—ಇದು ಒಂಬತ್ತು ಎಂಬದರ ರೂಪಾಂತರ; ಪ್ರ. “ನಂದನನುತ್ಸಂಗದೊಳಿ | ದೊಂದೈದರಡೊಂಬತೆಂದು ತೊದಳಿಸೆವಿನಂ” ಚಂದ್ರಪ್ರಭಾಪುರಾಣ. ಹೀಗೆ ಪತ್ತು ಎಂಬದಕ್ಕೆ ಪತ್ತು ಎಂಬ ರೂಪವುಂಟು; ಪ್ರ. “ಲವಾಕಾಲಂ ಮೂವತೆಣ್ಣು ನರೆಯನಿಪ” ಪಂ. ರಾಮಾಯಣ ೧. ೫೦. ಗರ-ಧ್ವ. ಗ್ರಹ. ಗೊಂಟು—ದಿಕ್ಕು. ಕಡಂಗಿ—ಉತ್ತಾಹದೊಡನೆ. ಆಲಿಲ್—ನಕ್ಷತ್ರ; ರೂಪಾಂತರ, ಅಲಿಲ್; ಪ್ರ. “ಅಲಿಲ್ವಟ್ಟಿ” = ಆಕಾಶ. ಐದುಂಮೊಗಮುಳ್ಳನಂ—ಈಶ್ವರನನ್ನು. ಮೂಲಿಡಿಯಿಟ್ಟಂ—ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ, ವಿಷ್ಣು. ಅಜ್ಜಿ—ಧ್ವ. ಅಕ್ಕಿ, ನೇತ್ರ. ಎರಡು+ಅಂತು+ಬಂದಾ—ಗಿ-ವಿಕೀರ್ಣವಿಸಿ. ಈ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಒಂದರಿಂದ ಹತ್ತರವರಿಗೆ ಸಂಖ್ಯೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಇರುವವು; ಇದು ಶಬ್ದಚಿತ್ರ.

೧೫೫. ಮುಕ್ಕಣ್ಣು—ಮೂವು ಕಣ್ಣುಳ್ಳವಂ, ಈಶ್ವರ.

೧೫೬. ಒಡರಿವುದಂ—ಪ್ರಯತ್ನಪಡುವದನ್ನು.

೧೫೭. ನೆಲದಲಿ ಕೆಯು—ಜಗದ್ವಿಖ್ಯಾತನಾದ.

೧೫೮. ಗೋಣ್ಣುಲಿ ಗೊಂಡು—ಕತ್ತನ್ನು ಮುರಿದು, ಶ್ರಮಪಡಿಸಿ. ಅಣ್ಣರ್—ಹೇಡಿಗಳು. ಆರ್ದು—ಆರ್ಭಟಿಸಿ. ಪೋರ್ಡು—ಯುದ್ಧಮಾಡಿದ. ಆನೆಮೆಯ್ಯಾತ—ಗಣಾಸುರ. ಬಲ್ವು ಮೊಗ್ಗಿಗರ್—ಶೂರರು (?)

೧೫೯. ಆಕ್ತನ-ಪರಾಕ್ರಮ. ಕೂರ್ಪವರ್-ಸ್ನೇಹಿತರು. ಇದ್ದಿವೆ-ಕೊಲ್ಲು
ವೆನು. ಅರಸಾಳ್-ರಾಯಭಾರಿ. ಮಗುಟ್ಟಿ-ಮರಳಿ. ತಿರ-ಧ್ವಸ್ಥಿರ.
ಮಂತಣ-ಧ್ವ. ಮಂತ್ರಣ, ಆಲೋಚನೆ.

೧೬೦. ಮಂತಣಿ-ಧ್ವ. ಮಂಥನಾ, ಕಡೆಯುವಿಕೆ, ದಂಡಿಸುವಿಕೆ. ದೂದ-
ಧ್ವ.ದೂತ, ಆಳು. ತಟ್ಟಿಲ್-ಹೊಸಗನ್ನಡ, ತಪ್ಪಲು. ತೆಪ್ಪಿಪದಿದು==
ತೆಪ್ಪಿಸಂ+ಅದ್ದಿ, ಸಮಯವನ್ನು ತಿಳಿದು

೧೬೧. ಬೀರ-ಶಾರ್ಯ. ಬೀರ-ವೀರಭದ್ರ. ನಂಜು-ವಿಷ. ರೂಪು-ಧ್ವ.ರೂಪ.

೧೬೨. ತಿರಸುಳಿ-ಧ್ವ. ತ್ರಿಶೂಲಿ, ಈಶ್ವರ. ಇರ್ತರಂ=ಎರಡು+ತರಂ, ಎ
ರಡು ಸಾಲಾಗಿ. ಜತಿ-ಧ್ವ.ಯತಿ.

೧೬೩. ಮಾರ್ಪೊಳಿವು-ಪ್ರತಿಫಲನ.

೧೬೪. ನುಡಿವೆಣ್-ಸರಸ್ವತಿ. ನಾಲೊಗಂ-ಬ್ರಹ್ಮನ ನಾಲ್ಕು ಮುಖವೂ. ಒ
ಳಕೆಯ್ಯೆ-ಒಳಗು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು, ಹೊಂದಲು. ನೋಪ್ಪಿರಾ-ಷಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ
ದೀರ್ಘಾರ್ಥದೇಶ.

೧೬೫. ದರೆ-ಧ್ವ. ಧರಾ, ಭೂಮಿ. ಕೈಗೊರೆ=ಕೈಗೆ+ ಒರೆ-ಸಮಾನ.

೧೬೬. ಪಾಸ-ಧ್ವ. ಪಾಶ. ಕಣ್ಣಿಡ್ಡಿದಂತೆ-ನೇತ್ರೋನ್ಮೀಲನವಾದಂತೆ, ಕ
ಣ್ಣಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೋಚರವಾದಂತೆ. ತೊವಲ್-ತೊಗಲು.

೧೬೭. ಹಬ್ಬ-ಧ್ವ. ಪರ್ವ, ಉತ್ಸವ. ಕಡ್ಡಿಗೆಗೊರಲ-ನೀಲಕಂಠ, ಶಿವ.

೧೬೮. ತುಲಿಲ್ಲಿಯ್ದು-ನಮಸ್ಕರಿಸಿ. ಓಲೆಗಂ-ಆಜ್ಞಾಲೇಖನಕ್ಕಾಗಿ. ಉಂಡಿ
ಗೆಗಂ-ಮೊಹುರಗೂ. ಬಸ-ಧ್ವ.ವಶ, ಸ್ವಾಧೀನ. ಅದ್ವಿವನಿತಂ-ತಿಳಿದಷ್ಟು
ನ್ನು. ಪವಣಲ್ತು-ನನ್ನ ಶಕ್ತಿಗೆ ಮಾರ್ ಇದೆ; ಪವಣ್-ಧ್ವ. ಪ್ರಮಾಣ,
ಅಳವು.

೧೬೯. ಕೆಡೆದುದನೆ-ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದದ್ದನ್ನುಮಾತ್ರ. ಇಲ್ಲಿ ಕವಿಯು ಬಾಣಪ್ರ
ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಕರಲಾಘವವನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿದಾನೆ.

೧೭೦. ಆಂತರ್-ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದರು. ಕೊಂಬಂ ಪೊರ್ದಿ-ಮರವನ್ನು ಹತ್ತಿ.
ನಾಣ್ಣುಂದಿ-ನಾಚಿಕೆಗೆಟ್ಟು.

೧೭೧. ಆವುಗಳ್-ದನಕರುಗಳು.

೧೭೨. ಕೆಳೆಯಂ-ಸ್ನೇಹಿತ. ದೆಸೆವಲಿ-ಧ್ವ.ದಿಶಾಬಲಿ, ದಿಗ್ಬಲಿ. ಪಾಳಿ-
ಸೈನ್ಯ; ಇದು ಪಾಡಿ ಎಂಬದರ ರೂಪಾಂತರ. ಪೊಣ್ದು-ಜಗಳವಾಡಿ.

೧೭೩. ಪರಿದು-ಸುತ್ತಿ. ಸರದಿದೆ-ಧ್ವ.ನಿಯಿಂದ.

೧೭೪. ದೊರೆವೆತ್ತ-ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಹೊಂದಿದ. ನಲ್ವಗೆಗೊಂಡೊಡೆ-ಒಳ್ಳೆಯ ಮು

ನುಸ್ಸುಳ್ಳವರಾದರೆ, ಸ್ನೇಹಿತರಾದರೆ.

೧೭೭. ತೀರದುದು—ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಕಾರ್ಯವು. ಈಗಡೆ—ಈಗಲೇ, ಈವಾಗಲೇ; ಕನ್ನಡದ ಪದಗಳಲ್ಲಿರುವ 'ಡ' ಕಾರಕ್ಕೆ 'ಳ' ಕಾರಾದೇಶ ಉಂಟು. ಉ. ಆಗಡೆ, ಆಗಲೇ; ಎಡಿಸು, ಎಳಿಸು; ಗಡ, ಗಳ; ಗೆಡೆ, ಗೆಳೆ; ವಾಡಿ, ವಾಳೆ, ಇತ್ಯಾದಿ.

೧೭೮. ಬಯ್ಯಿವಾತು—ವ್ಯರ್ಥಲಾಸ. ತಯ್ಯಿಸಂದಿದುರ್ದಮಂ—ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದುದನ್ನು; ಧಾ. ತಯ್ಯಿಸಲ್, ನಿಶ್ಚಯೇ.

೧೭೯. ಉಕ್ಕಾಳ್ಗಲ್—ಉಕ್ಕಿಸ ಆಳ್ಗಲ್, ಉದ್ಧತಭಟರು.

೧೮೦. ಉಬ್ಬಟಿಯ—ಅಧಿಕವಾದ. ಉದ್ಬಂಜೆಯಿಚಿದೆ—ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹರಟಿದೆ. ಕೇರ—ಗೋಡೆ. ಮರುಳಂ—ಮೂಢನನ್ನು.

೧೮೧. ಕೋಡುವ—ಭಯಪಡುವ; ಧಾ. ಕೋಡು, ಭಯೇ. ಕೂಂಕುವ—ಓಡಿ ಹೋಗುವ; ಧಾ. ಕೂಂಕು, ಉತ್ಸರ್ಪಣೇ. ನೋಡಿರೆ (ಅವ್ಯಯ)—ನೋಡು. ಪ್ರ. “ನೋಡಿರೆ ಕಿನ್ನರದ್ವಶರಥಕ್ಷಿತಿನಾಧನ ಬೀರದೇವಿಯಂ ವಾಡೆ” ಪಂಪರಾಮಾಯಣ ೧. ೧೬. ಸೂಡುವ—ಮುಡಿದುಕೊಳ್ಳುವ.

೧೮೨. ಮರವಟ್ಟ—ಸ್ತಬ್ಧವಾದ, ಮರದಂತೆ ನಿಂತಿರುವ. ಚಂದವ—ಧ್ವ. ಚಂದ್ರಮಾ, ಚಂದ್ರ. ಎಪ್ಪಿ—ಓಡಿ ಹೋದ; ಹೊಸಗನ್ನಡ ಎದ್ದ. ಬೆಳ್ಳಿದಾವರೆ—ಬೆಳ್ಳಿಯಂತೆ ಬಿಳುಪಾಗಿರುವ ತಾವರೆ. ಪೊಯ್ದ—ನೆಟ್ಟ. ಕೊಂಬು ಗೊಂಡುಸಿರದಿರ್ಪ—ಮರವನ್ನೇರಿ ಮೂಗನ ಹಾಗಿರುವ ಪರ್ಗಡೆ=ಹೊಸಗನ್ನಡ, ಜೆಗ್ಗಡೆ—ಯಜಮಾನ.

೧೮೩. ಐಸರಲ—ಪಂಚಬಾಣ, ಮನ್ಮಥ.

೧೮೪. ತುರಿಪ—ಆತುರ.

೧೮೫. ಅಗುಳ—ಯೋಗದಂಡ. ಬಗರಿಗೆ—ಬಕ್ಕರೆ; ಕ. ಶಬ್ದಮಂಜರಿ ೭೩. ಬೆಸನ—ಧ್ವ. ವ್ಯಸನ, ಯೋಚನೆ; ಪ್ರ. “ಶಾಸ್ತ್ರವ್ಯಸನಂ”

೧೮೬. ಅಗುವಿಸುವ—ಭಯಂಕರವಾದ.

೧೮೭. ಬಳ್ಳುತ್ತೆ—ಬಗ್ಗಿ.

೧೮೮. ಅಳುಕೆ—ವ್ಯಾಪ್ತಿ. ಆಂಬರಮೇ—ನನ್ನ ವರೆಗೆಕೆ.

೧೮೯. ನಿಸ್ಸಾಳ—ವಾದ್ಯವಿಶೇಷ. ಸೂಯ್ಯಿಸಲ್—ಶಬ್ದಮಾಡುವಂತೆ.

೧೯೦. ತಕ್ಕಡಿಗಾಯ್ತಿ—ತಕ್ಕು+ಅಡಿಗೆ+ಆಯ್ತಿ, ಯೋಗ್ಯತೆ ಇಂಗಿ ಹೋಗಲು. ನೀರಾರ್ಣಂ—ನೀರಿನ ತಾಣ.

೧೯೧. ಸದೆದು—ಹೊಡೆದು; ಧಾ. ಸದೆ—ಈಷಚ್ಛೂರ್ಣೀ ಅರೆವೆಣ್ಣು—ಅರ

ನಾರೀಶ್ವರ, ಶಿವ. ಕದಕದಪಂ ತೊಡರ್ಚಿ-ಕಂಪನವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ. ಎಳೆ
ದೇರ-ಎಳೆಯನ್ನು ತೇರಾಗುಳ್ಳವನು, ಈಶ್ವರನು.

೧೯೬. ಪಳಂಚಲೆದು-ಸಂಘಟಿಸಿ. ಮನದನ್ನರ್-ಇಷ್ಟಾನುವರ್ತಿಗಳು. ಸ
ನ್ನಣ-ಧ್ವ. ಸನ್ನಾಹ. ಹಸಾದವನಿಟ್ಟು-ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು;
ಹಸಾದ-ಧ್ವ. ಪ್ರಸಾದ. ಸಜ್ಜು-ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವಿಕೆ ಚೌವಂದ=ಚೌ+
ಅಂದ, ನಾಲ್ಕು ವಿಧ; ಚತುಃ ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಸಮಾಸದಲ್ಲಿ ಚೌಎಂಬ ಆದೇಶ
ಬರುತ್ತದೆ. ಉ. ಚೌವಟ್ಟಂ, ಚೌದಂತಂ, ಚೌದೆಸೆ. ಸೆಲವಿತ್ತು-ಅನು
ಮತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು. ಬಾಡ-ಧ್ವ.ವಾಟ, ಸಾಲು; ಮತ್ತೊಂದರ್ಥ,
ಊರು. ತಾಣಂದರ-ಧ್ವ. ಸ್ಥಾನಾಂತರ. ಕೆಂಗಣ್ಣಕ್ಕಿ-ಕೋಗಿಲೆ. ಅಲರ್ದಕ್ಕಿ-
ದುಂಬಿ. ಪೊಣರ್ದಕ್ಕಿ-ಚಕ್ರವಾಕ. ವುಸಿವಡೆ-ಮಾಯಾಸೈನ್ಯ. ಬೀರಪಪ
ದನ-ಧ್ವ.ವೀರಪ್ರಸಾಧನ, ವೀರರಿಗೆ ಉಚಿತವಾದ ಅಭರಣಗಳು.

೧೯೭. ನುಗುಳುತ್ತುಂ-ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಾ. ಪರಕೆ-ಆಶೀರ್ವಾದ.

೧೯೮. ಮೊಗಸಾಲೆ-ಧ್ವ. ಮುಖಶಾಲಾ. ಚಂಪೆಯ-(?) ಚೌಕಿಗೆ-ಧ್ವ.
ಚತುಷ್ಟಿಕಾ.

೨೦೧. ವಾರುವ-ಕುದುರೆ. ಮೋಹರ-ಸೇನೆ. ಬಡ್ಡು-ಸೇನೆ. ಅಮಲ್ಪಕ್ಕಿ-
ಚಕ್ರವಾಕ. ಕೊಂತ-ಧ್ವ.ಕುಂತ, ಆಯುಧವಿಶೇಷ. ಅಣಿ-ಸೈನ್ಯ. ಸಂವ
ರಣಿ-ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವಿಕೆ; ಸಂವರಿಸು ಎಂಬದರ ಭಾವನಾಮ.

೨೦೨. ಬೆಂಕುವಂತಿಡುವ-ಜಗ್ಗಿಹೋಗುವಂತೆ ಅಡಿಯಿಡುವ. ಕಾಲೊಡ್ಡು
ಯಿಂ-ಕಾಲಿನ ಭಾರದಿಂದ. ಬಡಿಗೆ-ಬಡಿಯುವ ಕೋಲು. ಅಂಕ-ಯುದ್ಧ.

೨೦೪. ಪಲ್ಲಣ-ಧ್ವ. ಪಲ್ಯಾಣ, ಕುದುರೆಯ ಜೇನು. ಮುಸುಂಕೆ-ಆವರಿ
ಸಿಕೊಳ್ಳಲು. ಪಕ್ಕರಕ್ಕೆ-ಧ್ವ.ಪಕ್ಕರಕ್ಕಾ, ಜೂಲು. ಕೊಡಂಕೆ-ಕಿವಿ. ಪೊ
ಳೆವ-ಚಲಿಸುವ; ಧಾ. ಪೊಳೆ, ಲುಠನೇ. ಕೋಳ್ಗೆ-ಪೆಟ್ಟಿಗೆ, ಪ್ರ. "ಪೊಳೆ
ದೇಯ ಕೋಳ್ಗೆ ತೊಲಗಿದ | ನಳಿನಮನೆ" ವೃಷಭೇಂದ್ರವಿಜಯ ೪-೧೧
ತಳರೆ-ಚಲಿಸಲು. ತೇಜಿಯಥಟ್ಟು-ಕುದುರೆಯ ಸೈನ್ಯ.

೨೦೫. ನೇಸಲಿ-ಸೂರ್ಯ. ತೇರ್-ರಥ. ಪಾಡು-ಅಂದ, ರೀತಿ. ಕೆಳರ್ತು-
ದಿರಿದು ಹೋಗಿ; ಧಾ. ಕೆಳರ್, ವಿಜೃಂಭಣೀ ಜಂಕೆ-ಅರ್ಭಟ. ಕೋ
ಡುವಿನಂ-ನಡುಗಿ ಹೋಗಲು ತೋರ್ಕೆಯ-ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾದ.

೨೦೬. ಪೊಡರ್ಪು-ಪ್ರತಾಪ. ಮಿಲಿತ್ತಿ-ಧ್ವ.ಮೈತ್ಯ. ಮುಂಗಡಿ=ಮುನ್
+ ಕೂಡಿ, ಸೇನಾಮುಖ.

೨೦೭. ಸತ್ತಿಗೆ-ಧ್ವ. ಛತ್ತಿಕಾ, ಕೊಡೆ. ಹಂತಿ-ಧ್ವ. ಪಶು, ಸಾಲು.

ನೆಗಲಿ—ಮೊಸಳೆ. ನೆಗಲಿ—ಉಂಟುಮಾಡಲು, ಅದರಂತೆ ಇರಲು!

೨೦೮. ಪಾಡಿ-ಸೈನ್ಯ; ರೂಪಾಂತರ, ಪಾಡು.

೨೦೯. ಎಸಳ—ದಳ. ಗುಲಿ-ಜೂಲು. ನೀಳ್ವು ದೈರ್ಘ್ಯ. ಟಿಕ್ಕೆಯ—ಧ್ವಜ.

ಕಡುಗೂರದವರ್—ಬಹಳವಾಗಿ ಪರಾಕ್ರಮವಿಲ್ಲದವರು.

೨೧೩. ಅರಗೀಲ್—ಆರೇಕಾಲು. ಮಡಂ—ಕಾಡಾಣ್. ಅಡ್ಡವಂದ—ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಹಾಕಿರುವ. ಮೂಂಕು—ಮೊಸಗನ್ನಡ ಮೂಕಿ.

೨೧೪. ಹರಿಗೆ—ಗುರಾಣ್.

೨೧೬. ಅಗ್ಗಳಿಕೆ—ಹೆಚ್ಚಿಗೆ, ಮೇಲ್ಮೆ. ಸಬಳ, ಡೋಂಕಣ್—ಆಯುಧವಿಶೇಷ.

೨೧೭. ನಿಚ್ಚವಯಣ—ಧ್ವ. ನಿತ್ಯಪ್ರಯಾಣ. ತಿಂತಿಣ್—ವಡೆದ—ಗುಂಪುಗುಂಪಾದ; ಪ್ರ. “ತಿಂತಿಣ್—ವಣ್ಣನಾಂತಕದಳೆ” ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯ. ೨.

೨೧೮. ತುರುಗಿ—ಗುಂಪಾಗಿ. ಬೇಡವೆಣ್ಣರಿಂ—ಇದನ್ನು ಮುಂದಣ ಗದ್ಯದ ‘ಗಾಡಿವಡೆದ’ ಎಂಬದರಲ್ಲಿ ಅನ್ವಯಿಸಬೇಕು.

೨೨೦. ಗೊಂದಣ—ಸಮೂಹ. ಸಗ್ಗದಪೆಣ್ಣಿರ್—ದೇವಸ್ತ್ರೀಯರು.

೨೨೧. ಮಾಣಂ—ಬಿಡುವದಿಲ್ಲ; ಧಾ. ಮಾಣಂ, ನಿವಾರಣ್.

೨೨೩. ಕೊಲ್ಲದುದೆ ದಿಟದಿನಲಿಂ—‘ಅಹಿಂಸಾಪರಮೋಧರ್ಮ’ ಎಂಬ ಜೀನ ಧರ್ಮ. ಅಹಿಂ—ಧರ್ಮ. ಬಿಯದ—ಧ್ವ. ವ್ಯಾಧ, ಬೇಡ.

೨೨೪. ಸವಣ—ಧ್ವ. ಶ್ರಮಣ, ಜಿನ. ತಲೆದುಡುಗೆ—ಶಿರೋಭೂಷಣ.

೨೨೬. ತವಸಿಂಗ—ತಪಸ್ಸಿಗೆ.

೨೨೭. ಕೊರಲೆ—ಇಲ್ಲಿ ಶಿಥಿಲ. ಶಿಥಿಲಾಕ್ಷರಗಳಲ್ಲ ಲಕಾರವನ್ನು ದರ್ಪಣಕಾರನು ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಲಕಾರಕ್ಕೂ ಶಿಥಿಲವುಂಟೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ; ಪ್ರ. “ಪತಿಯಗಲ್ಲವೇಗದಿಂ ದುಃ | ಖಿತೆಯಾಗಿರೆ ಕಂಡು ಕರುಣವಗ್ಗಲಿಸಲ್ ||” ಕಾದಂಬರಿ. ೩೧೦ ಕಯ್ಯನಿಕ್ಕಿ—ಕೃಯನ್ನು ಇಳಿಯ ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು. ಬಗೆಗೊಳ್ಳಿ—ತಟ್ಟಿತೆಂಬಿನಂ—ಇದು ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರದ ಚಂದ್ರಕಳಾದರ್ಶನವಾಗಿರಬಹುದು.

೨೨೯. ತನಗೆ, ಸವನಪ್ಪವಂ—ಸಮನಾದವನು, ಪೊಣರ್ದನೆ—ಯುಧಮಾಡಿ ದವನೇ ಆದರೆ, ಕಾದುವುದು, ಎಂದನ್ವಯ. ಅಜ್ಜ—ಧ್ವ. ಆರೈ, ಪೂಜ್ಯ. ಅನುವಂ—ರೀತಿಯನ್ನು.

೨೩೦. ಪಲಿವಗೆ—ಪಲಿವು + ಪಗೆ, ಪುರಾತನಶತ್ರುಗಳು, ಅರಿಷಡ್ವರ್ಗಗಳು; ಒಳವಗೆ—ಅಂತಃಶತ್ರು ಎಂದು ಪಾಠವಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಒಳಿಯಂಗಿ—ಪರಾಕ್ರಮಶಾಲಿಗೆ.

೨೩೧. ಕಿರುಕುಳನೆಂದು-ಹೀನನೆಂದು, ವಿಳಸಲ್-ಹಾಸ್ಯ ಮಾಡಬೇಡ, ಮುಂದೆ, ನಿಂದ, ಸವಣನ, ರೂಪು, ಈತನಿನ್ನಲ್ಲವೆ, ಎಂದಸ್ವಯ ವಿಳಸಲ್-ಇಲ್ಲಿ 'ಅಲ' ಎಂಬುದು ನಿಷೇಧಪ್ರತ್ಯಯ. ಶ. ಶಾ. ೧೨೪

೨೩೨. ಮುಡಿಗಿಕ್ಕಿ-ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಯನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ.

೨೩೩. ಉದಿದೆ-ವೇಗವಾಗಿ, ಅಳವಿದೆ-ಪರಾಕ್ರಮದಿಂದ, ಕರಿಕೇಂದಿದೆ-ಸೀದು ಕವ್ವಾಗಿ ಹೋಗುವದಿಲ್ಲವೆ. ನಾರಿ-ಬಿಲ್ಲಿನ ಹೆದೆ. ಪಹಿಯದೆ-ಕತ್ತರಿಸಿ ಹೋಗುವದಿಲ್ಲವೆ; ಧಾ. ಪಹಿ, ಕೃಂತನೇ ಸೈತೆ-ನೆಮ್ಮದಿಯಾಗಿ, ಸುಮ್ಮನೆ.

೨೩೪. ಪಹಿವಹಿಯಾದ-ಜೂರು ಜೂರಾದ. ಸುರಿವಮುತ್ತುಗಳಂ-ಮೇಘದಲ್ಲಿಯೂ ಮುತ್ತು ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆಂದು ಪ್ರತಿತಿ. ತಂದಲ್-ಜಲಕಣ. ಅಂಗೈಸುವ-ಅಶಿಪಡುವ. (1) ಚಾದ್-ದ್ವ. ಚಾತಕ. ಗೆತ್ತು-ಭ್ರಮಿಸಿ; ಧಾ. ಗಿಡು, ಪರಿಭಾವನೇ; ಪ್ರ. "ಮಣಿದೀಧಿತಿಯಂ ಕಡುಮಿಂಚುಗೆತ್ತು" ಅನುಗೆಯ್ವ-ಯತ್ನಿಸುವ. ಅವಳಿಸುವ-ಆತುರಪಡುವ. ಮುಂಗುಲಿ-ಮುಂಗುಸಿ. ಕಯಿಲ್ಲ-ಬಿದ್ದು. ಈಡವ-ಕೊಂಬನ್ನು ತೀಡುವ; ಧಾ. ಈಡಿ, ಶೃಂಗಘರ್ಷಣೇ. ಪರೆದ-ಚದುರಿಹೋದ. ಗುರುಗುಂಜಿ-ಹೊಸಗನ್ನಡ ಗುಲುಗುಂಜಿ. ತುರುಗಲ-ಗುಂಪು. ಕೊಂಡು-ಹೊಸಗನ್ನಡ ಕೂರಡು.

ಮಡಿವಿಲ್ಲ-ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಗೋಲಿಯನ್ನು ಹೊಡೆಯುವ ವಿಲ್ಲ.

೨೩೫. ಪಡಿ-ದ್ವ. ಪ್ರತಿ, ಸದೃಶ.

೨೩೬. ಚಪ್ಪರಿಪಂತಿರಿ-ಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ, ಧಾ. ಚಪ್ಪರಿಸು.

೨೩೭. ಅಣವ-ಮುಟ್ಟುವ; ಧಾ. ಅಣ, ಸ್ಪರ್ಶನೇ. ಕೋಡು-ಗ್ಭ. ಕೂಟ, ಪರ್ದತಶಿಖರ. ತಾಯಿ-ದ್ವ. ತಾಳ, ತಾಳೆಯಮರ.

೨೩೮. ಪೂಗುಡಿ-ಪುಷ್ಪಸ್ತಬಕ. ಮಡಲೊಂಡ-ಹಬ್ಬಿಕೊಂಡ ಮಂಡವಿ-ದ್ವ. ಮಂಟಪಿಕಾ. ಗೂಡಾರ-ದ್ವ. ಗೂಢಾಗಾರ. ಬೀಗಿ-ಉಬ್ಬಿ; ಧಾ. ಬೀಗು, ಹರ್ಷಭಾವೇ. ಕಂಡರಿಸಿದಂತೆ-ಶಿಲೆಯಲ್ಲಿ ಕತ್ತಿದ ಹಾಗೆ.

೨೩೯. ನೊಸಲಕಣ್ವಾಯ್ದವ-ಫಾಲಾಕ್ಷ, ವೀರಭದ್ರ.

೨೪೦. ಪೋಗೊದೆ-ಪೋಗು+ಒದೆ. ಉಗಿದು-ಉಗುರಿನಿಂದ ಕೆರೆದು; ಧಾ. ಉಗಿ, ನಖಕ್ಷತೇ. ಹಿಟ್ಟು-ದ್ವ. ಪಿಷ್ಟ.

೨೪೧. ಮೂದಲಿಸಿಯಲ್ಲದೆ-ಧಿಕ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ ಹೊರತು; ಧಾ. ಮೂದಲಿಸು. ಎರಿಗಿದಲ್ಲದೆ-ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಹೊರತು ಸಾಯಿದಲ್ಲದೆ-ಮುಂದೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿಯ ಪಡಿಸಿದಲ್ಲದೆ.

೨೪೨. ಒಕ್ಕಲಿಕ್ಕಿ-ಕೊಂದು; ಧಾ. ಒಕ್ಕಲಿಕ್ಕು ಸೂನಿಗೆ-(?) ಭಂಡಿ-ಹೊಸ
ಗನ್ನಡ ಬಂಡಿ. ಭಂಡಣ--'ಕಾಳೆಗಂ' ಶ. ದ. ಪು. 402. ನಜ್ಜಿನ-ವಿಶ್ವಸಕ್ತಿ
ಪಾತ್ರನಾದ. ಲೆಂಕ-ಭಂಟ.

೨೪೩. ಬಿಸುಗಣ್ಣ-ಶಿವನು.

೨೪೪. ಗಂಡರ್-ಶೂರರು.

೨೪೬. ಆದಂ (ಅವ್ಯಯ)-ವಿಶೇಷವಾಗಿ.

೨೪೭. ಪುಯ್ಯಲ-ಶಬ್ದ; ಹೊಸಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹುಯ್ಯಲು, ಹುಯ್ಲು.

೨೪೮. ಅಳುವ-ಪ್ರಸರಿಸುವ. ಸಬುದ-ಧ್ವ. ಶಬ್ದ.

೨೫೦. ಬೀರ-ವೀರಭದ್ರ. ಬೀರವೆಂಕಿ - ಬೀರ + ವೆಂಕಿ (-ಭೇರಿ). ಕಿವುಂಡು-
ಹೊಸಗನ್ನಡ ಕಿವುಡು.

೨೫೧. ವಿನಾಗೆ-ಧ್ವ. ವಿನಾಕ, ಮತ್ಸ್ಯ. ಮೊಗ್ಗರ-ಗುಂಪು.

೨೫೨. ನುಣ್ಣೊಗರ್ - ನುಣುವಾದ ಕಾಂತಿ. ತಳ್ಳಿಯೈ-ಹೊಡೆಯಲು.
ಪಾಡಿತು= ಪಾಡು-(ಸ್ತನ್ಯ) + ಇಂತು.

೨೫೩. ಎಕ್ಕಕ್ಕೆಯಿಂ-ಒಟ್ಟೊಟ್ಟಿಗೆ. ಪಲ್ಲಣಿಸಿ-ಬೇನುಕಟ್ಟೆ. ನೊಣಿಯುತುಂ-
ನುಂಗುತ್ತಲೂ; ಧಾ ನೊಣಿ, ಗಳನೇ.

೨೫೪. ಒಲೆದು-ಒಂದು ಕಡೆಗೆ ಬಾಗಿ; ಧಾ. ಒಲೆ, ಅಂದೋಳನೇ. ಓರ್ಗು
ಡಿಸುಗುಂ-ಒಂದು ಕಡೆಗೆ ರಾಶಿಯಾಗಿ ಬೀಳುವದು.

೨೫೬. ಸಾಸಿಗ-ಧ್ವ. ಸಾಹಸಿಕ.

೨೫೭. ಈಂದಂತೆಯುಂ, ಬೆಸಲಾದಂತೆಯುಂ-ಹೆತ್ತಂತೆಯೂ.

೨೫೯. ಮಾಣಿಕವರಿಗೆ-ಮಾಣಿಕ್ಯದ ಹರಿಗೆ, ಗುರಾಣಿ.

೨೬೦. ಪುಡಿ-ದೂಳು. ಓಲಾಡುವ-ಜಲಕೇಳಿಯಾಡುವ.

೨೬೨. ಬೆಚ್ಚಂತೆ-ಬೆಸದಹಾಗೆ ಇರುವ; ಧಾ. ಬಿಸು, ಲೋಹಸಂಧಾನೇ-
ಲಿಂಜಿಯ-ಜೂಲು; ಕೆಲವು ಎಕಾರಾಂತವಾದ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಅಕಾರಾಂತರೂ
ಪವುಂಟೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ; ಉ. ಲಿಂಜೆ, ಲಿಂಜಿಯ; ಕಣಿ, ಕಣಿಯ;
ಪ್ರ. 'ಪಿಂಗದೆ ಸೋರ್ದುದಸ್ತ ಮುಖದಿಂ ಕಣಿಯಂಗಳ ವೃಷ್ಟಿ ಭಂಡಿವಾ|ಲಂ
ಗಳ. . ." ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯ ಇತ್ಯಾದಿ. ಪಾಯಿ-ವಿಮಾನ.

೨೬೩. ಬಜ್ಜಣಿ-ಧ್ವ. ವರ್ತನಾ, ಬಣ್ಣ. ಜುಂಜು-ಕೋಳಿಯ ತಲೆಯ ಜು
ಟ್ಟು. ಉಳ್ಳೆ-ಮುಚ್ಚಿ ಹೋಗುವ ಹಾಗೆ; ಧಾ. ಉಳ್ಳು, ದೀಪ್ತ.
ಗೆಜ್ಜೆಯ, ಬಿಲ್ಲಳ, ಕನ್ನಡಿಯ, ಚಾರಿಯ ಇವುಗಳ ಮುಂದೆ ಪರಿ ಎಂಬ
ದನ್ನು ಅಧ್ಯಾಹಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪರಿ-ಸೌಂದರ್ಯ.

೨೬೪. ಕುಂಚ-ಚೌರಿ.

೨೬೫. ಗಜಯಿ-ಗಾಂಗಳಮಾಡಿ; ಧಾ. ಗಜಯಿ, ಗರ್ಜನೇ.

೨೬೬. ಕುಡುಮಿಂಚು=ಕೊಂಕು + ಮಿಂಚು. ಗಾಳಿವಟ್ಟಿಯೊಳ್ಳಡೆವನ-
ಸೂರ್ಯನ.

೨೬೭. ಆಗಂ ನಿಟ್ಟಿಸಬಾರದು-ಯಾರಿಗೂ ನೋಡುವದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ

೨೬೮. ಕುಪ್ಪಳಿಸಿದೊಡಂ-ರಾಶಿ ಮಾಡರೂ; ಧಾ. ಕುಪ್ಪಳಿಸು, ಪುಂಜೀಕರಣೀ.

೨೬೯. ಮಣಿಯದೆ-ಹೆದರದೆ, ಧಾ. ಮಣಿ, ನಮಸ್ಕಾರೇ ಭಯೇಚ.

ಕಿವಿಕ್ಕಿದುಗೊಂಡು-ಬಿಜ್ಜಗತ್ತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು.

೨೭೦. ಪಡಲಿಡೆ-ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದುಸಾಯಲು. ಪಳಂಚಿದುದು-ಹೊಡೆಯಿತು.

೨೭೧. ಉರ್ಕುಡಿಗಳ್-ಪರಾಕ್ರಮವುಳ್ಳವರು; ಪ್ರಾಚೀನರ ಬಿರುದಾವಳಿಯು
ಹೀಗೆಯೆ ರಾಜಶೇಖರದ ೬ನೆಯ ಆಶ್ವಾಸದಲ್ಲಿಯೂ, ಗಿರಿಜಾಕಲ್ಯಾಣದ
೬ನೆಯ ಆಶ್ವಾಸದಲ್ಲಿಯೂ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

೨೭೨. ಕಡುಗ-ದೃಢ. ಖಡ್ಗ, ಕತ್ತಿ. ಕಡಿಯಾಗೆ-ಚೂರಾಗಲು. ಉಪ್ಪರ
ವೊಯ್ಲು-ಮೇಲುಗಡೆಯ ಪೆಟ್ಟು.

೨೭೩. ಪೂಣ್ಣ-ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಿ.

೨೭೪. ಬಿವಿವರಿಯ-ನಿಟ್ಟೋಟದ. ತೆವಿವು - ಅವಕಾಶ.

೨೭೫. ಸೈಗಡಿಯೆ-ತುಂಬಾಗಿ ಕರೆಯಲು, 'ಸೈ' ಎಂಬುದನ್ನು ಧಾತುಗಳ
ಹಿಂದೆ ಸೇರಿಸುವರು. ಉ. 'ಸೈಗಡಿದಂ,' 'ಸೈಗಡೆದಂ,' ಇತ್ಯಾದಿ. ಅಳುಂ
ಬ-ಅಧಿಕ.

೨೭೬. ಕೆನ್ನೀರೇವಿಂದೆ=ಕೆನ್ನೀರ್ + ವೆವಿಂದೆ. ಮೆಯಿಕ್ಕಿದರ್-ಸತ್ತರು; ಧಾ
ಇಕ್ಕು, ತ್ಯಾಗಹಸನಯೋಚ.

೨೭೭. ಕಾಯಿವೊನಲ್-ಕಾಡಿನ ಪ್ರವಾಹ. ಗೋವಿಯಲರ್-ಕುದುರೆಯ
ಸವಾರರು. ಗೋವಿ-ದೃಢ. ಘೋಟಾ.

೨೭೮. ರಾವುತ್ತರ್-ರಾವುತರು.

೨೭೯. ಸೀವು ದೃಢ. ಶೀರ್ವಕ, ಕಿರೀಟ. ಪಕ್ಕರೆ-ಜೂಲು. ತೇಜಿವಾರು-ತೇ
ಜಿಯವಾರು, ಕುದುರಿಗೆ ಕಟ್ಟಿರುವ ಚರ್ಮದ ಬಾರು.

೨೮೦. ವೊಂದಿದ-ಸತ್ತ; ಧಾ. ವೊಂದು, ಮರಣೀ. ಬಿಟ್ಟಕ್ಕಿದರ್=ಬಿಟ್ಟು +
ಇಕ್ಕಿದರ್, ನುಗ್ಗಿಸಿ ಹೊಡೆದರು.

೨೮೧. ಕೋಲ್ಗಾರ್-ಶರವರ್ಷ. ಆಲಿವರಲ್-ಆಲಿಕಲ್ಲು. ನೆತ್ತಿ....

ಗಳ್-ಅನೆಯ ಕುಂಭಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಮುತ್ತುಗಳು ಹುಟ್ಟುತ್ತವೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧ
ಯಿದೆ.

೨೮೩. ಅಗಿದು-ಹೆದರಿ; ಧಾ. ಅಗಿ, ಸಂತ್ರಾಸಹರ್ದಚರ್ದಣೀಷು. ಜೋಲೆ-
ಜೋಲಾಡಿ ಹೋಗಲು.

೨೮೪. ನೆಣ-ವಸೆ, ಜಾಡು-ಧ್ವ. ಧಾತು, ಕೆಂಪುಕಲ್ಲು. ಮಗುಯ್ಯಿವಂತೆ-
ವಾಂತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ.

೨೮೫. ಆಗಲೆ ಈಂಟಿ-ಇಲ್ಲಿ ಸಂಧಿಯಿಲ್ಲ. ಶ. ದ. ೫೬. ಮೆಯ್ಯಲಿಗಳ-ವೀರರ.
ಒಕ್ಕಣ-ಹೊಸಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬೊಕ್ಕಣ, ತಿಂಡಿ. ಮೆಯ್ಯಲೆದು-ಮೆಯ್ಯು ಒಂ
ದು ಕಡೆಗೆ ಜೂಗಲಾಡಿ. ಕಯ್ಯಿಲಿ-ಕಯ್ + ಪಲಿ, ಕೈಚವ್ವಳಿ.

೨೮೬. ಕೊಕ್ಕರಿಕೆಯಾದ-ಭೀತಿಯಿಂದ ಅಂಗಸಂಕೋಚವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದ.
ಅಲಗನುಗಿದು-ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಹಿರಿದುಕೊಂಡು.

೨೮೭. ಎಲ್ಲಿಟ್ಟೆದಂ-ಹಿಂದಟ್ಟಿದನು; ಧಾ. ಎಲ್ಲಿಟ್ಟು, ಅನುಧಾವನೇ.

೨೮೮. 'ತೇನತೇನಮೆಂದು ಮೇಲೆ ಮೇಲೆ' ಶ. ದ. ಪು. 404 ಜಾಲಿಯಂಗಲ್
-ಜಾರುಗುಪ್ಪೆ. ಕೂಳುಗುಳ-ಯುದ್ಧ. ಪೊಲಂಬುಗಿಡಿಸೆಯುಂ-ಮಾರ್ಗತ
ಪ್ಪಿಸಿಯೂ. ತಾಯ್ಲಿಲ್ಲೋ-ತಳದ ಮರಳು ತೋರುವಂತೆ. ನಿಬ್ಬರ-
ಧ್ವ. ನಿರ್ಭರ, ವೇಗವಾಗಿ.

೨೯೦. ಗುಂಡಿಗೆ-ಧ್ವ. ಕುಂಡಿಕಾ, ಜಲಪಾತ್ರೆ. ನೇವರಿಸಿದ-ಸವರಿಕೊಂಡ.
ಈಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಈಶ್ವರಮನ್ನಧರ ಯುದ್ಧವನ್ನು ನೋಡುವದಕ್ಕೆ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿ
ಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನಾದ ಈಶ್ವರನು ಬಂದಂತೆ ಹೇಳಿದೆ!!

೨೯೨. ಪರ್ದು-ಗರುಡ.

೨೯೩. ಕೆನ್ನಂ-ವಿಶೇಷವಾಗಿ; ಶ. ದ. 304

೨೯೪. ಗೊಣ-ಧ್ವ. ಗುಣ. ಬಿಲ್ಲಿನ ಹೆದೆ.

೩೦೦. ಕೂಡದರ-ಅನುರಾಗವಿದ್ದು ಒಂದು ದಿವಸವೂ ಸೇರಲವಕಾಶವಿಲ್ಲ
ದವರ. ಬಿರ್ಚಿದೋಪರ-ಅಗಲಿದ ಪ್ರಿಯರ. ನಾಣ್ಣಳ್-ಲಜ್ಜೆಗಳು.

೩೦೧. ಎಡೆಗೊಂಡು-ಎಡೆಗೊಳ್ಳಲು.

೩೦೪. ಕರಿಕು-ಮಸಿ, ಇದ್ದಲು.

೩೦೫. ಈಂಬ-ಹೆರುವ; ಧಾ. ಈನ್, ತಿರ್ಯಕ್ಕಸವೇ. ಪಣ್ಣದರ-ಈಶ್ವರ.

೩೦೭. ಮಾದೇವಿ-ಪಾರ್ವತಿ. ಕೈಮೊಗ-ಹಸ್ತ. ಕಾವನಂಬುಗಳ್ತಾವೈದುಂ-

“ಅರವಿನ್ದ ಮಶೋಕಂ ಚ ಚೂತಂ ಚ ನವಮಲ್ಲಿಕಾ | ನೀಲೋತ್ಪಲಂಚ ಪಂ
ಚೈತೇ ಪಂಚಬಾಣಸ್ತು ಸಾಯಕಾಃ||” ಅಮರ

೩೦೮. ಒಟ್ಟಜಿಗಿಟ್ಟು-ಗೌರವವನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಶಕ್ತಿಗುಂದಿ;
“ಒಟ್ಟಜಿ, ಅತಿಶಯಂ” ಶಬ್ದಸಾರ. ನೆಲನನೊಡಂಬಟ್ಟರೆ-ಮೂರ್ಛಿತರಾಗಿ
ನೆಲದಲ್ಲಿ ಬೀಳಲು.

೩೧೦ ಅಗುರ್ಬು-ಅತಿಶಯ. ಸಾಪದಕ್ಕರ-ಶಾಪಾಕ್ಷರ. ಕೆತ್ತುವ-ನಡುಗುವ. ಕನಲ್ಕೆ-ಕೋಪ. ಕೂರದಂಟು-ಕಠಿನವಾದ ದಂಟು.

೩೧೧. ಕೊಂಬುಗೊಂಡು-ಗುಪ್ತಸ್ಥಲವನ್ನು ಸೇರಿ; ಶ.ದ. ಪು. 403 ಮಲ್ಲಯಿ-
“ಬೆರಗಪ್ಪ ಭಾವಂ” ಕ. ಶ. ೫೦. ಕೈಮುಟ್ಟಿಯೆ-ಧಾ. ಕೈಮುಟ್ಟಿ, ಎಸ್ಸೆಯೇ.

೩೧೨. ಪರಿಗಿಡೆ-ಹರಿಯದಂತೆ, ಅಲಿುತುದು-ಒಣಗಿಹೋಯಿತು; ವಿರಹತಾ
ಪಾಧಿಕ್ಕದಿಂದ ಸುರಿವ ಕಣ್ಣಿನೀರು ಕವೋಲದ ಮೇಲೆ ಹರಿಯುವದಕ್ಕೆ
ಮುಂದೆಯೇ ಆರಿ ಹೋಯಿತು. ಕಪಿಂಗಿ-ಕವ್ವಾಗಿ; ಧಾ. ಕಪಿಂಗು-ಕಾ
ಷ್ಟೈಫೇ. ದಳ್ಳುರಿ-ಹೆಚ್ಚಾದ ಉರಿ.

೩೧೪. ಕೊರಗಿ-ಒಣಗಿ. ಸೀಕರಿವೋದುದು-ಸೀದುವ ಕರಿಯಾಗಿ ಹೋಯಿತು.

೩೧೫. ಪಸೆ-ಹೊಸಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹಸೆ. ಪಚ್ಚ-ಆಭರಣ. ಜೋಗಿಣಿ-ಧ್ವ.
ಯೋಗಿನಿ. ಕೋಲಿಕ್ಕಿಸವೆಂ-ಕೋಡುವ+ಕೆಸವೆಂ, ಶೀತಲವಾದ ಕರ್ದ
ಮ. ಪಚ್ಚಲೆ-ಪಚ್ಚನೆ+ಎಲೆ, ಹಸಿಯೆಲೆ; “ಪಚ್ಚನೆ” ಎಂಬುದು ವ್ಯಂಜನಾ
ದಿಯಾದ ಪದದೊಡನೆ ಸಮಾಸವಾದರೆ “ಪಂ” ಎಂದೂ, ಸ್ವರಾದಿಯಾದ ಪ
ದದೊಡನೆ ಸಮಾಸವಾದರೆ “ಪಚ್ಚ” ಎಂದೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಉ. “ಪಂದೊವ
ಲೆ” “ಪಂದಳಿರ್” “ಪಚ್ಚಡಕೆ.” ಇತ್ಯಾದಿ. ನೀರ್ವೆಣ-ಜಲಮಾನುಷಿ.

೩೧೬. ಕುಳಿರ್ವ-ಶೀತಲವಾದ; ದಿಂಟೆ-ದಿಣ್ಣೆ. ಸಮೆದಿರ್ವ ಬೆಟ್ಟು-ಕೃತಕಾ
ಚಲ. ಕಾವಣ-ಧ್ವ. ಕಾಯಮಾನ, ಚಪ್ಪರ. ಮಂಡವ-ಧ್ವ. ಮಂಟಪ.

೩೧೭. ಪಲಿವ-ಹಾಸ್ಯಮಾಡುವ; ಧಾ. ಪಲಿ, ನಿಂದಾಯಾಂ.

೩೧೮. ಪುರುಳಿ-ಗಿಳಿ. ಈವೇಂ-“ಎನ್” ಎಂಬ ಉತ್ತಮ ಪುರುಷದ ಏಕವ
ಚನ ಪ್ರತ್ಯಯಕ್ಕೆ “ಎನ್” ಎಂಬ ರೂಪಾಂತರವುಂಟು. ಶ. ಶಾ|| 442

೩೧೯. ಅರಸಾದೆ, ಕೇಳ್ವಿ-ಮಧ್ಯಮಪುರುಷದಲ್ಲಿ ಅಯ್, ಐ, ಎ ಎಂಬ
ಪ್ರತ್ಯಯಗಳುಂಟು.

೩೨೦. ಕೈವಂದ-ಫಲಿತವಾದ, ಪ್ರ. “ಬಂದಮಾವು”; ಇಲ್ಲಿ “ಕೈ” ಎಂಬುದು
ವಿಶೇಷಾರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಪ್ರ. ಕೈಮಿಗೆ, ಕೈಮುಟ್ಟಿ,
ಇತ್ಯಾದಿ. ಕಸವರ-ಚಿನ್ನ. ನೀಲಿಯೆ... ತಳಿರ್ತಂತೆಯುಂ-ಸ್ತ್ರೀಯರ
ಪಾದಾಘಾತದಿಂದ ಅಶೋಕವೃಕ್ಷವು ಪುಷ್ಪಿಸುವದೆಂದು ವರ್ಣಿಸುವದು
ಕವಿಸಮಯ.

೩೨೨. ನಾಚಿಕೆಗೆಟ್ಟು ಓಡಿದ ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಹಿಂದಟ್ಟಿದ, ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ನಿದ್ರೆಮಾ
ಡುವ ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಜಯಿಸಿದ, ಈಶ್ವರನನ್ನು ಗೆದ್ದ ಎಮ್ಮೊಡಯನು.

೩೨೪. ಅಡವೆ—ತಾಂಬೂಲಕರಂಡಕ. ಡವಕೆ—ಕಾಳಂಜಿ. ಬಿಜ್ಜಣಿಗೆ—ಧ್ವ.

ವೈಜನಿಕಾ, ಬೀಸಣಿಗೆ. ಕಜ್ಜಳ—ಧ್ವ. ಕಜ್ಜಲ, ಕಣ್ಣುಕಪ್ಪು.

೩೨೫. ತೊಡರ್ — ಅಲಂಕಾರ. ಆರೈ—ಆಶೆ.

೩೨೬. ಎಡೆನೆ—ಯದು—ಸ್ಥಳ ಸಾಲದೆಹೋಯಿತು.

೩೨೭. ನೀರಿನ—ದಯಿತನ, ಇಲ್ಲಿ ಮನ್ಮಥನ.

೩೨೮. ಜಗುಯ್ವಿ—ಚಾರಿಹೋಗಿ; ಉಡೆ—ಉಡುವ ಬಟ್ಟೆ.

೩೨೯. ಹಮ್ಮದಂ—ಮೂರ್ಛ. ನವಿರ್—ಕೂದಲು. ತೆವ್ವದಂ—ಮನ್ಮದದ್ರವ. ತವಕಿಪ—ಆತುರಪಡುವ.

೩೩೦. ಪೊದೆದು—ಹೂದ್ದು ಒಂಡು; ಧಾ. ಪೊದೆ, ಆಚ್ಛಾದನೇ.

೩೩೧. ಐಸರಂ—ಐದು ಎಳೆಯ ಹಾರ.

೩೩೨. ಚೊಕ್ಕಳವಪ್ಪ — ಮನೋಹರವಾದ; “ಚೊಕ್ಕಂ, ಮನೋಹರಂ” ಶಬ್ದ ಸಾರ.

೩೩೩. ನಿಗಳ —ಕಾಲ ತಂಡೆ. ಸೇಸೆ—ಧ್ವ. ಶೇಷಾ, ಅಕ್ಷತೆ.

೩೩೪. ಓರಗೆ—ಸದೃಶ ಅರತಿ—ಧ್ವ. ಆರಾತ್ರಿಕ.

೩೩೫. ಒಲವು+ಎರ್ದೆಯಂ. ಅತ್ತಳ —ಅತಿಶಯ(?)

೩೩೬. ದೋಸ—ಧ್ವ.ದೋಸ. ಬಾಸಣ —ಧ್ವ.ಭಾಷಣ. ನಾಯ್ಕಿಳೊಳ್—ನಾಡುಗಳಲ್ಲಿ.

೩೩೭. ಪದಪು — “ಪದವೆಂದನೆ ಸಂರಂಭಂ.” ಚತುರಾಸ್ಯ. ಆಡಿದ ಮಾತೆಲ್ಲರ ಬಾಯ್ಕಿಯಪ್ಪ—ಸಕಲರಿಗೂ ಹಿತಕರವಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುತ್ತಿರುವ. ತನ್ನವಿವಟ್ಟಿಗರ—ತನ್ನ ಧರ್ಮಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವವರು.

೩೩೮. ಗದ್ಯ. ಪಸುಳಿವಿಸಲ್—ಎಳೆಬಿಸಲು. ಮಸಕ—ವೇಗ. ಎಸಳಿಸುವ—ದಳವನ್ನು ಬಡುತ್ತಿರುವ, ವಿಕಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ. ಅಸದಳಂ—ಅಸದೃಶವಾಗಿ. ಬಿಜ್ಜಿವಳ—ಧ್ವ.ವಿದ್ಯಾಬಲ.

ವೃತ್ತಗಳು.

ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಬರುವ ವರ್ಣವೃತ್ತಗಳು—(1) ಶಾರ್ದೂಲವಿಕ್ರೀಡಿತಂ, (2) ಉತ್ಪಲವಾಲೆ, (3) ಮತ್ತೇಭವಿಕ್ರೀಡಿತಂ, (4) ಚಂಪಕಮಾಲೆ, (5) ಸ್ತಗ್ಧರೆ, (6) ಮಾಹಾಸ್ತಗ್ಧರೆ, (7) ಮಾಲಿನಿ; ಮಾತೃವೃತ್ತಗಳು—(8) ಉತ್ಸಾಹವೃತ್ತ, (9) ಉತ್ಸಾಹರಗಳೆ, (10) ಕಂದ.

ಇವಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಣ—

ಉದಾಹರಣೆ.

- (1) ಮ-ಸ-ಜ-ಸ-ತ-ತ-ಗಂ|| ಯತಿ ೧೦ನೆಯ ಅಕ್ಷರದಲ್ಲಿ. (ಪದ್ಯ. ೫)
- (2) ಭ-ರ-ನ-ಭ-ಭ-ರ-ಲ-ಗಂ|| ೧೧ ,, (ಪ. ೧)
- (3) ಸ-ಭ-ರ-ನ-ಮ-ಯ-ಲ-ಗಂ|| ೧೩ ,, (ಪ. ೧೯)
- (4) ನ-ಜ-ಭ-ಜ-ಜ-ಜ-ರ|| ೧೩ ,, (ಪ. ೩)
- (5) ಮ-ರ-ಭ-ನ-ಯ-ಯ-ಯ|| ೭, ೧೪, ೨೧ ,, (ಪ. ೮೮)
- (6) ಸ-ತ-ತ-ನ-ಸ-ರ-ರ-ಗಂ|| ೧೫ ,, (ಪ. ೧೧೬)

ಇವು ೬ ವೃತ್ತಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬರುವವು; ಇವನ್ನು ಗುರುತು ಹಿಡಿಯುವದಕ್ಕೆ ನಾಗವರ್ಮ ಭಂದಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ—
 “ಗುರುವೊಂದಾದಿಯೊಳ್ಪಲಂ; ಗುರು ಮೊದಲ ಮೂರನಾಗೆ ಶಾದ್ವಾಲನಾ||
 ಗುರು ನಾಲ್ಕಾಗಿರಲಂತು ಸ್ತಗ್ಧರೆ; ಲಘುದ್ವಂದ್ಯಂ ಗುರುದ್ವಂದ್ಯಮಾ||
 ಗಿರೆ ಮತ್ತೇಭ; ಲಘುದ್ವಯತ್ರಿಗುರುವಿಂದಕ್ಕುಂ ಮಹಾಸ್ತಗ್ಧರಂ||
 ಹರಿಣಾಕ್ಷೀ, ಲಘುನಾಲ್ಕು ಚಂಪಕಮಿವಾಯಿ ಖ್ಯಾತಕರ್ಣಾಟಕಂ||”
 ಎಂದು ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

- (7) ನ-ನ-ಮ-ಯ-ಯ|| ಯತಿ ೮ ರಲ್ಲಿ, (ಪ. ೨೩೫)

(8) ಮೂರು ಮಾತ್ರಗಳುಳ್ಳ ೭ ಗಣಗಳೂ ಮತ್ತು ಒಂದು ಗುರುವೂ ಪ್ರತಿ ಪಾದದಲ್ಲಿಯೂ ಇರಬೇಕು. ಇದರ ಗಣಗಳು ಸರ್ವಲಘುವಾಗಿಯೂ ಅಥವಾ ಗುರು ಲಘುವಾಗಿಯೂ ಇರಬೇಕೇ ಹೊರತು ಲಘುಗುರುಗಳಾಗಿರ ಕೂಡದು. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ವೃತ್ತವು ಲಯಗ್ರಾಹಿಯಾಗಿರ ಬೇಕು. (ಪ. ೨೧೮)

(9) ಗಣ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗದೆ ತಾಳದಗಣನೆಗೊಡಂಬಟ್ಟು ಪ್ರತಿ ಪಾದದಲ್ಲಿಯೂ ಮಾತ್ರಗಳು ಸಮಾಗಿರಲು, ರಗಳೆ; ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಾದದಲ್ಲಿಯೂ ೨೪ ಮಾತ್ರೆಯುಳ್ಳದ್ದು ಉತ್ಸಾಹರಗಳೆ. (ಪ. ೩೪೪)

(10) “ಅಸ್ತವಾಂಘ್ರಿಗಮೋಯಿಗಣಂ ಮಸಾಂತಬನಮಧ್ಯದಿಸಮಕ್ಕಯ್ದುಗಣಂ ಬಿಸನೆಡೆಗಣನಿಯಮದಿಸೆವುದು ಕಂದಂ ಚತುಕಲದ್ವ್ಯಸ್ತಗಣಂ ||”

ಮೊದಲನೆಯ ಮತ್ತು ಮೂರನೆಯ ಪಾದದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಗಣವಿರಬೇಕು; ಎರಡನೆಯ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪಾದದಲ್ಲಿ, ಮಗಣ ಅಥವಾ ಸಗಣವೇ ಕೊನೆಯಾಗಿಯೂ, ಜಗಣ ಅಥವಾ ನಗಣವೇ ಮಧ್ಯವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಐದು ಗಣವಿರಬೇಕು; ಆ ಗಣಗಳಲ್ಲಿ ಎಷಮಗಣವು ಜಗಣವಾಗಿರಕೂಡದು; ಒಟ್ಟು ಕಂದದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಮಾತ್ರಗಳುಳ್ಳ ಎರಡು ೮ ಗಣಗಳಿರಬೇಕು.

